

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆེན་གྱི་གནས་འཕྲིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༣ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ གྱི་ལྷན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ།

འདོན་ཐེངས་ ༡༩ པ།

སྤྱི་ཁབ་ལྷ་ཞིབ་དང་ཁྱུ་དག་པ།	-	ཆོགས་བྱང་བསོད་ནམས་རྩོ་ཇེ།
པར་བ་དང་ཚེས་སྤྱིག་པ།	-	བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
དབ་གཟུགས་བྱས་འགོད།	-	སློ་བཟང་མཆོ་མོ།
འགྲེམས་སྤེལ་བ།	-	ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ།

དཀར་ཆག

༢༠༢༤ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པ། February

༡༽ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡
༢༽ ལྷ་ས་སྤྱི་སྡེ་ན་ཨེ་ཏ་ཀ་ཨི་ཆེ་མཆོག་ཉི་འོང་གི་སྤྱི་དྲུག་ལ་འོས་འདེམས་བྱུང་བར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ།	༤
༣༽ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷ་ས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་སྤྱི་གཤེགས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་མཇུག་སློའི་ཆོགས་པ།	༤
༤༽ བོད་མིའི་སླ་ན་མེད་པའི་དབྱ་འབྲིད་སྤྱི་ལོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྤྱི་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མང་གཙོ་འགོ་བཙུག་ཞུས་ཏེ་མི་ལོ་ཕྱིལ་པོ་ ༡༤ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།	༡༤
༥༽ རྒྱ་གར་གྱི་ཁོར་ཡུག་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།	༢༠
༦༽ ཅེས་ལོ་ ༢༠༢༤་་་༢༥ ལོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཤེགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ཆེད་དཔག་འཆར་ཅེས་ཆོགས་ཆུང་གི་ལས་དོན་དབྱ་འབྲིད་གནང་བ།	༢༡

༢༠༢༤ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པ། March

༡༽ སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་མཆོག་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་སུ་ཕེབས་པ།	༢༢
༢༽ ཉི་མ་ཅལ་མངའ་གཞི་མཐོ་སློབ་ནང་ ‘སྤྱི་ལོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསོལ་སྐུལ་གནང་བའི་བོད་མིའི་མང་གཙོ་’ ཞེས་པའི་ བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་པར་རིས་འབྲེམས་སྟོན་གནང་བ།	༢༣
༣༽ དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་མང་གཙོ་ཁྲབ་སྤྲེལ་བསྟེན་གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་དང་། ལས་འཆར་འགན་འཛིན་ནམ་པ་ གཉིས་དང་མཇུག་གནང་བ།	༢༤
༡༠༽ དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་སྤྱིའི་པོ་མཆོག་གིས་ལ་ཉེ་མེ་ཡའི་གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་རྩེ་རི་མེ་ མེ་ལམ་མི་མཆོག་དང་མཇུག་གནང་བ།	༢༤
༡༡༽ ཐའེ་ཕན་གྲོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་ལྷ་ས་སྤྱི་ཐེ་ ཡི་ (Wu Pei Yi) མཆོག་གིས་སྤྱི་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐའེ་ཕན་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ སྤྱི་ཆའི་ཆོགས་ཆུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།	༢༦
༡༢༽ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་། རྒྱལ་རྟགས་ཀྱི་བཟོ་དབྱེ་བས་དང་མཆོན་མདོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་གདངས་རོལ་བཅས་ཆེད་ལྷན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་ཆུང་གི་ལས་དོན་མཐུག་བསྐུལ་བ།	༢༧

༡༣༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་གིས་ཨ་ཁི་གྲོ་ལི་ཡའི་གསར་འགྲོད་པ་ཁྲང་ལེ་ལགས་དང་། ཨ་ཁི་གྲོ་ལི་ཡར་གནས་སྡོད་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་	
འཐབ་ཚིན་པ་དང་སྤྱི་ལུ་ལ་སྤྱི་ཞབས་ལྷ་ཁྱེ་ཆའོ་ལགས་ནམ་གཉིས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།	༣༤
༡༤༽ བོད་མིའི་རང་དབང་སྐྱེད་ལངས་གསུམ་བཅུ་འུ་ཐེངས་ ༤༡ ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།	༣༥
༡༥༽ ཨ་ཁྲ་ལྷོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨ་ཁི་ལི་ཡ་རོ་མག་ན་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྷན་སྤྱི་ཨ་ཁི་ལི་ལེ་པར་མ་མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་བ།	༣༩
༡༦༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་ནས་ཅེ་ག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ལི་རི་དུ་སེལ་མཆོག་དང་	
མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།	༤༡
༡༧༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་གིས་རྩེ་མོ་ལྷོ་ལགས་ཚོགས་ (FNF) ཀྱི་རྒྱ་གར་ནང་གི་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་མི་འེ་པན་མི་ཁོ་འེ་ལགས་དང་།	
ལས་གཞི་ལྷ་རྟོག་འགན་འཛིན་ཀན་པ་ཁུ་ལུར་ ༥་མི་རྒྱ་ལགས་ནམ་གཉིས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།	༤༣
༡༨༽ མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༤ པའི་དབུ་འཁྱེད་མཇུག་སྡེའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་ཚབ་སྡོབ་དཔོན་ཐུབ་བལྟན་	
རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་སྤྱི་མཐོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།	༤༤
༡༩༽ ཅིས་ལོ་ ༡༠༡༤་་་་་ ༡༡ ལོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་སྡོན་ཅིས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཚོགས་རྒྱུན་གི་ལས་དོན་མཇུག་བསྒྲིལ་བ།	༤༥
༢༠༽ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་བསྒྲིལ་	
མཇུག་སྡེའི་ཐོག་སྤྱི་མཐོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།	༤༦
༢༡༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཞབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་འདུ་	
དབུ་འཁྱེད་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ།	༤༩
༢༢༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཨ་ཁི་གྲོ་ལི་ཡ་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།	༥༡
༢༣༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་ ༡༡ པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་། རྒྱལ་རྟགས། རྒྱལ་མུ་	
བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལུ་གཞི་གཏན་འབེབས་གནང་བ།	༥༠
༢༤༽ སྤྱི་ཞབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་	
ཚོགས་འདུ་མཇུག་བསྒྲིལ་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ།	༥༢
༢༥༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ཀྱི་ཉམས་ཞེབ་པའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།	༥༤

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

དུང་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དང་།
ཆོག་ས་ཚུད་ཡོང་ཐུབ་ཐབས། མདོར་ན་
ལྷག་ཆད་ནོར་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་
ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་འཆར་འདོན་
རྒྱ་གཞུག་ཆེན་པོ་རེད། ཆང་མས་སྤར་བཞིན་
དུ་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་ནས་དུར་ཐག་གནང་
རོགས་ཞུ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་དམིགས་
བསལ་ཞུ་རྒྱུ་མེད། འདི་དོན་ཆོན་གཅིག་
ཡིན།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲོས་ཚོགས་ཐོག་སྤེལ་བའི་བཀའ་སློབ་
ལས་ཟུར་འདོན་ཞུས་ཤིང་། བོད་གཞུང་ཕྱི་ཁྲིལ་
ལས་ཁུངས་ནས་མང་སྤྱོད་ཞུས་པ་ <<སྤྱི་འཐུས་
དང་བཀའ་ལག་ལ་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ། >>
དེབ་གཉིས་བཞུགས་གངས་ ༣༣༡ ནས་ ༣༣༣
བར་གསལ།)

འདོན་ཐེངས་སྦྱོན་པའི་འཕྲོས།

ལོ་ལས་སྦྱོན་ནས་ངས་ཡོངས་གྲགས་
གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ལྟར། གཞིས་
བྱེས་མཉམ་འཛུལ་བྱུང་བའི་མཆོམས་ལ།
ངས་ལས་འགན་འཁུར་གྱི་མིན་ཞེས་བཤད་
ཡོད། མ་འོངས་བར་གཞིས་བྱེས་མཉམ་
འཛུལ་བྱུང་བའི་མཆོམས་ལ་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་མང་གཙོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་
ཐུབ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་དམ་བཅའ་དང་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན། ང་ཚོ་བཅན་ཁྱོལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིང་
ཡོད་པའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་འདིས་མ་འོངས་
གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛུལ་བྱུང་བའི་
མཆོམས་ལའང་དབང་ཆ་ཆང་བཟུང་གི་
ཡིན་ཟེར་གྱི་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བཅན་ཁྱོལ་
གཞུང་གི་སྤྱི་ག་འཛུགས་འདི་མིང་དོན་

མཚུངས་པའི་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་
བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་མི་སྤྱི་ཡོད་ནའང་
ཡིད་ཆེས་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་འདྲི་ཐོག་ནས་དགོས་
བ་དག་མཆོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་
ངོས་ནས་ཀྱང་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་མ་དགོས་པར་
སོ་སོར་གཤེད་ཆོད་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་
བཤད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན་ཏེ་
གི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད། དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་སྤྱི་
ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་ཡར་
རྒྱས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་པ་དང་། ཆང་མས་
ཉམས་སྤྱོད་བསགས་ནས་ཡོང་བ་འདི་ཏ་
ཅང་ཡག་པོ་རེད། སྦྱོར་མ་ནས་ངས་ཉག་
བར་ཞུས་པ་བཞིན། གང་ལྟར་ང་རང་ཚོ་
འགན་ཡོད་མཁན་ཆོས་ནང་ཆོག་གི་
བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྐབས་སྦྱོན་ཆའི་རིགས་
སེལ་འདོན་བྱེད་རྒྱ་གཅིག་ཕུ་མིན་པར། ད་

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་སྤྱི་
འཐུས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཁྲོས་ཚོགས་
ཆོག་ས་དུས་བདུན་པའི་སྤེལ་བའི་བཀའ་
སློབ།

བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ང་ཚོའི་ཁྲོས་ཚོགས་
ཀྱི་འཕྲོ་སྐྱེད་སྤྱི་སྤྱོད་ཆེད་ལེགས་སུ་
བཏང་སྟེ། དོན་དམ་པའི་མང་གཙོ་མཆོན་

ཉིད་ཆང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་འབད་
བཅོན་རིམ་པ་བྱས་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་
བྱུང་འབྱས་ཀྱང་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟ་
ཁྱེད་རང་ཆོས་འཁྲུག་ཙམ་རིང་བཀའ་མོལ་
གནང་བ་དེ་དག་དངོས་གནས་སེམས་ཁུར་
ཡོད་པ་དང་། སེམས་ཁུར་ཙམ་མ་ཡིན་
བར་མགོ་ཡང་ཆོས་རེས་ཡོད་པ། མ་འོངས་
པའི་བསམ་ཚུངས་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་བའི་ཐོག་
ནས་བཀའ་མོལ་གནང་བ་ལ་དགའ་པོ་བྱུང་།
ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དེ་བཞིན་བཀའ་ཤག་
ནས་གསལ་བཤད་དགོས་པ་དེ་ཆོ་ཡང་
རྒྱལ་མཐུན་མེད་པ། བྱི་གསལ་ནང་གསལ་
ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་
སློབས་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ཐུབ་པའི་རྣམ་
འགྱུར་ལ་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ལྷན་ལྷན་ལ།

གྲོས་ཆོག་གསུམ་གྱི་འཕུས་མི་གཅིག་
གིས་བཤད་སྐད་བཟླས། ར་རང་ཆོར་དགེ་
སྒྲོན་དངོས་གནས་ཡོད་ན་ལྟ་ཅི་སློས།
དོགས་པའི་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་
གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་འདུག་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ནའང་
དོགས་པ་དོགས་སྒྲོང་བྱས་ཏེ་མཐའ་དབྱེད་
ཡོང་བ་ན་ལམ་གོ་ལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་
ཡོང་གི་མེད་པ་རེད། དཔེ་འདི་ལྟ་བུར་མང་
ཆོག་ནང་ཡིན་ནའང་རུང་། ཁྱེད་རང་ཆོ་
ལས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་འཕུས་སོགས་ཀྱི་ནང་
ཐན་བྱའི་དོགས་པའི་གཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ན།
དེ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བཏོན་རྒྱ་གལ་ཏ་ཅང་

ཆེན་པོ་རེད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་འདས་
པའི་པོ་བཞི་བཅུའི་རིང་ར་ཆོ་བཅན་བྱུང་
གཞུང་གི་གནས་སྐབས་འོག་མི་རེ་བྱུང་གི་
ཁེ་སན་ཆེ་དང་། རྒྱལ་མཐུན་དོ་སྒྲོག་བྱས་
འདུག་ཅེས་པའི་ལབ་སྐྱེད་མེད་པ་ལྟར། ར་
ཆོས་བྱི་གསལ་ནང་གསལ་བྱེད་ཆོག་པའི་
སློབས་པ་དང་ཐུན་པ་ཞིག་གི་རང་བཟུང་
ཡོད་ཀྱང་། རེ་བྱུང་རེ་བྱུང་སྒྲེར་ཀྱི་བྱེད་
སྐབས་ལྟ་བུས་དེ་འདྲའི་འགལ་རྒྱུན་ཡོད་མི་
སྲིད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་ཕྱོགས་ཆ་
ལྟག་པ་དེ་བྱས་ཐེར་འདོན་བྱས་ཏེ་ཐད་ཀར་
དོགས་གཅོད་དང་། གསལ་བཤད་ནན་པོ་
བྱ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་གོང་ལྟ་བུར་དུག་ཡོར་ར་རྒྱ་
གར་དུ་འབྱོར་པ་དང་། ར་བཟུན་ཡོར་བྱིར་
ཡོག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཟང་པོའི་ཆ་ལ་
མི་གཞན་གྱིས་བསྟོད་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རེད། རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཐོན་
ཡོང་གི་རེད། འགན་ཁུར་ཡོད་མཁན་གྱི་ཆ་
ནས་སྒྲོན་ཆ་ལྟག་པ་དེ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་
དང་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་གོ་བསྐྱར་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་རས་ལྟ་བུ་དེ་འབྲེར་
ཏེ་རྒྱ་ཐོས་ལ་པར་རྒྱལ་ནས་གྲོ་མོ་རྒྱ་འཕི་
ཐང་དུ་རྒྱ་མའི་དཔོན་པོ་རྣམས་དང་པོ་ཐུག་
པའི་ཉིན་མོར་རས་བསམ་ཚུལ་འདི་བཤད་
པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱལ་ཅེ་དང་། གཞིས་ཅེ་
དང་། ལྟ་སར་ཡང་སྐད་ཆ་འདི་བཤད་པ་
ཡིན། རྒྱ་མའི་རྒྱ་བར་མི་འགྲོ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་
སྐད་། རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མས་ཡོག་སྤྱོད་པའི་

བསམ་སྒྲོག་གོང་གི་འདུག་བསམ་པ་འདྲ།
ར་ཆོ་བོད་པའི་ནང་ཆ་བཞག་ནའང་། ལས་
ཀ་ཅི་བྱས་ལ་སོ་སོས་ལུར་ཤོབ་བཤད་མི་
དགོས་པར་མིས་མཐོང་གི་རེད། འཛམ་བུ་
གླིང་གྱི་ནང་ཆང་མས་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
ཆོ་བོད་པའི་བཅན་བྱོལ་བ་འདི་དག་ལ་མང་
ཆེ་བས་བསྟོད་བསྐྱེད་པས་ཡོད་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ར་ཆོ་བཅན་བྱོལ་བའི་སྲིད་
གཞུང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། བསྟོད་
བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་
ནའང་ར་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་འགྲིག་ཡོད།
འཕུས་ཤོར་བྱིན་མེད་སྐབས་དུ་སྤྱང་བ་དག་
ནས་བཟུང་པ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མི་
འགྲིག་ཆོས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་
བྱེད་སྲིད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
རང་སྒོ་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་
སྐབས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་དབྱེད་དང་
ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས་པ་ཆོས་ཉམས་ལེན་
བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ཀྱང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ར་རང་ཆོ་
ལས་བྱེད་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་། ཡང་
ཡང་ཞིབ་འཇུག་བྱས། བསམ་སྒྲོག་བཏང་།
སོ་སོས་དབང་པོ་འཕེལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་
བྱས་ན་སྤྱི་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཕུས་ཤོར་
འགྲོ་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། ལྟག་པར་དུ་གནད་
འགག་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། འཕུས་ཤོར་གྱི་
དེགས་དང་པོ་མངོན་གསལ་དེ་ཙམ་མེད་
པའི་ཐོག་ནས་འཕུས་ཤོར་བྱིན། གང་
འཆམས་ནས་འཕུས་ཤོར་བྱིན་འདུག་སྐབས་

པ་ང་ཚོས་ཚང་མས་མཐོང་རྒྱུ་ལྟར་གནས་
ཚུལ་ཆགས་སྐབས་འབྲིས་དྲགས་པ་རེད།
སློན་ཤོར་ཆར་རྩིས་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་ཏུ་བྱིན་
ནའང་དགའ་ངལ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དང་པོ་
ནས་སློན་ཆ་ག་རེ་ལྷག་གི་འདུག་དང་མི་
འདུག་དམིགས་གསལ་གྱིས་ཡིད་གཟབ་
དང་། རྟོག་པར་བྱས་ནས་སྤང་བའདད་དང་
གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག
དེ་ལྟར་བར་དུ་ཆར་མས་གང་ཡོང་གནང་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷན་ཡོད།

ང་ཚོས་སྤངས་བའདད་བཏང་བའི་
སྐབས་སུ་སྤྱི་འཐུས་མྱོས་ཚོགས་ཡིན་
ནའང་རུང་། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་ཡིན་
ནའང་རུང་། ཆར་མས་སོ་སོའི་ནང་གི་སྐད་
ཆ་དང་། སྐར་གྱི་ཁྲིམ་ཆར་གི་སྐོར་བའདད་
ཀྱི་མེད། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཆོལ་ཁ་དང་།
ཆོས་ལུགས་ལུང་ཆེན་གྱི་སྐད་ཆ་ཡང་
བའདད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཚོས་ཐོད་
གངས་ཅན་པ་ཟེར་བ་དེའི་དོན་དག་ལ་
བའདད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ལ་བའདད་
ཀྱི་ཡོད། ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་
དོན་ལ་བའདད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། སྤྱི་པའི་
དོན་དག་ལ་འཁྱོག་པོ་ཡོ་བསྐང་བྱས་ཏེ་
དགེ་སློན་ག་རེ་བའདད་པ་ཡིན་ནའང་དེས་
སྐར་ལ་པོག་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད།
འོན་ཀྱང་སྐབས་རེ་སྤྱི་པའི་དོན་དག་དང་
འབྲེལ་བའི་དགེ་སློན་སྐད་ཆ་བའདད་ཆེ་དེ་
མི་སྐར་ལ་པོག་སྟེ་དམ་ཆེན་མི་གཅང་བ་དེ་

འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འབྲེལ་སློན་ཆ་
ལྷག་གི་རེད་ཅེས་འཛིན་པ་ཐོན་ངང་ནས་
བྱིན་པ་ཡིན་ན་སློན་དེ་ནས་ཡང་བསལ་མ་
ཐུབ་པར་ལྷག་གི་རེད། དགེ་སློན་བའདད་
དགོས། རྩོད་པ་རྒྱག་དགོས་པའི་རིགས་
ཀྱང་མདུན་དུ་རྒྱག་དགོས། དགེ་སློན་
བའདད་མཁན་ཡིན་ནའང་བསམ་པ་རྣམ་
དག་གིས་བའདད་པ་མ་གཏོགས། ཁ་ནས་
སྤྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་འདོན་སློན་
བསྐང་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ལ།
ཐུགས་དེར་ཤོག་ཤོག་ཁག་དང་། སྐར་པ་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱུ་ཐོག་
ནས་སྐད་ཆ་ཐོན་པ་ཡིན་ན། དེ་བའདད་
མཁན་གྱི་ཁོར་འཁྲལ་རེད། བན་གྱི་མ་རེད།
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད། ཉན་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྤྱི་པའི་
དོན་དག་ལ་ཁུར་སྤངས་ནས་དགེ་སློན་
བའདད་པོར་སྤྱོད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་མ་
གཏོགས། སྐར་གྱི་ཐོག་ལ་ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱུ་བྱས་
སོང་བསམ་པའི་དོན་མེད་དོགས་པ་རྣམ་
ཏོག་བྱས་ན་མི་འགྲིག་སྐབས་རེ་དེ་འབྲེལ་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མི་དགོས་པ་ཞིག་
རེད། དེ་ཁི་ཡར་རྒྱས་འགོག་པའི་སློན་ཆ་ཆེ་
ཤོས་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དགེ་སློན་བའདད་
དགོས། དེ་དག་བའདད་པའི་རྩིས་སུ་
དགོངས་དག དེ་ངས་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་བའདད་
པ་མ་གཏོགས་སྐར་མི་སུ་ཞིག་ལ་བའདད་པ་
མིན་ཞེས་དགོངས་སེལ་ཞུ་དགོས་པ་
སོགས་གང་བྱེད་དགོས་ཀྱང་བྱ་ཆོག་གི་

རེད། དེར་སྤྱོད་ཤོར་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་
ང་ཆ་དགོས་དོན་མེད།

གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་པའི་དོན་
དག་ལ་བའདད་སྐབས་དང་པོ་ནས་ལྷག་
བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་བའདད་རྒྱ་
ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཉན་མཁན་ཡིན་ནའང་
དེ་དེ་བཞིན་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ཡིན་སྟེ་ནས་
ཉན་པ་མ་གཏོགས། གོ་བ་འབྲེལ་བྱས་
པའི་གནས་ཚུལ་འདི་སྐབས་རེ་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ང་ཚོ་ཐོད་པ་གཅིག་སུ་
མིན་པར་ང་ཚོས་ང་ཤེས་པའི་ཐུགས་
གཞན་ལའང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་
དགེ་སློན་གསལ་བའདད་བྱེད་སྤངས་དེ་ལྷག་
བསམ་རྣམ་དག་དང་པོར་གཞུང་བསྐང་དང་
ཁྲུང་འཁྱོལ་བ་བྱས་ཏེ་བའདད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་འདུག དོན་མེད་སྐད་ཆ་ལུར་
ཤོབ་དང་སྤྱགས་ནས་བའདད། ཁྲུང་ས་
བསྐྱེལ་མ་ཐུབ་ན་མི་རེ་རུང་གི་བསམ་སྒྲུའི་
ནང་འཁྲུག་རྒྱུ་བཟོ་བྱས་ཅིང་ལས། དགེ་
མཆན་ཅི་ཡང་མེད། གང་བྱུང་མང་བྱུང་
བའདད་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག གནས་ཚུལ་
ཞིག་ལྷག་སོང་ན། དེ་རྒྱ་མ་སུ་འདེད་ཀྱི་
བཅད་གཅོད་མཐེལ་བྱིན་པ་བྱས་ཏེ་བྱི་
གསལ་ནང་གསལ་བཟོ་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་འདུག

(འདོན་ཐེངས་རྩིས་མར་སུ་མཐུན་འགོད་རྒྱ།)

A portrait of a woman with short dark hair, smiling, wearing a bright blue blazer over a blue top and a pearl necklace. She is seated in a black leather chair in front of a bookshelf filled with books. A small red and white pin is visible on her lapel.

རིང་པོར་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་སྟོན་བརྟན་
དང་། ཞི་བདེར་གཙུག་སྟེན། འཛམ་གླིང་
མཐུན་སྦྲེལ་ཐོག་སྟེ་ཁྱིད་གནང་མཁན་ཞིག་
ཡིན་སྟབས་ཆང་མས་ཡིད་སྟོན་བྱེད་ས་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། ད་རེས་སྐུ་ཉིད་ཉི་འོང་གི་
སྲིད་སྟོན་དུ་སྤར་ཡང་འོས་འདེམས་བྱུང་བ་
དེས། ཉི་འོང་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་དང་
གདེང་འཛོག་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་
མཆོད་ཐུག།

ལྷ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་ཁྱིའི་འགྲོ་ལོང་།
 རྒྱལ་ཁབ་སྤར་བཞིན་འཆམ་མཐུན་དང་།
 ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་སྲིད་ཆོན་གྱི་ལས་ལུན་རིང་ཉི་འོང་མི་
 མང་གི་མངོན་འདོད་འགྲུབ་རྒྱུར་རྩལ་བ་
 འདོན་སྲུབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་
 དང་མཐུན་སྤྱིལ་གོང་འཕེལ་ཡོང་སྲུབ་པའི་
 ཆོན་འདུན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག །

Takaichi) མཚོག་གིས་སྡེ་ཁིད་པའི་སྲིད་
 རོན་ཚོགས་པར་སྤར་ཡང་འོས་བསྟའི་རྒྱལ་
 ཁ་ཐོབ་སྟེ། ཉི་འོང་གི་སྲིད་ཚོག་དུ་འོས་
 འདེམས་བྱུང་བར་དགའ་བསྟའི་འཆོམས་
 འདྲི་ལྷས་འདུག
 དེ་ཡང་འཆོམས་འཕྲིན་ནང་
 འཁོད་དོན། ཉི་འོང་རྒྱལ་ཁབ་ནི་དུས་ལུན་

སྒྱིད་ཆོག་ས་ཁང་དུ་སྒྲུབ་པ་བོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་
གཅེས་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷ་ས་སྐུ་ལ་ལོ་

དོན་གྲུབ་མཆོག་སྐུ་གསལ་གསུང་ལྟར་ལོ་
གཅིག་པེཾ་པེཾ་རྗེས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་

ཚོགས་གནང་འདུག སྐབས་དེའི་མཇུག་
 སྐོའི་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་
 རམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། གཞན་
 སྐུ་མགོན་དུ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྐྱེལ་
 མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཞིབ་
 བ་གཞན་ཁྲི་བ་ཕུན་སྦྱིད་མཆོག་ དཔལ་
 ལྷན་ཁྲིམས་ཞིབ་བ་གཞན་འཕགས་བ་ཆེ་
 རིང་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤྱང་བཀའ་
 གྲོན་རྒྱ་རི་སྐོའ་མ་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་
 དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་སྐུ་ཆབ་སྤྱི་ཟུར་དག་
 བཤེས་རིང་པོ་སྐོ་བཟང་སྟན་ཐུགས་
 མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་དཔོན་ཆང་སྐོ་བཟང་ཐུབ་
 བསྟན་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་བརྒྱ་མཆོ་མཆོག་ བོད་
 སྤྱི་འཐུས་ཚོས་ཐུགས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ བོད་
 མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་སོགས་
 སེབས་ཡོད་འདུག

སྐབས་དེར་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་
 དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་
 མར་འཆམས་འདྲི་དང་སྤྱགས་གསུངས་
 རོན། ཅ་བའི་གོང་དུ་གསུང་བཤད་གནང་
 མཁན་ནམ་བས་ལྷ་སྤྱས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་
 མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ནང་འབྲེལ་
 ལམ་གནང་ཕྱོགས་དང་། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་
 ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་མཇུག་རྒྱུ་ བོད་
 ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
 ལ་མཇུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་པ་
 གསུངས་པ་གཞིར་བཟུང་དང་། དེ་བཞིན་
 དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དབྱེད་མཆོག་གིས་བརྟན་

ལམ་བརྟུན་རྗེས་པོ་ལྷ་དགོས་པའི་
 དམིགས་ལུལ་གསུངས་པ་གཞིར་བཟུང་
 རེད། ཅ་བའི་ང་ཆོ་སྟབས་མི་ལེགས་པ་
 ཟེར་ན་མི་འདུག གནས་སྤངས་ཤིག་གི་ཐོག་
 རས་ང་ཆོ་བོད་གཞིས་ཁྲེས་གཉིས་སུ་ཁྲེས་
 བ་དང་། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ངམ་ཤུགས་རྒྱུ་ཆེ་
 ཆུང་གི་ཐོག་ནས་ང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་པའི་
 ཆ་ཤས་ཤིག་བཅན་ཤོལ་ལ་སྤེབས་ནས་
 བསྟན་པ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། གངས་
 ཅན་ལྗོངས་དེ་ང་ཆོའི་རེ་བ་བཅངས་ས་འདྲ་
 སོ། དམིགས་ལུལ་སྟོས་ས་ཆགས་ཡོད་
 རེད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༢༡ ཅམ་གྱི་
 བཅན་ཤོལ་གྱི་དུས་ཆོད་དེའི་རིང་། བོད་ཀྱི་
 ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་
 བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བསམ་སྐོ་བཏང་བ་ཡིན་

ན། འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད་
 རེད། དཔེར་ན། དེ་རིང་སྐུ་ངོ་ས་དབང་
 ཆེན་མོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་རྗེས་
 པོ་ལྷ་བའི་དུས་ཆོད་ཆགས་བསྟན་ཡོད་
 རེད། སྐུ་ངོ་ཁོང་གི་མཇུག་ནམ་དེ་ཅམ་སྐོག་
 རྒྱ་བྱང་མ་སོང་ཡང་། སྟོན་མ་ཤེས་རབ་
 དང་རྒྱས་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་འབྲེལ་
 ཡོད་ཁག་ཅིག་གིས་ཚོམ་སྤྱིག་གནང་བའི་
 ཐུག་དེབ་དབུ་འབྱེད་སྐབས་བཅར་རྒྱ་བྱང་
 སོང་། སྐབས་དེ་དུས་ཉིག་ཅམ་སྐོག་རྒྱུའི་
 གོ་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། ད་རེས་མཇུག་སྐོ་
 དེར་སྐད་བཏང་ཡོད་དུས། བར་སྐབས་
 ལས་བྲེལ་དབང་གིས་དམིགས་བསལ་སྐུ་
 ངོ་ས་དབང་ཆེན་མོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཆེའི་
 མཇུག་རྗེས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐད་ཆ་ཡོད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་གངས་སྤྱི་དབྱེད་ཚོགས་ཁང་དུ་སྐད་པ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྤྱས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་
 གཤེགས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་རྗེས་པོ་ལྷ་མཇུག་སྐོའི་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་
 རམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས་མཇུག་སྐོ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

ཀྱའི་ཐོག་བསྐྱེམས་བརྒྱུ་ཆུ་ཡིད་སློན་བྱ་
 བའི་གཏམ་བཤད་ཅིག་ཡོད་ཐུབ་མིན་ཐོག་
 སེམས་ཁུམ་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་འདྲ་
 སོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ཁོང་རྣམ་པ་མཛད་རྗེས་
 ཏུ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་རེད། གནད་ཡོད་མི་སྣ་
 རེད། ལག་ཐེལ་སྐར་ལ་བག་ཐེལ་ཟེར་བ་
 ལྟར། བཤད་མི་ཤེས་ན་དེའི་ངོ་ཐོར་རང་
 བཞིན་གྱིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མ་རེད་
 དེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་ས་ཞིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་ཆོའི་གྲས་ར་ཆོས་གལ་
 ཆེན་པོར་བརྩེ་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། བར་སྐབས་ཐེལ་
 བ་མང་སོ་ཞིག་ཆགས་སོང་ཡང་མཛད་སྒོ་
 དེ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩེས་ནས་མ་བཅར་ན་
 འགྲིག་མ་སོང་བསམས་པའི་ཆོར་བ་

སྤེལས་ཏེ་ད་རེས་ཆེད་མངགས་བཅར་བ་
 ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
 ཅ་བའི་སྐུ་ངོ་ས་དབང་ཆེན་མོ་
 མཆོག་མདོ་སྐད་ཨ་མདོའི་སྐྱལ་མཆོར་བྱིས་
 ཆང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། སྤྱི་ཡོངས་ཐོད་
 ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་
 གཞུང་བཅས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་འགྱུར་བ་
 རྒྱགས་ཆེན་པོ་བྱིན་པའི་ནང་ལོགས་ལ་
 འགན་ཁུར་བཞེས་ཕྱོགས་དང་བྱལ་ལས་
 གནད་ཕྱོགས་ཐོག་བསྐྱེམས་འདྲ་སོ་བརྒྱུ་
 དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱད་
 ཡོད་རེད། ཅ་བའི་ཐོད་ས་ཤོར་བ་དང་
 བཅན་བཟུང་བྱས་པ་དེ། བསོད་ནམས་
 ཟད་པའི་གནས་སྐབས་འདྲ་སོ། ཆོས་
 ཕྱོགས་ནས་ཁུམ་པ་ཡིན་ན། ལས་འབྲས་

ཡིན་སྲིད་ཀྱི་རེད། གཅིག་བྱས་ན། སྐབས་
 དེའི་འགན་ཁུར་མཁན་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་
 ལས་ཀར་འཐུས་ཤོར་བའི་གནས་བབ་ཅིག་
 ལའང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་ཆོག་གི་རེད། དེ་
 འདྲའི་དུས་ཆེད་ཉིག་ཕྱ་བའི་སྐབས་
 སྤྱ། ཐོད་སྤྱི་པའི་བསོད་ནམས་ཅ་བ་ནས་
 མེད་པ་མ་ཆགས་པ་བསམ་བསམ་གཅིག་
 དེ། ཡར་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡཔ་ཆེན་
 རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་མདོ་སྐད་ཕྱོགས་
 ལ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་
 བསམས་ཀྱི་འདུག ཕྱིའི་ལྷགས་རི་ཟེར་ན་
 འདྲ། ལྷ་གི་ལོར་བྱ་ཟེར་ནའང་འགྲིག་གི་
 འདུག ཐོད་ཤར་ཕྱོགས་རེད། དེའི་ནང་ནས་
 ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་ཐོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་
 ཡོད་རེད། སྐུ་ངོ་ས་དབང་ཆེན་མོའི་ཡབ་ཀྱི་
 ཐོག་ནས། ཁོང་གི་སྤྱོ་པོ་དེ་ཆོས་ཐོད་སྐད་
 རྒྱལ་གི་འདུག ཡབ་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱ་སྐད་རང་
 རྒྱལ་གི་འདུག དེ་འདྲའི་རྒྱགས་རྒྱུན་ཆེན་
 པོ་སྤེལས་ཟེན་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ཡར་ལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡཔ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམ་གཉིས་མདོ་སྐད་ལ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་
 ཐོག་ནས་ར་ཆོ་ཐོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་
 གཞུང་། དཔལ་འབྱོར། ཆབ་སྲིད་བཅས་
 གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་
 བསམས་ཀྱི་འདུག དེ་ར་ཆོ་ཐོད་མི་སྤྱི་པོ་
 གནས་བསྐྱར་ཡོངས་ཀྱིས་ཉིག་ཏུ་བྱ་
 དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཐོག་ནས་ཐོད་
 ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཟེར་ནའང་མི་འདུག ཐོད་ཀྱི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༩ ཉིན་གངས་སྤྱི་ཆོགས་ཁང་དུ་སྐར་པ་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐུ་ལོ་དོན་བྱུང་མཆོག་སྐུ་
 གཤེགས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་པའི་རྗེས་དྲན་མཛད་སྒོའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཞིན་སྤྱོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས་
 མཛད་སྒོ་དང་འགྲེལ་བཤད་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

ཅ་དོན་འཐབ་ཚུད་ཟེར་ནའང་མི་
 འདུག ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཟེར་ནའང་མི་
 འདུག དེང་སང་ང་ཚོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་
 དམིགས་བསལ་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་སྤྲད་པ་
 དེ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ར་པ་ཆེན་
 རིན་པོ་ཆེ་ནམ་གཉིས་སྤྱོད་འབྲུངས་ཏེ། ཐོད་
 སྤྱི་ནང་གཉིས་སྤྱོད་མཛད་པ་འཛིན་ལས་
 བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་
 བྱུང་འདུག་བསམས་ཀྱི་འདུག།

དེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བའི་གནད་
 ཡོད་མི་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། སྤྱོད་རྒྱལ་ལོ་
 དོན་གྲུབ་ཐོད་ནང་གི་གནས་སྐྱེད་ཐོག་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། བཅན་
 རྒྱལ་ནང་ལའང་དེ་བས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ཐོད་ས་མ་ཡོར་
 ཡོང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་མཆོར་
 ཁྱིམ་ཆང་དུ་སྤྱོད་འབྲུངས་ཤིས། དབུས་ལ་
 གདན་འདྲེན་ཞུས། དེ་འདྲའི་བརྒྱུད་རིམ་
 རྒྱུད་ལོགས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་སྤྱི་མཆོར་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་
 ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་རེད། རྒྱལ་ཡུལ་ཆོས་སྤྱོད་
 ཆེ་རིང་དང་། རྒྱལ་ཡུལ་བདེ་སྤྱི་ཆེ་རིང་
 ནམ་གཉིས་དང་ལྷན་སྤྱོད་རྒྱལ་ལོ་དོན་
 གྲུབ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་འདུག རྒྱུད་
 རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཆེན་ནས་དགོངས་པ་ཞུ་
 རྒྱུད་སྤྱོད་ནང་དོན་འདྲའི་གསུངས་ཡིན་ས་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས། རྒྱལ་ཆེན་ནས་

དགོངས་པ་མ་ཞུ་བར་སྤྱོད་མཐུད་ནས་རྒྱལ་
 ཆེན་གནང་རོགས་ཅེས་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་
 ཞུས་འདུག་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་
 ཐོག་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རེ་སྤྱོད་ཞུས་
 འདུག དེའི་རྒྱུ་ལྷན་ཡོང་གིས་ནང་དོན་ཐོག་
 ནས་རྒྱ་མ་གཅིག་ཡོད་གསུངས་ཡོད་པ།
 གང་ལྟར་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ལོགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་ཆ་དེ་ཆོ་སྤྱོད་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་
 གསན་ཡོད་རེད། སྤྱོད་པ་དེ་དུས་ལྷ་ས་
 རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་དགའ་ལོ་བཙུ་གངས་
 ལིག་ཡིན་དུས། གང་ལ་གང་འཆམས་
 གནས་སྐྱེད་མཆོད་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་མར་
 རྒྱུག་ལ་མེད་པ་ལ། ཐོད་ནང་རྒྱུད་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་། སྤྱི་མཆོར་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་
 ཆེན་སྤྱི་མཆོར་ལྷན་པ་གཅིག་དེ། སྤྱོད་ས་
 དབང་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་འདུག་
 བསམས་ཀྱི་འདུག དེ་སྤྱི་མཆོར་སོང་བ་ཡིན་
 བ། ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་
 སྤྱོད་པ་དེ་དུས་ཀྱི་ང་ཚོའི་གནས་བབ་ལ་
 བལྟས་ན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་པ་
 ལའང་ཉེན་ཁ་མེད་པའི་གནས་སྐྱེད་མ་
 རེད། སྤྱོད་པ་དེ་དུས་ཐོད་ས་ཡོར་ཡོད་མ་
 རེད། ཐོད་མི་རང་གི་བྱེད་སྐྱེད་ཐོག་ནས་
 དགའ་ལ་དེ་བཅོས་འདུག སྤྱོད་ཡིས་ཐོད་
 རྒྱུད་ལ་བཀའ་ཁྲིན་ཆེན་པོ་དེ་གཅིག་
 བསྐྱེད་པ་འདུག་བསམས་ཀྱི་འདུག།

དེ་བཞིན་སྤྱི་མཆོར་ཁྱིམ་ཆང་
 ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། སྤྱོད་པ་
 ཡོས་སྤྱི་མཆོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་ལ་

ངོས་འཛིན་དང་། དེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་སྤྱོད་འབྲུངས། པ་མས་འཛིན་ཉེན་ཀྱི་ཐོག་
 ནས་རེ་བ་སྤྱོད་ས་དེ་སྤྱོད་རྒྱལ་ལོ་དོན་
 གྲུབ་ཆགས་བསྐྱེད་འདུག ཐོག་མར་དབུས་
 ལ་མེད་པ་ནས་ཆེ་པོ་བྱང་ལ་བཞུགས་
 སྤྱོད་པ། ཡུལ་གཞིས་ཀྱི་གཞིམ་ཤག་དེ་ཆེའི་
 རྒྱལ་ལོགས་ལ་སྤྱོད་འདུག རོར་བྱ་སྤྱོད་
 ཁར་མེད་པ་དུས། ཡུལ་གཞིས་ཀྱི་གཞིམ་
 ཤག་རོར་བྱ་སྤྱོད་ཁའི་ནང་ལ་ལོ་སྤྱི་ག་
 གནང་གི་འདུག དེའི་རྒྱུ་ལྷན་ཐོད་གཞུང་
 གིས་གཞིམ་ཤག་ལོགས་སྤྱོད་བརྒྱུ་
 འདུག སྤྱོད་པ་དེ་དུས་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་
 བྱང་ཁག་ཉེན་འབྲེལ་འཆམས་འདྲི་ཞུ་བར་
 བཅར་ཡོང་དུས། དེའི་ལན་འདྲའི་པར་
 བཅར་དགོས་ཀྱི་འདུག དེའི་སྤྱོད་པ་པར་
 བཅར་མཁན་ཆང་མ་སྤྱོད་རྒྱལ་ལོ་དོན་
 གྲུབ་རང་བཅར་བསྐྱེད་འདུག དེ་ཡིན་དུས།
 ཁྱིམ་ཆང་གི་རེ་བ་འདྲ་པོ། འཛིན་ཉེན་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་རེ་བ་བཅངས་ས་དེ་སྤྱོད་རྒྱལ་ལོ་
 དོན་གྲུབ་རང་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་
 ཡིན་དུས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པ་
 དེ། ད་ལྟ་བདེ་སྤྱོད་བཀའ་སྤྱོད་དང་དགོ་
 བཞེས་རོང་པོ་སྤྱོད་བཅངས་སྤྱོད་གསུངས་ལགས་
 གཉིས་ཀྱིས་མར་གསུངས་སོང་། ཆབ་
 སྤྱོད་དང་འཛིན་ཉེན་གང་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་
 བའང་། ཁྱིམ་ཆང་གཅིག་ནས་འཆར་
 ཡོངས་བྱུང་བ་ཆགས་བསྐྱེད་དུས། སྤྱོད་
 རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ་རྒྱས་ཆེ་ལོས་དེ་

ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། ངས་ལྷ་རྒྱ་གཙོ་བོ་
 དེ་ཡལ་གཞིས་ཀྱི་རེ་བའི་མིག་འབྱར་
 བསྐྱས་ས་འདྲ་པོ་ཞིག་སྟེ། བོད་ནང་གི་
 ཆབ་སྲིད་ཟང་རེ་ཟེང་རེ་ཆགས་པའི་སྐབས་
 ལ། སྐྱོ་རྩེ་ལེ་དོན་བྱལ་རྒྱ་ནག་ལ་
 བཞུགས་པའི་ཐོག་ནས། བོད་གཞུང་དང་
 བོད་མིའི་གནས་སྡངས་དེ་ཉེན་ཁ་ཆེ་རུ་མ་
 འགོ་བའི་ཐོག་ལ་སྐྱབས་པའི་ཆེན་པོ་
 གསོས་འདུག་བསམས་ཀྱི་འདུག།

བཅན་ཁྱོལ་ལ་སྐྱེའམ་ཡོང་དུས་
 རྒྱ་གར་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་རེད། ལྷག་
 བར་དུ་རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་
 ཏ་ཅང་གི་གནད་འགག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་
 རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ ༡༩༦༩ བར་
 ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་ང་ཚོ་འདྲི་དཀའ་ངལ་ཆེན་
 པོ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་གསུམ་བཅུའི་དུས་
 འདྲི་སྤང་བཅི་ལྷ་རྒྱ་ལའང་ཉོག་ཅམ་
 འཛེམས་ཐོག་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་བབ་
 ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་། སྐྱོ་རྩེ་ས་དབང་ཆེན་
 མོ་དེ་དུས་ཉིང་གོང་ལ་བཞུགས་བསྐྱད་པའི་
 ཐོག་ནས། རྒྱ་གར་ཐོག་ནས་རེད། ལ་འའི་
 ཐོག་ནས་རེད། རྒྱ་ནག་ཐོག་ནས་རེད། ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོང་
 བསྐྱད་པའི་གནས་སྡངས་ཆགས་བསྐྱད་
 ཡོད་རེད། ང་ཚོ་བཅན་ཁྱོལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྡངས་དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་
 བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། དངོས་གནས་ཆེ་
 སྟོག་ཟེར་ནའང་མི་འགྲིག་པ་མེད་པ་འདྲ་པོ།

ང་ཚོ་འདྲི་དཀའ་གནས་སྐབས་པའི་གནས་བབ་དེ་
 ཡང་གཅིག་ཁོང་དང་འབྲེལ་བ་ཏན་ཏན་
 ཡོད་རེད། རྒྱ་མ་ཚོས་ཡག་པོ་བསམ་སྒྲོ་
 བཏང་བ་ཡིན་ན། ཁོང་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་
 བཅན་ཁྱོལ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་བབ་དང་
 བོད་དོན་འཐབ་ཅོད། བོད་མིའི་སློབ་
 འཛུགས་སམ་བོད་གཞུང་སྐྱེམ་སྐྱོད་གནས་
 སྐབས་རྒྱ་ཏན་ཏན་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། གཞིས་
 བྱེས་མཉམ་འཛེམས་ཡོང་རྒྱ་ང་ཚོའི་
 དམིགས་ལུལ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ཡོང་བར་དག་པོའི་དམག་གི་ཐོག་ནས་
 ཡོང་གི་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཆར་བ་
 རེད། ད་གིན་གོང་དུ་གསུངས་པ་ནང་
 བཞིན་རེད། རྒྱ་བཞི་སྤང་དུག་དང་མཉམ་དུ་
 འབྲེལ་ལམ་བྱས་པ་དེའི་རྒྱུ་དེ་གནས་བབ་
 མེད་པ་ཆགས་ཟེན་པ་རེད། དེ་བཞིན་
 དམག་སྤྱང་ ༥༥ ཡི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་
 རེད། ས་དབང་ཆེན་མོས་ཐབས་ལམ་མང་
 པོ་གནང་ཡོད་རེད་དེ། དེའི་གནས་བབ་ཐོག་
 ལས་རྒྱ་ནག་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་རྒྱུའི་གོ་
 སྐབས་མེད་པ་དེ་གསལ་པོར་མཐོང་བ་
 རེད། དེའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་སྤྱང་
 ཆ་བཤད་ནས་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དེར་
 ཁོང་གིས་ལྷགས་ཆེན་པོར་འབད་བཅོན་
 གནང་འདུག་བསམས་ཀྱི་འདུག དེ་ཆོ་ལས་
 སྐྱ་པོ་ཁྱོན་ནས་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོ་སྐོས་
 ཆོགས་འཕུས་མི་གཅིག་སྐྱབས་ལའང་
 དཀའ་ལས་ཞེ་པོ་བརྒྱབ་དགོས་ཀྱི་འདུག།

སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་བསྐྱར་སྐབས་
 མཁན་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དེ་འདྲ་སྐྱབ་
 དགོས་ན་ལས་སྐྱ་པོ་ཁྱོན་ནས་ཡོད་མ་
 རེད། ཅུ་བའི་ཁོང་ལ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེའི་སྐྱེའི་གཅེན་པོའི་མཆན་གནས་
 དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་རེད་དེ། ང་ཚོའི་
 གནས་བབ་ཀྱི་ཆ་ནས་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཟེན་
 པ་རེད། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལ་
 ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ལ་ཆིབས་
 བསྐྱར་བསྐྱངས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་རྒྱ་
 གར་གྱིས་སྐྱེ་ལེན་ལྷ་སྤངས་ལ་གཞིགས་
 དང་། ༡༩༥༩ ལོར་ང་ཚོ་བཅན་ཁྱོལ་ལ་
 བྱར་དུས། སྐྱེ་ལེན་ལྷ་སྤངས་དབར་བྱེད་
 པར་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་གནས་བབ་
 ཏ་ཅང་གི་ཉམས་དམའ་བ་ཆགས་ཟེན་པ་
 རེད། དེ་འདྲའི་ཉག་སྐྱ་བའི་དུས་ཆོད་ལ་
 གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབས་
 རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཟེན་སྐབས་པ་དེ་ལས་སྐྱ་པོ་ཅ་
 བ་ནས་ཡོད་མ་རེད་བསམས་ཀྱི་
 འདུག གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་སྤྱང་ཆ་
 བཤད་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་གཙང་མ་
 བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཅུ་བའི་དེའི་སྐོན་ནས་
 ལམ་ཁ་བཟོས་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩ དང་། ༡༩༦༡ ༡༩༦༥ བཅས་སོ་
 སོར་མཉམ་སྐྱེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ནང་ལ་བོད་
 དོན་སྐོར་གྲོས་ཆོད་ཐངས་གསུམ་བཞག་
 ཡོད་ཅིང་། གྲོས་ཆོད་ཐངས་དང་པོའི་ནང་
 གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་།
 ཆོས་དད་རང་དབང་སྐོར་གཙོ་འདོན་གནང་

བ་དང་། གྲོས་ཚད་ཐེངས་གཉིས་པའི་ནང་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ལྷན་ཆེན་པོ་
 སླེབས་ཡོད་ཅིང་། བོད་མི་ཚོར་རང་ཐག་
 རང་གཅོད་བྱེད་ཚོགས་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་
 སྐྱོར་འཁོད་ཡོད། ཡིན་ཟེའི་ཐོག་ལ་ Self
 Determination ཟེར་བ་དེ་ཅིང་། ཆབ་
 སྲིད་རིག་པའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། དེའི་
 རང་ལོགས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་རང་
 བཅོམ་འཐབ་ཚད་བྱེད་ནའང་བྱེད་ས་ཡོད་
 པ། རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ནའང་
 ཚད་སའི་ལམ་ཁ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ། དེ་འདྲའི་
 ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཡོད་དུས། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩ ནང་། ༡༩༦༡། ༡༩༦༥ ཟེར་
 དུས་ཏྲིག་ཙམ་སྤྱོད་ཚུད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་
 མཉམ་དུ་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༧༩ ལ་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་
 གཙོ་འཛིན་ཉིང་ཞའོ་ཕིན་མཉམ་དུ་ཐུག་
 རས་བཀའ་མེད་གནང་བ། བོད་དོན་ཐག་
 གཅོད་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུ་འབད་བཅོམ་བྱེད་
 ལྷངས་དེ་ཆོ་དངོས་གནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཆབ་སྲིད་འགྲོ་ལྷངས་ཐོག་ནས་གོ་རིམ་
 སྤྲིག་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་
 རང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་གནས་ཐུབ་པ། རྒྱ་
 རག་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ།
 བོད་པ་རང་གི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་
 གྱིས་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས་པ་བཅས་ཏེ་
 ཅང་གི་ཡག་པོ་གནང་འདུག་བསམས་ཀྱི་
 འདུག

དེ་ཡིན་དུས། དེ་ལ་ང་ཚོས་གོ་བ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་གངས་སྤྱི་དྲུག་ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་འཛོ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྤུ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་
 ག་ཞེགས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཐན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
 འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་བློན་རྒྱ་རྩི་སྤུ་མ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་གཞིན་སྤུ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དེ་བཞིན་
 དཔལ་ལྷན་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐུར་དག་བཞེས་རིང་པོ་སྤྱི་བཟང་སྤྱན་གྲགས་མཆོག་ནས་པས་ཉམས་ཞིབ་ཚུལ་པོ་ཞེས་རབ་
 དར་རྒྱས་ལགས་ཀྱིས་ཚོས་སྤྲིག་གནང་བའི་དཔེ་དཔ་ “སྤང་བ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་འཛོ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྤུ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ།” ཅེས་པ་
 དབུ་འཕྱོད་གནང་སྐབས།

ལེན་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཕྱོགས་མ་
 འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཡིན་ནའང་
 བརྒྱད་རིམ་དང་། ཆབ་སྲིད་འཐབ་ཚད་བྱེད་
 མཐན་འཛིན་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། དེར་
 རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་
 ཅིང་། དེར་ང་ཚོས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་
 མཐུག་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ཅ་བའི་
 གོང་དུ་ཁོང་ནས་པས་གསུངས་སོང་། ང་
 ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱ་རྒྱ་དང་གཅིག་སྤྱིལ་ཐོག་
 ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་དང་ངའི་སྤྱི་ཐེར་ནས་ཚད་ལེན་
 བྱེད་བསྐྱད་པ་དེ་ཆོར་དངོས་གནས་བསམ་
 སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་རིན་ཐང་ཁྱོད་ནས་ཡོད་
 མ་ཅིང་། ང་ཚོར་དུས་ཚོད་གཏོང་ས་མང་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཐོག་དུས་ཚོད་གཏོང་ཐུབ་
 ཀྱི་མི་འདུག དེ་ང་ཚོས་ནོར་བསྐྱད་ཀྱི་

འདུག དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག རྒྱ་པ་ཚོས་མཁུན་གསལ་ཅིང་། ཉེ་
 ཆར་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཨ་རིའི་རྩལ་
 དབྱངས་ Grammy གཞེངས་ཏྲགས་
 འབྲེལ་བཞེས་མཛད་སྐབས། ང་ཚོས་སྤྱི་
 ཚོགས་རྒྱ་རྒྱ་ x རང་ལ་འཆམས་འབྲི་ཞུས་
 ཡོད་ཅིང་། དེའི་འག་ལ་མཆན་འགོད་
 མཐན་མང་བ་རྒྱ་མི་ཅིང་། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེར་མཆན་སྤྱད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞུས་ནས་མཆན་
 བཀོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་ཚོགས་རྒྱ་རྒྱ་
 བརྒྱད་པེད་སྤྱད་ལོག་པ་གཏོང་གི་ཡོད་
 ཅིང་། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་
 ཆོར་གདོང་ལེན་བྱེད་ཕྱོགས་ཐོག་ལ་བསམ་
 སྒྲོ་གཏོང་གི་མི་འདུག་ལྟ། སོ་སའི་མི་ལ་སོ་
 སོས་མཐུབ་མོ་བཅུགས། ཐུག་རིགས་ངན་

ཆད་ཞུས་ནས་དེ་འདྲ་སྤྱི་ཚོགས་ཏུ་རྒྱ་
 བསྐྱོན་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་ལྟ། ས་གི་ར་ཁོ་
 ཚོས་དེ་འདྲ་གསོ་སྦྱོར་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཀྱི་
 ཡོད་པེ། དེ་ཡིན་དུས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས།
 ངས་ཞུ་རྒྱ་གཙོ་པོ་དེ་ང་ཚོར་དུས་ཚོད་
 གཏོང་ས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མིག་རྒྱ་ཐུང་
 ཐུང་དང་། སོ་སོའི་ཚོར་བ་རང་གི་ཐོག་ནས་
 འགོ་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་མ་ཡིན་པར་ང་
 ཚོས་ཐོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཐབ་ཚྭ་དང་ར་གི་
 ཐོག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 འདུག ཆབ་སྲིད་འཐབ་ཚྭ་ཐོག་ལ་མ་ཅ་
 འདྲ་པོ་དེ་ཁོང་རྣམ་པས་ལམ་ཁ་གསལ་
 ཐོར་བསྐྱོན་ཡོད་པ་དེར་ང་ཚོས་མཐུག་སྦྱོར་
 འདྲ་པོ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཉན་ཉན་གྱིས་གཞིས་
 བྱས་མཉམ་འཛུམས་ཡོང་གི་རེད་བསམས་
 ཀྱི་འདུག རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་རེད། རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ནང་ལོགས་ལ་འགྱུར་བ་
 རྒྱགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པེ། འགྱུར་
 བ་བྱིན་པ་དང་མཉམ་དུ་ང་ཚོས་གོ་སྐབས་
 ལེན་ཐུབ་རྒྱུར་ང་ཚོ་ལྷག་པོ་ཆགས་བསྐྱད་
 ཡོད་པེད་ལྟ། ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་
 ཐོག་ནས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 གནས་བབ་རེད། བར་སྐབས་ང་ཚོ་བཅོན་
 རྩལ་ལ་ཁྱུར་ནས་ལོ་རྩེ་ ༢༡ འགྲོ་ཡི་ཡོད་
 པེ། དེའི་ནང་ལོགས་ལ་གཅིག་ནས། ང་
 ཚོ་ཐོད་མའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
 ལངས་ཕྱོགས་འཛིན་སྐྱེད་པེད། དེ་བཞིན་
 ང་ཚོར་སྒོ་བ་སྒོ་ན་གནང་མཁན་དང་། རྒྱལ་

སྒྲོར་གནང་མཁན་རེད། དེ་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་
 འཛིན་སྐྱེད་པེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་
 ཐོག་ལ་ང་ཚོ་ལྷག་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་
 འདུག ལྷག་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་
 བེད་སྤྱོད་དང་དེའི་ཐོག་ལ་དགོངས་པ་
 བཞེས་ཐུབ་ན། ཉན་ཉན་གྱིས་ཁོང་རྣམ་པའི་
 རྩལ་ཐོར་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམས་
 ཀྱི་འདུག ད་ལྟ་དུས་རབས་གཅིག་ཅེས་
 གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། སྤྱི་རོ་ས་
 དབང་ཆེན་མོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༩༠༩༥
 བར་བཞུགས་པ་རེད། དགུང་ལོ་ ༩༡ དུས་
 རབས་གཅིག་ཐོད་བསྐྱོན་སྤྱི་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 རྒྱལ་བཏང་བ་རེད། དེ་ཡིན་དུས། རྩལ་ཐོར་
 དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ།
 དམིགས་བསལ་ང་ཚོའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་
 ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་ཐུབ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ག་
 རེ་འདུག དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་དགོངས་པ་
 བཞེས་ཐུབ་ན། ཁོང་རྣམ་པའི་རྩལ་ཐོར་
 མ་དེ་གཅིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་བསམས་ཀྱི་
 འདུག

རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་ཐོག་མར་འབྲེལ་
 བ་བྱེད་སྐབས། ཉིང་ཞའོ་ཕིན་གྱིས་སྤྱི་རོ་
 ས་དབང་ཆེན་མོར་ཁྱེད་ང་ལྷག་འཕམ་དུ་
 འོག་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པེད། དེ་མ་
 གཏོགས་ཁྱེད་རང་ལྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་
 ཆབ་བྱས་ནས་འོག་ཅེས་གསུངས་ཡོད་མ་
 རེད་ལྟ། ལན་དེ་འཕྱོར་རྩལ། སྤྱི་རོ་ས་ལོ་
 རོན་ཐུབ་རྒྱུར་རྒྱ་གར་ལ་བཅར་ཉེ་ལྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས། ལྒྱལ་

བ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱེད་རང་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་
 ལས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུར་ཀྱི་རོ་ཐོའི་ཐོག་ནས་
 སོང་། སྤྱི་རོ་ཆ་ཉན་འོག་ཅེས་གསུངས་པ་
 རེད། དེ་ཡང་ངས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པེད་བསམས་ཀྱི་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༩༠༠༩
 ལོ་ ༩༠༡༠ བར་རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་འབྲེལ་
 བ་བྱེད་སྐབས། ལྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་
 ཆབ་མཉམ་དུ་རེས་པར་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 དགོས་ཡོད་ཅེས་བཤད་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་
 པེད། ང་ཚོའི་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ཐོག་ནས་
 ཁྱུང་དེ་ལྷར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད་
 པེད། ལྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཆབ་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་ན་མ་
 གཏོགས། གཞན་འབྲེལ་བ་བྱེད་སའི་ལམ་
 ཁ་མེད་བ་འདྲ་པོ་ཅིག་གསུངས་ཡོད་
 པེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གིས་སྤྱི་བཏང་དུས་ལྷུའི་གཅིན་
 པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་
 བཏགས་ན་མ་གཏོགས། ལྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེའི་སྤྱི་ཆབ་བྱས་ནས་འོག་ཅེས་གསུངས་
 ཡོད་མ་རེད། དེར་ང་ཚོས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་
 བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་རོ་ས་
 དབང་ཆེན་མོ་རྒྱལ་ལོ་རོན་ཐུབ་ཐོད་མི་
 ཞིག་དང་། གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་ཉིང་ཞའོ་ཕིན་ཐུག་འཕམ་དུ་འོག་
 ཅེས་ལབ་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས། མ་འོངས་
 བར་ང་ཚོས་ཅ་དོན་འཐབ་ཚྭ་ཐོག་ལ་
 བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། དེ་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག ཉིན་མ་གཅིག་

ཀྱུ་ནག་མཉམ་དུ་འབྲེལ་མོལ་སྐད་ཆ་གང་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་། ཡང་ན་སྤྲིག་འཇུགས་
 མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་པ་དང་ཡང་
 བྱེད་མི་མཉམ་དུ་བཤད་དགོས་པ་རེད་མ་
 གཏོགས། ལམ་ཁ་གསུམ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་
 བཅོམ་བྱོལ་ལ་བྱུང་ནས་ཀྱུ་ནག་མཉམ་དུ་
 འབྲེལ་བ་མང་བྱུང་སྐད་དེ་ཉ་ཅང་གི་
 ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་བསམས་ཀྱི་འདུག
 སྐབས་དེའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ས་རོ་མའི་གནས་
 བབ་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་
 ཀྱུ་ནག་གི་སྤྱི་འཛིན་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་
 བྱས་སྐབས་པ་རེད། དེའི་གོང་ལ་སྤྱི་གཅིག་
 མེད་དུས། དེའང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཡ་ལྟལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
 བྱེད་རང་སྤྱག་འཕྲད་དུ་སོང་ཞེས་བཀའ་
 སེབས་པའི་ཐོག་ནས། ཀྱུ་ནག་གི་སྤྱི་
 འཛིན་དང་ཐང་ཀར་འབྲེལ་བ་དང་། རྩ་རམ་
 ས་ལ་དང་པེ་ཅིང་དབར་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་
 རེད། དེའི་གནས་བབ་ཀྱུ་ནག་གི་ཐོག་ནས་
 ཅ་ཆེན་པོ་བཅིས་མེན་ཤེས་ཀྱི་མེད་དེ། ང་
 ཚོའི་ཐོག་ནས་ཅ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱད་
 ཡོད་རེད། རིམ་བས་ཀྱུ་ནག་གི་ཐོག་ནས་
 གྲང་ཅ་ཆེན་པོ་བཅི་དགོས་པའི་གནས་བབ་
 ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག སྤྱི་རོ་
 ལྟལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་དང་། ཤེས་
 ཡོན། མཛད་འཛིན་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ཉན་ཉན་རོས་འཛིན་བྱེད་
 ཆོག་གི་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ནས་བཟུང་ང་ཚོ་
 པོད་མི་ཚོར་མང་གཙོ་གསོལ་སྤུལ་གནང་
 བ་རེད། ད་ཆ་མི་མང་གིས་མང་གཙོའི་ལམ་
 ནས་སྤྱི་དབང་དང་སྤྱི་འཕུལ་འོས་བསྐྱབས་
 ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ལོ་གང་ལ་
 གང་འཆ་མས་ཕྱིན་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་
 ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ལ་སྤེབས་ཆར་ཅམ་རེད།
 རོ་ཤེས་པ་གནམ་དང་ས་འདྲ་པོ་མ་
 གཏོགས་མེད་པ་རེད། ང་ཚོའི་གནས་བབ་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་གནས་ལུལ་ལྟལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད་ཆབ་སྤྱི་
 ལ་འང་དེ་ནས་རྒྱས་མང་འཕྱོད་མ་
 རེད། ཡིན་ནའང་ཡ་ལྟལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
 རྒྱལ་ཆེན་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཐོག་ནས་མང་
 མི་མང་ལ་མང་གཙོ་གསོལ་སྤུལ་གནང་
 ཞིང་། དེའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་རོ་ས་དབང་ཆེན་
 མོས་ཤར་བསྐྱོད་གནང་ཞྭ། བཀའ་སྒྲོན་ཁྱི་
 བར་སེབས་པ་དང་། བཀའ་སྒྲོན་ཁྱི་པ་
 གནང་རིང་ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་སྤྲིག་འཇུགས་
 ཀྱི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྤྲོག་ཤིང་
 འདྲ་པོ་གཅིག་ཁོང་གིས་གནང་ཡོད་རེད་
 བསམས་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་པོད་རྒྱ་
 འབྲེལ་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་
 ནའང་། སྤྲོག་ཤིང་འདྲ་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་
 འདུག དེ་ཡིན་དུས། ང་ཚོས་རྩེ་འཕྲུ་རྒྱ་
 དེའི་ཐོག་ནས་ལྟས་བཞག་པ་ཡིན་ན། བར་
 ལྟལ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཚོ་རང་བཞིན་གྱིས་པར་
 ཡལ་འགྲོ་ཡི་རེད། དཔེར་ན། མཚན་མོའི་
 ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སོང་བ་ཡིན་ན།

སྐར་མ་དང་། རྩ་བ་ཁྱོད་གྱོད་ཅིག་མཐོང་
 གི་ཡོད་རེད། དེ་མ་ཡིན་པར། སྤྲིན་ས་མང་
 པོ་ཞིག་གིས་བསྐྱབས་སོང་བ་ཡིན་ན། རྩ་
 བ་དང་ཉི་མ་མཐོང་གི་མ་རེད་ཟེ། ཁོང་རྣམས་
 པའི་རྒྱལ་ཆེན་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དེ་ཚོར་
 བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། ང་ཚོའི་རྣམས་པ་དེ་
 ཆར་མས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག ལྟ་སེམ་པོ་
 དང་རོ་སྤྲོག་རྒྱལ་མདུན་བྱེད་མ་དགོས་
 མཁན་ཞིག་བྱུང་སྐབས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོར་
 རྩེ་འཕྲུ་རྩེ་འཕྲུ་དེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲའི་
 ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རྒྱ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་བསམས་ཀྱི་
 འདུག

ཅ་བའི་ང་ཚོར་སྤྱི་རོ་ས་དབང་
 ཆེན་མོ་མཉམ་དུ་བྱལ་ལས་གནང་རྒྱའི་གོ་
 སྐབས་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོ་རྩེ་ལ་
 རེད། སྤྱི་རོ་ཁོང་རྣམས་པ་ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་
 བར་གི་མི་རབས་དང་པོའི་གས་རེད། མི་
 རབས་དང་པོའི་གས་ལ་འགན་འཁུར་
 མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་རེད། ཁོང་རྣམས་
 དང་མཉམ་དུ་བྱལ་ལས་གནང་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་
 མ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ནང་
 དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་
 བསྐྱོང་ཆོགས་གནང་སྐབས། སྤྱི་རོ་ང་ཚོ་
 ཆོགས་རྒྱུང་གཅིག་འཁེལ་སོང་། དེ་དུས་སྤྱི་
 རོ་ཡིས་ཉམས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 ནས་པོད་ཀྱི་གནས་སྐད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
 ལ་ཡུན་རིང་པོ་གཅིག་གསུང་བཤད་གནང་
 སོང་། དེའི་རྩེ་ལ་ང་རང་སྤྱི་འཕུལ་ཆོགས་

གཞོན་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་ཐེངས་གཅིག་སྐུ་ངོ་ཆེད་
མངགས་དེར་ཕེབས་ནས། བཀའ་ཤག་
ལའང་ཡོང་གི་ཡིན། སྐོས་ཆོག་ལའང་
ཡོང་གི་ཡིན། སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད། ང་ཚོར་
དུས་ཆོད་གནང་རྒྱུ་ཞེས་ལན་སྐྱབས་
སོང་། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་སྐུ་ངོ་ག་དུས་
སྐབས་བདེན་པའང་ཕེབས་གནང་རྒྱུ་ལ། ང་
ཚོས་བྱ་སྤྲིན་ཁྱེད་ཡི་ཡིན་ཞེས་ལན་སྐྱབས་
ཟེས། ཁྱོད་གིས་དུས་ཆོད་གནང་བ་གཞིར་
བཟུང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཆང་འདོམས་
ཐོག་གསུང་བཤད་ཆུ་ཆོད་གཅིག་ལས་
མས་ཅམ་གནང་སོང་། ཁྱོད་གིས་བོད་དོན་
ཆེད་སྐུ་ལས་བསྐྱོན་པ་དང་། ང་ཚོར་
ཐབས་བྱས་བྱུག་པོ་ཡོད་པ། བོད་དོན་
འཐབ་ཅོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་སེམས་
ཤུགས་ཆགས་ཆུ་མེད་པ། ལོ་སྐབས་ཡོད་པ་
ཞིག་གསུངས་ཡོང་དུས། མ་འོངས་པར་ང་
ཚོས་ལས་ཀ་ཞིག་བྱེད་ན། ལོ་སྐབས་
འདུག་བསམས་བསམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཞིག་
སྤྲད་སོང་། ཁྱོད་གི་ཐུགས་གཤིས་ལ་རྒྱས་
མངའ་དེ་ཅམ་མེད་ནའང་། ཁྱོད་ནི་ཐུགས་
གཤིས་ཀྱི་ཅང་གི་བྱང་པོ་རེད་
འདུག འཕྲིན་ན་འཕྲིན་པ་དང་། མ་
འཕྲིན་ན་མ་འཕྲིན་པ། ང་ཚོ་བོད་པའི་
དཔེར་ནས་ལངས་ན་འགྲོ་བདེ། ཁ་སངས་
ན་ལོ་བདེ་ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་ག་ནང་
བཞིན་འདྲ་པོ་མཐོང་སོང་། ལྷུ་ལ་བ་རིན་
པོ་ཆེ་རྒྱུར་བཅན་གྱི་ལ་ལ་ཕེབས་

དུས། བོད་ལྷོ་ཁ་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་མིའི་དམག་
མི་གཅིག་རྒྱུ་སྐབས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་བཞི་
སྐད་བྱུག་གི་བཀའ་བྱིན་ལས་རྒྱ་མི་གཅིག་
རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱུར་ལས་ཁ་བདེ་པོའི་
ངང་ཕེབས་ཐུབ་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་
གཞན་པ་ཞིག་ལ་དེ་གསུངས་སོང་། རྒྱ་
གར་སྤྱི་དྲུག་ཀེ་རུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་
རེད། ཀེ་རུ་ཡིས་སྐུ་ངོ་ས་དབང་ཆེན་མོ་
ཆེད་མངགས་སྐད་བཏང་ནས་བཀའ་ཤག་
ལ་ཕར་གསུང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་མངགས་
སོང་། ངས་ཕར་ཁྱས་པ་རེད་དེ། སྐབས་དེ་
དུས་བཀའ་ཤག་གཉིད་ཁྱུག་ནས་བསྐྱད་
ཡོད་རེད། ལན་ཁྱོན་ནས་སྐྱབས་ཀྱི་མ་
རེད། གསལ་པོ་ཞེ་བྱུག་རེད་ཅེས་གསུངས་
སོང་། གནས་རྒྱལ་གང་བྱུང་བ་ནམས་
གསལ་པོ་གསུང་ཐུབ་མཁན་ཏེ་ཅང་གི་བྱང་
པོ་དང་། སྤྱི་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་། ང་ཚོ་
ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་ཡོང་དུས། སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་
པའི་ཐོག་འགྲོ་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། ང་ཚོར་
རེ་བ་ཆེན་པོ་འདུག་བསམས་བསམས་ཁྱོད་
གིས་གསུང་སྐད་ལ་འདུག དེ་ཡང་གཙོ་
པོ་ཁྱོད་གི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། མཁྱེན་ཡོན།
གདེང་ཆོད། སྐྱབས་པ་ཞེ་པོ་འདུག དེས་
དེ་འདྲ་བའི་མི་སྤྲོ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་ཟེས་བྱ་
ཁྱེད་ཡི་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་དེ་ཆོད་ཐོག་སྐྱོབ་
སྤྱོད་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་འཐབ་ཅོད་
རེད། ཁྱོད་རྒྱལ་པ་མི་རབས་ཀྱན་པ་ཆོད་
དགོངས་གཞི་དེ་དག་ལག་ལེན་བསྐྱར་ཐུབ་

པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་
དེ་ཆོད་ཐོག་ཐུགས་ཕན་གསོས་ཀྱི་རེད་
བསམས་ཀྱི་འདུག དེ་ཅམ་ཡིན། ངས་
སྐད་ཆ་འདིར་མཁྱུག་བསྐྱེད་ཡི་ཡིན། དེ་རིང་
ཟེས་བྱ་མཐོང་སྒྲོ་གོ་སྤྲིན་གནང་མཁན་
དང་གསུང་བཤད་གནང་མཁན། མཉམ་
བཅར་གནང་མཁན་ཆང་ཕར་ཐུགས་ཟེ་ཆེ་
ཁྱེད་ཡིན། མཐའ་དོན་སྤྱི་ལོར་ལྷོ་ལོང་ས་
ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཆེ་
ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱུར་བཅན་ཅིང་།
རྒྱལ་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ལྟན་
ཀྱིས་འགྲུབ་པ། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱོད་
དུ་གསལ་བའི་སྤྱོད་འདུན་ཁྱེད་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གསུང་གཞོན་མཆོག་
གིས་ཐོག་མར་འཆ་མས་འདི་དང་སྐབས་
གསུངས་དོན། སྐུ་ངོ་དམ་པ་ཁྱོད་གིས་བོད་
མི་རིགས་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་
སྐོས་གཏོང་གནང་བ་ནམས་ལ་ཟེས་སུ་བྱ་
པའི་ཐོག་ནས་ཐོག་མར་གྲུས་འདུད་ཁྱེད་
ཡིན། དེ་འདྲའི་ཟེས་བྱ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིང་ང་
ཚོས་ཁྱོད་གི་སྐུ་ཆེད་སྐོས་གཏོང་དེ་ཆོད་ན་
པའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་བསྐྱབ་བྱ་གང་
ལེན་དགོས་པའི་ཐོག་བཟུ་དགོས་པའི་དུས་
ཆོད་གཅིག་ཆགས་ཀྱི་མིན་ནམ་བསམས་
ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ངས་འདི་ནས་མར་
གང་བཤད་པ་དེ། ང་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མ་
རེད། ཉམས་ཞིབ་པའང་མ་རེད། ཟེས་བྱ་

གོ་སྤྱི་གཞི་ཚོགས་ཚུང་ནང་གི་ཕྱག་སྤྲེལ་སྤྱི་
 འཐུས་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལགས་ཀྱིས་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྲེལ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཅང་
 སྤྱི་བས་བསྟན་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད། འདི་ནས་ངས་གང་བཤད་པའི་ནང་
 ལོགས་ལ་གཅིག་བྱས་ན་ངས་ལྟ་སྟོགས་
 རོར་བ་དང་། གོ་སྤྱི་གཞི་ཚོགས་ཀྱི་འོད་
 རེད། དེ་ང་རང་གིས་མ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
 རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་ཚུང་བ་རང་ལ་ངོས་བཞེས་
 གནང་རོགས་གནང་ཞེས་དང་པོ་དེ་ལྟར་
 ཡིན། དུས་རྒྱུན་རྒྱལ་རབས་དགེ་ལྡན་
 ཆོས་རྒྱལ་རབས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བའི་
 སྐབས་སུ་ང་པོ་ང་གཞན་གིས་རྒྱལ་
 རབས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་
 བཤད་ཀྱི་རེད། ཡིན་ཟེའི་ནང་ History
 Should be Remembered Honestly
 ཞེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་གོ་དོན་ནི། ང་
 ཆོས་ལོ་རྒྱུས་མང་འཕྲི་བའི་སྐབས་སུ། ལོ་
 རྒྱུས་ནང་ལོགས་པའི་ཆ་དང་། ཞན་པའི་ཆ་
 གང་ཡང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡོངས་ཚྭ་གས་
 ལས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་དགོས་པ་
 ལས། ལོགས་པའི་ཆ་རྒྱང་རྒྱང་གིས་བ་
 ཡིན་ན་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཡང་དག་པ་གཅིག་
 ཆགས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད་
 རེད། ཐོག་མར་དེར་སྤྱོད་ལ་ཤེས་ཐོན་ལྟ་
 དགོས་པ་དེ། ཁོང་གིས་ཕྱག་དེབ་རང་རྒྱུ་
 དེ་མར་བཞོན་ཐུབ་པ་དེ་ག་རང་གཅིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྐབས་དེའི་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་ཇ་ཇག་གནས་སྐབས་རྒྱུས་

ཕྱག་དེབ་ནང་བཞོན་ཐུབ་པ་དེ་རྒྱུས་ཆེན་
 ཀྱི་བྱས་ཤིང་འདྲ་བསམས་པའི་ཐོག་ནས་
 ངས་ཁོང་ལ་གུས་འདུད་ལྟ་ཡི་ཡོད། གང་
 ཡིན་ཟེའ་ན། ང་ཆོའི་མཐོང་སྤང་ལ་མིང་
 རྒྱུ་ལུང་ཀྱི་མི་རྒྱུས་མཐོང་བསྟན་ཀྱི་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་པའི་རྒྱུ་ལ་
 གསང་བའི་ཐོག་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་
 མཁན་རྒྱུས་ང་ཆོའི་མིག་ལས་དུ་མེད་
 དུས། དངོས་གནས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་དང་
 སྒོས་གཏོང་རྒྱུས་མཐོང་རྒྱ་དཀོན་པོ་
 རེད། ཁོང་གིས་རང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 བཞག་ཐུབ་པ་དེ། ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་
 རྒྱུ་པ་ཆོར་དཔྱད་པ་བྱ་རྒྱུའི་གཞི་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད་རེད་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་བསྐྱོང་
 ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། དེ་ཉ་ཅང་
 གི་རྒྱུས་ཆེན་རེད་འདྲག་ཅེས་ང་རང་གིས་
 ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅ་བའི་ང་
 ཆོའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
 དང་། སྤྱི་ཆོགས་ཆེན་རིག་དེ་ཆོ་འཆལ་
 བར་འགྲོ་དུས། ཉ་ཅང་དཀོན་པོ་འདྲག་ཅེས་
 ཟེར་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 སྤྱི་ཆོགས་ཆེན་རིག་དེ་ཆོ་ཆོས་འབྱུང་ནང་
 འཆལ་བར་འགྲོ་ན་མ་གཏོགས། བོད་མིའི་
 སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མི་ཆེའི་བདེ་སྤྱད་དང་དཀའ་
 ངལ་སྐོར་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཁག་པོ་
 ཆགས་ཡོད་དུས། ལྔ་ལྔ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
 དུས་རྒྱུན་བོད་མི་ཆོས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་
 རྒྱུས་མི་རབས་ཤིང་མར་བཞག་དགོས་
 པ་གནད་འགག་ཡིན་པའི་བཀའ་སློབ་

ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཁོང་ནས་
 རང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཕེབས་པ་ཡིན་དུས་ཉ་
 ཅང་གི་རྒྱུས་ཆེན་རེད།
 བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཉ་ཅང་གི་
 ཇ་ཇག་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་རྒྱལ་ལོ་དོན་
 ཐུབ་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 ས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཤིང་། རྒྱལ་ཆབ་རྒྱ་སྤྱོད་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡབ་ལྷན་རྒྱུས་
 བཀའ་བསྐྱུར་གནང་སྟེ། རྒྱ་ཡིག་དང་། རྒྱ་
 རྒྱལ་གི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ལ་མ་འོངས་པར་
 ལྔ་ལྔ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་
 ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་སྐབས་སློབ་སྟོན་
 འབུལ་མཁན་ཀྱི་ངོ་བོར་དམིགས་ནས་རྒྱ་
 རྒྱལ་ལ་སློབ་སྦྱང་དུ་བཏང་བ་རེད། སློབ་
 ཐུག་ཡིན་པའི་དུས་ནས་ཁོང་གིས་རྒྱ་ལག་
 གི་རྒྱལ་རབས་ནང་བོད་འདི་རྒྱ་ལག་གི་ཆ་
 ལས་ཡིན་པ་རྒྱལ་ཡང་མིན་འདྲག་ཅེས་
 གསུངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱའི་སྤྱི་
 ཆོགས་ནང་སློབ་སྦྱང་གནང་བའི་སྐབས་སུ་
 བོད་འདི་རྒྱ་ཁོངས་ནས་ཡང་མིན་པའི་ར་
 སྦྱོད་གསལ་པོ་གནང་འདྲག་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་
 རྒྱུས་ཆེན་རེད། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་ལག་ནང་
 དམར་ཤོག་སྤྱི་བས་ཤིང་། ཚུར་རྒྱ་གར་ལ་
 ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་གོ་སྤྱི་གཞི་ཚོགས་མང་པོ་
 ཐོབ་ཡོད་རེད། སྐབས་དེ་དུས་བོད་པ་
 གཅིག་རྒྱ་ལག་དང་། ཉོང་ཀོང་། རྒྱ་གར་
 ནང་འགྲོ་མཁན་ཁོང་གཅིག་བྱ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་ལྔ་སྟེའི་གཅིན་པོ་ཡིན་པ་དང་།
 ལྔ་སྟེའི་གཅིན་པོས་ཞལ་ནས་གང་གསུང་པ་

དེ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷན་ཁོག་ཡོད་པ་རྒྱལ་
 ཁབ་ཚང་མས་གདེང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་འབྲེལ་དུས་སྐབས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་
 སྲིད་སློན་ཀེ་རུ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ Doon
 School བར་སློབ་སྦྱང་གི་གོ་སྐབས་གནང་
 ཡང་ཁོང་གིས་བཞེས་མི་འདུག དེས་མ་ཟད་
 ཨ་རིའི་ Stanford College བར་སློབ་
 སྦྱང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱང་བཞེས་མི་འདུག
 དེ་དག་ཏུ་ཅང་གི་སློབ་གཏོར་ཆེན་པོ་རེད།
 ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་མི་རིགས་དང་
 རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་སྐབས་
 སུའང་སོ་སོའི་ཁེ་ཕན་གདམ་ཁ་བྱེད་མཁན་
 ཡོད་རེད་སྟེ། དེ་འབྲེལ་དུས་ཚོད་གཅིག་ལ་
 སོ་སོའི་ཤེས་ཡོན་གོ་སྐབས་དང་མི་ཆོ་སློབ་
 གཏོར་གནང་ནས་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 ། བོད་མི། བོད་གཞུང་གི་རྒྱ་དྲག་གནས་
 སྐབས་སུ་ཕྱིའི་སྐད་ཡིག་ཤེས་པ་དེས་རི་
 ལྟར་བཅད་སྲོད་གཏོར་དགོས་མེན་ཐོག་
 དགོངས་པ་བཞེས་ནས་སློབ་གཏོར་གནང་
 འདུག དེ་དག་ཏུ་ཅང་གི་སློབ་གཏོར་ཆེན་
 པོ་རེད། ཁོང་གིས་གསུངས་འདུག་སྟེ། གཤ་
 སྲིད་ངས་སློབ་སྦྱང་ཞིག་བྱས་ཡོད་ན་པལ་
 ཆེར་ང་འབྲུམ་རམས་པ་ཞིག་ཆགས་སྲིད་
 ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་མི་རིགས་ལ་
 དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དེ་འབྲེལ་ཞིག་འཕྲད་པའི་
 དུས་སུ་ངས་སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ན་
 འགྲིག་གི་མི་འདུག་བསམས་ནས་བོད་ནང་
 སླེབས་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་སྤྲོ་ཆོགས་གནང་
 འདུག ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱལ་བཤེས་བརྒྱལ་ཡོང་

དུས། ཨིན་རིའི་ནང་ Unsung Hero གོ་
 གནས་མེད་པའི་མཛད་རྗེས་ཅན་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད་རེད། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
 དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་
 བང་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་བར་ཆེན་དང་
 མཆོམས་སྦྱར་གནང་མཁན་དེ་གཙོ་བོ་ཁོང་
 ང་ཚོ་ཆགས་ཡོད། བར་ཕེབས་པའི་སྐབས་
 སུའང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་བཅའ་སྲོལ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཙུ་
 བརྒྱལ་བཏང་བ་རྣམས་ཁོང་གིས་གང་སྟབས་
 ཅེ་སྟབས་ཀྱིས་གསུངས་འདུག མཆོམས་
 སྦྱར་གནང་བའི་སྐབས་སུའང་ང་ཚོའི་
 ཕྱོགས་ནས་བཀའ་ལན་མ་བྱུང་བར་སྐྱེ་
 ལས་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག དཔེར་ན་རྒྱ་གར་
 ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཨ་རིའི་གཞུང་
 ཆབ་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱ་གར་སྲིད་སློན་ཀེ་
 རུའི་སློབ་སློན་པ་སོ་སོར་མཛུལ་འཕྲད་
 ཀྱིས་བོད་གཞུང་ལ་ལན་ཡོད་པ་རྣམས་
 ཕུལ་རྗེས། བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་བཀའ་
 ལན་མ་བྱུང་བར་ཕྱགས་པམ་དེ་འབྲེལ་བྱུང་
 འདུག ཁོང་འབྲེལ་བའི་སློབ་གཏོར་ཆེན་པོ་
 གནང་མཁན་མཛད་རྗེས་ཅན་གྱི་རྗེས་བཅ་
 རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་དགོས་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གི་གཤ་
 ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་
 རིང་རྗེས་བཅ་གོ་སྤྱི་ལྷན་ཁོག་ནང་། ཐོག་
 མར་ཕྱགས་ལ་བཅ་མཁན་ཆོ་རེད། དེ་ལ་
 རྒྱལ་སྦྱོར་གནང་མཁན་ཆོ་རེད། དེ་བཞིན་
 རིགས་པ་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་

ཆེ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན།
 རྗེས་སུ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
 བཅན་ཁྱོལ་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ། སློན་
 རྒྱུད་ནས་སྐྱོ་དམ་པ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་
 སྲིད་སློན་ཀེ་རུ་མཆོག་ལ་མཛུལ་བའི་ཐོག་
 ལས་རྒྱ་གར་ནང་བཅན་ཁྱོལ་ལ་ཕེབས་
 ཆོག་ཆོག་བཞེས་པའི་སྦྱོར་བྲུ་བཞི་བརྒྱ་
 དཔོན་སྐལ་བཟང་དབྱེ་འདུལ་ལགས་ཀྱི་
 ངང་རྣམ་ནང་ལའང་གསལ་པོ་ཡོད་
 རེད། དེ་བཞིན་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་
 སུ་བོད་དོན་གྲོས་ཆོད་རིམ་པ་གསུམ་
 བཞག་སྟབས་ཡོད་པ། ད་ལྟ་གོང་དུ་བཀའ་
 གནང་བ་གཞིར་བཟུང་རེད། བརྒྱན་སྦྱང་
 དང་ཆེངས་དམག་སྐར་ལ་སྐྱོ་དོ་ཁོང་གི་
 རོས་ནས་འབྲེལ་བ་བྱས་བཞག་པ་མེད། ཨ་
 རིའི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྐྱོ་དོ་
 ཁོང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་མཆོམས་སྦྱར་
 བྱེད་རྒྱུར་སྐལ་མ་གནང་སོང་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཨ་རིའི་
 མཐུན་འགྱུར་ཆད་པ་རེད་སྟེ། དེ་དུས་ནས་
 བསྐྱེད་བྱ་ལེན་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེའི་
 སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་དང་ར་ཁི་ཡའི་དབར་
 འགལ་ཆུ་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས། རྒྱ་ནག་ཨ་
 རིའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་རྒྱུར་བོད་དེ་ Bargain-
 ing Chip ལྟར་བཅད་སྲོད་བྱས་པ་རེད།
 རྒྱ་ནག་དང་ཨ་རི་འགྲིག་འཇགས་བྱུང་ཡོང་
 དུས། སློ་དམག་སྐར་ལ་གོ་ལག་མཆོམས་
 འཛིན་དང་སློ་བརྒྱལ་དགོས་པ་ཆགས་པ་
 རེད། དེ་དག་ནས་བསྐྱེད་བྱ་ལེན་རྒྱ་མང་

པོ་ཡོད་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལས་ཀ་བྱས་
 པའི་ཞོར་དུ་ལབ་སྐྱེད་ཡོད་ཡོད་པ་རེད།
 ཡང་སྤྱི་དང་ས་བསྐྱོམས་ག་རེ་བརྒྱབ་ཀྱི་
 ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་དོ་ཁོང་རང་གིས་ཞབ་ནས་
 བཀའ་གང་གནང་བ་དེ་ལ་ཆ་བཞག་གི་
 ཡོད། སྤྱི་དོ་ཡིས་ངས་ཨམ་ཙེག་བྱས་ནས་
 རྒྱ་ནག་དང་། བོད་གཞུང་གི་དབང་འབྲེལ་
 བ་གནང་སྐབས། འགྲིག་པ་ལབ་པ་གང་
 ཡང་མེད་ལ་མ་འགྲིག་པ་ལབ་པ་འདྲ་
 ཡང་མེད། བར་ནས་གང་གསུངས་པ་དེ་
 ངས་ཚུར་ལན་སྤྲད། ཚུར་ནས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་པར་ལ་ལན་བསྐྱུལ་པ་མ་
 གཏོགས་འགྲིག་འདུག་དང་མི་འདུག་བཤད་
 པ་གང་ཡང་མེད། དེ་འདྲ་བའི་བྲག་ལས་
 གནང་བའི་སྐབས་སུ་གསང་བ་དམ་འཛིན་
 ཐོག་ཁྱ་སིམ་མིར་བསྐྱད་ནས་བཞུགས་པ་
 དེ་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མཇུག་རྒྱུ་ལོག་ཆགས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་དོ་དམ་པའི་བཀའ་བྱིན་
 རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པར་རྒྱུ་ཡི་རངས་ལྷན་
 དང་། མི་རབས་རྒྱུ་མ་ཆོས་ཁོང་གི་མཇུག་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལེན་དགོས།

དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གསུངས་
 དང་། ང་ཚོའི་འཐབ་ཚྭ་དོག་ལ་དགོས་

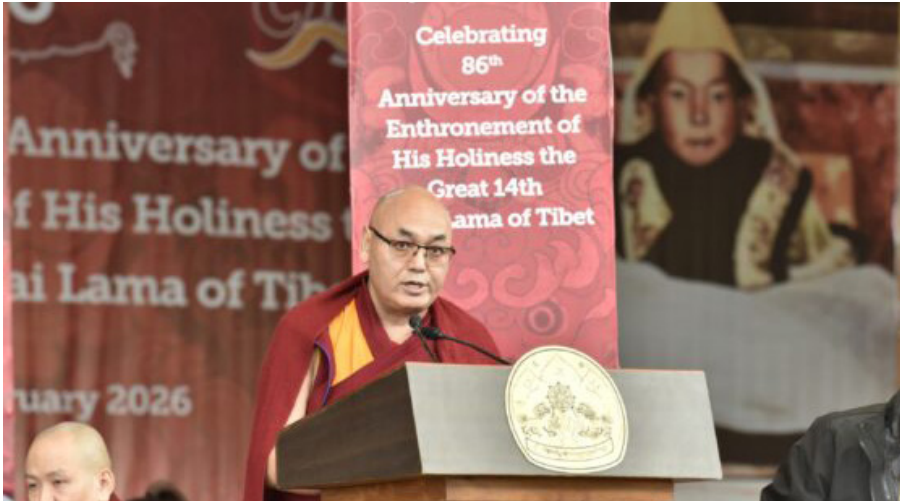
མཁོར་གཞིགས་པའི་སོ་སོའི་རྒྱས་པ་སྤྱིད་
 བསྐྱེད་བྱས་ནས་སྤྱི་དང་ས་བསྐྱོམས་པ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། ཅ་བའི་གཞུང་འབྲེལ་དུས་འདྲ་
 སྤྱི་དང་ཅེ་བྱ་རྒྱ་དང་། རོ་ཆོལ་སྤྱད་འབོད་
 མོགས་བརྒྱབ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་།
 དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་དེ། ཐབས་བྱས་དང་
 འཆར་གཞི་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་དེ་རྒྱན་གནས་སྤྱི་
 རྒྱར་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་ལ་བཞག་སྤྱི་
 དགོས་པ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་དེ་
 བོད་པ་རང་གིས་བྱེད་དགོས་དུས། སོ་སོའི་
 གནས་བབ་ལ་དབག་པའི་སོ་སོའི་ཁོང་
 ཡུག་ནང་བོད་དོན་ཐོག་ལས་ཀ་བྱེད་སྤྱི་
 དགོས་པ། བོད་མི་སྤྱི་པོ་གནས་བསྐྱོར་
 ཡོངས་ལ་འཁྱེད་པའི་ལས་འགན་དེ་ཆང་
 མས་ཁྱེད་སྤྱི་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཉན་མ་
 རོངས་པར་ལོ་རྒྱས་ལ་བྱིར་མིག་ཅིག་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོར་ནག་ཐིག་
 མེད་པ་གཅིག་དང་། གཞིས་བཞུགས་བོད་
 མི་ཚོར་ངོ་གཞོངས་མི་དགོས་པ། གཞིས་
 བྱེད་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་རྒྱུ་རེ་བ་ཡོད་
 པ་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག མཐའ་དོན་སྤྱི་
 རོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་

མཆོག་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐྱུལ་བརྒྱར་
 བརྒན་པ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེད་མཉམ་
 འཛོམས་ཀྱི་ཉིན་མ་སྤྱི་དང་འཆར་བའི་སྤོན་
 འདུན་ལྷན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོང་།

གཞན་ཡང་མཇུག་སྤྱི་ཐོག་གི་
 དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དང་སྤོན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་
 བརྒན་ལམ་བརྒྱད་གསུང་བཤད་
 གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་བདེ་
 སྤྱི་དང་འཛོམས་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་
 ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་
 དཔལ་ལྷན་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྤྱི་ཆུང་
 བསྐྱེད་བཀའ་བཞུགས་སྤྱི་ཐོག་གིས་རྒྱུ་
 ཆོ་བཟང་སྤྱི་པ་བསྐྱེད་མཆོག་གིས་རྒྱུ་
 མཇུག་སྤྱི་དོ་སྤྱི་དང་། སྤྱི་འབྲུས་པ་རྒྱ་
 མཆོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ཐོག་གིས་རྒྱུ་
 བཤད་བཅས་གནང་སྤྱི་མགོན་ཆུང་པས་
 ཉམས་ཞིབ་ཚུལ་པོ་ལོགས་རབ་དར་རྒྱས་
 ལགས་ཀྱིས་ཚུལ་སྤྱི་གཞན་པའི་དཔེ་དེབ་
 “སྤྱི་པ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་པོ་ཆེན་
 པོ་ལྷ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་དོན་སྤྱི་བ།” ཅེས་པ་དབུ་
 འབྱེད་གནང་སོང་།

ཐོད་མིའི་ཁྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་འཁྱིད་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་ཕྱེད་བརྩ་བཞི་པ་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་མི་ལོ་ཕྱིལ་པོ་ ༡༩ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱང་བཅིའི་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་ཐོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གསུང་བཤད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༢ ཆེས་ ༢༡ ཉིན་དབལ་ལྷན་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་མི་ལོ་ཕྱིལ་པོ་ ༡༩ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱང་བཅིའི་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གསུང་བཤད་ཐོག་གསུང་བཤད།

༢༧། །ཐོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མིའི་གཞུགས་སུ་ཕྱོན་པའི་
 ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འཛིག་རྟེན་
 ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། ས་སྤྱེད་ཡུལ་བསྟན་
 ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ ཐོད་མི་
 ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས། ཁྲ་ན་མེད་པའི་
 དབུ་འཁྱིད། ཁྲ་དོར་ལམ་སྟོན་པ། ཐོད་
 མིའི་རོ་བོ་དང་། དེའི་ཆེག་སྤྱིལ་ཀྱི་མཆོན་
 ཉག་པ། ཐོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་རང་དབང་ལྷན་
 པའི་མགྲིན་ཆ་བ་པ། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་
 ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡུལ་དབང་སྐུ་ཕྱེད་བརྩ་
 བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲང་གྲངས་ལྗེ་

ཐོག་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་སར་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལར་
 གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་མི་ལོ་
 ཕྱིལ་པོ་ ༡༩ འཁོར་བའི་སྐལ་བཟང་ཉིན་
 མོར་ཐོད་མི་ཅམ་ཟན་པ་ཡོངས་དང་། དད་
 ལྷན་ཐོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་རྗེས་འཇུག་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆ་བ་ཞུས་ཏེ་གྲུ་ཕྱག་དང་
 བཅས་དགའ་དད་སྟོ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་ས་
 འཆམས་འཛིའི་བཀ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱ་
 ཡིན།

ཐོད་རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ཤིང་པག་
 ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༥ ཉིན་ཐོད་མདོ་སྤྱད་སྟག་
 འཆར་དུ་ཡབ་ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་རིང་དང་། ཡུམ་

བདེ་སྤྱིད་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་
 འཁྱུངས་པའི་བྱུང་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་གང་ཉིད་
 ཐོད་གཞུང་ཡང་སྤྱིད་བཅད་གཙོད་ཆོགས་
 ཅུང་ནས། ལྷ་མོའི་ཁྲ་མཆོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་
 བསྟན་གཞིར་བཟུང་བསྟེན་སྤྱོད་བཅད་དུ་
 བའི་གསེར་བཞེན་ཅད་ཞེས་བརྟག་པ་ནས་
 ཏན་གནང་སྟེ་ཡང་སྤྱིད་འཁྱུང་བལ་རོས་
 འཛིན་སྲབ་པ་དང་། ཐོད་སྤྱོད་ཆོགས་འདུ་
 རྒྱས་འཛོམས་ཐོག་ནས་རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མ་སྐུ་
 ཕྱེད་བརྩ་བཞི་པར་སྤྱགས་གཏན་འཁེལ་
 བའི་བཀ་ཤིས་གཏམ་སྟན་ཡོངས་ཁྲབ་
 གསལ་བསྐྱགས་སྟེལ། ཐོད་གཞུང་ནས་སྤྱི་
 རང་གི་དཀའ་ངལ་དུ་མར་གདོང་ལེན་
 གནང་སྟེ་མཐར་ཡང་སྤྱིད་མཆོག་སྐུལ་རིན་
 པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
 ལྷ་སར་བདེ་ལྷག་ངང་གདན་འཛེན་ཞུ་སྲབ་
 པ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལྷ་ ༡༡
 ཆེས་ ༢༩ ཉིན། ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་
 གི་རོ་བོ་ལྷ་ཕྱ་ཞེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཡུལ་
 ཆ་བ་རྩ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་དབུ་སྐྱ་
 གཙུག་ཕུད་དང་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་བསྐྱབས་སྟོན་
 འབུལ་བཞེས་བསྐྱུངས་ཏེ་རྗེ་བརྟན་འཇམ་
 དཔལ་ངག་དབང་མྱོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྤྱིད་གསུམ་དབང་བསྐྱུར་
 མཆུངས་པ་མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་

ཞེས་མཆན་གསལ་མཛད། དེ་ནས་རིམ་
བཞིན་ཡོངས་འཛིན་ནས་པའི་དྲུག་ནས་བོད་
ཡིག་འབྲི་སྒྲིག་ནས་དབུ་བཅུགས་ཏེ་ཆོས་
འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བསམ་སྟོན་མཛད་
མཛད།

བོད་ལྷན་ཚོགས་འབྲུག་བོད་ཆེ་ ༡
ཆོས་ ༡༤ ཟླ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ཆེ་ ༡ ཆོས་
༡༡ འབྲུང་འཕྲོད་ཆོས་ཆ་བཟང་བའི་ཉིན་
མོར། ལྷ་ལྷན་དུ་རི་བོ་བྱ་འཛིན་གཉིས་པ་པོ་
བྲང་པོ་ཏེ་ལའི་ཆོས་སྐུ་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་
ཆོག་སྐུ་མི་འཛིགས་སེལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་
བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་
པོར་མངའ་གསོལ་བའི་སྒྲོལ་རྒྱུན་གཞུང་
འབྲེལ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒྲོ་སོགས་
ཁྲིན་བདུན་ལྷག་གཅིག་རིང་གཟབ་རྒྱས་
ངང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཡོད་ཅིང་། མཛད་སྒྲོ་
ཁག་གི་ཐོག་བོད་གཞུང་གི་ཞི་དག་དཔོན་
རིགས་ལས་སྟེ་ནམས་དང་། ཡལ་གཞིས་
སྐུ་འཁོར། ལྷ་སྐུལ་སོགས། གཞན་ཡང་
བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ནག་དང་། བལ་
ཡུལ། འབྲུག་དབྱིན་གཞུང་རྒྱ་གར་གཞུང་
ཆབ། འབྲས་ཕྱི་སྟོན་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་
ཆབ་ནས་ཁྲི་སྟོན་མཛད་སྒྲོར་མཉམ་ཞུགས་
དང་ཁྲི་སྐྱེས་ལེགས་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེ་གནང་
ཡོད།

སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་མི་མེར་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཕྱི་ཕྱོགས་ཉི་
མོར་གི་བཅོན་འཇུག་དམག་འཁྲུག་ལ་
གདོང་ལེན་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ནང་

ཁུལ་རྒྱ་དམར་གྲུང་ཁུན་ཏང་ལ་ཁ་གཏད་
གཅིག་པའི་དུས་སྐབས་བཅས་ཀྱིས་རང་
ཉིད་སྲིད་གཞུང་ལ་དཀའ་ངལ་འབྲད་བཞིན་
ཡོད་ཀྱང་། མི་རྒྱ་གཉིས་ཐོག་ནས་བོད་ལ་
འབྲེལ་ལམ་དང་། ལྷག་པར་ཡལོང་ས་དུ་
ལའི་ལྷ་མ་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གསེར་བུམ་དགུག་འདོན་དང་།
གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྒྲོ་གཙོ་
སྟོང་བྱ་རྒྱའི་འབད་བཅོན་ཐབས་བརྒྱ་དུས་
སྟོང་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་ཆབ་ལུ་ལྷ་
ཤིན་འཁོར་བཅས་ལྷ་སར་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་
དོན་དངོས་སུ་གོང་གསལ་རྒྱ་གཞུང་གི་
དམིགས་ཡུལ་ངན་པ་ཁག་ཅ་བ་ནས་བྱལ་
བྱལ་མེད་པ་མ་ཟད། བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་ལྷན་གྱི་སྟེ་ལེན་ལས་ཐོབ་མེད་པ་
གསལ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དེ་དུས་ནས་

ལོ་རྒྱུས་རྒྱུན་བཟོའི་ཡིག་ཆ་སྟེལ་བ་སོགས་
བྱང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཁུངས་ལུང་མེད་ཅིང་
བདེན་པ་ར་སྟོན་བྱེད་བྱལ་བ་ཞིག་བྱུང་མེད།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར། རྒྱ་ནག་
དམར་པོའི་དབུང་དམག་གིས་བོད་གར་
ཕྱོགས་ནས་དག་པོའི་བཅོན་འཇུག་འགོ་
བཅུགས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་རྒྱ་ནག་
མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅོན་
འག་ཏུ་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་
ཟེར་བ་འཛིག་དགོས་བྱུང་སྟེ། ལོ་བརྒྱད་
ལྷག་རིང་མཉམ་གནས་གནས་ཐབས་
མཛད་ཀྱང་དོན་སོན་མ་བྱུང་སྐབས། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་དབུས་
བོད་མི་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱད་ཅམ་རྒྱ་གར་ལ་བཅོན་
ཁྲིལ་དུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་
གར་དུ་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་རྗེས་བོད་གཞུང་

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ཆེ་ ༡ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་བོད་མིའི་རྒྱ་ནག་པའི་དབུ་འཛིན་སྐུ་ནོར་ཡལོང་ས་ཡུལ་མཐོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་མི་ལོ་ཉིལ་པོ་ ༡༦ འཁོར་བའི་དུས་དྲུང་བཅིའི་མཛད་སྒྲོའི་སྐབས།

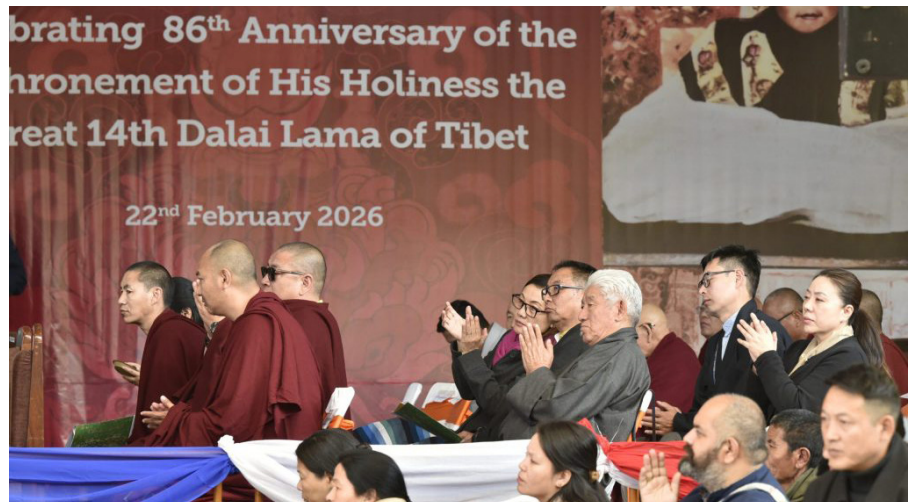
གསུང་འཇུག་གིས་མཆོན་པོད་མིའི་ཆོས་
སྐར་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་རིག་གཞུང་བཞི་
གནས་ཁག་གསུང་འཇུག་གནང་བ་མ་
ཟད། མདོར་ན་བཅན་བྱོལ་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་
དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་སོགས་མི་
ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འབྲུབ་དུ་
ཐོན་པ་ནི། ཡལོང་ས་སྐུ་མེད་བཅུ་བཞི་པ་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྐྱོད་མཛད་འཕྲིན་
དང་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཐོག་མི་རབས་
ཀླན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་ལས་བསྐྱོན་པའི་
འབྲས་བྱུ་ཡིན་པས་བཀའ་འདྲིན་རྒྱུ་འབྲུབ་
བཞིན་ཡོད།

ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་མི་
ཙམ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་མི་སྤྱི་ལ་བདེ་སྤྱིད་དང་
ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཛད་ཅིང་
། དེ་ཡང་རིགས་རྩས་དང་། མཆོག་དཔལ་
ལ་མདོག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་
མི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་དགོས་པ་དང་།
འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་སུ་དང་པོ་
རང་ཉིད་ནས་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོང་
ཐབས་བྱ་དགོས་པ་ལས་སྤྱིའི་དངོས་པོའི་
མཐུན་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་ཞི་བདེ་ཡོང་མི་ཐུབ་
པ་དང་། སྤྱི་ཆོག་ནང་དཀའ་འཁྱོག་ཆེ་ཆུང་
གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་གོ་
མཆོན་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དཔག་འཐབ་དང་
འབྲུག་འདྲིན་མེད་པར་པན་རྒྱུན་གྲོས་སོལ་
གྱི་ལམ་ནས་དཀའ་ངལ་ཐག་གཅོད་ཡོང་
ཐབས་བྱ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་ཞིང་
བོད་དོན་འཐབ་རྩེད་ཀྱང་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་

ལམ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་མཉམ་འབྲེལ་ལམ་
ཀྱིས་དཀའ་འཁྱོག་སེལ་ཐབས་ལ་འབད་
བཅོན་གནང་ཡོད།

དེར་གི་ཆོན་རིག་དང་ནང་ཆོས་
དབར་ལོ་ངོ་སྤྲུལ་ཅུ་ལྷག་བཅོ་གྲེང་དང་གོ་
བསྐྱར་གནང་ཞིང་སྤྲུལ་གྲགས་ཙན་གྱི་ཆོན་
རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནང་ཆོས་ནས་
བཤད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེ་
པ་ཉིད་བཞག་བཞི་སོགས་ནས་དཔྱད་གསུང་
བསལ་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ལ་པན་ཐོགས་
ཡོང་བའི་ར་སྤྱོད་བྱས་ཤིང་། ཡལོང་ས་
མཆོག་གི་མཁུན་བཅེའི་ཡོན་ཏན་དང་
རྒྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ལ་བསྐྱབས་
བརྗོད་ཡི་རང་ཞུ་བཞིན་པ་དང་། འཛམ་
གླིང་ནང་ཆོས་ལུགས་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
ནང་དོན་ལ་འབྲུག་སྤྱོད་ཆེ་ཤོས་ཐེབས་

མཁན་དང་། ཆོན་རིག་དང་ཆོས་ལུགས་
ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་
དང་ཤེས་རབ་གོང་འཕེལ་གཏོང་མཁན་གྱི་
རྒྱལ་སྐྱོད་མི་སྤྱི་ཞིག་ལ་ངོས་འདྲིན་གྱིས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་ཆོས་ལུགས་དང་
འབྲེལ་བའི་གཞུང་སྐྱོད་སྤྲུལ་གྲགས་ཆེ་
ཤོས་ཀྱི་མཁུན་ལ་འོན་གཞུང་སྐྱོད་སྤྲུལ་
(The Templeton Prize) སོགས་གཞུང་སྐྱོད་
སྤྲུལ་བཟུ་ཕྱག་མང་པོ་འབྲུལ་བཞེས་བྱུང་
ཡོད། ཉེ་ཆར་ཕྱི་ཁྱེ་ ༩ ཆོས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་ནོར་
ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ལ་རྟ་རམ་མི་ (Grammy Award)
གཞུང་སྐྱོད་སྤྲུལ་འབྲུལ་བཞེས་གནང་བ་གོ་
སྐབས་འདི་བཟུད་ནས་འཆམས་འདྲི་ཞུ་བྱུ་
དང་། གཞུང་སྐྱོད་སྤྲུལ་འབྲུལ་གནང་
བ་འདི་ནི་ཡལོང་ས་མཆོག་སྐུ་མེད་ཀྱི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༢༢ ཉིན་བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབྱུ་འབྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆུང་དབང་ཐབས་ཅད་མཁུན་པ་
སྐུ་མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཏེ་མི་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ ༨༦ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱོད་བཅེའི་མཛད་སྤྱོད་སྐྱབས།

མཛད་རྒྱུ་ཅེས་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་པར། འདིས་
 བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་
 ། སྐད་ཡིག་བཅས་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་རིན་
 ཐང་ཆེ་བའི་གཏེས་ཅོད་ཞིག་ཡིན་པ་སྤར་
 ཡང་ར་སྤྲོད་བྱས་ཤིང་། ཡལོང་ས་མཆོག་
 གི་བྱམས་བཅའི་བཀའ་སློབ་དང་། འགྲོ་བ་
 མི་གཅིག་གླུ་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ལུགས།
 ཁོང་ལུག་འགྲོ་བ་མེད་བཟང་སྤྲོད་བཅས་ཀྱི་
 ལམ་སྟོན་དེས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། རང་
 ཅག་བོད་མི་རྣམས་ལ་དགོས་པའོག་གལ་ཆེ་
 ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་རང་ཅག་རྣམས་
 ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལག་བསྟར་ཞུ་དགོས་པ་
 གལ་ཆེ་ཆགས་ཡོད།

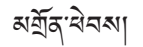
ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱགས་
 བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཆོས་
 ལུགས་མཐུན་འབྲེལ་གལ་ཆེར་བཅི་བཞིན་
 པ་དང་། གང་ཉིད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནང་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་
 ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཛམ་གླིང་ནང་ཆོས་
 ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་དེ་དག་གིས་
 ཆོག་ཤིང་། བྱམས་བཅའི་ བཅོད་སྟོམ་
 སོགས་གཅིག་གླུ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལག་བསྟར་
 ཀྱིས་འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་མོས་པར་འཆམ་
 པའི་པན་ཐོགས་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པས་པན་
 ཚུན་གུས་བཀྱར་དགོས་པ་ལས་སྤྱི་ཆོགས་

ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁྲུག་ཅོད་
 བྱེད་པ་ནི་ཐབས་སྤྲུག་གི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
 གསུང་བཤད་ནན་ཏན་མང་པོ་གནང་ཡོད།

འདི་ལོར་ཡུལ་བའི་གོ་སྟོན་སྤར་
 བཅི་ཞུ་རྒྱའི་ལས་རིམ་ཁོངས་། བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དམ་
 བཅའ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གཉིས་པ་ཆོས་
 ལུགས་མཐུན་འབྲེལ་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་
 བདེའི་ཆེད་མེས་པོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བུ་
 རྟེན་བཞུགས་ཡུལ་རང་རྩེ་ (Raj Ghat)
 རུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༡ སྤྱིང་
 མཆོད་འབུལ་སྟོན་ལམ་ཞིག་གོ་སྟོན་ཞུས་
 ཤིང་། དེ་ཉིན་ཆོས་ལུགས་སྤྱ་ཏེ་ (Baha)
 དང་། ཡེ་ཤུ། ཁ་ཆེ། རིལ། སིག་། རང་པ་
 བཅས་ཀྱི་སྤྱུ་ཆབ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ལི་
 བསམ་ཡས་གླིང་ས་གནས་དང་། གཞན་
 སུད་ཆོང་ཁག་ནས་བོད་མི་སེར་སྤྱུ་མང་པོ་
 མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་སྤྱུ་ཆབ་
 སོ་སོའི་ངོས་ནས་རིམ་བས་སྟོན་ལམ་
 གསུང་འདོན་གནང་ཡོད། དེ་དག་གི་བསོད་
 ནམས་དང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡལོང་ས་
 མཆོག་གི་རྒྱལ་ས་ཆེན་ཀྱི་དགོངས་གཞི་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བའི་ལས་དོན་གལ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། མེ་ཏོག་ཚུང་ཡང་མཆོད་

པའི་རྗེས་ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་བ་དབྱེས་
 པའི་མཆོད་སྟོན་ཀྱི་རྒྱ་རུ་འགྲོ་བའི་ཡིད་
 ཆེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ད་བར་འཛམ་གླིང་
 ནང་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཛིན་ལ་
 ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་དང་། བོད་མིར་
 རྒྱལ་སྟོར་གནང་མཁན་གནས་ལུལ་རྒྱ་
 གར་དབུས་སའི་གཞུང་དང་། དེ་བཞིན་ཨ་
 རི་སྤྱི་དགའ་ལྷོ་ཡུལ་ཁབ་། ཉི་ཤོང་
 སོགས་གཅོས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་མང་
 ཡོངས་ལ་ཡང་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ཅོར་ཡལོང་ས་
 ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྱི་ཆེ་
 ཡཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱུར་བཞུག་ཅིང་
 སྤྱགས་བཞེད་ལྷན་ཀྱིས་འབུལ་པ་དང་།
 བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཏེ་གཞིས་
 གུས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་ཉིན་མོ་
 མཁྱོགས་ནས་སྤྱར་དུ་འཆར་ཏེ་སྤར་ཡང་
 མགོན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྤྱ་སར་པོ་
 བྱང་པོ་ཏེ་ལའི་གསེར་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་
 པོར་ཡཞབས་པོར་འཁོད་སྤྱབ་པའི་བཀྱ་
 ཤིས་སྟོན་འདུན་དང་བཅས། བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤
 ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༢ ལ། །

A group of seven people, including a Buddhist monk, standing in a room decorated with Tibetan Buddhist art and maps of Tibet. The group consists of six women and one man, all dressed in a mix of traditional and modern attire. The room features wood-paneled walls, a portrait of a Buddhist figure, and two maps of Tibet. The group is standing in a line, smiling for the camera.

༣༣། ཁྱིལ་ ༡༠༡༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣
 ཉིན་གྱི་སྤོ་རྒྱ་གར་གྱི་ཁོང་ཕྱག་སྦྱང་སྦྱོར་
 གྲགས་ཅན་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ཅི་ལུ་སྤྱོད་ ཡོ་སྤྱོད་
 ཐན་ (Marimuthu Yoganathan)
 ལགས་དང་། ཁོང་ཕྱག་ལས་འགྲུལ་བ་དང་

ཐེབས་ཡོད་འདུག།

གཞི་ཅིང་ཁོང་རྣམས་པོད་ཀྱི་སྲིད་
བྱས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་གོ་སླེབ་ལུས་
པའི་ “གོ་ལ་དང་། འགྲོ་བ་མི། སྤྱང་ཇེ། གོ་
ལ་ཕྱི་ལ་པོའི་འགན་འཁུ་མཉམ་སྦྱོད་ལ་
བརྟེན་པའི་ཐོག་ནས་ཁོང་ཡུག་སྤྱང་སྦྱོབ་
མཁུན་སྦྱོད་བྱེད་པ།” ཞེས་པའི་བསྐྱོད་
ལྟན་ཆོག་གས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་
ཡིན་པ་དང་། བསྐྱོད་ལྟན་ཆོག་གས་དེ་
བཞིན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྦྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲང་གངས་ ༤༠ ལ་ཐེབས་
པའི་གོ་སློབ་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། མགོན་པོ་
མཆོག་གིས་སྐྱེ་ཆེ་ཕྱི་ལ་པོར་ཁོང་ཡུག་སྤྱང་
སྦྱོབ་ལ་བཅངས་པའི་ཐུགས་རེ་མཆོན་པའི་
ཆེད་གོ་སླེབ་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག

ཕྱི་འཇུག་རྒྱལ་ལས་དགེ་བཤེས་
ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་
ཁོང་རྣམས་ལ་བཅན་སྤྱོད་བོད་མིའི་མང་
གཙའི་འཕེལ་རིམ་དང་། བོད་མི་མང་ཕྱི་
འཇུག་ལྷན་ཆོག་གི་བྱ་བ་ཆ་དང་ལས་
དོན་གནང་སྟེགས་རོ་སྟོན་དང་། གོས་
ཆོག་གི་ཆོག་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་
སྟེ་ཁྱེད་གནང་འདུག

དེ་རྗེས་སྤྱི་འབྲས་རྒྱུ་ལས་
 ཆོག་པ་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཞོན་
 གྲྲེལ་མ་ཆེ་འིང་མཆོག་གིས་ཁོང་ནམས་
 དང་ལྷན་མཇལ་འབྲད་ཀྱིས་ཤོད་རྒྱུའི་དགའ་

རྟོག་སྐྱོར་དང་། མཐོ་སྐར་བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་གི་གཤམ་གནད་སྐྱོར་འདོད་གནད་འདུག
ཁོར་ལུག་པའི་ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྤྱོད་
ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་བསྐྱབས་བཅོལ་དང་།

འབྲེལ། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གཏོར་ཁ་ཆད་མེད་བསྐྱབས་འདོད་དང་། ཞིང་ནགས་གཅོད་འབྲེལ། རྒྱ་ལོ་ཁ་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་ལག་བསྐྱར་ཤེད་

བཞིན་བ་དེས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་འཆེ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱོར་ལ་འབྲེལ་བཅོལ་གནད་འདུག །

ཅེས་ལོ་ ༢༠༡༦་་་༢༡ ལོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་སྔོན་ཅིས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ལས་དོན་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།

༢༡། །བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་ཁྲབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལོ་འཁོར་སྔོན་ཅིས་འཆར་གཞིར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོགས་རྒྱུད་ཆེད་འཛུགས་ཐོག་ཞེས་འཛུགས་ནན་ཏན་གྱིས་གྲོས་ཆོགས་སུ་གྲུབ་དོན་སྤྱོད་ཐོ་འབུལ་ལམ་ཁྲུ་སྒོལ་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུའི་འགོ་ལུགས་དང་། ལས་དོན་ཁྲེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ག་གཞི། དོན་ཆན་རེ་དུག་པ། ལོ་འཁོར་སྔོན་ཅིས་འཆར་འབུལ་དང་། སྔོན་ཅིས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོགས་རྒྱུད་ཞེས་པའི་ནང་གསལ་ ༡ “བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་སྔོན་ཅིས་འཆར་ལོའི་ཡོང་འབབ་དང་། འགོ་སོང་ཇི་ཡོད་ལུང་འཛོག་བཅས་འཆོམས་ལུས་མེད་པའི་ལོ་འཁོར་སྔོན་ཅིས་འགོད་འབུལ་གྱི་བསྐྱར་ཆེད་སྔོན་ཅིས་སུ་བཀའ་འཁོལ་གོ་བསྐྱར་ཆེད་སྔོན་ཅིས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོགས་རྒྱུད་ཞེས་

ཆོགས་གཙོ་སྤེལ་པོས་ཆོགས་མི་ཇི་དགོས་དམིགས་འཛུགས་ཀྱིས་བསྐྱོ་གཞག་བྱ་དགོས། དེའི་དུས་ལུན་ཆོགས་གཙོ་སྤེལ་པོས་གཏན་འབེབས་ཇི་བྱས་ལྟར་ཡིན།” ཞེས་པའི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཟུང་། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་སྤེལ་པོ་མཆོག་གིས་ཅེས་ལོ་ ༢༠༡༦་་་༢༠༡༧ ལོའི་སྔོན་

ཅིས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོགས་རྒྱུད་གི་མི་འགྲོར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཀྱི་རི་ནམ་རྒྱལ་སྒོལ་དཀར་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག། སྤྱི་འཐུས་ཀྲུང་གོ་ལེགས་མཆོག། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་རྩ་བ་གངས་རི་མཆོག། སྤྱི་འཐུས་ཆོས་གཤམ་རྒྱུ་མཆོ་མཆོག་བཅས་བསྐྱོ་འཛུགས་གནང་བ་

ཅེས་ལོ་ ༢༠༡༦་་་༢༡ ལོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་སྔོན་ཅིས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ལས་དོན་དབུ་འཛུགས་གནང་སྐབས།

བཞིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༣
ཉིན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལུས་རྒྱུ་ལ་ཚོགས་གཙོ་
ལས་ཁུངས་སུ་བཅར་ཏེ་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ལོ་ལོ་མཆོག་གི་བྱང་ནས་
ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྟོན་ཁག་

ཞུས་ཐེས་དངོས་སུ་ལས་དོན་དབྱེ་འཇུགས་
གནང་ཡོད། ཚོགས་ཚུངས་གི་ཚོགས་གཙོ་
སྤྱི་ལུས་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་དང་
། ཚོགས་བྱང་དུ་སྤྱི་ལུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་
མཆོག་བཅས་སྤྱི་ལོ་ལོ་མཆོག་སྤྱི་ལུས་གཏན་

ཁེལ་གནང་ཡོད། ཚོགས་ཚུངས་གི་གྲུབ་དོན་
སྟོན་ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣
འགྲངས་མེད་ཚོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་སུ་
འབྲེལ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡིན་འདུག །

སྤྱི་ལུས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་མཆོག་སྤྱི་ལུས་རྒྱན་ལས་སུ་ཐེབས་བསྟུ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༢ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་ལུས་རྒྱན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་མདོ་སྤྱོད་སྤྱི་
ལུས་ཚོ་ནི་ཆོང་དོན་འབྲེལ་བཀའ་ལོན་མཆོག་རྒྱན་ལས་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་པའི་ཆབ་ཏུ་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་མཆོག་སྤྱི་ལུས་རྒྱན་
ལས་སུ་ཐེབས་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་གསལ་ཇ་འབྲས་མེལ་འདེགས་འབྲེལ་ཞུ་སྐབས།

༢༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༢
ཉིན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་
མདོ་སྤྱོད་སྤྱི་ལུས་ཚོ་ནི་ཆོང་དོན་འབྲེལ་
བཀའ་ལོན་མཆོག་སྤྱི་ལུས་རྒྱན་ལས་ནས་
དགོངས་པ་ཞུས་པའི་ཆབ་ཏུ་ བོད་མི་མང་
མདོ་སྤྱོད་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་
མཆོག་སྤྱི་ལུས་རྒྱན་ལས་སུ་ཐེབས་པའོད་
པ་རེད།

དེ་ཡང་ཉིན་གུང་ཆུ་ཆོད་ ༡།༣༠
ཐོག་སྤྱི་ལུས་རྒྱན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་
སྤྱི་ལུས་རྒྱན་ལས་རྒྱུ་ལ་ལྷན་འཛུམས་
ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་ལུས་
ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆམས་འདྲི་
དང་སྟུགས། སྤྱི་ལུས་རྒྱན་ལས་ཚོ་ནི་ཆོང་
དོན་འབྲེལ་བཀའ་ལོན་ལགས་གནས་སྟོན་
ཀྱིས་རྒྱན་ལས་ལ་བཞུགས་སུ་མེན་གྱིས་
སྤྱི་ལུས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་ལགས་རྒྱན་
ལས་སུ་ཐེབས་བསྟུ་ཡོད་པའི་སྐོར་སྟན་

གསལ་དང་། དེ་རྗེས་སྤར་སྒྲིལ་བཞིན་ཏེ་
འབྲུང་གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་འདེགས་
འབྲལ་ཞུས་གནང་སོང་།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་
ཚོགས་ཚུང་གི་སྤྱི་གཞི་དོན་ཚན་དུག་པ།
རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་ཞེས་པའི་འོག་ཕྱི་ལོ་

༢༠༢༥ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ནས་ ༢༠༢༥ ལྷ་
༥ ཚེས་ ༣༡ བར་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་
ལས་ཚོགས་ཚུང་ལོ་དུས་ལྷ་པའི་ནང་སྤྱི་
ཚན་གསུམ་ལ་སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲོ་ཆ་བཞོས་
གནང་བར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༢

ནས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚན་གཞན་
རྣམས་རང་འཇགས་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་
དགེ་ལེགས་མཆོག་འཛིན་སྤྱོད་ཏོག་ཞིབ་སྤྱི་
ཚན་དུ་ཆ་བཞོས་ཀྱིས་ཐུགས་གཏན་ཁེལ་
གནང་ཡོད། །

ཉི་མ་ཅལ་མངའ་གཞུང་མཐོ་སློབ་ནང་ ‘སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསོལ་སྤུལ་གནང་བའི་བོད་མིའི་
མང་གཙོ།’ ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་པར་རིས་འགྲེམས་སྟོན་གནང་བ།

༢༢། །བོད་མིའི་སླ་ན་མེད་པའི་དབྱ་
ཁིད་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་དགྲུང་གངས་ ༤༠ ལ་ཕེབས་པའི་
ཡ་སྐའི་གོ་སྟོན་དང་བྱམས་བཅའི་ལོ་སྤྱང་
བཅའི་སྤྱང། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༥
ཉིན་རྒྱ་རམ་ས་ལར་ཏེན་གཞི་བྱས་པའི་ཉི་
མ་ཅལ་མངའ་གཞུང་མཐོ་སློབ་ (Govern-
ment College, Dharamshala) ནང་
‘སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་གསོལ་སྤུལ་གནང་བའི་བོད་
མིའི་མང་གཙོ།’ ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
ཐོག་པར་རིས་འགྲེམས་སྟོན་གནང་ཡོད།

དེ་ལང་སྤྱི་ཚོ་ཚུ་ཆོད་ ༡༡། ༣༠
ཐོག་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་གཞུང་མཐོ་སློབ་ཀྱི་
སློབ་སྤྱི་ར་ལྷེ་ཤི་ སྤར་ཅན་ལ་ (Rakesh
Pathania ,Principal) མཆོག་དང་། དེ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་རམ་ས་ལར་ཏེན་གཞི་བྱས་པའི་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་གཞུང་མཐོ་སློབ་ (Government College, Dharam-
shala) ནང་ ‘སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསོལ་སྤུལ་གནང་བའི་བོད་མིའི་མང་གཙོ།’ ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
ཚོགས་དུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཁག་ཅིག་གིས་པར་རིས་འགྲེམས་སྟོན་གནང་སྐབས།

གཤི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སྲིད་དོན་ཆོད་རིག་སྡེ་
 ཆོན་གྱི་འགན་འཛིན་སློབ་དཔོན་ཨ་ཤི་ཁཱ་
 གུ་མར་ (Prof. Ashwani Kumar) འགན་
 དང་། སློབ་དཔོན་སན་ཇེ་ ཁ་ཀྱར་ (Prof.
 Sanjay Thakur) འགན་གཉིས་གཙོས་
 སྲིད་དོན་ཆོད་རིག་སྡེ་ཆོན་གྱི་སློབ་བླ་
 རྣམ་པ། ཆོག་ས་བྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཆེད་
 བཅར་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་བཅས་ཆར་
 འཛོམས་ཐོག་ མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་མཆོག་
 གིས་དར་ཆོན་གཙོ་བོ་འབྲེལ་གས་ཀྱིས་
 འབྲེམས་སྟོན་དབུ་འབྱེད་དང་། ཆོག་ས་
 བྱང་ལས་བྱེད་ཆེ་བ་ལགས་ཀྱིས་འབྲེམས་
 སྟོན་སྐོར་དོ་སློབ་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆེས་པར་
 རིས་འབྲེམས་སྟོན་དངོས་སུ་དབུ་འབྱེད་
 ཀྱིས་བྱེད་ཆུ་ཆོད་ ༥༠༠ བར་འབྲེམས་
 སྟོན་གནང་ཡོད།

ཐངས་འདིའི་འབྲེམས་སྟོན་
 སྐབས་ཉི་མ་ཅལ་མང་འགྲུང་མཐོ་སློབ་ཀྱི་

དགེ་སློབ་གྲངས་ ༣༠༠ ལྷག་ཙམ་ལ་སྦྱི་
 རྟོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆོན་པོ་
 མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དང་། བོད་མིའི་
 མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་ལ་གོ་རྟོགས་
 སྒྲེལ་སྒྲུབ་པ་བྱུང་ཡོད། མཐོ་སློབ་དེར་
 འབྲེམས་སྟོན་གོ་སློབ་གནང་སྐབས་མཐོ་
 སློབ་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་མཆོག་ནས་མཐུན་འགྱུར་
 གང་ལེགས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་དང་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁོང་ལ་མཛུལ་དར་
 དང་སྦྱོར་པོ་ཡོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆོན་
 པོ་མཆོག་གིས་ལྷག་སྔོན་མཛད་པའི་
 བྱག་དེབ་བོད་དང་བོད་མིའི་མགྲིན་ཆ་བ་
 (Voice for the Voiceless) ཅེས་པ་
 བྱག་རྟགས་སུ་བྱུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 སྲིད་དོན་ཆོད་རིག་སྡེ་ཆོན་གྱི་སློབ་དཔོན་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལ་འཛུལ་དར་དང་སྦྱི་
 རྟོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆོན་པོ་
 མཆོག་གིས་ལྷག་སྔོན་མཛད་པའི་བྱག་

དེབ་དོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་དོས་ཀྱི་མི་མང་ (My
 land and My People) དང་ཉིན་རྒྱུ་
 ཐོག་བསྐྱར་བའི་བོད་དང་བོད་མིའི་མགྲིན་
 ཆ་བ་ (Voice for the Voiceless) སོ་
 སོར་བྱུལ་ཡོད།

ཐངས་འདིའི་པར་རིས་འབྲེམས་
 སྟོན་ལ་གཞིགས་ཞིབ་གནང་མཁན་དག་
 སློབ་ཆོས་འབྲེམས་སྟོན་དེ་བཞིན་དོན་སྦྱང་
 ལྷན་པ་དང་སྦྱི་རྟོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆོན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ལ་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་གནང་སོང་།

ཆོག་ས་བྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
 བྱེད་ཆེ་བ་ལགས་དང་། ཨ་ཤི་ཁཱ་བུ་མོ་
 ལགས་། བསྐྱེད་འཛིན་དཔལ་ལྷན་ལགས་།
 བསྐྱེད་འཛིན་གཡུང་བྱང་ལགས་བཅས་
 ཆེད་བཅར་གནང་ཡོད། །

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་མང་གཙོ་བྱེད་སྒྲེལ་བསྟེན་གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་དང་། ལས་འཆར་ འགན་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་མཛུལ་འབྲུད་གནང་བ།

༢༣། ཁྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༤
 ཉིན་ཀྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཆོད་ ༡༠༧༥ ཐོག་དཔལ་
 ལྷན་བོད་མི་མང་སྦྱི་འབྲུས་ཆོག་གཙོ་
 མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་
 མཆོག་གིས་ཆོག་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་

ཨ་རིའི་མང་གཙོ་བྱེད་སྒྲེལ་བསྟེན་གནས་
 ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་རྒྱེ་
 རི་ཨན་ ཇོ་སེ་རྒྱེ་ (Brian Joseph) འགན་
 དང་། བསྟེན་གནས་ཁང་གི་ལས་འཆར་
 འགན་འཛིན་བསྐྱེད་འཕེལ་རྣམ་གཉིས་དང་

ལྷན་མཛུལ་འབྲུད་ཀྱིས་པན་ཚུན་བཀའ་
 བསྐྱེད་སྐྱེད་པོ་གནང་སོང་།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་
 གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཛོམས་འདྲི་
 དང་སྐྱགས་། ཨ་རིའི་མང་གཙོ་བྱེད་སྒྲེལ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ ༩ ཚེས་ ༦ ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཨ་རིའི་མང་གཙོ་ཁྱབ་སྤེལ་བཞུགས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཞིན་པ་སྤྱི་ཞབས་ཤི་ཇི་ཨན་ ཇོ་སེ་ཟློ་ (Brian Joseph) ལགས་དང་། བསྟན་གནས་ཁང་གི་ལས་འཆར་འགན་འཛིན་པ་སྤྱི་ལགས་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་བཀའ་བསྟན་གནང་སྐབས།

བསྟན་གནས་ཁང་གི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་མང་གཙོ་སྤྱི་བཟོ་དང་། འཕྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། དེག་གཞུང་བཅས་སྤྱད་སྤྱོད་ཐོག་ད་བར་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གོ་སློབ་ཞུས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་དང་། དགྲ་བར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་སོང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལོར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཕ་ཤིང་ཁོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་བསྐྱོང་ཚོགས་གནང་སྐབས། ཨ་རིའི་མང་གཙོ་ཁྱབ་སྤེལ་བཞུགས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་ཁྲ་

མོན་ སྤེལ་སན་ (Damon Wilson) མཆོག་ཆེད་མེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་། འགན་འཛིན་ཟུར་པ་སྤྱི་ཞབས་ཀལ་ ཟར་ཤ་མན་ (Mr. Carl Gershman) མཆོག་གིས་ཀྱང་གསུང་བཤད་ཀྱི་ལས་རིམ་ཞིག་གཙོ་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པ་སོགས་ཁོང་རྣམས་གཉིས་ནི་དུས་རྒྱུ་ནས་བོད་དོན་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱིས་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ། ལྷག་པར་དུ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་ཁྲ་

མོན་ སྤེལ་སན་ (Damon Wilson) མཆོག་བཞུགས་སྐར་རྩ་རམ་ས་ལར་མེབས་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཏུགས་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་འགན་ཁུར་མི་སྤྱི་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ་བརྒྱུད་མང་གཙོའི་ལས་འཆར་ཐོག་སེམས་

ཤུགས་འཕར་རྒྱར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་གསུངས་སོང་།

དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་མང་གཙོ་ཁྱབ་སྤེལ་བཞུགས་ཁང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོའི་མང་གཙོ་ཞབས་ཞུའི་གཞེངས་རྟགས་ཀྱན་གཟིགས་ལ་བཅའ་ཆེན་སྤྱི་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པ་དག་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་ལ་ཕུལ་བ་དེས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བརྟེན་པར་ཕྱགས་ཆེ་ཞིག་སྤྱད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྤེལ་བཞིན་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲུའི་གནད་དོན་སྟེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཕྱིར་བསྐྱུགས་གནང་མཁན་གཙོ་བོ་བོད་དོན་ལས་འགྲལ་བསྟན་གནས་ཁང་ (Tibet Action Institute) ལ་དེ་སྤྱི་ཨ་རིའི་མང་གཙོ་ཁྱབ་སྤེལ་བཞུགས་ཁང་གིས་མང་གཙོ་ཞབས་ཞུའི་གཞེངས་རྟགས་ཕུལ་བའི་རྗེས་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱི་ཐེངས་ལྷན་ཆེན་འཛིན་སྤེལ་བྱས་པའི་ནང་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲུའི་སྟེར་ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་བྱས་འདུག དེ་འབྲེལ་ཆེ་བསྟོད་གཞེངས་རྟགས་ཕུལ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གོ་བརྟེན་ཞིག་སྤྱོད་བྱུང་གི་འདུག དེ་ལྟར་ཀྱན་གཟིགས་ལ་བཅའ་ཆེན་སྤྱི་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་འཇུག་གཞེངས་རྟགས་ཕུལ་བ་དེས། མ་འོངས་པར་ཤུགས་རྒྱུན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། ཀྱན་གཟིགས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷན་ཚོགས་ ༡ ཉེན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ལ་ཤེ་ཡའི་ཁྱོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱ་ཞབས་ཏུ་རི་སེ་ སེ་ལམ་སི་ (Juris Vilums) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུག་གིས་ཁྱོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་ལྷོ་ཁྱིམ་གནང་སྐབས།

ཤེན་ སི་ཀུ་སྤྲ་ (Mr. Janis Martin Skuja) མཆོག་བཅས་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྤྱོད་ རྒྱགས་ཆེ་གནང་བའི་སྐོར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཁྲིམས་འགལ་བཅན་ བཟུང་བྱས་རྗེས། ང་ཆོ་རྒྱ་གར་ནང་བཅན་ སྒྲོལ་ལ་གྱུར་ནས་ད་བར་ལོ་རྒྱུ་ ༤༡ འགྲོ་ ཡི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆོད་དེའི་རིང་སྤྱི་ནོར་ ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ གི་དབུ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ གི་མཐུན་འགྱུར་འོག་ བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་རྒྱ་ འཛུགས་དང་། དགོན་སྡེ། གཞིས་ཆགས་ ཁག་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ དང་། རིག་གཞུང་། རྐང་ཡིག་དང་བཅས་ པ་མི་ཉམས་པར་གནས་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ ལ་མང་གཙོ་གསོལ་སྦྱུང་གནང་སྟེ། ང་ཆོ་ མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་ནས་འགོ་ བསྟན་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ དང་། ༡༩༨༡ ༡༩༨༥ བཅས་སོ་སོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་གོས་ཆོད་བཞག་ སྐབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་དང་ ། ཨ་རི། ཡུ་རོབ་སོགས་ཀྱི་གོས་ཚོགས་ ནང་ཆིབས་བསྐྱར་དང་། གསུང་བཤད་ བསྐུལ་བ་སོགས་བརྒྱུད་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་ དོན་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་ཞིག་ལ་རོས་ འཛིན་སྐབས་བརྒྱུད་ཡོད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་རྒྱ་གར་གོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་

སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་ ཀྱིས་རིམ་བས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁག་ གི་ནང་གོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ ཚོགས་པ་ཁག་གསར་འཛུགས་གནང་ཡོད་ པ་ལྟར། ལ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལའང་ ཁྱོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ བཙུགས་ནས་ད་བར་སྤྱ་མཐུད་རྒྱུ་སྤྱོད་ གནང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་ བོར་བཅི་ཡི་ཡོད་པ། ནང་ཆོས་ཆ་ཆ་དང་བ་ ཞིག་སློབ་གཉེར་སྐབས་པར་བོད་ཀྱི་རྐང་ཡིག་ ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་ སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཁྱོས་ཚོགས་ འཐུས་མི་ཁོང་གི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཐོག་སྤྱ་ མཐུད་རྒྱུ་སྤྱོད་ལུགས་ཆེར་གནང་སྐབས་ རྒྱའི་འབོད་སྒྲུལ་བཅས་ཞུས་སོང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་ གིས་ཐོག་མར་འཆམས་འདི་དང་སྤྱགས་ གཙོ་བོ་གསུངས་དོན། ལ་ཤེ་ཡའི་གོས་ ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱ་ཞབས་ཏུ་རི་སེ་ སེ་ ལམ་སི་ (Juris Vilums) མཆོག་འདིར་ ཐེབས་པ་དེས་ང་ཆོའི་དབར་པན་ཚུན་ མཇུག་འབྲེལ་དང་། མང་གཙོར་རྒྱུ་སྤྱོད་ གནང་གི་ཡོད་པ་མཆོན་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་སྤྱག་རྣམས་ སོ་སའི་པ་མ་དང་ཁ་སྐལ་ཉེ་རྒྱའི་གཏན་ འཇགས་སློབ་གྲའི་ནང་བཅན་ཤེད་ཐོག་ སློབ་འཛུགས་བྱེད་བཙུག་ནས་བོད་མི་རིགས་ ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རྐང་ ཡིག་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་པོ་དང་མི་མང་གི་འཕུལ་ཆོག་གཏོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གསལ་གཞིན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ལ་ཉེ་མེ་ཡའི་གྲོས་ཆོག་འཕུས་མི་སྤྱ་ཞབས་ཏུ་རི་མོ་ སྤེ་ལམ་སི་ (Juris Vilums) མཆོག་ལ་བོད་མི་མང་གི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གསལ་གྱི་བྱ་གཞི་འབྲུལ་གནང་སྐབས།

ཐབས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༩ ཉིན་བོད་མིའི་མང་གཅོད་བྱ་བཞུས་པ་ནས་བཟུང་རིམ་པས་སྐབས་དུས་སོ་སོར་འགྱུར་བ་དེ་བྱུང་སྒྲོར་དང་། ད་ལྟའི་བོད་མི་མང་གི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གསལ་གྱི་བྱ་བ་ཆ། གྲོས་ཆོག་སྤྱི་ཚོགས་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར། སྤྱི་འཕུས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་སོགས་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསོལ་སྐུལ་གནང་བའི་བོད་མིའི་མང་གཅོད་འབེལ་རིམ་སྒྲོར་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཞིབ་ཤེས་གནང་སོང་།

བཅས་པ་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་སྤྲོད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྒྲོར་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་གནས་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་ཐོག་མཐོ་སྒྲོང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་གལ་གནད་དང་འབྲེལ་ཏེ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་གཏོར་

སྒྲོན་ཆད་མེད་བཏང་དང་གཏོར་བཞིན་པ་དེ་དག་མཆམས་འཛིག་ཡོད་རྒྱུར་རྒྱུར་ཡོད་ཐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཆོག་འཕུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྒྲོར་ཆོག་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་བཞག་པའི་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོས་ཆེད་ནམས་ལག་བསྟར་ཡོད་

དེ་རྗེས་ལ་ཉེ་མེ་ཡ་གྲོས་ཆོག་འཕུས་མི་སྤྱ་ཞབས་ཏུ་རི་མོ་ སྤེ་ལམ་སི་ (Juris Vilums) མཆོག་གྲོས་ཆོག་གསལ་གྱི་ཆོག་ཁང་ནང་གཟིགས་སྒྲོར་ཐེབས་གནང་ཡོད། །

ཐའེ་ཕན་གྲོས་ཆོག་སྤོད་དོན་རྒྱུ་སྒྲོར་ཆོག་པའི་ཆོག་གཏོ་ལུ་ལུ་ པེ་ ཡི་ (Wu Pei Yi) མཆོག་གིས་སྤྱི་ཁྱོད་པའི་ཐའེ་ཕན་གྲོས་ཆོག་གི་སྤྱ་ཆབ་ཆོག་རྒྱུ་ཞིག་བོད་མི་མང་གི་འཕུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་པ།

༢༠༡༤ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༩ ཉིན་རྒྱུ་སྤྱོད་ ༣༡༥ ཐོག་ཐའེ་ཕན་གྲོས་ཆོག་སྤོད་དོན་རྒྱུ་སྒྲོར་ཆོག་པའི་ཆོག་གཏོ་ལུ་ལུ་ པེ་ ཡི་ (Wu Pei Yi) མཆོག་གིས་སྤྱི་ཁྱོད་པའི་ཐའེ་ཕན་གྲོས་ཆོག་གི་སྤྱ་ཆབ་ཆོག་རྒྱུ་

ཞིག་བོད་མི་མང་གི་འཕུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་ཤིང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་པོ་མི་མང་གི་འཕུས་ཆོག་གཏོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གསལ་གཞིན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས་གཉིས་ནས་སྤྱི་འཕུས་རྒྱུ་

ལས་ཆོག་ཁང་ནང་མཇལ་འབྲུད་ཀྱིས་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་བཀའ་བསྟར་ལྷག་པོ་གནང་སོང་། ཐའེ་ཕན་གྲོས་ཆོག་སྤོད་དོན་རྒྱུ་སྒྲོར་ཆོག་པའི་ཆོག་གཏོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཁྱོད་པའི་ཐའེ་ཕན་གྲོས་ཆོག་སྤྱ་

ཆབ་ཚོགས་ཚུང་ནང་། ཐའེ་ཕན་ཁྱོས་
 ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུར་ཆོགས་པའི་
 ཆོགས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཤེན་ ཏུ་ (Shen Fa
 Hu) མཆོག་དང་། ཐའེ་པེ་ས་གནས་ཁྱོས་
 ཆོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ལི་ ཁྲིན་ ཅང་
 (Lee Chen Chang) ལགས། ལུ་ཕུ་ལྷོ་
 མེ་ ཡོ་ ཡེ་ (Miao Po Ya) ལགས། ཐའེ་
 ཕན་མང་གཙོ་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་འགན་
 འཛིན་གཞོན་པ་ལུ་ཕུ་ལྷོ་ཅི་ ཁང་ (Tsun
 Cheng) ལགས། རྒྱ་རྒྱུར་བ་སྤྱི་ཞབས་
 ལཡེ་ ལུ་ ཤེན་ (Lai Yu Shen) ལགས་
 བཅས་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་ཐའེ་ཕན་ཁྱོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུར་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་ལུ་ཕུ་ལྷོ་ པེ་ ཡེ་ (Wu Pei Yi) མཆོག་གིས་སྤྱི་ཞུགས་པའི་ཐའེ་ཕན་ཁྱོས་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་ཆོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་སྐབས་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་མཆོ་དང་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཆོགས་ཁང་ནང་མཇུག་འཕྲད་གྱིས་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་བཀའ་བསྟར་གནང་སྐབས།

མཇུག་འཕྲད་སྐབས་དཔལ་ལྷན་
 ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུངས་དོན། དེ་
 རིང་ཐའེ་ཕན་ཁྱོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་
 རྒྱུར་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་ལུ་ཕུ་ལྷོ་
 པེ་ ཡེ་ (Wu Pei Yi) མཆོག་གིས་གཙོས་
 པའི་བྱུག་རོགས་རྣམས་པ་འདིར་ཐེབས་པར་
 ཏུ་ཅང་དགའ་ལོ་བྱུང་། དེ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
 ལོར་ང་རང་ཆོགས་གཞོན་ཡིན་པའི་སྐབས་
 ཐའེ་ཕན་ནང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཆབ་ཆོགས་ཚུང་
 གི་ཐོག་ནས་བཅར་རྒྱ་བྱུང་། སྤྱི་ཞབས་སྤྱི་
 རེ་ཤི་ ལི་མ་ (Freddy Lim) མཆོག་གཞན་
 པ་ཞིག་དང་། སྤྱི་སྤྱི་ཁྱོས་ཆོགས་འཐུས་
 མི་ཆགས་པ། བོད་དོན་ཐོག་ཐུགས་སྦྲང་
 ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་རེད་འདུག རྗེས་
 སྤྱི་ཁྱོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུར་ཆོགས་
 པ་གསར་འཛུགས་གནང་ཐུབ་ཡོད། དེ་སྤྱི་
 སྤྱི་ཞབས་སྤྱི་རེ་ཤི་ ལི་མ་མཆོག་དང་། ཐའེ་

ཕན་ངལ་ཚོལ་སློན་ཆེན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོར་ཨ་རིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོས་
 ཆོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུར་
 ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་བསྐོར་ཆོགས་
 གནང་སྐབས་ཆེད་བཅར་གནང་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཁྱོས་ཆོགས་དང་
 ཁྱོས་ཆོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁྱོས་
 ཆོགས་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོས་ཆོགས་
 མཉམ་དུ་ཐའེ་ཕན་ཁྱོས་ཆོགས་འཐུས་མི་
 དང་འབྲེལ་བ་འཛོག་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་
 གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟངས་ལས་
 གྱི་ཡོད། དེ་ཆོའི་གསུང་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འབྲེལ་
 པ་རེད།
 ཅུ་བའི་བོད་དང་ཐའེ་ཕན་དབར་
 རང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་
 དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་

ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐའེ་ཕན་ལ་
 ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་པའི་རྗེས་ལ། ང་
 ཆོའི་དབར་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལྷག་
 པར་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་
 ཆོགས་མང་པོ་ཞིག་ཐའེ་ཕན་ནང་ཉེན་གཞི་
 ཆགས་ཡོད་པ་དེ་དག་བརྒྱུད་ནས་བཅོན་
 གྲུལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་ཆོས་དང་། རིག་
 གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་ཐོག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་སྤྱི་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་
 གངས་ནས་ཐོག་མར་མ་ལེ་ཤི་ཡ་དང་།
 ཐའེ་ལན་༧། ཉི་འོར་བཅས་ལ་ཆིབས་
 བསྐྱར་དང་། ༡༩༩༦ དང་། ༢༠༠༡། ༢༠༠༩
 བཅས་སོ་སོར་ཐའེ་ཕན་ནང་ཆིབས་བསྐྱར་
 ཐེངས་གསུམ་བསྐྱངས་འདུག དེ་འབྲེལ་ཐོག་
 རས་ང་ཆོའི་དབར་ཆོས་དང་། ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་

འབྲེལ་བ་ཆད་མཐོ་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པ་པར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཨ་ཕེད་ལོན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་
ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་
ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་ཟུང་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཞིུ་ཡོག་དུ་རྒྱ་རིགས་མང་གཙོ་དོན་གཉེར་
ཅན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འཐུས་འདུ་ཚོགས་
སྐབས། རྒྱ་རིགས་གཅིག་གིས་དགོངས་
ཚུལ་གསུངས་པར། རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ཐའེ་
ཨན་གྱི་ལུང་པ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་ཡགོངས་
ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གལ་ཆེ་
ཤོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་པན་ཚུན་
འབྲེལ་བ་འཛིན་དགོས་པའི་སྐོར་གསུངས་
སོང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་སྐྱམ་ས་ཆེན་
མོའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུར་ཐའེ་
ཨན་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། ང་
ཚོ་ལའང་ཐའེ་ཨན་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཀྱི་འདུག ཐའེ་ཨན་སྤྱི་འཛིན་དང་།
སྤྱི་འཛིན་གཞིན་པའི་གསུང་བཤད་ནང་
ལའང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་
བཅོན་འཛུལ་བྱས་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། ཐའེ་
ཨན་གྱི་ཐོག་ལ་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་མ་
ཡོང་བའི་སྐོར་ཡང་ཡང་གསུང་གནང་གི་
འདུག བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་དེ་ཐའེ་ཨན་ལ་
དཔེ་མཆོན་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་
དུས། པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་འཛིན་རྒྱ་ཏ་ཅང་
གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཐའེ་
ཨན་གྱི་ཆབ་སྲིད་མི་སྣ་དང་། མི་མང་

དཀྱིས་མ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་གར་དང་། དམིགས་
བསལ་བཞུགས་སྐྱོར་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱིའི་
ཐེབས་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་
གནས་སྐྱེད་རྒྱུ་ལོན་གནང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་
རྒྱ་ནག་སྐྱམ་ས་ཆེན་མོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་
རིགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡོང་རྒྱུའི་རང་དབང་
མེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་གསལ་ལ་ཡོང་རྒྱུའི་རང་
དབང་ཡོད་ནའང་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱིའི་ཡོང་རྒྱུར་
གཞབ་གཞབ་ཞེ་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་
སྐྱེད་ཆགས་བསྐྱེད་དུས། ང་ཚོའི་གནས་
སྐྱེད་སོ་མ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། དེ་ཡིན་
དུས། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་གང་
བཤད་པ་དེར་ཅ་འཛིན་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་
སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་
མེད། རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་

དགོས་མཁོར་དམིགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱུས་
ལ་འཁྱོག་བཤད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱ་མ་ཚོ་བརྒྱད་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
རྟོགས་ཐུབ་ཐབས་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་
ཚོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ནང་གོ་རྟོགས་སྤེལ་
ཐུབ་ཐབས་གནང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་ཡོད།

དུས་རྒྱུན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་དང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དེ་འདྲ་
མཇལ་འཕྲད་གནང་དུས། ཁོང་རྒྱལ་པས་རྒྱ་
གར་གྱི་ཐོག་ནས་ཐའེ་ཨན་དང་འབྲེལ་བ་
འཛིན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུང་གི་
འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཐའེ་ཨན་དེ་མང་
གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཐའེ་ཨན་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལྷ་པོ་ཡི་ (Wu Pei Yi) མཆོག་གིས་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་ཐའེ་ཨན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚུལ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་སྐབས་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བཟོད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐེན་པའི་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྤྱིའི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་རྒྱལ་གཉིས་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་བཀའ་བསྐྱེད་གནང་བུལ་མཆོས་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་གཞི་འབྲེལ་འབྲེལ་སྐབས།

ཐོབ་ཐང་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་མཁན། སོ་
 སོའི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་པར་
 རྒྱུན་འཛིན་སྐབས་མཁན་ཨེ་ཡི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་དུས།
 རྒྱ་གར་དང་། ཐའེ་ཕན་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་
 སྤྱད་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟོར་གསུང་གི་
 འདུག ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐང་ཀར་
 འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་ཏྱིག་ཙམ་དཀའ་ལས་ཡོད་
 བའང་། རིག་གཞུང་དང་། ཆོང་འབྲེལ་
 སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱུགས་ཆེ་རུ་
 གཏོང་བ་ཡིན་ན་ཐུགས་པན་ཆེན་པོ་གསོ་
 ཡི་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག

ནམ་པ་ཆོ་དེ་རིང་འདྲིར་ཐེབས་
 བས་པན་ཚུན་བཀའ་བསྐུར་གནང་རྒྱ་བྱུང་
 བ་དེ་ང་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལེའུ་གསར་བ་

ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད། འདྲིར་ཐེབས་སྐབས་
 པར་དགའ་པོ་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་
 ཡིན། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་ཐོག་
 ནས་འགྲོ་བ་སྤྱི་ལ་ཞབས་སྤྱི་ལྷ་སྐབས་རྒྱུ་
 རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་
 གསལ་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག དུས་
 རྒྱུ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
 གཞུང་ནི་འཛམ་གླིང་གི་གཅེས་ནོར་རེད་
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་མི་རིགས་དང་།
 ང་ཆོའི་དབར་རིག་གཞུང་བརྗེ་ལེན་བྱ་རྒྱ་
 སོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་དུས། དེ་ཆོའི་
 ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད་འདུག ངས་དེ་ཙམ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་གནང་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་
 གིས་གསུངས་དོན། ཐའེ་ཕན་གྱོས་ཆོགས་
 རྒྱ་ཆབ་ཆོགས་རྒྱུང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་པར་དགའ་སྟོབས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་། ཁྱེད་ནམས་འདྲིར་ཐེབས་པ་དེས་
 ང་ཆོའི་དབར་པན་ཚུན་མཛའ་བརྩེའི་འབྲེལ་
 བ་ཙམ་མ་ཟད། མང་གཙོའི་ལྷ་གྲུབ་དང་
 རིན་ཐང་། ཆེ་མཐོང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 ལ་གྲུས་བརྩི་བཙས་སུན་མོང་གི་རིན་ཐང་
 ལ་ང་ཆོས་དམ་བཙའ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ཡོད་
 པ་མཆོན་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་གཞིན་བྱུགས་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁྱེད་ནམས་བཞུགས་སྐར་
 ར་རམ་ས་ལར་ཐེབས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་
 དམར་གཞུང་ལ་བརྟེན་ལན་བྱུགས་ཆེན་སྟོང་
 ཀྱི་ཡོད།

ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་འོག་
 བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་རྗེ་ཞན་རྗེ་སྤྱག་
 ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། འཛུགས་བསྐྱུན་
 ཀྱི་ལས་གཞིར་ཁ་གཡར་ཏེ། བོད་ནང་གི་
 གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྟོག་རྩལ་
 དང་། ཆོད་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཁོར་ལུག་
 གཏོར་སྟོན། ཆོས་དད་རང་དབང་བཙན་
 འཛོག་རྒྱལ་མཆོམས་ལས་བརྒྱལ་བའི་བྲག་
 གཞོན། ལྷག་པར་དུ་བོད་སྤྱག་ནམས་སོ་
 སོའི་པ་མ་དང་ཁ་སྐལ་ཏེ་རྒྱུའི་གཏན་
 འཛགས་སྟོབ་གྲུའི་ནང་བཙན་ཤེད་ཐོག་
 སྟོབ་འཛུག་བྱེད་བཅུག་ནས་བོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། ལྷན་
 ཡིག་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༢ ཆོས་ ༢༠ ཉིན་ཐའེ་ཕན་གྱོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྟོར་ཆོགས་བའི་ཆོགས་གཙོ་ལྷན་སྤྱི་ལོ་ (Wu Pei Yi) མཆོག་གིས་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་ཐའེ་ཕན་གྱོས་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་ཆོགས་རྒྱུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་དུང་བསོད་ནམས་རྟོ་རྗེ་ལགས་ནས་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཞིན་སྤྱི་ལ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཆོགས་ཆོགས་ཁང་དུ་གཞིགས་སྟོར་སྤྱི་ཁྱེད་ལ་སྐད་བསྐྱེད་གནང་སྐབས།

བཅས་པ་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་མིན་ཕྱི་ལ་ལག་
 བསྟར་ཕྱགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
 གཏུག་རྩལ་ཅན་གྱི་མིན་ཕྱི་ལ་ལག་
 བཟོད་པར་ད་བར་བོད་མི་ཆུན་གཞོན་
 གངས་ ༡༥༧ གྱིས་རང་ལུས་མེར་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཞི་ཆོལ་གནང་ཡོད། ར་ཆོས་
 རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་ངོ་ཆོལ་མིན་པར། རྒྱ་
 རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་གཏུག་རྩལ་ཅན་གྱི་
 མིན་ཕྱི་ལ་ངོ་ཆོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་
 སོགས་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་ངོ་འཇགས་
 ལྟངས་སྒྲོར་ངོ་སྒྲོན་དང་། སེེ་མེན་གྲོས་
 ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྒྲོར་ཆོགས་པའི་ཐོག་
 རས་ད་བར་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྒྲོར་གནང་
 བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ། ལུ་
 མཐུད་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་རྒྱུ་མཐུན་འགྱུར་རྒྱལ་
 སྒྲོར་གནང་སྒྲོར་ཡོད་པའི་འབོད་སྒྲུལ་དང་།
 སེེ་མེན་མང་གཙོ་ཐོབ་ས་ཅ་ཁང་གིས་
 མཐུན་འགྱུར་རྒྱལ་སྒྲོར་གནང་བ་ལའང་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བཅས་ཞུས་གནང་སོང་།

སེེ་མེན་གྲོས་ཆོགས་བོད་དོན་
 རྒྱལ་སྒྲོར་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་ལྷན་སྒྲུ་
 ལུ་ པེ་ ཡི་ (Wu Pei Yi) མཆོག་གིས་གཙོ་
 བོ་གསུངས་དོན། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་
 རྒྱལ་པོ་མཆོག་ལས་བྲེལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་
 དུས་ཆོད་བཀོད་ནས་སྒྲེ་ལེན་པེ་བསམ་བསྟུ་
 ཞུས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་རེས། རྒྱ་ཆབ་
 ཆོགས་རྒྱུད་གི་ཆོགས་མི་རྣམས་པ་ངོ་སྒྲོན་
 དང་། དེ་སྒྲུ་ལོ་གཉིས་གོང་ལ་དཔལ་ལྷན་

ཆོགས་གཞོན་དང་། རྒྱ་བིལ་བཀའ་སྒྲོན་
 ལུན་སེེ་མེན་མིན་འཛིན་དམ་འབྲུལ་མཛད་
 སྒྲོའི་སྐབས་སེེ་མེན་གྲོས་ཆོགས་ནང་
 མཛལ་འབྲུད་གནང་རྒྱ་བྱུང་པའི་སྒྲོར། སེེ་
 མེན་གྲོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྒྲོར་
 ཆོགས་པ་བཅུགས་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༠ འཕོར་
 གྱི་ཡོད་པ། རྒྱ་བསམ་དང་པོའི་ཆོགས་གཙོ་སྒྲི་
 རེ་རེ་ ཡིས་ད་ཆ་སེེ་མེན་གཞུང་གི་སྒྲིན་
 ལན་རེ་ཡི་གཞུང་ཆབ་དང་། རྒྱ་བསམ་གཉིས་
 པའི་ཆོགས་གཙོ་སེེ་མེན་རལ་ཅོལ་སྒྲོན་
 ཆེན་ཆགས་བསྟུན་ཡོད་སྒྲོར། ཁོང་རྣམས་
 གཉིས་ནས་རྟ་རམ་ས་ལར་སྤྱོད་པ་ལོང་
 ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་
 མཛལ་ཁ་ཞུ་བར་བཅར་དགོས་པ་དང་། ལུ་
 མཐུད་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྒྲོར་གནང་
 དགོས་པའི་སྒྲུལ་མ་ཡང་ཡང་གནང་གི་
 ཡོད་པའི་སྒྲོར། སེེ་མེན་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་གྲོས་
 ཆོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྒྲོར་
 ཆོགས་པ་བཅུགས་ནས་ལོ་བརྒྱད་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད་པ་དང་། སེེ་མེན་གྲོང་ཁྲིམ་ནང་ནས་
 སེེ་མེན་ས་གནས་གྲོས་ཆོགས་བོད་དོན་
 རྒྱལ་སྒྲོར་ཆོགས་པ་དེ་ཐོག་མ་ཆགས་གྱི་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། སྒྲུ་ལོ་གྲོང་ཁྲིམ་གཞན་ནང་
 ལའང་གྲོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྒྲོར་
 ཆོགས་པ་བཅུགས་ཐུབ་ཡོད་པ། ཁོང་རྣམས་
 པ་ད་རེས་རྟ་རམ་ས་ལར་སེེངས་དང་པོ་
 རྒྱེབས་ནས། སྤྱོད་པ་ལོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཛལ་ཁ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
 བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་ལས་

ལུགས་ལ་གཟིགས་རྒྱུའི་སྒྲོན་པེ་བསམ་ཡོད་
 སྒྲོར་སོགས་གསུངས་པ་མ་ཟད། བོད་དོན་
 ཐོག་སྤྱུ་མཐུད་རྒྱལ་སྒྲོར་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་
 བཞེས་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་སེེ་མེན་སྐུ་ཆབ་
 ཆོགས་རྒྱུད་ནས། བོད་དང་སེེ་མེན་དབར་
 འབྲེལ་པའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་སྒྲོར་དང་། བོད་དེ་
 རྒྱ་ནག་གི་བཅན་གཞོན་ལོག་དཀའ་སྤྱུག་
 མང་པོ་ཐུངས་པ་བཞིན་ད་ལྟའི་ཆར་སེེ་
 མེན་ནང་ལའང་གནས་སྐྱེད་དེ་འབྲེལ་
 བཞིན་ཡོད་ལུགས། རྒྱ་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་
 སེེ་མེན་མང་གཙོར་བསྐྱུར་བའི་རྗེས་ལ་
 བོད་ལ་བལྟ་སྐྱེད་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཡོད་པ།
 སེེ་མེན་མི་མང་གིས་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་
 དཀའ་སྤྱུག་དང་། བཅན་གྲོལ་ནང་གི་བོད་
 མིའི་གནས་སྐྱེད་དེ་ཆོ་མཐོང་ནས་ཤེས་
 ཉིགས་དང་སེེམས་ཆོར་ཡོད་པ། རྒྱ་ལོ་
 ༡༩༩༡ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་
 གཞོན་ཕྱགས་ལོག་ བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་
 གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་
 བཞག་པ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལས་
 ལུགས་གཉིས་ལྟ་བུ་ཐེངས་དང་པོ་འབྲེལ་
 ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བོད་ལ་ལས་
 ལྟོངས་བྱུང་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉོང་གོང་
 ལའང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལས་ལུགས་
 གཉིས་ཟེར་བ་ལས་སྐྱེད་བྱུང་མེད་པ་
 བཅས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་ཉམས་སྒྲོལ་ཐོག་ནས་
 སེེ་མེན་མི་མང་ལ་བྲན་གསོ་བྱ་རྒྱུར་ཕན་
 ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་སྒྲོར། སེེ་མེན་གྲོས་

ཚོགས་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ ལས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུ་ལྷོན་འདུན་ཡོད་ བཅོམ་ཁང་གི་བྱང་ཆེ་མི་འགྲུལ་གཤམ་སྟོན་
 ཚོགས་ཀྱི་དབར་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་ གློ་མཁུ་གསུངས་སོང་། སྐབས་དེར་ཁོང་ ལགས་ལྷན་བཅར་ཁུལ་ཡོད། །
 བོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལུ་མཐུད་འབྲེལ་ རྣམས་དང་ལྷན་ཐའེ་ཕན་སྤྱི་ཆ་བ་དོན་

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་། རྒྱལ་ཉགས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་མཚོན་མདོག་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གདངས་རོལ་བཅས་ཆད་ལྷན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་
 ཐབས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་མཐུག་བསྐུལ་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་བ་ཨ་ཀྲག་ཆེ་བརྟན་མཚོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་
 མཚོག་ བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་གཞིན་བསྟན་འཛིན་རྣམས་དག་ལགས་བཅས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལས་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཚུང་གི་སྟུན་མོ་
 མཐུག་སྐྱོང་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་། རྒྱལ་ཉགས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་། མཚོན་མདོག་ དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གདངས་རོལ་རིང་
 སྤང་བཅས་ཆད་ལྷན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཆད་ཅ་འཛིན་ལས་སྟོན་གྱི་ཐེན་མེས་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་དོན་མཐུག་དག་ལགས་པར་མཐུག་བསྐུལ་ཏེ།
 ཚོགས་ཚུང་གི་བྱེད་པའི་སྟུན་མོ་ཚོགས་བྱང་བསོད་ནམས་རྩོམ་ལགས་བརྒྱུད་ཚོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་སུ་འབྲེལ་གནང་སྐབས།

གདངས་རོལ་རིང་སྤང་བཅས་ཆད་ལྷན་ བཅོམ་ཁུལ་ཡོང་ཆད་ཅ་འཛིན་ལས་སྟོན་གྱི་
 ཐེན་མེས་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་དོན་མཐུག་དག་ ལགས་པར་མཐུག་བསྐུལ་ཏེ། ཚོགས་ཚུང་
 གི་བྱེད་པའི་སྟུན་མོ་ཚོགས་བྱང་བསོད་ རྣམས་རྩོམ་ལགས་བརྒྱུད་ཚོགས་བྱང་
 ལས་ཁུངས་སུ་ལྷུ་ལག་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ ཚོགས་སྐབས་ ༡༢ པའི་ཁྲོས་ཚོགས་ ཚོགས་ཁུལ་དགྲུ་པའི་ཁྲོས་ཚོད་ཡིག་ཆ་
 ཡང་ ༥༩ དགོངས་དོན་ལྟར། དེ་སྟོན་བཀའ་ སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་གི་སྟུན་མོ་མཐུག་
 སྐྱོང་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་། རྒྱལ་ ཉགས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་། མཚོན་མདོག་
 དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གདངས་རོལ་ རིང་སྤང་བཅས་ཆད་ལྷན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་
 ཆད་ཅ་འཛིན་ལས་སྟོན་གྱི་ཐེན་མེས་བཟོ་ ཆད་ཚོགས་གཙུག་པོ་ལོས་སྤྱི་འཐུས་
 གཉིས་དང་། བཀའ་འགག་གི་སྤྱི་ཆ་བ་གཅིག་ བཅས་མི་འགྲོ་གསུམ་ལས་བྱེད་པའི་
 ཚོགས་ཚུང་ཆད་འཐུགས་དགོས་པ་གསལ་

༢༡། སྐབས་ ༡༢ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་ འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ ཁུལ་བཅུ་པའི་ཁྲོས་ཚོད་ཡིག་ཆ་ཡང་ ༥༩
 པའི་དགོངས་དོན་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་
 ༣ ཚེས་ ༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་ བཤེས་ལྷ་རམས་བ་ཨ་ཀྲག་ཆེ་བརྟན་
 མཚོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཚོག་
 བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་གཞིན་བསྟན་
 འཛིན་རྣམས་དག་ལགས་བཅས་བཀའ་སྤྱི་
 གཉིས་ལས་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཚུང་ནས་དེ་
 སྟོན་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་གི་
 སྟུན་མོ་མཐུག་སྐྱོང་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་
 དང་། རྒྱལ་ཉགས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་།
 མཚོན་མདོག་ དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་

བ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྒྲིག་པོས་
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཚོགས་
 ཚུང་གི་མི་འཁྲུང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་
 རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་མཆོག་དང་།
 སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག་ བདེ་སྤང་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་གཞིན་བསྟན་འཛིན་
 རྣམ་དག་ལགས་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག་
 བཀོད་བྱས་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༩

ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་
 འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། བཀའ་ཤག་གི་
 སྤྱི་ཚབ་བཅས་དངོས་སུ་ལྷན་འཛོམས་
 གྱིས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོར་སྤྱི་
 འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་
 བརྟན་མཆོག་དང་། དྲུང་ཆེ་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་
 རིང་ལྷ་མོ་མཆོག་བཅས་སྤྱི་མོས་ཐོག་བསྐོ་
 གཞག་རྗེས་ལས་དོན་དངོས་སུ་འགོ་

འཇུགས་ཀྱིས་ད་བར་ལྷ་བ་དགུ་ཙམ་གྱི་
 རིང་ཚོགས་ཚུང་ནས་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་
 རིང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གྱི་
 ཕྱི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཕྱབ་དོན་སྟན་ཐོ་
 ཚོགས་དྲུང་བསྐོད་ནམས་རྩི་རྩི་ལགས་
 བརྒྱུད་ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་ཕུལ་
 གནང་ཡོད། །

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྒྲིག་པོ་མཆོག་གིས་ཨ་མི་གྲོ་མི་ཡའི་གསར་འགྲོད་བ་ཁྲང་མེ་ལགས་དང་། ཨ་མི་གྲོ་མི་ཡར་གནས་
 སྟོན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཐབ་ཅོད་བ་དང་སྤྱི་སྒྲུབ་བ་སྤྱི་ཞབས་ན་རྟེན་ཆའི་ལགས་རྣམས་གཉིས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསྐོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་མཆོག་དང་
 དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྤྱི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཨ་མི་གྲོ་མི་ཡའི་གསར་འགྲོད་བ་ཁྲང་མེ་
 (Cheng Lei) ལགས་དང་། ཨ་མི་གྲོ་མི་ཡར་གནས་སྟོན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཐབ་ཅོད་བ་དང་སྤྱི་སྒྲུབ་བ་སྤྱི་ཞབས་ན་རྟེན་ཆའི་ (Badiuca) ལགས་རྣམས་གཉིས་
 ལགས་རྣམས་གཉིས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ།

གྲོ་མི་ཡའི་གསར་འགྲོད་བ་ཁྲང་མེ་
 (Cheng Lei) ལགས་དང་། ཨ་མི་གྲོ་མི་
 ཡར་གནས་སྟོན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 འཐབ་ཅོད་བ་དང་སྤྱི་སྒྲུབ་བ་སྤྱི་ཞབས་ན་
 རྟེན་ཆའི་ (Badiuca) ལགས་རྣམས་གཉིས་
 དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ།

མཇལ་འཕྲད་སྐབས་དཔལ་ལྷན་
 ཚོགས་གཙོ་སྒྲིག་པོ་མཆོག་གིས་གཙོ་བོ་
 གསུངས་དོན། བོད་ནང་གྲུག་དམར་
 གཞུང་གིས་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 རྟོག་འཕེལ་དང་། བཅན་ཤེད་ཐོག་མི་རིགས་
 མཉམ་བསྐྱེད་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་
 ཅ་བརྒྱུག་གཏོར་བའི་སྤྱི་དབུས་ལག་བསྟར་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་ད་ལྟོ་བོད་ནང་
 གི་རྩ་བ་གནས་སྤངས་སྐོར་དོ་སྟོན་དང་།
 བོད་རྒྱལ་དཀར་ཆེད་མེད་ཐོབ་ཐང་སྤྱི་བོད་

༢༠༡༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༡
 ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྒྲིག་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་
 ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསྐོད་ནམས་བསྟན་

འཛིན་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
 གཞིན་སྤྱི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་རྣམས་གཉིས་
 རྣམས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཨ་མི་

མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་དོན་ནས་གཉིས་སྟེན་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་འཛིན་པའི་ཐོག་
བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གནང་སྟེ་བོད་རིགས་
ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་
ཡོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༠ ལོར་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་
པ་གནང་བའི་རྗེས་འབྲེལ་མོལ་མཚམས་
ཆད་པ་དང་། དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་ད་བར་ང་
ཚོའི་དོན་ནས་འབྲེལ་མོལ་མཐུད་ཐབས་

སྤྲད་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་སྤྱ་ཚོགས་བྱས་
དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་
དེར་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་བན་ལན་ཞིག་ཅ་བ་
ནས་སྤྲད་མེད་པའི་སྐོར་དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༠ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཐོག་མར་དབུ་བཅུགས་པ་ནས་
བརྒྱུད་སྐབས་དུས་མོ་སོར་འགྱུར་བ་དེ་བྱུང་
སོགས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་
འཕེལ་རིམ་དང་། ད་ལྟའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་

འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆ་དང་ལས་
དོན་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་ང་སྤྱོད་གནང་རྗེས།
ཐོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་
སྐོར་ཕེབས་གནང་སོང་།
སྐབས་དེར་ཨོ་སི་ཁོ་མི་ཡའི་སྐུ་
ཆ་བ་དོན་གཙོད་ཁང་གི་རྒྱ་རིགས་འབྲེལ་
མཐུད་པ་ལྷ་བ་བཟང་མོ་ལགས་ལྷན་བཅར་
ཞུས་འདུག །

བོད་མིའི་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྱམ་ཐངས་ ༩༦ ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཐོག་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བོད་མིའི་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྱམ་
ཐངས་ ༩༦ ཐོག་དབུ་མའི་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྟོགས་སྤྱད་གནང་སྐབས།

དང་མཐུན་ལ། དེར་སང་རང་བཅན་ཡོད་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ལས་ལྷག་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ལྷན་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན། རོན་ཀྱང་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་
བོད་ནང་བཅན་འཛུལ་བྱེད་འགོ་བཅུགས་
ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་
ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་སེར་སྐུ་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར། མ་གྲོ་ས་
བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་བཅན་འཛུལ་
བ་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་བྱས་དང་དག་དཔུང་
ལ་ང་ཚོལ་གྱིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཆེན་
མོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དེ་རིང་མི་ལོ་སྤེལ་པོ་ ༩༦
འཁོར་བའི་དུས་བྱམ་སྤྱད་བཅི་ཞུ་བའི་ཉིན་
མོ་དེ་ནི་བོད་མི་ཡིན་ནོ་ཅོག་གིས་ནམ་ཡང་
བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་དུས་ཚོགས་གལ་
ཆེན་ཞིག་དང་། བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་

༩༧། བོད་རྒྱལ་ཁབ་འདི་སྲིད་པ་ཆགས་
པ་ནས་རིམ་པས་ཆབ་སྲིད་དང་། འཛིན་
སྐྱོང་། ཁྲིམས་ལུགས་བཅས་པ་བོད་མི་རང་
གིས་དོ་དམ་སྟངས་འཛིན་བྱས་པ་ལས།

གཞན་གྱི་དབང་འོག་ཏུ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་
རང་དབང་རང་བཅན་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེར་རབས་ཡོངས་གྲགས་
ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བརྗེད་

ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོང་དང་
 བཅས་པ་སྟོས་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་
 གཅེས་དཔལ་ལོ་དཔལ་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་
 མོ་ཞིག་གྲང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ད་བར་
 བོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་རང་དབང་དང་
 བཅས་པའི་དོན་དུ་ཅ་ཆེད་ལུས་སྟོག་
 ལོངས་སྟོང་སྟོས་གཏོང་གནང་མཁན་
 རྣམས་དང་། ད་ལྟོ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་
 ཁྲིམས་གཅོད་ཀྱིས་མིང་འདོགས་སྒྲ་ཆོགས་
 འོག་དཀའ་སྤྱད་ཆད་མེད་བསམ་ཡུལ་
 ལས་འདས་པ་སྟེང་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དཔལ་མཛེངས་སྟེང་སྟོབས་དང་། རྒྱལ་
 གཅེས་ལྷག་བསམ་བཅས་པར་བསྐྱགས་
 བརྗོད་དང་སྤྱགས་འདས་གསོན་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་ཡོད་ལ་བརྒྱག་པའི་འདོད་དོན་རང་ཡུལ་

རང་དབང་སྤར་གསོའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུར་དུ་
 འཛོལ་ཅིང་། འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་གཏན་དུ་རྩིས་སྤྱ་
 འཛིན་པའི་སྟོན་འདུན་ལྷགས་པའི་ཁྱུ་
 ཡིན།

འཇམ་སྒྲིང་དམག་ཆེན་གཉིས་
 པའི་རྩིས་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལྷགས་པའི་བཅོན་
 དབང་འོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ལ་
 རང་བཅོན་ཐོབ་པའི་དུས་དེར། རྒྱ་ནག་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་སྐབས་
 དེའི་ཆབ་སྲིད་དང་གནས་སྤངས་མང་དག་
 ཅིག་གི་གོ་སྐབས་སྒྲངས་ཏེ་བོད་ཐོག་པའི་
 བོད་བཅོན་འཇུག་གྲས་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 ལོར་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་བོད་མི་ཁྲི་
 ཆོ་བརྒྱད་ལྷག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་

དུ་བཅོན་པོལ་དུ་གྲུང་དགོས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་
 ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་
 བོད་ནང་བཅོན་འཇུག་གྲས་ནས་ད་བར་མི་
 ལོ་ ༥༡ ལྷག་འགོ་བཞིན་པའི་རིང་བོད་མི་
 ས་ཡ་གཉིས་ལྷག་བརྒྱལ་བ་དུས་མིན་རྒྱུ་
 ལས་དུ་བཏང་བ་དང་། དགོན་པ་སྟོང་ལྷག་
 མང་པོ་ཅ་གཏོར་གྱིས་མཆོན་བོད་ཀྱི་སྟོང་
 བཅུད་རྣམས་གཏོར་བཅོམ་འཕྲོག་གསུམ་
 ཡང་བ་བྱས་པ་མ་ཟད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 རོ་སོ་མཆོན་བྱེད་བོད་མིའི་ཆོས་དང་། རིག་
 གཞུང་། སྐད་ཡིག་སོགས་ཅ་མེད་གཏོར་
 རྒྱུའི་བྱས་ངན་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་བཤམས་
 ཞིང་། འཆར་གཞི་དེ་ཉིད་ལག་བསྟར་སྤྱར་
 དུ་གཏོར་བྱིར་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་
 ལྷག་གངས་ལས་འདས་པ་སོ་སོའི་པ་མ་
 དང་རང་ཁྲིམ་ནས་བཅོན་གྱིས་འཁྲིད་དེ་
 བཅའ་སྟོད་སྟོབ་གྲུང་འཇུག་རྒྱུའི་ཐབས་
 ལས་ངན་པ་དེ་འབྲེལ་ག་བསྟར་གྱིས་བོད་
 ཡུལ་རྒྱ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་བཞིན་པའི་
 གནས་སྤངས་ཏེ་ཅང་རྩ་བའི་ཆགས་ཡོད།
 རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་
 རྟོག་སེལ་ཐབས་ལ་བསམ་ཞིབ་བྱ་རྒྱལ་ས་
 ལྷོ་ཕྱོད་མགོ་སྟོར་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཏམ་
 ཁོ་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཆོགས་སྤྱ་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་
 འགོ་བས་སྤྱས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་
 གྲུན་གྱིས་མཁྲོན་གསལ་ལྟར་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་བོད་བཅོན་
 བཅུད་གིས་དབང་བསྐྱར་བྱས་རིང་བོད་ཀྱི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒྲིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བོད་མིའི་རང་དབང་སྤར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྱོན་
 ཐེངས་ ༥༡ སྤར་བཅོམ་སྤྱོད་སྟབས།

ལོ་རྒྱུས་བདག་དབང་ལ་འབྲེག་བཤད་དང་
 | ཐུན་མེན་རིག་གཞུང་ལ་བསྐྱེད། ཆོས་
 དད་ཀྱི་རང་དབང་བཅོན་འཕྲོག་སྟོན་བཅུད་
 ཁོར་ཡུག་ལ་གཏོར་བཅོམ། འགྲོ་བ་མི་ཡི་
 ཐོབ་ཐང་ལ་དོག་རྩལ། སྤྱི་བརྒྱུད་རང་དབང་
 ལ་བཀག་སྟོམ། དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ལ་
 ཁག་དཀྱི་བྱས་ཏེ་མི་སེར་སྤེལ་བའི་ངན་
 བྱས། བོད་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་
 འགོག་ཐབས། བོད་མིའི་མངོན་འདོད་ལ་
 ཁུད་གསོད་བྱས་པ་སོགས་ལས། རོན་དམ་
 པ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་
 པའི་སྲིད་བྱས་ཡང་དག་པ་ཞིག་དེ་བར་
 ལག་ལེན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་མ་ཟད། འག་
 གཞོན་དང་གཏུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱས་ཁོ་
 བ་བཟུང་བར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་མི་རབས་
 གསར་རྒྱུ་བརྒྱུ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༡ ནས་རོ་ཁྲོལ་རིམ་པ་སྤེལ་ཅིང་།
 ལྷག་པར་དུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཆོས་
 ཁ་གསུམ་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་ས་བྱི་ཞི་ཁྲོལ་
 ཆེན་མོ་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་ད་བར་
 ཤེས་རྟོགས་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་བ་
 བོད་ནང་བོད་མི་གྲངས་ ༡༥༡ ནས་རང་
 ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་
 ཁྲོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་སོགས་དེ་བར་
 མཆོམས་ཆད་སྤོང་མེད་ཅིང་། བོད་རིགས་
 ཀྱི་སྒོས་གཏོར་འདྲི་རྣམས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་
 དབང་འཛིན་པ་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་གལ་
 ཆེ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་རྒྱུས་ནས་རིམ་

པས་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 བོད་རྒྱུད་དཀར་ཆེན་སེལ་ཆེད་དབུ་མའི་
 ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་རྒྱ་
 ནག་གཞུང་མཉམ་འབྲེལ་མོལ་གྱིས་བོད་
 རྒྱུད་དཀར་ཆེན་སེལ་ཐབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་
 | རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཆོས་མཁེགས་བཟུང་གི་སྲིད་
 བྱས་སྤྱི་མཐུན་འཛིན་བཞེད་པས་བཟང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བྱུང་མེད། ད་
 ལྟོ་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ནི། བོད་མི་
 རྣམས་ནས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་དང་། ཆོས།
 རིག་གཞུང་། ཁོར་ཡུག་སྤྱི་ལོ་སོགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་ཅིམ་ཡང་སྤེལ་མི་ཆོག་པར་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གིས་གང་བྱུང་འཛིན་བཟུང་བཅོན་
 འཁྲིད་དང་། བོད་མི་རྣམས་སོ་སོའི་ལུང་
 པའི་ནང་འགྲོ་འདུག་སྟོན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་
 མིའི་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ལོངས་སྟོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པའི་གནས་སྐབས་
 གསལ་པོ་གྱུར་ཞིང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་
 ཨ་རིའི་རང་དབང་ཁང་པས་བཏོན་གནང་
 པའི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་རང་དབང་ཞེས་པའི་
 གོ་ལ་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རང་དབང་དང་
 མི་སེར་རང་དབང་གི་སྒྲིལ་ཐོབ་ནང་། བོད་
 དེ་སྤྱི་མཐུན་དེ་རང་དབང་ཆེས་མེད་པ་ཞིག་
 ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་
 བྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་
 ༡ ཆོས་ ༡༣ ཉིན་བཏོན་པའི་སྒྲིལ་ཐོབ་གསུམ་
 ནང་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་མེད་
 པའི་སྒྲིལ་འཁྲིད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་དུ་

ཞིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་བཅོན་འཛུག་
 རྒྱུད་པ་དང་། ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་དམ་
 བསྐྱེད། བྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དུ་ཡོད་པའི་
 བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱལ་མཆོམས་ལས་
 བཞུལ་བའི་འག་གཞོན་བཅས་བོད་མིའི་
 རང་དབང་ལ་བཅིས་མེད་དོག་རྩལ་གཏོར་
 བཞིན་པ་འཁྲིད་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་
 དབང་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མི་
 རིགས་ཀྱི་རང་དབང་རྣམས་ཉམས་དམས་
 སྤྱི་གཏོར་ཞིང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་།
 ཆོས་ལུགས་སོགས་ལུལ་གྲོམས་གཤེས་
 ལུགས་ལ་ཉམས་ཆག འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་
 སྟོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་བཅུ་བའི་གཤེས་རང་བྱུང་
 ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོན་ཆབས་གཏོར་བཞིན་པ་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་མཐུན་
 བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་དེ་དག་འཕྲལ་དུ་
 མཆོམས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ལ་ནན་བཤད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

བཅོན་ཀྱིས་ནང་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱུགས་
 རྒྱུ་བཀའ་བློན་ཉིག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདས་ལོ་བཅུ་ལྷག་ལྷག་གི་རིང་བོད་
 ཀྱི་ཅ་དོན་འཐབ་ཅོད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་
 དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་སོགས་མི་
 ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཐོག་སྤྱུགས་གང་ས་ནས་
 འབད་པ་སྟོན་མེད་ཞུས་དང་ཞུ་སྤྱི་ཀྱིས་
 གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་གང་ལ་གང་འཆོམ་ཐོན་
 ཡོད་པས་སྤྱི་བས་པ་འབྲེད་ཆོག་པའི་གནས་

སྤངས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེར་གི་
 འཛམ་གླིང་ནང་”དུས་རབས་གསར་པ།
 (New Era)” ཞིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཇོ་བོ་གི་
 དུས་སྐབས་འདིར། བོད་མིའི་གནས་སྤངས་
 གྱུར་ཆང་མས་ཕུར་གྱུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་
 འཛིགས་ཉིའི་མཆམས་སུ་སྐྱབས་སུ་
 དགོས་པ་ད་ལྟའི་མི་རབས་འདིའི་ལས་
 འགན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་ན།
 བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། སྐད་ཡིག་
 རིག་གཞུང་སྤྱོད་དང་། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་
 འཐབ་ཚུད་ལ་འོས་འགན་ཆེ་ཅན་བཞེས་
 གནང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཤུགས་འགྲུ་
 ལྷ་ཆུ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཆུ་
 གར་དབུས་གཞུང་དགུན་དུས་ཁྲོས་ཆོགས་
 ཚུགས་རིང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆུན་
 ལས་ཁྲུ་པས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་རིང་ཆུ་
 སར་ཕྱི་ལོ་བོད་དོན་ལྷ་སྐུལ་གྱི་ལས་
 འགུལ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་ཅིང་། ཆུན་ལས་ཁྲུ་
 པ་ཆོགས་ཆུང་ཁག་གསུམ་དུ་བགོས་ནས་
 ཁྱོན་ཆུ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཁྲོན་ཆེན་ ༤
 ཚུད་པའི་ཕྱི་དོན་ཆོགས་པ་ཁག་མི་འདྲ་བ་
 ༡༤ དང་། ཆུ་གར་ཁྲོས་ཆོགས་གོང་འོག་
 གཉིས་ཀྱི་འཐུས་མི་སོགས་ཁྱོན་གནད་ཡོད་

མི་སྡེ་ ༤༢ ལ་མཇུག་འབྲུད་ཀྱིས་བོད་ནང་
 གི་ད་ལྟའི་ཇོ་བོ་གནས་སྤངས་སོགས་ཀྱི་
 སྐོར་རོ་སྤྱོད་ལོད། དུས་མཚུངས་བོད་
 མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་རོས་ནས་
 འདི་ལོར་ལྷ་ས་པའི་གོ་སྟོན་སྤྱང་བཅི་ལྷ་
 ཆུའི་ལས་རིམ་ཁོངས་། ཆུ་གར་ཁྲོས་
 ཆོགས་བོད་དོན་ཆུ་བ་སྐོར་ཆོགས་པ་དང་།
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཐུན་མོང་
 ཐོག་ཆུ་ལ་ས་ཕྱི་ལོར་ལྷ་ས་པའི་མཇུག་
 འཕྱིན་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་སྟོན་སྤྱང་བཅི་ལྷ་
 ཆུ་ལྟར། ཕྱི་ཟླ་ ༡༢ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཆུ་ལ་ས་
 ཕྱི་ལོར་གོ་སྟོན་ལྷན་པ་དང་། ཆུ་གར་ཁྲོས་
 ཆོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་ཆུ་བ་སྐོར་
 ཆོགས་པ་ནས་དོན་ཆེན་ལྷ་ཅན་གྱི་ཁྲོས་
 ཆོད་ཅིག་གཏན་འཁེབས་གནང་ཡོད།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་དང་
 བསྟུན་ཨ་རིའི་ཕྱི་ཕྱིད་དུང་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་
 སྤར་གོ་རུ་སྤྱི་ལོ་ (U.S Secretary of
 State Marco Rubio) མཆོག་ནས་ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༢༤ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༢ ཉིན་བོད་ཀྱི་ལོ་
 གསར་ལ་འཆམས་འདྲི་གནང་བའི་ནང་།
 ཨ་རིའི་མང་གཙོ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་། ངལ་ཚུལ་ཆེན་པའི་དུང་ལས་སྤྱི་
 ཞབས་རའི་ལི་སྤྱན་སི་ (Riley M Barnes)

མཆོག་ཨ་རིའི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་
 འབྲེལ་མཐུད་པ་གསར་པར་བསྐྱོ་བཞག་
 གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་ཆུ་དང་། དེ་
 བཞིན་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་
 དྲིབ་སྒྲ་ལྟར་ཏུ་ཆེ་བའི་ཆུ་གར་གཞུང་མང་
 གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་བོད་དོན་ལ་ཐུགས་ཁུར་
 དང་། ཆུ་བ་སྐོར་གནང་མཁན་ཆུ་ལ་ཁབ་
 དང་། ཆོགས་པ། མི་སྐྱེར་བཅས་ལ་གཞིས་
 གུས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ལྷན་ཉེ་བཀའ་
 དྲིབ་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ལྷ་ཆུ་ཡིན།

མཐའ་དོན། ལ་གོང་ས་ལྷ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁམས་གསུམ་སྤྱི་
 འགྲོ་ལུན་དང་། ལྷག་པར་དུ་བདག་ཅག་
 གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དབྱང་དམ་
 པར་སྤྱི་ཆེ་ལ་ཞབས་པད་བསྐྱལ་བཟུར་
 བཏན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་
 མཐའ་དག་གཤམ་མེད་ལུན་གྱིས་འགྲུབ་
 ཅིང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་
 བ་བཅས་ཀྱི་སྟོན་འདུན་ཤུགས་འགྲུ་ལྷ་
 བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་
 བས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༠ ལ། །

ཨི་ཏ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨེ་མི་ལི་ཡ་རོ་མག་རྒྱ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་ཨེ་ལི་སེ་བར་མ་མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༤ ཉིན་སྤྱི་ཚུ་ཚོང་ ༡༠༡༣༠ ཟླ་ཨི་ཏ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨེ་མི་ལི་ཡ་ རོ་མག་རྒྱ་ (Emilia Romagna) མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་ཨེ་ལི་སེ་ བར་མ་ (Alice Parma) མཆོག་དང་། སྤྱི་ཞབས་ཨོ་སྤ་རུ་ མེ་ལེའོ་ (Osanna Matteo) མཆོག་ རྣམ་གཉིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པར་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་ མཆོག་དང་། དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྐྱེལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་སྡེ་ལེན་མཇུག་འབྲུག་གནང་ ལྷོགས།

༢༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༤ ཉིན་སྤྱི་ཚུ་ཚོང་ ༡༠༡༣༠ ཟླ་ཨི་ཏ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨེ་མི་ལི་ཡ་ རོ་མག་རྒྱ་ (Emilia Romagna) མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་ཨེ་ལི་སེ་ བར་མ་ (Alice Parma) མཆོག་དང་། སྤྱི་ཞབས་ཨོ་སྤ་རུ་ མེ་ལེའོ་ (Osanna Matteo) མཆོག་རྣམ་གཉིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་དང་། སྐབས་དེར་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྐྱེལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་སྡེ་ལེན་

མཇུག་འབྲུག་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྡེལ་པོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆོམས་འབྲི་དང་སྒྲགས་གཙོ་བོ་གསུངས་དོན། བོད་ནང་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་གོང་ལ་ཨི་ཏ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་སྡེལ་མཁན་ཁ་པོ་ཆེན་ (Capuchin) དང་། རྩེ་སོ་ཏ་ (Jesuit) བོད་ནང་སྤེབས་པ་སོགས་ཨི་ཏ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་བོད་དབར་བོད་ས་མཁོར་བའི་གོང་ནས་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བཅོན་བྱོལ་གྱར་རྩེས། ཕྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཨི་ཏ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཐེངས་མང་པོ་ཆེབས་སྐྱར་བསྐྱངས་པའི་

ཐོག་ནས་དེ་གའི་གཞུང་དང་། གྲོས་ཚོགས། མི་མང་བཅས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་བཅས་ད་ལྟའི་ཆར་ཡུ་རོབ་ནང་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ལྷགས་ཆེ་གོས་འདྲ་བོ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གྲོང་ཁྱེར་རོམ་དང་། མི་ལན་སོགས་ནས་མི་སེར་གྱི་ཆེ་བསྟོད་ཕྱག་འབྲེར་འབྲུལ་གནང་མཇུག་ཡོད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཨི་ཏ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་པ་བསྐོར་ཚོགས་བྱུང་པ། ཨི་ཏ་ལྷི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་དང་། ཁོར་ལུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་སྤྱི་ཚུ་ཚོང་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ། ཨི་ཏ་ལྷི་མི་མང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་བོད་ནས་རྒྱ་གར་ནང་སྤེབས་པའི་བོད་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་མཐུན་འགྱུར་གནང་གི་ཡོད་སྐོར་སོགས་གསུངས་སོང་།

བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ཐོག་ལ་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྡེལ་པོ་མཆོག་གིས་གཙོ་བོ་གསུངས་དོན། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་བརྟན་རྒྱུ་ལ་ཁ་གཏུག་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། དུག་གཞུང་། རྐྱད་ཡིག་ཁོར་ལུག་བཅས་སྤང་སྐྱོབ་དང་གཅེས་འཛིན་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོར་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༤ ཉིན་ཕྱོད་ཆུ་ཚོད་ ༡༠༣༠ ཐོག་ཡི་ཏེ་ལྷོ་ཁྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ཨེ་མི་ལི་ཡ་ རོ་མག་ཀུ་ (Emilia Romagna) མངའ་
སྡེ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྷ་མ་སྤྱི་ཨེ་ལི་པ་ བར་མ་ (Alice Parma) མཆོག་དང་། སྤྱ་ཞབས་ཨོ་སྤྱ་ཀུ་ མེ་ཏེ་འོ་ (Osanna Matteo) མཆོག་
ནཱ་གཉིས་པོ་དེ་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱན་ཁང་དུ་ཕེབས་པར་དཔལ་ལྷན་པོ་དེ་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱན་འཕེལ་
མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྤྱི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནཱ་གཉིས་ནས་ཚོགས་གཙོ་པོ་ལས་ཁུངས་སུ་སྤྱི་ལོ་ན་མངའ་འཕྲད་གནང་
སྐབས།

ཉེས་མེད་ཉེས་འཇུགས་བྱས་ནས་ཁྲིམས་
འགལ་བཅོན་འཇུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་
སོགས་པོ་དེ་མི་གཞི་རྩེ་འགྲོ་བ་མི་འདུ་
ཐང་དང་། ཆོས་དད་རང་དབང་། སྐད་ཡིག་
བཀོལ་སྤྱོད་དང་རིག་གཞུང་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་
རང་དབང་སོགས་འཕྲོག་ཡོད་པའི་རྩ་བ་
གནས་སྐྱབས་སྐྱོར་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་
འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ལ་ཁ་གཏུག་ཏེ། རང་བྱུང་

གཏོར་ཁ་ཆད་མེད་བསྐྱོག་བཏོན་དང་། པོད་
ནས་ཨེ་ལི་ཡའི་ཁྲུལ་ཁབ་ཁག་ནང་བབས་
པའི་ཆུ་པོ་ཆེ་ཁག་ལ་ཆུ་མཛོད་བརྒྱབ་སྟེ།
ཆུའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ། པོད་
སྤྱག་ནམས་སོ་སོའི་མ་མ་དང་ཁ་སྤུལ་ཏེ་རྒྱ་
ནག་གི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་གཏན་
འཇགས་སྤོབ་བྱའི་ནང་བཅན་ཤིང་ཐོག་
སྤོབ་འཇུག་བྱེད་བཅུག་ནས་པོད་མི་རིགས་

ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་། མི་རིགས་
ཀྱི་རོ་བོ་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་བཅོ་ཐབས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐོར་སོགས་པོ་དེ་ནང་གི་
ལྷའི་རྩ་བ་གནས་སྐྱབས་པོ་སྤྱོད་གནང་།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༤ ཉིན་ཕྱོད་ཆུ་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲི་འོག་པོ་དང་
ཆུའི་དཀར་ཆུག་སེལ་ཐབས་སུ་གཉིས་སྤྱན་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཐོག་ནས་ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༩ ནས་ ༢༠༡༠ བར་པོད་རྒྱ་འབྲེལ་
མོལ་ཐངས་དགུ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་གིས་མཐུགས་འདྲི་ཀྱི་སྤྱི་
བྱས་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་དོན་པན་ལྷན་
པའི་བྱུང་འབྲས་གང་ཡང་བྱུང་སྐབས་མེད་
སྐོར་དང་། པོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་རོ་
ནས་སུ་མཐུད་གཉིས་སྤྱན་དབུ་མའི་ལམ་
ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་འདྲི་པའི་ཐོག་ནས་པོད་རྒྱའི་
དཀར་ཆུག་སེལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
སྐོར་སོགས་གསུངས་གནང་རྗེས། སྤྱོད་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་
ཕེབས་གནང་ཡོད། །

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྒྲིལ་པོ་མཆོག་ནས་ཅེ་ག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཡི་ཇི་ ཏུ་སེ་ག་
མཆོག་དང་མངལ་འཕྲད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་
ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས་གཉིས་ནས་ཅེ་ག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཡི་ཇི་ ཏུ་
སེ་ག་ (Senator Jiri Dusek) མཆོག་ལ་མངལ་འཕྲད་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་འབུལ་གནང་སྐབས།

༢༠༢༤ ལྷ་ ༣ པའི་ཚེས་
༡༡ ཉིན་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཞོན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས་
གཉིས་ནས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་
ཅེ་ག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚོགས་
གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཡི་ཇི་ ཏུ་
སེ་ག་ (Senator Jiri Dusek) མཆོག་དང་ལྷན་
མངལ་འཕྲད་གནང་སོང་།

མངལ་འཕྲད་སྐབས་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་སྒྲིལ་པོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་
འཆམས་འདི་དང་སྤྱགས་གསུངས་དོན།
བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཉལ་སྤྱི་འཐུས་

ཁྲིད་ནམས་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་
ཐེབས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་
བར་ཐུགས་རྒྱུ་ཆུ་ཡིན། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་
ལ་བཅོན་བྱེད་དུ་སྤྱེབས་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༤༢
ཕྱིན་པའི་རིང་རྒྱ་གར་དང་། ཨ་རི། ཡུ་རོ་
སོགས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་མཐུན་འགྱུར་
རྒྱུ་སྐྱོར་ལུགས་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་ཅིང་།
ལྷག་པར་དུ་ཅེ་ག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནི་
ཆབ་སྲིད་ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་མཁན་
ལུགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་ཅེ་ག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་བ་ཁྲི་སི་ལམ་ཏུ་
ཁྲིམ་ (Vaclav Havel) མཆོག་གིས་སྤྱི་
ནོར་ལྷོ་གོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་

མཆོག་དང་ལྷན་དེ་གའི་སྲིད་འཛིན་ཀྱི་པོ་
ཟུར་ནང་གཞུང་འབྲེལ་མངལ་འཕྲད་གནང་
བ་དེས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚིན་ཐོག་
ལ་ལུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་
ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོར་
ཅེ་ག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་
ཞབས་པེ་ཏེ་པ་པེལ་ (Petr Pavel) མཆོག་ཆེད་མངགས་ལ་དུགས་སུ་ཐེབས་
ནས་སྤྱི་ནོར་ལྷོ་གོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མངལ་ཁ་ཞུས་པ་དེ་ཆོ་
དྲ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། རྣམ་ལང་
བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་གར་ལ་བཅོན་བྱེད་དུ་སྤྱེབས་
རྒྱུ་སྤྱི་ནོར་ལྷོ་གོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠
ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
གསར་འཛུགས་དང་། རིམ་བས་ཆབ་སྲིད་
དང་འཛིན་སྐྱོར་གི་སྤྱི་དབང་ཡོངས་རྒྱུ་
མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་
ཁྲིད་ལ་ཅིས་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པ་དང་།
བཅོན་བྱེད་ལ་སྤྱོད་རིང་སྤྱི་ནོར་ལྷོ་གོང་ས་
ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་
ཁྲིད་ལས་སྤོན་འོག་སྤྱོད་བྱ་དང་། དགོན་
པ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་།
སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་སྤྱོད་བྱེད་གནང་བུ་
ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་པོ་མི་མང་གི་འཕུས་ཆོག་གཞིན་སྤྱོད་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས་ཅེ་ག་ཕྱི་མཐུན་ཁུལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཆོག་པོ་འཕུས་མི་སྤྱོད་པའི་ཡི་རྩེ་ ཏུ་སེ་ག་ (Senator Jiri Dusek) མཆོག་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་གྲོས་ཆོག་པོ་འཕུས་ཁབ་ནང་གཞིགས་སྒྲིལ་བྱས་པ་ལྟར་ལྟོད་པ་བྱས་པ་ལོ།

གིས་ཐོད་པའི་སྤྱ་གུ་རྒྱལ་སྤྱི་གཏན་
འཇགས་སྒྲོལ་གྱི་ནང་བཅན་ཤེད་ཐོག་
སྒྲོལ་འཇུག་གྲེད་བཅུག་ལྟེ། ཐོད་མི་རིགས་
ཀྱི་རོ་ཐོ་ཚ་མེད་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཐོད་དོན་ཐོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་
རོས་འཛིན་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཁ་སང་
གཞུང་འབྲེལ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་
མཇུག་སྒྲིལ་སྐབས་ཅེ་ག་ཕྱི་མཐུན་ཁུལ་ཁབ་
ཀྱི་གྲོས་ཆོག་པོ་འཕུས་མི་སྤྱོད་པའི་གཞིན་སྤྱོད་
ཞབས་ཡི་རི་ཨོ་ཕྱེ་ལེ་རྩེ་ (Jiri Oberfal-

zer) མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཐོད་དེ་ནམ་
ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་མ་རེད་ཅེས་
གསུངས་པའི་ཐོག་ནས་གསུང་བཤད་འགོ་
བཅུགས་སོང་། དེ་ཆོ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་
པོ་བཅི་ཡི་ཡོད། ཐོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིར་
གནང་བ་དེ་བདེན་པར་རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་བ་
ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་།
ཡུ་རོབ་ཕྱི་མཐུན་ཁུལ་ཁབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ཀྱང་ཡོ་རྒྱལ་ཐོག་ཐོད་དེ་རང་བཅན་གཙང་
མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རོས་འཛིན་ཡོང་
རྒྱུར་རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་སྒྲིལ་ཡོང་ཐབས་སྒྲོར་

འཕོད་སྤྱོད་ཁུལ་སོང་།
དེ་རྗེས་གྲོས་ཆོག་པོ་འཕུས་ཀྱི་ཆོག་པོ་
ཁང་ནང་གཞིགས་སྒྲིལ་ནང་ཕྱི་མཐུན་ཁུལ་
སྤྱོད་པའི་ཐོད་མི་མང་གཞིན་
འཕུས་པའི་མང་གཞིན་ཕྱི་མཐུན་
ཕྱན་ཆོག་པོ་འཕུས་དོན་གནང་སྤྱོད་པའི་
གྲོས་ཆོག་པོ་འཕུས་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་རོ་
སྤྱོད་གནང་སོང་།

ཅེ་ག་ཕྱི་མཐུན་ཁུལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་
ཆོག་པོ་འཕུས་མི་སྤྱོད་པའི་ཡི་རྩེ་
ཏུ་སེ་ག་མཆོག་ (Senator Jiri Dusek)
གིས་ཐོད་མི་ཆོས་ཐོད་དོན་འཐབ་ཅོད་
གནང་སྤྱོད་པའི་བཅུགས་བཅོད་དང་། ཕྱི་
ནོར་ལ་ཐོད་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུས་པའི་སྤྱོད་ཆོར་།
ཐོད་དོན་ཐོག་ཕྱི་མཐུན་ཁུལ་སྤྱིར་གནང་
རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་བཅས་གནང་སོང་།

མཇལ་འཕྲད་སྐབས་ཅེ་ག་ཕྱི་
མཐུན་གྲོས་ཆོག་པོ་འཕུས་ཁུལ་ཁབ་ཀྱི་
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་
(Sylvie Ginterova, Interpreter)
ལགས་ལྷན་བཅར་ཞུས་གནང་ཡོད། །

མངལ་འབྲུག་སྐབས་དཔལ་ལྷན་
 ཚོགས་གཙུག་ལོ་མཚོག་གིས་ཐོག་མར་
 འཆ་མས་འདི་དང་སྒྲགས། བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འབྲས་ལྷན་ཚོགས་དང་། འཇར་མན་
 རོགས་ཚོགས་ (FNF) དབར་ཐོག་མར་
 འབྲེལ་བ་འགོ་འཛུགས་པ་ནས་བཟུང་ད་
 བར་ལོ་རྒྱུ་ ༣༠ ལྷག་གི་རིང་བཅན་བྱེལ་
 བོད་མིའི་མང་གཙུག་སྤྱི་བཅུན་སྒྲིལ་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཁར་
 མང་པོར་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་
 བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 འཇམ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོག་འཕོ་འགྱུར་ཤུགས་
 ཆེན་པོ་འགོ་བཞེན་པའི་སྐབས་སུ། མང་
 གཙུག་དང་། རང་དབང་། གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་སོགས་དེ་བས་གལ་གནད་
 དང་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 སྐབས། དེའི་ཐོག་ཚང་མས་དོ་སྣང་ཤུགས་
 ཆེ་ཅན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་འཇམ་གླིང་ཞི་
 བདེ་དང་མཐུན་སྤྱིལ་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་
 ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་
 དུས་རྒྱུན་ལུ་རྩོལ་མཐུན་ཚོགས་ལ་

༣༧ ། ཁྱིཾ་ ༣༠༣༥ ། ཟླ་ ༣ ། ཚེས་ ༡༣
 ཉིན་གྱི་སྤོ་དཔལ་ལྷན་པོད་མི་མང་གྱི་
 འཕུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
 བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་
 ཚོགས་གཞོན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་ཡིང་མཆོག་ཀྱིས་
 གཉིས་ནས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་

ངར་མ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ (FNF) ཡི་རྒྱ་
གར་ཁུལ་གྱི་འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་སི་ཁེ་
སན་ སི་ཁེ་ (Stefan Schott, Country
Representative of the Friedrich
Naumann Foundation) འགས་དང་།
ལས་གཞི་ལྟ་རྟོག་འགན་འཛིན་ཀླབ་བ་ལུས་

བསྐྱེད་མཛད་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར།
ད་ལྟའི་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་དུས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་
ཆང་མས་ཐུན་མོང་གི་བསམ་སྒྲོལ་དང་། ཐུན་
མོང་གི་ཁེ་ཕན་སྤུངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་གཞི་ཆེན་པོ་
ཡིན་སྐོར་སོགས་གསུངས་སོང་།

དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རང་
དབང་གནས་སྐབས་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་
འཐུགས་ཀྱི་གཉེས་སྦྲེན་དབུ་མའི་ལས་ཀྱི་
སྲིད་བྱུས་ཀྱི་སྐོར། མཐོ་སྒང་བོད་ཀྱི་ཁོར་
ཡུག་གི་གཞི་གནད། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་

མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནད་
ཕྱོགས། ཁྱོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཉེས་
ཀྱི་སྐོར་སོགས་དོ་སློང་གནང་རྒྱུ་། འཇར་
མན་རོགས་ཚོགས་ (FNF) རོག་ནས་ཐུ་
མཐུད་བོད་མིའི་མང་གཙོ་སྤྱི་བཟུང་ཡོད་
རྒྱུར་རྒྱུ་སྐོར་གནད་སྐོར་ཡོད་པ་དང་།
ཚོགས་པའི་ཐོག་སྤྱི་མཉམ་ཞི་ཡོད་ནང་ཚོགས་
འདུ་གོ་སྤྱི་གུ་ཞུ་སྐབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་མགྲོན་འབོད་

གནང་ཐབས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་འབོད་སྒྲུལ་
ཞུས་གནང་རྒྱུ་། ཁྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྤྱི་ཁྱིད་གནང་སོང་།
མཇལ་འཕྲད་སྐབས་དཔལ་
འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཆུང་
ལས་བྱེད་ཐུབ་བསྟན་རིག་འཛིན་ལགས་
དང་། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ལགས་ལྷན་
བཅར་ཞུས་འདུག །

མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༥ པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྤྱི་ཁྱིད་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་སྤྱི་ཚབ་
སྤྱོད་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་སྤྱི་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཐེབས་གནང་བ།

ཁྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༥ པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྤྱི་ཁྱིད་ཐོག་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་སྤྱི་ཚབ་སྤྱོད་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་སྤྱི་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཐེབས་གནང་སྐབས།

རིང་གི་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་
ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༥ པའི་དབུ་འབྱེད་
མཛད་སྤྱི་ཚོགས་གནང་ཡོད་འདུག
སྐབས་དེའི་མཛད་སྤྱི་སྤྱི་མགྲོན་
གཙོ་བོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་
སྤྱི་ཚབ་སྤྱོད་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་
མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགྲོན་གྱི་
ཡི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོད་ཁང་གི་དབུ་མེ་བཟ་
ཤེས་བདེ་སྤྱིད་ལགས། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་པ། མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐང་
དུག་གི་ཚོགས་གཙོ་བཟ་ཐུབ་དབང་
ལགས། སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་ནུར་པ་
ཨཅཱ་ཡེ་ཤེས་ཐུན་ཚོགས་མཆོག་ བོད་མི་
མང་སྤྱི་ཐུར་ཁག་ཅིག་གི་ཡི་ས་གནས་འགོ་

༢༢། ཁྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་གྲི་ཡིར་རྟེན་གཞི་
དུས་པའི་ཚུ་བཞི་སྐང་དུག་དཔལ་འབྱོར་རྒྱུ་
དུས་ཚོགས་ཁང་ནང་ཉིན་གྲངས་གསུམ་

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་མངོན་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐྱང་བྱུག་ཚོགས་ཆེན་མཇུག་ ༡༤ པའི་དབུ་འབྱེད་མཇུག་སྐྱིེ་སྐབས།

དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་ལྷོ་ལི་
 སྐུ་ཆབ་དོན་གཙོ་བོ་ཁང་གི་བྱང་ཆེ་བ་ལྷ་
 ལེས་བདེ་སྤྱི་དུས་ལགས་ནས་ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན་
 ལགས་ཀྱིས་བཅུ་མས་པའི་བྱུག་དེབ་མིང་
 ‘མངོན་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐྱང་བྱུག་གི་ལོ་རྒྱུས་’
 THE CHU BZHI SGANG DRUG RE-
 SISTANCE MOVEMENT AGAINST THE
 CHINESE OCCUPATION OF TIBET
 (JUNE 1958 TO APRIL 1959) ཞེས་པ་དབུ་
 འབྱེད་དང་།

དེ་བཞིན་མངོན་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐྱང་
 བྱུག་སྤྱི་གཞུགས་འདིར་དུས་ཀྱི་དཔལ་
 འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་མཁན་དང་།
 གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་བྱུག་ལས་གནང་
 མཁན་མང་དག་ལ་ལེགས་གསོལ་བྱུག་
 ཉུགས་བྱུག་ཁྱེད་ལྟུང་བ་བཅས་ཀྱི་མཇུག་
 སྐོལ་ལགས་བྱུག་བྱུང་འདུག །

འཛིན་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་བྱུང་། ཅིས་ཞིབ་
 པ་རྒྱུ་ལ། རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་ཚོགས་
 གཙོ། དང་སྒྲོལ་དཔག་བྱུང་ཚོགས་པའི་
 འགན་འཛིན། ས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞིན་རུ་
 ལྷན་ཚོགས། ས་གནས་བོད་ཀྱི་བྱང་མཇུག་
 ལྷན་ཚོགས། སྐབས་ ༡༤ པའི་བདམས་
 ཐོན་དབུས་རྒྱུན་རྒྱུ་ལ། དགོན་སྤེལ་གི་
 བྱུག་མཇུག་རྒྱུ་ལ། ས་གནས་ཁག་ནས་

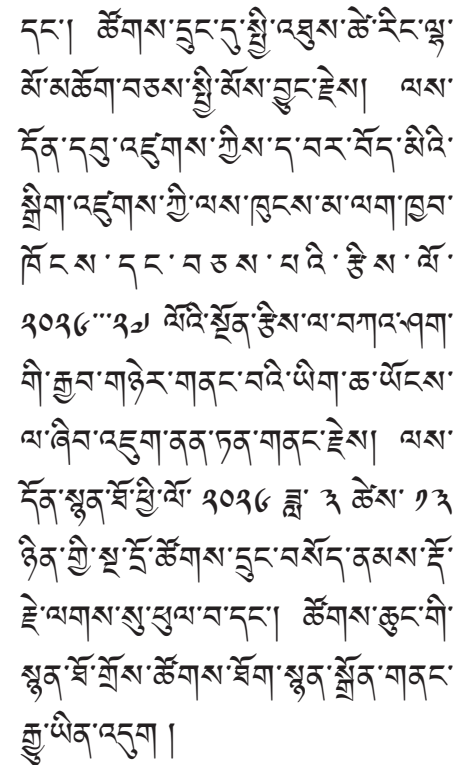
ཐེབས་པའི་ཚོགས་བཅར་བ་བཅས་ཆེད་
 ཐེབས་གནང་འདུག
 མཇུག་སྐྱིེ་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་
 སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་སྐུ་ཆབ་སྒྲོལ་དཔོན་
 བྱུག་བསྐྱར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་ཚུ་བཞི་སྐྱང་
 བྱུག་བཅུ་མས་དབུ་འབྱེད་དང་། ཚོགས་
 ཆེན་མཇུག་སྐྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྒྲོལ་
 གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

ཅིས་ལོ་ ༢༠༡༤...༢༡ ལོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུག་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་མཐུག་བསྐུལ་བ།

༢༢། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགྲོ་ལུགས་དང་།
 ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུག་གི། དོན་
 ཆེན་རེ་བྱུག་ལ། ལོ་འཁོར་སྤྱི་ཚུལ་འཆར་
 འདུལ་དང་། སྤྱི་ཚུལ་ཆོད་དཔག་འཆར་
 ཅིས་ཚོགས་ཚུང་ཞེས་པའི་ནང་གསལ་ ༡

པོའི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཟུང་། དཔལ་
 ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོ་མཆོག་གིས་ཅིས་
 ལོ་ ༢༠༡༤...༢༠༡༥ ལོའི་སྤྱི་ཚུལ་ཆོད་
 དཔག་འཆར་ཅིས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལོ་འགྲོར་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་རྒྱ་རི་རྒྱུ་སྒྲོལ་དཀར་
 མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག་

སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགོ་ལེགས་མཆོག་ སྤྱི་
 འཐུས་སྒྲོ་བཟང་བྱུག་བསྐྱར་མཆོག་ སྤྱི་
 འཐུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་བཅས་
 བསྐོ་འདུགས་གནང་བ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་སྤྱི་ཚོགས་
 ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལ་ལྷན་

༣༣། །སྤྱི་ལོ་ ༣༠༣༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༣
 ཉིན་རྒྱལ་ཁྱེད་ ༡༣༣༠ རོག་དྲ་རམ་ས་
 ལ་མེག་ལྷན་པོད་ཀྱི་རྣོས་གར་ཚོགས་པའི་
 ཚོགས་ཁང་ནང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་པོད་
 འོན་རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་པ་སྡེ་ཆེན་ནང་མ་
 དང་། འཕགས་པོད་འབྲེལ་མཐུད་ལས་
 ཁུངས་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་སྤྱིལ་ཁྱེས་པའི་རྒྱ་
 གར་རྒྱལ་ཡོངས་པོད་འོན་རྒྱལ་སྤྱིར་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་
 མཐུག་པསྤྱིལ་གནང་ཡོང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་རྒྱ་རྒྱུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་གར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་བསྐྱེད་མཇུག་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གཙོ་བོར་ཆེད་མེས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

སྐབས་དེའི་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་དང་།
དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་དུ་དཔལ་ལྷན་གྱི་
འིལ་བཀའ་ཁྲོན་ལོར་འཛིན་སློབ་མ་མཆོག་
གཞན་སྤྱི་མགོན་དུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་
བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ཕྱི་ཆེན་ནང་
མའི་འབྲེལ་མཐུད་པ་སྤྱི་ཞབས་རིན་ཆེན་
མཁའ་འགྲོ་ཁི་རི་མེ་ལགས། ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ཆེན་
དོན་གཙོ་དང་འཛིགས་མེད་འབྲུང་གནས་
ལགས། ཉིན་བོད་མང་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ཨ་ནཱ་
ཀུམ་རྒྱ་སྐར་ (Dr. Anand Kumar) ལགས།
རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་
ཚོགས་པའི་ཕྱི་ཆེན་ནང་མའི་བྱང་ཕྱེལ་
འབྲེལ་མཐུད་པ་སྤྱི་ཞབས་སུ་རི་རྩར་གྱི་

མར་ (Surendhar Kumar) ལགས། རྒྱ་
གར་ས་ཁུལ་འབྲེལ་ཕྱི་བོད་དོན་རྒྱུ་
སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་
མི་བཅས་ཁྲི་ཚོགས་བཅར་བ་ ༢༣༠
ཙམ་མེས་འབྲུག་
མཇུག་སྤྱི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་
འཆ་མས་འཛི་དང་སྤྱུགས་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། དེ་རིང་འདིར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
ཡོངས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་
བསྐྱེད་མཇུག་སྤྱི་ཐོག་མཆོག་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུ་
བྱུང་བར་དགའ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཁྱིད་
ནམ་པས་བོད་དོན་ཐོག་ལྷག་བསམ་ནམ་
དག་གིས་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་བར་སྤྱུགས་ཇེ་
ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་ཐོག་

རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་བ་ནམས་ང་ཆོས་ཏུ་ཅང་
གི་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་པའི་ཡོད་པས་
ནམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད།

བོད་དང་རྒྱ་གར་དབར་ལོ་རྒྱུང་
ཕྱག་དུ་མའི་རིང་ནས་ཆོས་དང་། རིག་
གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་
མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། ང་
ཆོའི་ནང་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲུང་
ཁུངས་འབྲེལ་པོ་དཔལ་ལྷན་ལེ་རྒྱའི་བཀ་གྲུབ་
ནམས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས། དུས་རྒྱུན་ང་
ཆོས་རྒྱ་གར་ལ་ “འཕགས་པའི་ཡུལ་”
ཞེས་གྲུས་བརྟེན་ཆེན་པོས་འབོད་བཞིན་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཡོངས་རྩྭ་གས་
ཁྲིམས་འགལ་བཅན་བཟུང་བྱས་ཇེས། ཕྱི་
ནོར་ཡལ་ས་ཡ་སྤྱུགས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་དབུས་བོད་མི་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱད་
ཙམ་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་ཁྲིལ་དུ་མེས་ས་
དགོས་བྱུང་ཞིང་། ད་བར་དུས་ཆོད་དེའི་
རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་
འབྲུང་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་བར་བརྟེན་ནས་
བོད་མི་ཆོས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤང་
སྤྱོད་བྱུང་བར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་གྱི་གལ་གནད་རང་བཞིན་ལ་
ངོས་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ནོར་ཡལ་
ས་ཡ་སྤྱུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་
ཁྲིད་ལམ་སྟོན་ལོག་ང་ཆོས་བདེན་པ་གཞིར་

བཞག་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཚིང་བྱེད་
 བཞིན་པ། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་
 བོད་མུ་མཐུད་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་
 བཞིག་ཆབས་ཆེ་གཏོང་བཞིན་པ་དེར་
 གཞིས་བཞག་པ་བོད་མི་ཆོས་སྤྱི་སྤྱོད་
 ཆེན་པོས་གཏོང་ལེན་གནང་བཞིན་པའི་བོད་
 བོད་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་
 འཛམ་གླིང་ཀུན་ནས་གསལ་བོར་མཐོང་བ་
 བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་དོན་
 ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གཞུང་དང་། གོས་
 ཆོག་ས། མི་མང་བཅས་ནས་དམིགས་
 བསལ་གྱིས་དོ་སྣང་དང་རྒྱུ་སྐྱོར་ཐོབ་ཐུབ་
 བ་བྱུང་ཡོད།

ང་ཆོ་བཅན་གྱིས་ལ་སྤྱོད་ནས་
 ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
 དུས་ཆོད་དེའི་རིང་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཆོན་སྟེན་དང་
 བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་ཁུབ་
 ཡོད་པ་དེས། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་
 ཆོས་ལས་བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་གི་རིན་ཐང་
 ཡང་མཆོན་གྱི་ཡོད། དེར་གི་དུས་སུ་འགོ་བ་
 མའི་བདེ་དོན་ཆེད་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་བདེ་
 དང་། བྱམས་བཅུ། གཞན་པན་གྱི་བསམ་
 རྟོ། ཆོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་
 སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྤར་ལས་དགོས་
 མཁོ་ཆེ་བ་ཆགས་བཞིན་ཡོད།

ཉེ་ཆར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཁྱེད་རྣམ་པས་

བརྟན་བཞག་པ་བསྐྱར་འབྱལ་ཞུས་པར་
 དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
 དང་། མགོན་པོ་མཆོག་སྤྱི་ཆེ་ཡུན་རིང་
 བརྟན་པའི་སྟོན་འདུན་ཞུ་ཡིན། ཡ་གོང་
 ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སུ་
 མཐུད་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་
 སྤར་གསོ་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ནང་
 རྒྱ་གར་གྱི་མང་གཙོ་དང་། ཆོས་ལུགས་
 མཐུན་སྦྱེལ། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྐད་
 ཡིག་འབྲེམ་མིན་དབར་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་
 ཐུབ་པའི་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་ཞིག་ཡིན་པ་
 གསུང་བཞིན་ཡོད།

ད་ཆ་འཛམ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་
 དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་འགྱུར་
 རྟོག་ཆེན་པོ་འགོ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་
 བོད་ནང་ལའང་དེ་བཞུན་གྱི་འགྱུར་བ་འགོ་
 དེས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲའི་དུས་སྐབས་སུ་
 ཁྱེད་རྣམ་པ་ཉི་ང་ཆོའི་བདེན་པའི་འཐབ་
 ཚིང་གྱི་གོགས་པོ་གསལ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཆགས་
 གྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་ས་
 བ་ཁག་གིས་སོ་སོའི་ས་གནས་ནང་གང་
 ཐུབ་གྱིས་འབད་བཅོམ་གནང་བར་བརྟེན་
 ནས། ད་ཆ་རྒྱ་གར་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་
 བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་བཅན་གཅང་མའི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་འཐབ་
 ཚིང་དང་རྒྱ་གར་གྱི་བདེ་འཇགས་དབར་
 ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཤིས་རྟོགས་ཐུབ་
 བ་བྱུང་བར་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཁྱེད་
 རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན།

དེས་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་དམར་
 གཞུང་གིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་ཤོ་ཆ་མེད་
 བཟོ་རྒྱའི་གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བྱས་ལག་
 བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མཐོ་སྤང་
 བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཆད་མེད་གཏོར་སྐྱོན་
 གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་རྒྱ་གར་མི་མང་
 བོད་དོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གཞོན་
 སྤྱིས་ཆོས་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 དང་། ང་ཆོའི་དབར་གྱི་ཐུན་མོང་གི་འབྲེལ་
 བ་རྣམས་ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པས་ཁོང་རྣམས་ལ་དེ་དོན་སྐོར་དོ་སྤྱོད་
 གནང་རོགས་ཞུ་ཡིན།

བོད་ནི་རྒྱ་གར་གཙོས་པའི་ཨེ་ཤི་
 ཡའི་ཡུལ་ལུང་མང་པོ་ཞིག་གི་མི་ས་ཡ་
 མང་པོའི་འཆོ་བའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་བའི་རྒྱ་
 བོ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཞིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་
 ཆགས་གྱི་ཡོད་དུས། དུས་རྒྱུན་བོད་ལ་ཨེ་
 ཤི་ཡའི་རྒྱ་མཚོ་དེས་འབོད་སྤོལ་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་དེ་འབྲའི་ཁོར་ལུག་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱ་
 རྒྱ་ནི་བོད་མའི་ཁེ་ཕན་ཅན་མ་ཡིན་པར། ང་
 ཆོ་ཐུན་མོང་གི་འགན་འཁུར་ཆགས་གྱི་ཡོད།
 ཁྱེད་རྣམ་པས་འདས་པའི་ཉིན་གཉིས་རིང་
 མ་འོངས་པའི་ལས་འཆར་དང་། ཐབས་
 བྱས་སྐོར་ལ་ཕན་ཚུན་གོས་བསྐྱར་སྐྱགས་
 པོ་གནང་བར་བསྐྱུགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
 ཆོག་ས་ཆེན་ཐོག་བཞག་པའི་གོས་ཆོད་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་རྣམས་མ་འོངས་པར་དངོས་
 སུ་ལག་ལེན་བསྐྱར་དགོས་པའི་འབོད་

སྐུ་ཁྱུ་ཡིན།

ཁྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་
རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཚན་ནང་མའི་
ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་ཚོགས་ཆེན་གོ་སྐྱེག་
དང་། ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ས་ཐག་རིང་
པོ་ནས་འདིར་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་པ་
བཅས་ལ་སྐྱར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཁྱུ་ཡིན།
མཐའ་དོན་བོད་མིའི་སློབ་མཁུ་
པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱ་ཆེ་བསྐལ་བརྒྱར་
བཏུན་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྷུར་
དུ་གསལ་བ། བོད་དང་། ཁྱ་གར་གྱི་མི་
མང་དབར་གྱི་མཇེའ་གྲོགས་ནས་ཡང་
གནས་པའི་སྤོན་ལམ་ཁྱུ་ཡིན་ཞེས་
གསུང་བཤད་གནང་སོང་།
གཞན་ཡང་མཇེའ་སྤོན་ཐོག་
དཔལ་ལྷན་གྱི་དེལ་བཀའ་སློན་ནོར་འཛིན་
སྤོལ་མ་མཆོག་དང་། གཞན་སྐྱ་མཐོན་དུ་

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་
ཚོགས་པའི་སྡེ་ཚན་ནང་མའི་འབྲེལ་མཐུད་
པ་སྐྱེལ་བས་རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་ཁི་རི་མེ་
ལགས། ཉིན་བོད་མཇེའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་གཙོ་སྐྱེལ་བས་ཨ་ནུ་
ཀུ་ལཱ་ར་ (Dr. Anand Kumar) ལགས་
བཅས་ནས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། །

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་
གཅིག་པའི་ཚོགས་འདུ་དབུ་ཁྲིད་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱན་འཕེལ་མཆོག་གིས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་འདུ་དབུ་ཁྲིད་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་།

ལ་སྤོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་སྤོན་དུ་ཕུལ་བའི་
ཐོག་ནས། དེ་རིང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་
ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་
ཕེབས་པའི་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྤོན་ལམ་ཆེན་
དང་། དཔལ་ལྷན་བཀའ་སློན་རྣམ་པ།
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་མཆོག་
དང་། བཀྲའ་འོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
ཆང་མ་ལ་ཚོགས་གཙོའི་ངོས་ནས་
འཆམས་འདྲི་ཁྱུ་གཅིག་དང་། དེ་རིང་
ཆའི་གྲོས་ཚོགས་འདི་དབུ་ཁྲིད་གསུང་
ཡོད་པེད། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོས་ལོ་གཅིག་ལ་
གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་
པེད། ཕྱི་ལྷ་ ༣ པའི་གྲོས་ཚོགས་དེ་སྤོན་

༡༡། །འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མགོན་
སྐབས་མཚུངས་སློབ་མ་མཆིས་པ། འཛིག་
ཉིན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། ཁམས་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་
མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་

ཅེས་ཁྱོས་ཆོག་གས་དང་། དེ་ག་ནང་བཞེན་ཕྱི་
 གླ་ ༩ པའི་ཁྱོས་ཆོག་གས་དེ་ཡོངས་གྲགས་
 གྱིས་ལས་བསྡུ་མས་ཁྱོས་ཆོག་གས་ཞེས་
 ཆོག་གས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་རིང་ང་ཆོའི་སྡོན་
 ཅེས་ཁྱོས་ཆོག་གས་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་།
 ང་ཆོའི་སྡོན་ཅེས་ཁྱོས་ཆོག་གས་འཆོག་གས་རྒྱ་
 དེ་འཆར་ཅན་ལྟར་ཕྱི་གླ་ ༣ པ་འཁེལ་གྱི་
 ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་གླ་ ༣ པ་དེ་ང་ཆོར་དམིགས་
 བསལ་གྱི་གླ་བ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་
 ཅིང་། བོད་མིའི་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་
 ཉིན་མོ་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྲན་དུས་ཆོད་དེ་
 འཁེལ་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ག་ནང་བཞེན་
 བོད་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིའི་གཞུང་གིས་
 དམིགས་བསལ་དམ་འཇགས་ལྷག་པ་ཆེན་པོ་
 བྱས་སའི་གླ་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ད་
 ལོ་ལོ་དེར་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྲན་ཐེངས་
 ༦༧ པ་དེ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། ང་རང་
 ཆོ་བཅན་གྱོལ་ལ་གྱུར་ནས་ལོ་རྩི་ ༦༧ འཁོ་
 ཡི་ཡོད་ཅིང་། དུས་ཆོད་དེའི་ནང་ལ་ང་ཆོས་
 ཆོད་དཔག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། མི་གཅིག་གི་
 མི་ཆེའི་ནང་ལ་བསྡུ་མས་འདྲ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་
 ཡིན་ན་མི་ཆེ་བཟང་བ་ཟེར་ནའང་མི་འདུག་
 མི་ཆེ་རུས་པ་ཡོད་མཁན་དེ་རྫོགས་ཀྱི་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་བས་མི་ཆེ་དེ་རུས་པའི་
 ཐོག་ནས་འཕྲོག་མ་འཕྲོག་གི་གནས་སྐྱེད་ས་
 འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཅིང་། ཡིན་ནའང་ང་ཆོ་
 བཅན་གྱོལ་ལ་གྱུར་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 སྐབས་བཅོལ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་གྱོལ་དུ་གྱུར།

སྐབས་དེ་དུས་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་
 བློན་དང་། དེ་བཞེན་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་
 མཐུན་འགྱུར་དང་བཀའ་བློན་ལ་བཞེན་ནས་
 ང་རང་ཆོ་བོད་མི་ཆང་མ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་
 གནས་བབ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། རོ་ཞེས་
 པ་གནས་དང་སའི་གནས་སྐྱེད་ས་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། ཡིན་ནའང་དུས་ཆོད་
 གཉན་འཕྲང་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་
 ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མཐུན་འགྱུར་དང་། སྤྱི་
 ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས། ང་རང་
 ཆོའི་མི་རབས་ཀླན་པ་དེ་ཆོའི་སྡོན་བཏང་
 དང་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་ཞབས་
 འདེགས་ལ་བཞེན་ནས་ང་ཆོ་བཅན་གྱོལ་
 ནང་དུ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཅིང་།
 དེ་བཞེན་ཆོས་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན་
 དགོན་སྡེ་ཁག་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་དུ་བཤད་
 སྐབས་ཆད་ཐུན་བྱུང་བ། དེ་ག་ནང་བཞེན་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་
 དང་བཅས་པ་མ་ཉམས་པར་སྦྲར་གསོ་ཡོང་
 བ། དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་དུ་འདྲ་བོད་ཀྱི་
 སྐད་ཡིག་དང་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ལྷག་ས་
 ཆེན་པོ་སྤེལ་ས་ཐུབ་པའི་གནས་བབ་གཅིག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཅིང་། དེར་ང་རང་ཆོས་
 དགའ་བ་སྦྱོར་འོས་པའི་གནས་སྐྱེད་ས་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག།
 དེ་ག་ནང་བཞེན་ང་ཆོ་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་སྐབས་བཅོལ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་
 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱིས་མཆོན་
 པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་དུ་ང་ཆོས་འབྲེལ་ལས་
 འཛུགས་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིར་བཅའ་རྒྱ།
 གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་དང་
 ། ཁོང་གི་མཇུག་པ་འཕྲིན་འདིའི་སྤོབས་ཀྱིས་
 བྱུང་བ་ཡིན་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་དུ་བོད་དང་
 བོད་མི་ཟེར་དུས་ཆང་མས་དོ་སྣང་གནང་ས་
 ཞིག་དང་། དེ་ག་ནང་བཞེན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་བབ་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན།
 ཁྱོས་ཆོག་གས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ།
 དེ་ག་ནང་བཞེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 དབུ་ཁྲིད་སྲིད་རྒྱུ་དང་སྲིད་སྡོན་མཆོན་
 པའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཅིང་། འཁོ་བ་མིའི་
 ཐོབ་ཐང་གི་སྡེ་ཆེན་ཁག་ཆང་མའི་ཐོག་ནས་
 བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་ས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་
 ཆེན་པོ་བྱ་ལུལ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཨ་
 རིའི་ཁྱོས་ཆོག་གས་མཆོན་པས་ཁྱོས་ཆོག་གས་
 ཁག་ནང་ལ་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་ཞུ་
 རྒྱ། དེ་ག་ནང་བཞེན་ལུ་རྩོམ་ཁྱོས་ཆོག་གས་
 ཅིང་། དེ་ཆོའི་ནང་ལ་ཁྱོས་ཆོད་འཛིན་རྒྱ།
 དེ་ནས་ཨ་ཞི་ཡའི་ཁྱོས་ཆོག་གས་ནང་རྒྱ་གར་
 མཆོན་པས་ཁྱོས་ཆོག་གས་མང་པོ་ཞིག་གི་
 ནང་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ཆོ་སྐྱེད་སྐྱོང་
 ཡོང་ཐུབ་པ་དེའི་གནས་བབ་དེ་གང་འཆར་
 གཞུང་འབྲེལ་གྱི་རོས་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 གནས་བབ་ལ་མ་སྦྱོས་པའི་ཐོག་ནས་དོན་
 དུ་བོད་ཟེར་དུས་ཆང་མས་ཐུགས་སྐྱེད་དང་

ཀྱུ་སྐྱོར་བྱེད་སའི་གནས་བབ་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་ཅིང། དེར་ངས་ཆོས་ལོ་ངོ་ ༤༡
 རིང་ལ་ཕྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་པ་ཡིན་ན། དེར་
 སློབས་པ་བྱས་པོས་པའི་གནས་སྐྱེད་ས་
 ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོས་
 གཤོང་ལེན་བྱེད་ས་དེ་ཀྱ་ནག་གཞུང་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང། ཀྱ་ནག་གཞུང་གི་
 གནས་བབ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན་དཔལ་
 འཕྱོར་གྱི་གནས་སྐྱེད་ས་ཅིང། ཕྱི་སྤྱི་ཀྱི་
 འབྲེལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐྱེད་ས་ཅིང། དེ་ཆོ་
 གང་འཆམ་ཆད་མཐོན་པོ་རེད་དེ། ཡིན་
 བའང་ཀྱུ་སྐྱོར་ཁྱོད་དུ་བོད་ཟེར་བ་དེ་ལྷོས་
 བཏང་བའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་
 རྒྱལ་སྐོར་ཐོའི་ཀྱུ་སྐྱོར་ཐོབ་སྤྱོད་པ་དེ་
 གཙོ་པོ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་
 ། དེ་ནས་ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་གཏུགས་ཀྱི་འགོ་
 ལས་ཆང་མས་འགན་ཁུར་བཞེས་ཕྱོགས།
 དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་བོད་མི་དེ་ཆོའི་ལྷོས་
 བཏང་དང་ཆོད་སེམས་དེ་ཆོ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་དུས། དེ་ཆོར་གཞི་ཅ་འཛིན་པའི་ཐོག་
 ནས་ང་ཆོའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་ས་དེར་ད་
 ལྟ་ཡིན་ནའང་ཆང་མས་ཐུགས་སྦྱང་གནང་
 ས་འདྲ་པོའི་གཞིར་ཆགས་བསྐྱད་འདུག དེ་
 ཡིན་དུས་དེར་ང་ཆོས་དགའ་བ་སློམ་དགོས་
 པ་ཞིག་དང་། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་
 ཀྱུ་སྐྱོར་ཁྱོད་དུ་འགྱུར་བ་ཞེ་པོ་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད་ཅིང། དོ་སྤང་བྱེད་སའི་དེར་སང་གི་
 གནས་སྐྱེད་ས་དཔག་འཇུག་ལ་མཆོན་པའི་

དོ་སྤང་བྱེད་སའི་གནས་སྐྱེད་ས་མང་པོ་ཞིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་དེ། ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་
 གནས་སྐྱེད་ས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཆང་མས་མཉམ་
 དུ་འགན་ཁུར་ཁྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་
 སྐྱེད་ས་འདྲིའི་བརྒྱུད་ནས་ཀྱུ་སྐྱོར་གནས་
 བབ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཀྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་གནས་བབ་ལ་རྒྱལ་སྐོར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་དེ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་
 ཡག་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ང་ཆོར་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་
 འདུག མ་འོངས་པར་ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་
 ཆོས་དེའི་ཐོག་ལ་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་
 པའི་གནས་སྐྱེད་ས་གཅིག་དེ་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་
 འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་ཆོ་བཏང་བ་ཡིན་
 བ། ཕྱི་མ་ཆིག་སྤྱོད་དགྲ་བརྒྱ་བཟུང་ཅུ་དོན་
 གངས་ནས་ཀྱ་ནག་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 ཀྱི་འགོ་བཙུགས། འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་པན་
 ཚུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆམ་པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་
 བ་བཙུགས་ཀྱི། ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་
 ཆད་སྤྱོད་པ་རེད་དེ། འབྲེལ་བ་བསྐྱར་གསོ་
 ཡོང་ཐུབ་པར་འབད་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཆོའི་
 ཐོག་ལ་ཡང་ང་ཆོས་འགན་ཁུར་ཁྱུས་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཡོད་ཅིང། དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་ནང་གི་
 གནས་སྐྱེད་ས་འདྲ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐྱེད་ས་ཅིང། ཁོར་
 རྒྱལ་གི་གནས་སྐྱེད་ས་ཅིང། ཆོས་དད་རང་
 དབང་གི་གནས་སྐྱེད་ས་ཅིང། སྐད་ཡིག་
 རང་དབང་གི་གནས་སྐྱེད་ས་ཅིང། མང་པོ་
 ཞིག་ལ་ཀྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ཟེན་

ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ནང་ལ་རྒྱལ་སྐོར་
 ཁྱོད་དང་འགྱུར་བ་ཐེབས་སྤྱོད་ཡོད་དུས།
 དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་ཐུགས་སྦྱང་གནང་
 ནས་ཀྱུ་སྐྱོར་ཁྱོད་ལ་ཁྱུ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་དང་།
 གནས་ཆུལ་དེ་ཆོ་གསལ་པོ་བཟོ་བར་ཀྱུ་སྐྱོར་
 ཁྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
 སྤེ་ཆན་ཁག་ཡིན་ནའང་འདྲ། གཞུང་གི་སྤེ་
 ཆན་ཁག་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤེ་ཆན་ཁག་དེ་
 ཆོའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་བསྐྱེད་
 ཐུབ་པར་འབད་བཅོན་ཁྱུ་དེ་ཆོའི་གྲས་དེ་
 ད་ལྟ་ཡིན་པར་དུ་ཐུབ་འབྲས་འདྲ་པོ་ཡག་པོ་
 ཐོན་བསྐྱད་པའི་གནས་སྐྱེད་ས་ཤིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་དེ་ཆོ་
 ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་ང་རང་ཆོ་བཙན་བྱོལ་ནང་
 ལོ་ངོ་ ༤༡ རིང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་
 གཞུང་། སྐད་ཡིག་ཆབ་སྲིད། འཐབ་ཅོད་
 གང་གི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་ང་རང་ཆོས་
 དཔེ་གསལ་བསམ་གྱིས་ཁུས་པ་ཐོན་པ་དེ་
 འདྲའི་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་པ་དེ་
 གཙོ་པོ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་
 བསྟེན་ནས་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང། ད་
 ལྟ་ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲ་ལོ་
 སྤྱོད་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང། ང་རང་
 ཆོའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཏུགས་ཀྱི་
 ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་གོ་སྟོན་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་
 བཅི་ཁྱུ་དེ་དང་མཉམ་དུ་ང་ཆོས་སྤྱོད་
 རྗེའི་ལོ་ཞེས་དེ་འདྲ་བསྐྱར་བཅི་ཁྱུས་པའི་དུས་

ཆོད་འགྲོ་བཞིན་པ་ཆགས་སྟོང་གི་ཡོད་
 རེད། འདིའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོས་སྤྱོད་
 ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གི་དགོངས་གཞི་རེད། ང་རང་ཆོའི་དམིགས་
 ཡུལ་ཐོད་མེད་བདེན་དོན་འཐབ་ཅོད་རེད།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་ཆོས་དང་། སྐད་ཡིག་རིག་
 གཞུང་སྤྱང་སྟོབ་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ང་
 རང་ཆོ་ཆང་མའི་ཐོག་ནས་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་
 ཞིག་དང་འབྲུར་གྱ་མཉམ་འདེགས་ལྷ་ཐུབ་
 དགོས་པ་དེ་ག་ནས་སྤངས་གཤམ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་དེ་ཆགས་སྟོང་གི་འདུག་ཅེས་དེ་
 གཅིག་ལྷ་ཆུ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ཉེ་ཆར་ང་རང་
 ཆོའི་ཆབ་སྲིད་གི་གསུང་བཤད་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཆོག་གི་གསུམ་བཅུའི་དུས་འྲན་གི་
 གསུང་བཤད་རེད། འཛིན་སྟོང་བཀའ་འག་
 གི་གསུམ་བཅུའི་དུས་འྲན་གི་གསུང་བཤད་
 རེད། དེ་ཆོའི་ནང་ལ་ང་ཆོས་གསལ་པོ་
 གུས་ནས་ཁྱེས་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ཉེ་
 ཆར་རྒྱ་ནག་གི་ནང་ལ་འང་ཆོག་གསུང་
 གཉིས་ཟེར་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་ཐོས་གི་
 ཆོག་གསུང་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་
 འཐུས་མིའི་ཆོག་གསུང་ཆེན་ཟེར་ནས་ཆོག་གསུང་
 འདུག་ཉིས་ཆོག་གསུང་ཆར་ཅམ་རེད། ཆོག་གསུང་
 འདུག་ཉིས་ཀ་ལ་ཉོག་ཅམ་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 པའི་བཟོ་འདེམ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་དཔེར་ན། སྲིད་ཐོས་གི་
 ཆོག་གསུང་འདུ་འབྲེལ་པོར་མཆོན་པ་ཡིན་ན།
 སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བསྐྱོ་

བཞག་བྱས་པའི་པཎ་ཆེན་མཆོག་གིས་
 ཆོས་སྤྱོད་གསུང་གི་ཐོག་ནས་གསུང་བཤད་
 གནང་བ། དེའི་ནང་ནས་ཐོད་བརྒྱུད་ནང་
 བསྟན་གྱང་གོ་ཅན་དུ་བརྒྱུར་རྒྱ་ཞེས་པ་དེའི་
 ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གསུང་བཤད་བྱར་
 འདོན་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བྱང་བཞག་ དེ་ཡིན་
 དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་ནས་དོ་
 སྒྲུང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཆགས་བསྟན་གི་འདུག་ དེ་ག་ནང་བཞིན་མི་
 དམངས་འཐུས་མི་ཆོག་གསུང་ཆེན་གི་ཉིན་
 མཐའ་མ་དེ་ལ་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་
 ཐོན་སྤྱོད་སྤེལ་གི་ཁྱེས་པ་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་
 གཞུང་འབབས་བྱས་འདུག་ འདས་པའི་ལོའི་
 ནང་ལ་འཆར་ཟེན་བཟོས། དེ་རིང་ལོ་འདིའི་
 འཐུས་མིའི་ཆོག་གསུང་ཆེན་གི་ཉིན་མ་མཐའ་མ་
 དེ་ལ་གཞུང་འབབས་བྱས་འདུག་ དེའི་ནང་
 ལ་རྒྱ་ནག་གིས་བཅན་བཟུང་བྱས་པའི་མི་
 རིགས་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་
 བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞིན་ང་རང་ཆོ་
 ཐོད་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྟན་གི་
 འདུག་ ཁྱེས་པ་དེའི་ནང་དོན་ཆུན་ ༤༥ ཡི་
 མང་པོ་ཞིག་ང་ཆོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་ལ་དེའི་ནང་གི་དོན་ཆུན་བཅོ་ལྔ་
 བ། དོན་ཆུན་བཅོ་ལྔ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་སྐད་
 ཡིག་གི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་སྤྱོད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་
 རྒྱ་ནག་སྤྱི་སྐད་ལ་བ་གི་འདུག་ རྒྱ་ནག་ཉན་
 མི་རིགས་གི་རྒྱ་སྐད་དེ་གཙོ་པོ་འཛིན་
 དགོས་པ། དེ་ག་ནང་བཞིན་སྐད་ཡིག་
 མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་ནས་སྟོ་བྱང་དེ་ཆོར་སྤྱར་

དགོས་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་སྐད་དེ་
 རྒྱ་འབྲུར་དུ་ཐོན་དགོས་པ། དེ་ག་ནང་
 བཞིན་སྤྱ་གྲུ་ལོ་ན་མ་ཐོན་པའི་སྐབས་ནས་
 སྤྱི་སྐད་དེ་བེད་སྟོང་བྱང་ན་དེ་ལ་འགོག་
 རྒྱུ་བྱེད་མི་ཆོག་པ། དེ་འདྲའི་ཁྱེས་པ་ཡིག་
 མང་པོ་ཞིག་དེའི་ནང་དུ་གསལ་བསྟན་གི་
 འདུག་ ཁྱེས་པ་ནང་གསལ་བསྟན་དུས། རང་
 བཞིན་གིས་ང་རང་ཆོའི་ཐོད་གི་སྐད་ཡིག་
 དེ་ལ་འབྲེལ་སྤྱོད་ཆེན་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
 རེད། ད་གིན་གོང་དུ་ཁྱེས་པ་ནང་བཞིན་ནང་
 ཆོས་དེ་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་བརྒྱུར་རྒྱ། དེ་ནང་
 བཞིན་ང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་དེ་ཡང་རིམ་བས་
 ཆང་མས་བེད་སྟོང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྤྱི་སྐད་
 དེ་མ་གཏོགས། ཐུན་མིན་གི་མི་རིགས་དེའི་
 སྐད་ཡིག་དེ་རིམ་བཞིན་གི་ཅ་བརྒྱག་འགྲོ་
 རྒྱ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་ན་ཁོང་ཆོའི་ལག་པ་བྱི་
 ས་ཟེར་ནའང་འདྲ། དེ་ལ་ཁག་དགིས་ནས་
 ང་རང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་ལ་གཅེས་ཉར་བྱེད་
 མཁན་དེ་ཆོ་ལ་ཉེས་འཛུགས་བྱས་ནས་
 ཉེས་པ་ཐོག་པ་དེའི་ལམ་ཁ་དེ་འདིའི་ཐོག་
 ནས་གསལ་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་གི་
 འདུག་ དེ་བཞིན་མི་རིགས་མཉམ་བསྐྱེས་
 གུས་པ་དེའི་ཐོག་ལ་ཡང་ཁྱེས་པ་དེའི་ནང་དུ་
 གསལ་པོ་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ཡིན་དུས་དེ་
 འདྲའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་གསུང་
 ནང་ལ་ཁྱེས་པ་ཡིག་དེའི་ཐོག་ལ་སྤྱོད་སྟོང་
 འབྲེལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་གནང་སྟོང་གི་
 ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་རང་ཆོར་ཐང་
 ཀར་དེར་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་དུས།

མ་འོངས་པར་དེའི་ཐོག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ནས་ཐེངས་འདོན་གནང་རྒྱུ་དང་། དེ་ག་ནང་བཞུགས་པ་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་ཞུ་སྐུལ་གནང་རྒྱུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡིན་ནའང་དངོས་གནས་བྱས་ན་བརྟེན་ལྡན་སྤྱོད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། མི་རིགས་དེ་གནས་མ་གནས་དང་མི་རིགས་དེ་མ་འོངས་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་མིན་དེ་གཙོ་བོ་སྤྱད་ཡིག་དེ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། མི་རིགས་དེའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཆ་ཆར་སྤྱད་ཡིག་དེའི་ཐོག་ལ་གནས་དགོས་དུས། ཐོད་ཀྱི་སྤྱད་དེ་བརྒྱུ་སོང་བ་ཡིན་ན། ཐོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཆ་ཆར་མ་བརྒྱུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། བརྒྱུ་འགྲོ་དུས། དེའི་ཐོག་ནས་ངོ་ཐོ་དང་ངོས་འཛིན་བྱེད་ས་ཞིག་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དུས། དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆེད་མངགས་བཟོ་ཡི་ཡོད་རེད་སྟེ། ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ནད་དེ་ཆོགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་སྟེ། ང་རང་ཆོའི་མི་རིགས་དེ་ལོ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཐུག་མང་པོའི་རིང་གི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། དེ་ག་ནང་བཞུགས་སྐད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་གནས་སྤངས་དེ་ཆགས་བསྐྱད་དུས། དེ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་འགན་དེ་བོད་མཐོ་སྒྲིབ་དུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ་སོ་ལ་རང་བཞིན་ནས་བདག་དབང་ཡོད་པ་ཞིག་ཞིག་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོའི་མ་འོངས་པ་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྐྱད་པའི་གནས་སྤངས་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད་སྟེ།

དེ་ཡིན་དུས་ཆབ་སྲིད་དང་དེ་ག་ནང་བཞུགས་དགོས་མཁོའི་དབང་གིས་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཉམས་ཆག་བཏང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཉག་ཉག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཟོ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་ང་ཆོ་བོད་མཐོ་སྒྲིབ་ཀྱི་མི་རིགས་དེ་བོད་མི་རིགས་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཐོད་མི་རིགས་དེ་ལ་བོད་མི་རིགས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་ཡོད་རེད། ཐོད་མི་རིགས་དེའི་སྤྱད་ཡིག་ཅིག་ཡོད་རེད། ཐོད་མི་རིགས་དེའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་འགན་དེ་བོད་མི་རིགས་ལ་ཡོད་རེད་སྟེ། ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཆེ་མཐོང་ཞིག་གནང་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོས་དེའི་ཐོག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་བཟོ་སྤྱོད་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ཆོང་ཆོས་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་འདུག་ཅེས་དེ་རིང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཞུས་ན་བསམས་སོང་།

དེ་ག་ནང་བཞུགས་པ་རང་ཆོའི་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གོ་སྐོར་ཆོགས་ཆོགས་དུས་ ༡༡ པའི་ལས་རིམ་འདི་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཉེ་ཆར་ཡ་སྤྱི་གཞུང་པོ་མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་

ཆོགས་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོའི་གོ་སྐོར་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཟུར་པ་ཞིག་ཆགས་པ་གཅིག་དང་། དེ་ག་ནང་བཞུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་པ་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡ་སྤྱི་གཞུང་པོ། དམིགས་བསམ་གྱིས་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྐྱད་པའི་གནས་སྤངས་ཆགས་སྤྱོད་ཡོད་རེད། དུས་ཆོད་ཉག་ལྷ་བའི་གནས་སྤངས་འདི་འདྲའི་གནས་བབ་ལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་པ་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛུན་པ་འཛིན་ལས་དང་ཁོང་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་དེ་ཆོང་ཆོས་ཆེ་མཐོང་དང་གུས་བཀུར། དེ་ལ་དངོས་གནས་བཅི་འཛོག་ཞུ་རྒྱུ་འདི་ང་ཆོའི་ལས་འགན་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཡ་སྤྱི་གཞུང་པོ་མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ་ཉེ་ཆར་དགོངས་པ་ཆོགས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་ལྷ་རན་གུས་འདུད་ཀྱི་གོ་སྐོར་ཆོད་ཅིག་ཞུར་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞུགས་པོ་འདི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་ཅིས་གོས་ཆོགས་འདི་ཅིས་ལོ་ ༢༠༡༤... ༢༠༡༥ ཀྱི་སྤྱོད་ཅིས་འཆར་འབྲེལ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སྤྱོད་མཆོག་གི་སྤྱོད་ཅིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོགས་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་ཐོ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ནས་པ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་གི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་

རེད། དེ་ཚོའི་གསུང་གི་ཆེན་པོ་ཞིག་པུ་
 དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྐྱར་
 ཡོད་རེད། ངས་དཔེ་མཆོད་ཅུ་ཞིག་ཞུ་
 ཡོད། ལས་གཞི་དཔེ་མཆོད་རང་ཞུ་
 ཡོད། ལས་གཞི་མང་པོ་ཞེ་པོ་ཡོད་རེད།
 དཔེར་ན། བཀའ་འགག་གོང་མའི་གོང་མའི་
 གོང་མའི་སྤྱི་ཅིས་དང་གྲོས་ཚོགས་ནང་
 ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་བ། འགྲོ་སྤྱོད་ཡང་གང་ལ་
 གང་འཆམ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བཏང་བ་དེ་སྤྱི་
 ལུ་སོ་སོ་མེད་པའི་ལས་གཞི་དེ། སྐབས་
 དེ་དུས་ང་ཚོ་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་སྤྱོད་
 ཆར་ཅུ་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་འཛིན་སྤྱོད་
 གིས་ཤུགས་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་དང་འགྲོ་སྤྱོད་
 གཏོང་རྒྱ། གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་དེའི་ཐོག་ལ་
 བསྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱི་འདུག དེ་
 ཡིན་དུས་ཅུ་པའི་ལས་གཞི་ཁྱེ་བྲག་པ་མང་
 པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ང་ཚོར་ལྷན་ཁང་
 ཁག་བདུན་ཡོད་རེད། ལྷན་ཁང་ཁག་རེ་
 ལ་ཡང་ལས་གཞི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྲེལ་
 བ་ཆགས་པའི་ལས་གཞི་མང་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་
 ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་འཛིན་སྤྱོད་བཀའ་
 འགག་དང་ཆར་མས་ཏྲོག་ཅུ་འགྲོ་སྤྱོད་དང་
 འགན་ཁུར་ཤུགས་ཆེ་བ་གནང་ས་དེ་འདྲའི་
 ཐོག་ལ་ང་ཚོས་བསྐྱོར་བྱས་ནས། དེའི་
 གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྤྱོད་གཏོང་
 ས་ཞིག་འདུག་ལྟ། དེ་ཡིན་དུས་དེའི་རྗེས་ཀྱི་
 བཀའ་འགག་འདྲའི་གོང་མའི་ཐོག་ནས་གཙོ་
 བོ་ཞེས་ཡོན་ཀྱི་ཐོག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་
 སྤྱོད་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཞེས་ཡོན་ཀྱི་ཐོག་ལ་

དམིགས་བསམ་གྱིས་འགྲོ་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་
 དང་། གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་བསྐྱོར་
 སྤྱོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་བབ་
 འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟའི་བཀའ་
 འགག་འདྲ་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏང་ནས་ལས་
 འཆར་མང་པོ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་གཙོ་བོ་
 རུབ་སྤྱོད་གཞིས་ཆགས་ཐེར་ནས། ང་ཚོའི་
 གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་ཁང་པ་མེད་མཁན་
 ཀྱི་བོད་མི་དེ་ཚོ་ལ་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནང་
 ལ་རུབ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་ཞིག་ཡོད་
 རེད་སྟེ། དེའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསམ་གྱིས་
 འགྲོ་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ནང་
 ཡོགས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་
 བསྐྱོར་གི་ཆ་འགས་མང་བ་ང་ཚོས་གཏོང་
 དགོས་པའི་གནས་སྟངས་འདི་འདྲ་ཆགས་
 ཡོད་ཀྱི་འདུག་ལྟ། གང་ལྟར་བཀའ་འགག་གི་
 ཐོག་ནས་ལས་འཆར་དང་ཐབས་བྱས་
 འཛིན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིས་དང་ཐད་ཀར་
 འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་
 བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
 བཀའ་བའི་འགན་དབང་ཆགས་བསྐྱར་ཡོད་
 རེད། གཅིག་ནས་ང་ཚོའི་བཅོམ་བྱོལ་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ཐོག་ལ་འགན་འཁུར་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གཉིས་ནས་བོད་དོན་
 བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 འཐབ་ཅོད་ཐོག་ལ་འགན་འཁུར་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་འགན་འཁུར་
 དང་། ལུས་པ་དང་། འགྲོ་སྤྱོད་གཏོང་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཏྲོག་

ཅུ་ཡོད་བསྐྱར་གྱི་འདུག་ལྟ། དེ་ཡིན་དུས་
 དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་བསྐྱོར་གི་ཆ་
 འགས་བཞེས་རྒྱུ་རེད། མ་འོངས་པའི་བཀའ་
 འགག་གི་དགོངས་པའི་ཐོག་ནས་ལས་འཆར་
 ག་རེ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད། དེས་འཛམ་
 སྐྱོང་ནང་ཡོགས་ལ་ཤུགས་སྤྱོད་གང་འདྲ་
 ཡོད་ཀྱི་ཡོད་མེད། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
 ལ་པན་ཐོགས་གང་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་མེད།
 དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་བསྐྱོར་གནང་
 སྤྱོད་དང་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་
 ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་ལོ་སྤྱོད་མ་དེ་ལ་
 རེད། ལོ་སྤྱོད་མར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་དུལ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོའི་འགྲོ་
 སྤྱོད་གཏོང་སྤྱོད་དང་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་འཆར་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་
 བ་རེད། ཚོགས་གཙོ་སྐབས་དེ་དུས་སྤེལ་
 ཀོབ་གཞིས་ཆགས་སུ་ཡོད། སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་མར་ཐེབས་བསྐྱར་ཡོད་རེད། དེ་དུས་
 ལོ་གསར་ཆེས་པ་གཅིག་ཉིན་ཁོ་རང་ཚོ་
 མཛད་སྤྱོད་ཞིག་ཆོགས་ཀྱི་འདུག དེ་ལ་ང་
 ཚོར་སྤྱོད་ཆ་ཡོད་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་བཅོས་
 འདུག སྐབས་དེ་དུས་ངས་ཞུས་པ་ཡིན། ང་
 ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ལ་གྱར་ནས་ལོ་རྒྱུག་ཅུ་
 ལྷག་ཆགས་འགྲོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་
 ང་རང་ཚོའི་གཞུང་གིས་འགྲོ་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་
 མང་བ་དེ་འཐབ་ཅོད་དང་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་
 དང་རིག་གཞུང་དེ་དག་གནས་ཐབས་སུ་
 ཤུགས་སྤྱོད་དང་འབད་བཅོམ་གང་ཡག་

བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག མ་གཏོགས་ང་ཚོའི་
 སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་
 གནས་བབ་ཡིན་ན་འདྲ། སྤྱི་ཚོགས་རང་གི་
 ཟས་གོས་གནས་མལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་
 རེད། དེ་ཚོའི་གས་སོ་སོའི་ངོས་ནས་འགན་
 ཁུར་ནས་གཞུང་ལ་སྟེན་བརྒྱབ་མ་དགོས་
 སའི་གནས་བབ་ཅིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
 དེ་དུས་ངས་ཁྱུས་བ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་མ་
 འོངས་སུ་ཡིན་ན་འདྲ་ང་རང་ཚོས་དེའི་
 ཐོག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་སྐྱེད་གས་
 ཆེན་སོ་རེད་འདུག ང་རང་ཚོའི་དབལ་
 འཕྲོར་གྱི་ཡོང་ཁུངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་མང་བ་དེ་
 གཞན་ཉེན་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། སྤྱི་ག་
 འཛུགས་རང་གི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཡོང་འབབ་བཅོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་
 གཏོགས་པས། ང་རང་ཚོ་རང་གི་ཡོང་
 ཁུངས་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་
 འདྲའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བརྒྱ་ཆེ་ས་ནས་
 བཞེས་སྐབས་ན་ཉན་ཉན་གྱིས་ང་ཚོའི་བྱས་པ་
 དེའང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོན་སྐབས་སའི་རེ་བ་
 མེད་ན་བསམ་གྱི་འདུག དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་
 བཀྲུང་འོས་ཕྱོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རེད།
 དེ་ག་ནང་བཞེན་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་
 རེད། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོའི་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་
 ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོའི་ཟས་གོས་གནས་
 མལ་ཅམ་ལ་ཡང་གཞུང་ལ་སྟེན་བརྒྱབ་ན་
 ཉག་ཉག་བསྐྱད་གྱི་མི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་
 འགྲོ་སོང་གཏོང་ས་དང་དེ་འདྲའི་ལས་
 འཆར་མང་སོ་ཞེས་ཞིག་ཡོད་རེད། གཙོ་སོ་

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚིན་དང་སོ་སོའི་མི་
 རིགས་འདྲའི་ངོ་སོ་གནས་སྐབས་རྒྱུར་གཙོ་སོ་
 ག་རེ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་
 རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་འབད་བཙོན་
 དང་འགྲོ་སོང་དེ་ཚོ་ལས་འཆར་དེ་འདྲར་
 གཏོང་སྐབས་ན་ཉན་ཉན་སྐབས་པན་གསོ་ཡི་
 མེད་ན་བསམས་ནས་ཞོར་འཕྲོས་འདྲ་སོ་
 ཞིག་འདིར་ཁྱུས་བ་ཡིན།
 དེ་ག་ནང་བཞེན་གྱི་ང་ཚོའི་ལས་
 རིམ་གཅིག་དེ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་
 ཀྱི་ཕྱོས་ཚད་ཕྱོས་འཆར་སྤེལ་ས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། ང་ཚོས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་བསྐྱར་སྟེ་
 ད་ལྟ་བར་དུ་ཕྱོས་ཚོགས་ནང་ལ་འཁུར་
 བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིག་ཆ་གས་ཆེན་སོ་
 ཞེས་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེའི་
 བུང་ལོགས་ལ་ཆང་མ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་
 ཚིན་དང་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་དང་
 འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 དེའི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་འཁུར་སྐབས་དེ་ཕྱོས་
 ཚོགས་ཚོགས་དུས་ཕྱིན་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་ཕྱོས་ཚོགས་ནང་གི་ཚོར་བ་དང་
 སྤང་སྤོང་དང་བསྐྱོད་མི་གནས་སྐབས་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཕྱིན་མ་འདྲ་ཡིན་ན་ང་ཚོའི་
 ཕྱོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དེའི་ཉི་མ་དང་སོ་
 རང་ལ་དེ་འཁུར་གྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་དེ་ཉི་
 མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་ལ་འཁུར་སྐྱོའི་གནས་
 བབ་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་
 དུས་ང་ཚོར་དེ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་

ཐོག་ནས་ཆང་མས་དགོངས་ཚུལ་སྤྱད་སྐྱེད་
 དང་། ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་
 ལག་ནས་ཡིན་ན་འདྲ་གསལ་བཤད་ལན་
 འདེབས་གནང་དགོས་སྐྱེད། བཀྲུང་འོས་
 ཕྱོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་ལས་ཡིན་
 བའང་དངོས་གནས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་
 ཚིན། ང་ཚོ་ད་ལྟའི་འཛིན་སྐྱོང་ནང་དུ་འགྱུར་
 བ་ཆེན་སོ་ཞེས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། མི་སོ་སོ་
 ལ་རྣམས་དཔྱོད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་རེད། མི་ཆང་
 མ་རྣམས་དཔྱོད་གཅིག་པ་ཡོང་གི་མ་རེད་ཟེ།
 དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་མང་སོ་རག་གི་ཡོད་
 རེད། ང་ཚོའི་ཕྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ར་བ་གཅིག་
 ཟུ་མ་རེད། དེའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མང་སོ་
 ཞིག་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྐྱད་
 ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་ཕྱོས་ཚོགས་ལ་
 གཟིགས་མཐན་དང་དོ་སྣང་བྱེད་མཐན་ང་
 ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་ཟུ་ཡིན་བསམ་ན་དེ་
 ཉག་ཉག་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆང་མས་དོ་
 སྣང་བྱེད་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ངོ་སོ་
 གང་འདྲ་སོ་སོས་འཛིན་སྐབས་དགོས་ཀྱི་
 འདུག དེ་ལ་གོ་བརྟེན་གང་འདྲ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་
 འདུག དེའི་ངོ་སོ་སྤྱོད་ཀྱི་མེ་བྱེད་སྐབས་
 དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་ཐོག་
 ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་བསྐྱོད་ཁུ་སྐབས་
 དགོས་སྐྱེད་དེ་གས་ཆེན་སོ་གཅིག་དེ་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད།
 དེ་ག་ནང་བཞེན་གྱི་ཕྱོས་ཚོགས་
 ཀྱི་ལས་རིམ་གཅིག་དེ་ཕྱོས་ཚོགས་ཕྱིན་

མའི་ཆེད་འཇུག་ས་ཆོག་ས་ཆུང་གཉིས་
 ཆགས་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་རེད། ཆེད་འཇུག་ས་
 ཆོག་ས་ཆུང་གཉིས་ནས་གཅིག་དེ་མོད་རྒྱལ་
 ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དར་དང་། རྒྱལ་ཏྲགས་
 གྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་། མཆོན་མདོག་དེ་ག་
 བར་བཞེན་གྱི་མོད་གྱི་རྒྱལ་སྐྱའི་གདངས་
 དབྱངས་རིང་སྤང་དེ་ཆོ་ཆད་ལྷན་གཅིག་
 འགྱུར་བཟོ་རྒྱུ་རང་རེད། དེ་ལ་ར་ཆོས་
 འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་བཀའ་མོལ་གང་ཡང་
 ཡོད་མ་རེད། དེ་ཆོ་ར་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་ས་ནང་
 ལོགས་ལ་ཁྲིམ་རྒྱུའི་ནང་ལ་ཆོང་རྩས་གྱི་
 རྣམ་པ་མང་པོ་ཆགས་ཡོད་དུས་ཁ་ཤས་
 གྱིས་གང་བྱུང་བྱུང་བཟོ་བཞག་གི་ཡོད་རེད་
 ཟུ། དེ་ཡིན་དུས་དེ་གཅིག་འགྱུར་ཆགས་གྱི་
 ཡོད་མ་རེད། གདངས་ཡིན་ནའང་སྐད་སྟོན་
 བ་དང་མ་སྟོན་པ། ཡང་སོ་སོའི་སྒོ་ཡིས་
 བསམ་སྒོ་འདྲ་གཏང་སྟེ་གདངས་ལའང་དེ་
 འདྲའི་འགྱུར་བ་གཏང་བཞག་གི་འདུག་ཟུ།
 དེ་ཆོ་ཆད་མ་སྟོན་མའི་གནས་བབ་དེ་ཆད་
 ལྷན་དེ་ག་པར་འདུག དེ་རོས་འཛིན་གང་
 འདྲ་བྱས་འདུག དེའི་གནས་བབ་དེ་ར་ཆོས་
 བསྐྱར་གསོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། སྟོན་ཐོ་དང་
 མཉམ་དུ་ཁྲིང་རྣམ་པའི་ཆོག་ས་ཆུང་གིས་
 ཁྲིམས་ཡིག་ཅིག་འཁུར་ཡོད་རེད། དེ་
 གཏན་འབེབས་བྱས་ཐེན་པ་ཡིན་ན་དེའི་
 ཐོག་ནས་གཅིག་འགྱུར་ཡོང་རྒྱུ་གཅིག་དང་
 ། དེ་ལྟར་ལག་ལེན་བསྐྱར་དགོས་པ་ཆགས་
 གྱི་ཡོད། དེ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་མེད་སྤྱོད་
 གནང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་ཁྲིམས་

འགལ་ཆགས་གྱི་ཡོད་རེད་ཟུ། དེ་བྱེད་ཆོག་
 གི་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་ར་རང་ཆོས་དེ་
 གཅིག་འགྱུར་བཟོ་རྒྱུ་རང་གི་ཆེད་དུ་ཆད་
 ལྷན་ཡོད་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་ཆོག་ས་
 ཆུང་གི་སྟོན་ཐོ་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ག་
 བར་བཞེན་གྱི་སྟོན་ཐོ་དང་མཉམ་དུ་ཁྲིང་
 རྣམ་པའི་འཆར་ཐེན་གྱི་སྤྱི་གཞི་ཞིག་
 བསྐྱེད་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཁྲོས་ཆོག་ས་
 དེའི་ནང་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་
 ར་ཆོས་བཟོ་སྐྱེད་བྱེད་ནས་གཏན་འབེབས་
 བྱེད་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་གཅིག་དེ་ཆགས་
 བསྐྱར་ཡོད་རེད།

དེ་ག་བར་བཞེན་གྱི་ཆོག་ས་ཆུང་
 གཅིག་དེ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་མང་གཙོ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཁྲོས་ཆོག་ས་གྱི་སྤྱི་
 ལོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཁྲོས་ཆོག་ས་གྱི་
 བར་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། བཀའ་སློབ་གནང་
 བཞག་པ་རྣམས་ར་ཆོས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་
 བྱ་རྒྱུ། དེ་བཞེན་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བཟོ་
 བའི་དེབ་གཉིས་ཡོད་རེད། དེ་སྐབས་
 གཉིས་གསུམ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཁ་བསྐྱོང་
 བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ར་ཆོས་
 ཆེད་འཇུག་ས་ཆོག་ས་ཆུང་བཙུགས་ནས་
 ཁྲིང་རྣམ་པ་ཡི་དེབ་གསུགས་དེ་ཆོག་ས་བྱུང་
 ལས་ཁུངས་སུ་སྐྱེལ་ཆར་བ་རེད། ཡིན་
 ནའང་པར་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལྟག་བསྐྱར་
 ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ཁྲིང་རྣམ་པས་ཁྲོས་
 ཆོག་ས་གྱི་ཆེད་འཇུག་ས་ཆོག་ས་ཆུང་ཡིན་

པའི་ཆ་ནས་སྟོན་ཐོ་དེ་ཁྲོས་ཆོག་ས་ནང་
 བེབས་གྱི་ཡོད་རེད་ཟེར་ནས་དེ་གཅིག་ཁྱུ་
 རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ག་བར་བཞེན་གྱི་ཁྲིམས་བཟོའི་
 ལས་དོན་གཅིག་དེ་ར་ཆོའི་མཛད་གཙོ་རྣམ་
 བ་འཕོ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་གཞི་
 འཆར་ཐེན་དེ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ཆོག་ས་
 ཆུང་རིམ་པ་འགལ་ཤས་གྱིས་ཕྱག་ལས་
 གནང་བ་རེད། ར་ཆོའི་ཁྲོས་ཆོག་ས་ཆོག་ས་
 དུས་སྐབས་སྟོན་མའི་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༤༡
 པ། སྐབས་དེ་དུས་ར་ཆོའི་ཁྲོས་ཆོག་ས་གྱི་
 ལས་ཉིན་འདྲང་མིན་ལ་བརྟམས་ནས་གང་
 སངས་བཏང་བ་རེད། དེ་བསྐྱར་དུ་ར་ཆོའི་
 ཁྲོས་ཆོག་ས་འདི་ནང་བེབས་ཡོང་གི་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་བཟོ་བའི་གཉིས་པའི་
 ཐོག་ལ་མང་འཕྲོ་རྒྱུ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་
 ཡང་བཟོས་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་དེ་འདྲ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དེ་དུས་
 བསྐྱམས། གལ་ཏེ་དེ་གཏན་འབེབས་ཅ་
 བས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ན། མ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ན་སྟོན་མའི་གནས་འབབ་དང་། ད་
 ལྟའི་གནས་འབབ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞེན་པའི་
 ཐོག་ནས་ལག་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་རེད། འཆར་
 ཐེན་དེ་གཏན་འབེབས་བྱུང་སྟངས་པ་ཡིན་ན་
 དེ་གཞིར་བཟུང་གི་ཐོག་ནས་ར་ཆོས་འཕྲོ་
 དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྐྱར་
 ཡོད་རེད། ཡང་བསྐྱར་ཡང་བསྐྱར་པར་
 དུས་ཆོད་འདྲ་ནང་བསྐྱར་ན་པན་ཐོགས་ཞེ་
 འག་མེད་པའི་གནས་སྟངས་འདྲ་ཆགས་

བསྐྱེད་བཞག་ དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་
 གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་འདི་ལ་ལས་ཉིན་
 བཅུ་གསུམ་ཡོད་རེད། ལས་ཉིན་གཅིག་
 གཉིས་ཤིག་གྲེན་ན་དེ་ལ་གཏང་དགོས་པའི་
 དམིགས་ཚད་འདྲ་པོ་ཟེན་པ་རེད། ཡང་
 ཁྲིམས་ཡིག་ཟེར་དུས་མཆམས་མཆམས་
 དུས་ཚོད་འགོར་གྱི་རེད། མཆམས་
 མཆམས་དུས་ཚོད་འགོར་གྱི་མ་རེད། དུས་
 ཚོད་སྟོན་ལ་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྟངས་
 ཆགས་སོང་ན་སྐབས་དང་དུས་ལ་སྟན་
 སེང་དང་ལག་བསྟར་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ང་ཚོའི་བཀའ་
 འོས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་
 བཀའ་ཤིག་རེད། ང་ཚོའི་སྐབས་བཅུ་བདུན་
 པའི་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་མར་དབུ་འཛུགས་
 གྲེན་དུས་ང་ཚོའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 དཀའ་ངལ་ཕྱིན་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེ་
 ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོ་ཆང་མས་རུས་པ་
 གཅིག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞོན་
 ལེན་བྱས་ནས་ཐོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་དེ་
 རྒྱན་ལྷན་ནང་བཞིན་འགོ་བཙུག་རྒྱུ། དེ་ཡང་
 ཆགས་ཚུད་པོ་ཡག་པོ་གྲེན་ནས་འགོ་བཙུག་
 རྒྱུའི་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་ངོ་གཞོན་མ་དགོས་པ་
 ཟེར་ན་མི་འདུག་གང་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་
 ལས་ཞུས་པ་ཡིན་ན་སྟོབས་པ་དང་ལྷན་
 པའི་ང་ཚོས་ལས་དོན་ཞིག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡོད་
 རེད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན་ངོ་

གཞོན་མི་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཞིག་ང་
 ཚོ་ཆགས་སྒྲུབ་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་
 རིང་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤིག་རེད། བཀའ་
 འོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཆང་མ་ལ་
 ལེགས་གསོལ་བསྐྱུགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཡི་
 ཁྱོན་དུ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་འབྲེལ་ལམ་
 བཅུགས་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཉམས་ཆག་གང་ཡང་
 ཕྱིན་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡིན་ནའང་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་ཐོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་
 ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་ཚོགས་ཡོད་རེད།
 ཐེངས་བརྒྱད་པ་དེ་མ་ལོང་ཁོ་ཏེ་ཁོ་ཏེ་ཁོ་
 (Washington D.C) ལ་ཚོགས་པའི་
 སྐབས་དེ་དུས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འག་
 མའི་ཚོགས་གཙོ་ལུས་སྤྱི་ Nancy Pelosi
 སེབས་ནས་གསུང་བཤད་གནང་བ་དེ་
 འདྲའི་ང་ཚོར་སྤྲིངས་ཆ་ཆད་མཐོན་པོ་དེ་
 འདྲ་བྱུང་བྱུང་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་
 ཐེངས་དགུ་པ་དེ་ང་ཚོས་ཉི་འོར་གི་རྒྱལ་ས་
 ཁོ་ག་ཡོ་ (Tokyo) ལ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཡོད་
 རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཡང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
 མང་པོ་ཞིག་སེབས་ནས་ཐོད་དོན་གྱི་ཐོག་
 ལ་ཐུགས་སྦྲང་དང་། རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བ།
 དེ་བཞིན་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་
 ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོའི་གནས་
 བབ་དེ་གང་ལ་གང་འཆམ་ཞིག་ཡག་པོ་
 སྐབས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 འཐབ་ཚིད་ཟེར་བ་དེ་གཅིག་གྲེན་ན་དུས་

ཚོད་རིང་པོ་འགོར་སྤྱི་ཀྱི་རེད། གཅིག་
 གྲེན་ན་དུས་ཚོད་བྱང་བྱང་ཞིག་གི་ནང་
 འགྱུར་བ་འགོ་སྤྱི་ཀྱི་རེད་སྟེ། ཡིན་ནའང་
 ང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་སེམས་ཤུགས་མ་
 ཆགས་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་མའི་གནས་བབ་
 དེ་གང་འདྲ་བྱུང་བཞག་ མ་འོངས་པའི་
 དམིགས་རྒྱུ་དེ་གང་འདྲ་ཟེན་དགོས་ཀྱི་
 འདུག་ ད་ལྟ་ང་ཚོས་འགན་འཁུར་གང་འདྲ་
 བཞིས་དགོས་ཀྱི་འདུག་དེའི་ཐོག་ནས་ང་
 རང་ཚོས་རུས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་གྲེན་བྱས་
 དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
 འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་པ་ཡིན་ནའང་རེད། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་
 ཤིག་རེད། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་
 ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པ་འདི་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་མཐའ་མ་དེའང་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གྲོས་ཚོགས་
 འདིའི་ནང་ལ་བཟོ་སྐྱེད་དང་དོགས་འདྲི།
 ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གའི་སེབས་པ་
 ཡིན་ནའང་དོན་དང་ལྡན་པ། རྒྱ་མཆན་དང་
 ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་སྐྱོང་སྐྱོར་གནང་
 བྱས་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དག་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་ དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་
 ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡིན་ནའང་སྐད་ཡིག་
 སྒྲུག་པོ་ཞེ་དག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད་དྲུ།
 ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ང་ཚོའི་མི་ལོ་བསམ་
 སྟོ་གཉིས་འདྲ་པོ་འདྲ་པོ་རེད། མི་ལོ་བསམ་
 སྟོ་དེ་ལ་ང་ཚོས་ཆད་ཟེན་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད་
 ཟེ། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་

ལྷག་པོ་ཞི་པོ་ཞིག་རེད། ཆོས་ཡིན་པ་འདྲ།
 ཆབ་སྲིད་ཡིན་པ་འདྲ། དཔལ་འབྱོར་ཡིན་
 བ་པ་འདྲ། གནས་བབ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བེད་
 གྱུར་གཏོང་ཐུབ་པའི་ང་ཆོར་ཆོག་འདྲ་གི་
 ཡོད་རེད་དྲ། དེ་ཡིན་དུས་ཆོག་ཡིན་ནའང་
 ང་ཆོར་ཆོག་ལྷག་པོ་དེ་འདྲ་བེད་ཀྱི་གཏོང་
 གྱུ། ཆོག་མཐོན་པོ་དེ་འདྲ་བེད་ཀྱི་གཏོང་
 གྱུ། ཆོག་མཐོན་པོ་དང་ཆོག་ལྷག་པོ་གཅིག་
 བེད་ཀྱི་གཏོང་ཐུབ་ན་དེ་མོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 ལ་ཞབས་འདེགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 མོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་

གས་ང་ཆོས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ཉོག་
 ཅམ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་དང་། ཉམས་
 ཆག་མ་འགྲོ་བ་བྱེད་ཐུབ་དགོས་ཀྱི་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་ཆགས་པ་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དེ་
 འོད་སྐུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། དེ་ག་
 ནང་བཞེན་གྱི་ང་ཆོའི་གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་
 དུས་འདིའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་སྤྱི་འཐུས་གསུམ་
 ནས་ལས་ཉིན་ཆ་ཆང་ཞིག་དགོངས་པ་
 ལུས་སོང་། སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཅམ་ཞིག་
 གིས་ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཞིག་དགོངས་པ་
 ལུས་སོང་མ་གཏོགས། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
 འཐུས་ཆང་མ་དེར་ཐེབས་བསྐྱད་ཡོད་ཟེར་

ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། གྲོས་ཆོགས་འདི་མདོར་ན་
 དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ཆང་མས་
 འབད་བཅོམ་དང་འགན་འཁུར་བཞེས་
 རོགས་གནང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱོ་ཆེ་ཡཞབས་པད་
 བསྐལ་བརྒྱུད་བརྟན་ཅིང་། ལྷབས་ཆེན་
 ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་འགྲུབ་པ་དང་།
 མོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བའི་
 སློན་འདུན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡ་བོད་དོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོགས་རྒྱུ་ཞིག་དང་ལྷན་མཇལ་འབྲང་ གནང་བ།

༢༡། ཁྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༡༩
 ཉིན་སྤྱི་ཁྱེད་ཆོད་ ༩།༠༠ པའི་ཐོག་དཔལ་
 ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཞིན་
 སྐྱོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་
 ལས་ཆོགས་ཁང་ནང་ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡ་བོད་
 དོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆོགས་གཙོ་
 ལུས་སྤྱི་ཇེ་རིཌ་ རཡེ་སི་ (Janet Rice)
 ལགས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་རྩོ་
 སྤྱུ་པོར་ཏ་ (Zoe Bedford) ལགས་རྣམ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡ་
 བོད་དོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོགས་
 རྒྱུ་ཞིག་དང་ལྷན་མཇལ་འབྲང་གནང་

སོང་།
 ལྷབས་དེར་སྐྱེ་ཆབ་ཆོགས་རྒྱུ་
 ནང་། ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་རྒྱལ་ས་མངའ་ཁུལ་
 ཀྱི་ས་གནས་གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མི་ཟུར་པ་
 ཨེ་མ་ཏེ་ཨིཌ་སོན་ (Emma Davidson,
 former Member of the Australian
 Capital Territory Legislative As-
 sembly) ལགས་དང་། ཨོ་སྤྱིང་རི་སྤོན་
 པའི་གྲོང་སྤྱེ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཟུར་
 པ་ས་རྩ་རེཌ་ཤོ་ (Sarah Redshaw)
 ལགས། མེལ་རྩོན་ནས་ཡིན་པ་ཨིག་ཏོ་
 རཡེ་མངའ་སྤྱེ་གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མིའི་འོས་

མི་སྤྱི་རིཌ་ནི་ ཉེན་ཏར་སོན་ (Brittney
 Henderson) ལགས། གནས་མཁར་
 གསར་གྲོང་སྤྱེ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
 སིའོ་ལྷན་ཨིཤ་ལུཌ་ (Siobhan Isher-
 wood) ལགས། གནས་མཁར་གསར་
 གྲོང་སྤྱེ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཟུར་པ་མ་
 ཉི་གལ་ཨོ་སི་སྤོན་ (Michael Osborne)
 ལགས་བཅས་ཐེབས་འདུག།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་
 གཞིན་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆམས་འདྲི་
 དང་སྐྱགས། ད་ལྟ་བཞིན་པའི་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྤོན་ཅིས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡ་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་སྤྱི་ཤེན་ རལེ་སི་ (Janet Rice) ལགས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་ཚོ་སྤྱོད་མོང་ཏུ་ (Zoe Bedford) ལགས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱེད་པོའི་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡ་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་སྐབས་ཟུང་ཉན་དུ་ཕེབས་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡ་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་སྤྱི་ཤེན་ རལེ་སི་ (Janet Rice) ལགས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་ཚོ་སྤྱོད་མོང་ཏུ་ (Zoe Bedford) ལགས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱེད་པོའི་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡ་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྤོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཁང་ནང་མཇུག་འཕམ་གནང་སྐབས།

འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་འཁྲིད་རྣམས་ནས་
ཁྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་མང་གཙོའི་
འཕེལ་རིམ་སྐོར་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ངོ་སྤྲོད་
སྤྱིང་བསྐྱུས་གནང་སོང་།

དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་
ཀྱི་སྐྱོམ་གཞི་དང་ལས་དོན་གནང་སྤྱོད་གས་ངོ་
སྤྲོད་དང་འབྲེལ། ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་རྒྱུ་
སྤྱིར་ཀྱི་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་འཆར་གོ་སྤྱིག་
ཁྱུས་ཏེ། ཨོ་སྤྱིང་གནང་ཡོད་མི་སྤྱི་དང་།
སྤྱིང་བྱས་འདིང་མཁན་སོགས་བོད་མིའི་
སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་གནས་བཞུགས་སྐར་
ར་རམ་ས་ལར་གཞིགས་སྐོར་སྤྱི་འཁྲིད་
ཀྱིས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱིར་བ་ཁོང་རྣམ་པར་
བཅོན་བྱོལ་བོད་མིས་མང་གཙོ་ལག་བསྐྱར་
བྱེད་བཞིན་པ་དངོས་སུ་མཇུག་རྒྱུ་དང་། གོ་
ཉིགས་ཐོབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བསྐྱུར་པར་
བསྐྱུགས་བརྗོད་ཁྱུས་སོང་།

གཞན་ཡང་དབུ་ལྷན་ཚོགས་
གཞིན་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་ད་ལྱིང་ར་
བྲག་གནས་སྐྱེད་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆ་དང་། ལས་
དོན་གནང་སྤྱོད་སོགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་
ཟེས། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་
གཞིགས་སྐོར་སྤྱི་ཁྱེད་གནང་ཡོད་པ་དང་།
ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཟུང་
ཉན་དུ་ཕེབས་པ་དང་། སྐབས་དེར་གྲོས་
ཚོགས་ནས་དགའ་བསུ་ཁྱུས་གནང་ཡོད། །

གྲོས་ཚོགས་སྐོར་དང་། བོད་མིའི་སྤྱིག་
འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་འཆར་འབྲེལ་ནང་
བོད་དོན་ཆབ་སྤྱིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་
དོན། ཤེས་ཡོན་སོགས་ལ་བགོ་བཅའ་མས་
གནང་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་ཚབ་འཆར་
འབྲེལ་དང་གྲོས་ཚོགས་ནས་བཀའ་འཁོལ་

ཁྱེད་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་པོའི་སྤྱི་
རྒྱ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་པོའི་སྤྱི་
མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མང་གཙོ་
གསོལ་སྐྱུལ་གནང་སྤྱི། ད་ཆ་བོད་མིའི་སྤྱིག་
འཛུགས་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་
འགན་ཁུར་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གིས་འོས་

ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་ ༡༩ པའི་ཁྲི་སྐོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་དར་དང་། ཀྲུལ་
ཉགས། ཀྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཁྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲིག་གཞི་གཏན་འཛེབས་གནང་བ།

ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་འགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཤུག་ཆེ་བརྟན་མཆོག་ནས་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་ ༡༩ པའི་ཁྲི་
སྐོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་དར་དང་། ཀྲུལ་ཉགས། ཀྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཁྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲིག་གཞི་གཏན་འཛེབས་
གནང་བཞིན་པ།

༢༢། །སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་ཐོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་སྐོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་
རང་བཞིན་ལྷན་པའི་ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་དར་དང་།
ཀྲུལ་ཉགས། ཀྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཁྱེད་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྤྲིག་གཞི་གཏན་འཛེབས་གནང་ཡོད།

ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་དར་དང་། ཀྲུལ་ཉགས། ཀྲུལ་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཁྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲིག་གཞི་དེ་ནི།
སྐབས་ ༡༩ པའི་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་སྐོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་
བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་གཏན་འཛེབས་གནང་
ཞིང་། སྤྲིག་གཞི་དེའི་ནང་སྤྱོད་འགོ་དང་།
ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་དར་ཀྱི་སྤྱི་བཤེས། ཐོད་ཀྱི་

ཀྲུལ་དར་ཐོད་སྤྱོད་ཁྱེད་ཕྱོགས། ཐོད་ཀྱི་
ཀྲུལ་ཉགས་ཀྱི་སྤྱི་བཤེས། ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་སྤྱོད་
བཅས་ལེན་བྱས་དང་། རང་གསལ་དོན་
ཚན་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་ཡོད།

ཁྱེ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༢༡
ཉིན་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༢ ཀྱི་ཐོད་ཀྲུལ་
ཁབ་ཆེན་པོའི་ཀྲུལ་དར་དང་། ཀྲུལ་ཉགས་
ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་། མཆོན་མདོག་ཐོད་
ཀྱི་ཀྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་གདངས་དབྱངས་རིང་སྤང་
བཅས་ཆད་མཐུན་གཅིག་འཁྱུར་ཡོང་ཆེད་
ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་
འཇུགས་གནང་བའི་ཀྲུལ་དར་དང་། ཀྲུལ་
ཉགས། ཀྲུལ་སྤྱོད་ཚུང་གི་ཤུལ་དོན་
སྤྱོད་ཐོ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙུག་སྤྱི་

འཐུས་དགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཤུག་ཆེ་
བརྟན་མཆོག་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་བ་དང་།
དེ་ནས་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༢ ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་
དར་དང་། ཀྲུལ་ཉགས། ཀྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཁྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲིག་གཞི་གསར་བཟོའི་
ཁྲིམས་འཆར་ཞིག་ཚོགས་ཚུང་གི་བྱུང་ཆེ་
སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག་གིས་བཏོན་
གནང་བར། ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙུག་སྤྱི་
འཐུས་དགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཤུག་ཆེ་
བརྟན་མཆོག་གིས་ཀྲུལ་སྤྱོད་གནང་རྗེས།
བཟོ་དབྱིབས་པའི་ལས་རིམ་སྐབས་འཆར་
ཟིན་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་གསལ་བཤད་དང་། ཀྱི་
ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་སྐབས་བཅུ་བདུན་
པའི་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཁྲི་སྐོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་
ལས་ཉིན་བཅུ་པའི་ཐོག་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་
དོན་ཐོག་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༢ ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་ཀྲུལ་
དར་དང་། ཀྲུལ་ཉགས། ཀྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཁྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲིག་གཞི་གསར་བཟོའི་
ཁྲིམས་འཆར་ཞིག་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༣
གཞུང་འབྲེལ་སྤྲིག་གཞི་བསྐྱར་བཅས་
ཁྲིམས་འཆར་ཞིག་དཔལ་ལྷན་མིང་སྤྱོད་
སྤྱོད་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་
བར། དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་མོན་ཀྱི་
རི་སྤྱོད་མ་མཆོག་གིས་ཀྲུལ་སྤྱོད་གནང་
རྗེས། བཟོ་དབྱིབས་པའི་ལས་རིམ་སྐབས་
འཆར་ཟིན་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་གསལ་བཤད་

དང་། ཆ་རྒྱུན་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་
དམིགས་ལུལ་ཁྱབ་ཆད་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་
འགྲེལ་བཙུགས་དགོས་པའི་གནད་སྟེ་
བཙུགས་པ་དང་པོ་ཟེན་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཡིག་
ཆ་ཨང་ ༡༩ ཁ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་།
རྒྱལ་ཉག་སྤྱི་མཐུན་ལྷན་ཁྲིམས་
ཀྱི་སྤྱི་གཞི་གཞི་གསལ་བཟོའི་ཁྲིམས་འཆར་
དང་། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩༩ གཞུང་འབྲེལ་
སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་
གཉིས་ཀྱི་ཐོག་དོན་ཆེན་རེ་རེ་བཞིན་བཙུགས་
པ་གཉིས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་
བཟོ་སྐྱོང་དང་སྒྲུག་སྤྱོད་དོན་ཆེན་དང་པོ་
དོན་ཆེན་ལྟ་སྤྱོད་དོན་ཆེན་སྤྱོད་སྤྱོད་
བརྒྱུད་པའི་ནང་གསལ་ ༩ དང་། ༣༡ ལ།
༤༡ ༡༠༡ ༡༡༡ ༡༢ དོན་ཆེན་དགུ་པའི་
ནང་གསལ་ ༡ དང་། ནང་གསལ་ ༩ པའི་
༡༡༡ ༡༢༡ ༡༣༡ དོན་ཆེན་བཟུ་པའི་ནང་
གསལ་ ༡ དང་། ༣༡ ༣༡ དོན་ཆེན་བཟུ་
གཅིག་ལ། དོན་ཆེན་བཟུ་གཉིས་ལ། དོན་
ཆེན་བཟུ་གསུམ་ལ། དོན་ཆེན་བཟུ་བཞི་ལ།
དོན་ཆེན་བཟུ་ལྔ་ལ། དོན་ཆེན་བཟུ་དྲུག་ལ།
དོན་ཆེན་བཟུ་བདུན་པའི་ནང་གསལ་ ༡
༣༡ ༣༡ ༤༡ ༥ དོན་ཆེན་བཟུ་བརྒྱུད་ལ།
དོན་ཆེན་བཟུ་དགུ་ལ། དོན་ཆེན་ཉི་ལྔ་ལ།
དོན་ཆེན་ཉེར་གཅིག་པ་བཅས་ཕྱོས་ཚོགས་
ནས་མང་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་དང་།
དོན་ཆེན་གཉིས་པ་དང་། དོན་ཆེན་གསུམ་
པ། དོན་ཆེན་བརྒྱུད་པའི་ནང་གསལ་ ༡
དང་། ༤༡ ༥༡ ༦༡ ༧༡ ༨༡ ༩༡ དོན་ཆེན་དགུ་

པའི་ནང་གསལ་ ༩ པའི་དེ ༩ དང་། ནང་
གསལ་ ༩ དང་། ༤ གསལ་འཇུག་དོན་
ཆེན་བཟུ་བདུན་པའི་ནང་གསལ་ ༤ དང་།
༥ གསལ་འཇུག་དོན་ཆེན་ཉེར་གཅིག་པ་
གསལ་འཇུག་དོན་ཆེན་ཉེར་གསུམ་པ་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་བསྐྱར་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་

ཕྱོས་ཚོགས་ནས་མང་མོས་ཀྱིས་གཏན་
འབེབས། དོན་ཆེན་བཞི་པའི་ཐོག་ཡིག་ཆ་
ཨང་ ༩༩ ག སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྲོང་
ལེན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་སྤྱི་གཞི་
གཞི་བཟོ་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་སྟེན་སྟེན་
གནང་བར། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་ལྷན་ཚོགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་བཟོ་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་དུས་བཟུ་
གཅིག་པའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་། རྒྱལ་ཉག་སྤྱི་མཐུན་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་འདོན་བཞིན་པ།

སྤྱི་གཞི་ ༡༥ པའི་ཕྱོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཟུ་གཅིག་པའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་གཏན་འབེབས་ཆེད། ཕྱོས་ཚོགས་
ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་བཞིན་པ།

རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་མཆོག་གིས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་རྗེས། བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་། བརྗོད་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས། དོན་ཚན་བདུན་པའི་ཐོག་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༣ གྱི་འཕུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་གཞི་བཞི་བཙོ་བཙོས་ཁྲིམས་འཆར་སྟེན་སྟོན་གནང་བར། སྤྱི་འཕུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་

ཆེ་བརྟན་མཆོག་གིས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་རྗེས། བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་། བརྗོད་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་མོས་ཆོག་ནས་མང་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་བ་འཛུགས་སྤྱོད་སྟོན་ཆོག་ནས་མང་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་སོང་། སྤྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་

ཆོག་གི་ཁྲོས་ཆོག་ཆོག་སྤྱི་མོས་བཅུ་གཅིག་པའི་ལས་ཉིན་བཅུ་གསུམ་པའི་ཐོག་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་མོས་ཆོག་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད། སྤྱི་གཞི་དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ནས་དངོས་སུ་ལག་བརྟུང་འགོ་འཛུགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན།

སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གི་ཁྲོས་ཆོག་ཆོག་སྤྱི་མོས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གིས་ཆོག་འདུ་མཇུག་བསྟོམས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༢༡། །དེ་རིང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བཅུ་བཅུ་པའི་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གི་ཁྲོས་ཆོག་ཆོག་སྤྱི་མོས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་མཐའ་མ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཁྲོས་ཆོག་གི་ལས་ཉིན་བཅུ་གསུམ་དེའི་ནང་ལ་ཐོག་མང་ཆོག་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལས་རིམ་བང་བསྐྱོགས་པ་གཞིར་བཟུང་དེ་རིང་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉིན་མོ་དེ་ཆགས་བསྟུན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་ཆོག་འདུའི་ནང་ལ་ལས་རིམ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱུངས་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་དེའི་ནང་ནས་གཞུང་འབྲེལ་ཁྲོས་ཆོད་ཁྲོས་འཆར་གསུམ་ནས་གཅིག་དེ་ལ་སྤྱི་འཕུར་པོ་སྤྱི་ལུང་མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྤྱི་འཕུར་གྱིས་འདུད་ཀྱི་ཁྲོས་ཆོད་ཅིག་གཏན་

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་པོ་བསྟོན་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གི་ཁྲོས་ཆོག་ཆོག་སྤྱི་མོས་མཐའ་མ་ཆགས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཆོག་འདུ་མཇུག་བསྟོམས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

འབེབས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་སྐབས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་གཉིས་པ་དེ་པོད་ནང་གི་རྩ་བུ་གནས་ཁྲོས་ཆོད། དེ་བཞིན་བཀའ་ལག་ནས་

བསྐྱམས་པེབས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་
 ཆོད་གྲོས་འཆར་བཅས་ང་ཆོས་གྲོས་ཆོད་
 རིགས་གསུམ་གཏན་འབེབས་བྱུང་ཐུབ་
 ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གཙོ་བོ་གྲོས་ཆོད་ཀྱི་
 རན་དོན་ལ་བརྒྱ་གྲུས་ཡོང་དུས་ཐོད་
 མིར་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་
 དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོའི་དུས་དེ་ལྟ་བུ་གྲོས་
 ཆོགས་ནང་ལ་སྐྱེལ་བསྐྱེད་པའི་གནས་
 ལྟངས་ཞིག་ཆགས་ཡོད་རེད། གཙོ་བོ་དེ་
 གང་རེད་ཟེར་ན། ཐོད་ནང་གི་རྩ་བ་
 གནས་སྐྱེད་དེ་སྤྱི་མཐུན་ནས་གནས་
 བསྐྱེད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོས་སེམས་
 ཁུར་དང་། དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་
 ཆོགས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་མཆོན་པའི་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཟེར་ནའང་མི་འདུག
 ཐོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ཚུན་
 སེམས་སྤྱོད་པར་ང་ཆོས་ཐབས་ལམ་ག་རེ་
 འདུག དེའི་ཐོག་ནས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་
 རན་ལ་ཀྱེད་སྤྱོད་པའི་ཀྱི། དེ་ག་ནང་
 བཞུགས་ཐོད་ནང་གི་ཐོད་མིའི་གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཀྱིས་ཐོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་
 རྒྱུགས་འཛིན་སྐྱེད་སྤྱོད་ དེ་བཞུགས་འཛིན་སྤྱོད་
 བཀའ་ལག་གི་ཐོག་ནས་དེར་དམིགས་
 བསལ་འགན་ཁུར་བཞུགས་ཀྱི་ག་རེ་ཡོད་
 མེད་ཐོག་ནས་བཀའ་ལོལ་བྱུང་སོང་། གཙོ་
 བོ་དེ་དུས་ཀྱི་ང་རང་ཆོས་ཐབས་ལམ་སྤྱོད་
 ཡག་ལ། ཐོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཚད་དེ་
 འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་ཐོད་ཀྱི་དཀའ་
 ཚུན་སེམས་སྤྱོད་པར་ལག་ལ་ལྟུང་སྤྱོད་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་
 གཞིར་བཟུང་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཏོན་ཡོད་
 རེད། དེ་ནང་བཞུགས་དཀའ་ངལ་དེ་སེམས་བར་
 བན་ཚུན་འབྲེལ་མོལ་བྱས་ནས་དཀའ་ངལ་
 སེམས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཉལ་ཅིག་དེ་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། འབྲེལ་ལམ་ཐོག་
 ལོས་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་དུས་
 རྒྱུགས་གཉིས་ཀས་ཐན་ཚུན་བཀའ་ལོལ་ཁྱེད་
 ཀྱི། གནད་དོན་དང་དེའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཆོ་
 རྒྱུགས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེ་བོ་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འདིའི་ཐོག་
 ལོས་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱིས་གཞུང་གིས་ཡིན་ནའང་། ཐོད་
 ཀྱི་གནད་དོན་དེར་བཏང་སྤྱོད་སེམས་མེད་པའི་
 ཐོག་ནས་གཞི་ཆེན་པོ་བཞུགས་པར་ང་
 ཆོས་ཐབས་ལམ་ག་རེ་འདུག དེ་ག་ནང་
 བཞུགས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་དེར་བྱུགས་
 རྒྱུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག དེ་བཞུགས་ང་
 རང་ཆོ་ཐོད་པ་རང་གི་ངོས་ནས་དེའི་ཐོག་
 ལ་དམིགས་བསལ་འགན་ཁུར་ག་རེ་ཁྱེད་
 རྒྱུགས་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ཆོའི་གསུང་དེ་ང་
 ཆོས་སྤྱོད་ཐབས་ལམ་ཐོད་དོན་བདེན་མཐུན་
 མ་གསལ་བར་དུ་ཀྱིས་འཁྱོངས་བྱེད་ཐུབ་
 དགོས་པ་དེ་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེ་བོ་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ཀྱི་ཆེའི་མང་
 ཆོགས་རེད། རང་ཆོ་ཐོད་དོན་ལ་ཀྱེད་སྤྱོད་
 རྒྱུགས་ཀྱི་ཐོག་སྤྱོད་པ་རེད། དེ་ག་
 རན་བཞུགས་གཞུང་དང་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་རེད།
 དེའི་ཐོག་ནས་དུས་ཀྱི་ཀྱིས་ནས་ང་ཆོས་སྤྱོད་
 མ་འཛུགས་ཀྱིས་དགོས་པ་དེ་གཞི་ཆེན་པོ་

ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག
 དེ་དང་མཉམ་དུ་དེ་རིང་གྲོས་
 ཆོགས་འདིར་བཀའ་ལག་གི་གཞུང་འབྲེལ་
 གྲོས་ཆོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསར་པ་ཞིག་
 བསྐྱམས་པེབས་དགོས་པའི་གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་
 ཆགས་ཡོད་རེད། ཉེ་ཆར་ཀྱི་ནག་མི་
 དམངས་འཐུས་མིའི་ཆོགས་ཆེན་ཀྱིས་ཕྱི་ཁྱེད་
 ༣ ཆོས་ ༡༢ ལ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་
 མི་རིགས་མཐུན་སྦྱེལ་ཡར་ཐོན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཁྱིམ་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེའི་ནང་
 ལོས་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་
 རན་ལོས་ཀྱི་ཀྱིས་གཞུང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 རན་ནས་མི་རིགས་ཞེས་ཁོང་རང་ཆོའི་ཐ་
 སྤྱོད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལྟངས་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་
 ཡོད་རེད། གསུང་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱིས་དེ་ཆོའི་
 རན་ནས་ང་ཆོ་ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས་
 རང་ཆོ་ཐོད་རིགས་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་
 རེད། མི་རིགས་ཆེན་པོ་ཟེར་ནའང་འགྲིག་
 གི་ཡོད་རེད། མི་རིགས་ཆེན་པོ་དེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 མི་རིགས་དེའི་ཁྱེད་ཆོས་རེད། དམིགས་
 བསལ་ཀྱི་ཐོད་ཟེར་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་
 རྒྱུགས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དེ་སོ་སོ་
 ལ་དབང་དགོས་པ། སོ་སོས་དེ་བདག་པོ་
 ཀྱིས་དགོས་པའི་ཐོབ་ཐང་དེ་དབང་ཡོད་
 དབང་འཛིན་པ་སྤྱོད་ཐོག་ལ་ཡོད་ནའང་དེ་
 སྤྱོད་དགོས་པ་དེ་དཔེ་གཞི་ཆེན་པོ་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ཀྱིས་ཀྱིས་

གི་དགོས་པ་ཁོ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉན་མི་རིགས་ཀྱི་
 གླེང་ཡིག་དེ་ཆོ་ལུགས་ཆེ་བུ་སྟོན་ཐུབ་ཀྱི།
 དེ་ནས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་དེ་ཆོ་རིམ་
 བས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོར་འགྱུར་ཐུབ་ཀྱི་
 ཐབས་ཤེས་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་གཅིག་
 ལུ་མིན་པར་གངས་ཉུང་མི་རིགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
 རེད། གཤམ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཀྱེན་གཤིག་
 རིག་གཞུང་གི་ཆ་ཤས་སུ་འགྱུར་ཐུབ་ཀྱི་
 ཐབས་ཤེས་གཏོང་བཞིན་འདུག དེ་འདྲི་
 ཐོག་ནས་དངོས་སུ་ཀྱུ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་
 ན་དེར་དགག་པ་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་
 བསྐྱེད་དུས། ཁྱིམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་
 འབེབས་བྱས། ང་ཆོར་ཁྱིམ་ཡོད་རེད་
 ཟེར་ནས་ལག་པ་ཕྱི་ས་དབུས་རེད། ས་
 གནས་རེད། དེར་ལག་པ་ཕྱིས་ནས་ཀྱུ་ལ་

སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་བཀག་ཀྱི་ཐབས་
 ཤེས་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་
 འདྲི་དུས་ཆོང་ལ་ང་རང་ཆོས་དངོས་ཡོད་
 གང་ཡིན་པ་དེར་གདོང་ལེན་བྱེད་པའི་ཐོག་
 ནས་མོས་མཐུན་མེད་པར་ང་ཆོས་དུས་
 ཀྱུན་དུ་ནས་དོ་སྣང་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་
 པ་ཀྱིས་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟོ་གངས་ཉུང་མི་
 རིགས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་གྱི་ཁྱིམ་ས་
 ཡིག་དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་ཡིན་
 བ། ཀྱུ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་བཟོ་སྐྱེད་
 ལུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲོ་བཞིན་པ་དང་། དེ་
 ག་ནང་བཞིན་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ནང་
 ལ་ཡིན་ནའང་དེར་འདོད་པ་མེད་པའི་རྣམ་
 འགྱུར་གསལ་པོ་སྟོན་སྟོན་པའི་གནས་
 སྐབས་ཆགས་འདུག དེར་ང་རང་ཆོ་ཐད་

གར་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྐྱེད་དུས་ང་ཆོང་
 རོས་ནས་དུས་ནས་ཡང་དེ་ལ་མོས་མཐུན་
 ལུ་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་གི་ཐོག་
 ནས་ང་ཆོང་གོས་ཆོད་དེ་འཕྲོ་ཐུབ་པ་དེ་
 ཡག་པོ་ཞེ་སྟབས་སྤང་ཞེས་དེ་གཅིག་ལུ་ཀྱེན་
 ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཆོང་ལས་ཉིན་མང་ཆེ་
 བ་དེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་ཅིས་ལོ་
 ༡༩༩༤...༡༩༩༥ ལོའི་སྟོན་ཅིས་དེ་ཆགས་ཡོད་
 རེད། སྟོན་ཅིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དེར་ང་ཆོས་ས་
 ལ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་མ་གཏན་
 འབེབས་བྱུང་ཐུབ་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ནས་
 ལྷན་ཁང་ཁག་གི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཟོ་སྐྱེད་ཐེབས་པ།
 དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་སྤྱི་དབུས་པའི་
 བཀའ་སློན་རྣམས་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་
 བཤད་གནང་ཀྱི། དེ་བཞིན་བཀའ་འོས་
 གོས་ཆོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་རྣམས་པ་སོ་སོའི་
 རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྟོང་གི་ལས་
 དོན་དེ་ཆགས་ཚུད་ཡོང་ཐུབ་པར་ཆང་མས་
 ཆབ་སྤྱོད་རེད། དཔལ་འཕྱོར་རེད། རིག་
 གཞུང་རེད། ང་ཆོང་ཡུལ་གོམས་གཤིས་
 ལུགས་རེད། དེ་ཆོ་ཆང་མའི་ཐོག་ལ་བསམ་
 ཚུལ་ཡག་པོ་ཞེ་བྱུང་སྤང་། འདིའི་
 བརྒྱུད་ནས་ང་རང་ཆོང་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་
 ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་རེད། མང་ཆོགས་
 རེད། དེ་ཆོ་ལ་དམིགས་བསམ་ཀྱི་འགན་
 ཁུར་ཡག་ག་ཡོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ལུ་ཡོད།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཆོང་དཔལ་འཕྱོར་དེ་ཁ་

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོ་ ༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས་སྐབས་བརྒྱ་བདུན་པའི་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་གོས་ཆོགས་ཆོགས་དུས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཆོགས་འདུ་མཇུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

མེད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱེད་ཐོག་ནས་མང་
 བོ་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོ་ཐོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཐུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་བབས་དེ་
 མང་བ་གཞན་རྟེན་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད།
 བརྒྱ་ཆ་ ༩༡ གཞན་རྟེན་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་གཙོ་པོ་བཀའ་
 འག་གིས་འགན་འཁུར་ནས་ཐབས་ཤེས་
 གནང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོའི་དངོས་སྤྱི་
 ལས་ཁུངས་སོ་སོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཁྱབ་
 ཁོངས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་སོ་སོ་ཡིན་ནའང་
 འདྲ། དངོས་སྤྱི་ལག་བསྟར་བྱེད་ཡོད་དུས་
 བསྐྱེད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གནང་དགོས་པ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རེད། ལས་འཆར་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་
 འགོ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ལ་དོན་མེད་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཚོའི་
 གས་ང་ཚོས་གང་སྐབ་སྐབ་ཀྱིས་སོ་སོས་
 འགན་འཁུར་ནས་བསྐྱེད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ལྟོན་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག་ལ་དངོས་སྤྱི་ལག་བསྟར་ཀྱི་ལས་དོན་
 དེ་དག་འཐུས་ལོར་མེད་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་རེད། ད་ལྟོ་ང་ཚོའི་ཁྱོས་ཚོགས་འདུའི་
 རང་གི་ཚོགས་མི་ཆང་མའི་འགན་ཞིག་རེད་
 དེ། ཡིན་ནའང་ཐད་ཀར་དབྱས་དང་ས་
 གནས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་ཀྱི་དང་
 འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་
 དོས་ནས་གཙོ་པོ་སྤྱོད་བསམ་རྣམ་དག་གི་

ཀྱན་སྐྱོང་ཐོག་ནས་ཐོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཐུགས་
 ཀྱི་ལས་དོན་སྤྱི་དང་། བྱེད་གཤམ་དཔལ་འབྱོར་
 ཀྱི་ཐོག་ལ་བསྐྱེད་ཆགས་དང་ལས་དོན་དེ་
 དག་དུས་ནས་དུས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་
 འགན་ཁུར་བཞེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
 བོ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཁྱོས་ཚོགས་ཀྱི་
 རང་ལ་ལས་དོན་འགན་ཁུར་ཞུ་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཐོག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།
 བཟོ་སྐྱེད་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ག་
 རང་བཞིན་དཔལ་ལྷན་བཀའ་འག་གི་ཐོག་
 རས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བ་འདྲ་མང་
 བོ་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་གས་ལ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་སྤྱོད་དངོས་སྤྱི་ལག་བསྟར་
 བྱེད་ཡོད་དུས། དོན་པན་ལྷན་པ་ཡོད་སྐབ་
 བར་རྣམ་པ་འདྲ་གསལ་བ་ཐོན་སྤྱོད་དགོས་
 པ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་རེད་འདྲ། དེ་མ་
 གཏོགས་ང་ཚོ་འདིར་ཚོགས། བཀའ་འོས་
 སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ས་བཟོ་སྐྱེད་དང་འི་བ་
 གནང་། བཀའ་འག་གི་ཐོག་ནས་ལན་
 འདེབས་གནང་། དེ་ག་རང་ཡིན་བསམ་
 བའི་ཚོ་ག་བྱུག་ལེན་ཀྱི་རྣམ་པར་བཅིས་
 བསྐྱེད་ན་ང་ཚོའི་དུས་ཚོད་འགོ་བརྒྱལ་བྱས།
 འགོ་སོང་འགོ་བརྒྱལ་ཆགས་འགོ་ཡི་འདྲ།
 གླ། དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བཅིས་ནས་དེ་
 ལ་ཡོ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ག་རེ་འདྲ། དེ་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ག་རེ་འདྲ།
 དངོས་གནས་ཀྱི་དོན་དང་ལྷན་པ་ཡོད་སྐབ་
 རྒྱར་འགན་ཁུར་ག་རེ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་

འདྲ། འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མས་དེའི་ཐོག་ནས་
 དོ་སྤང་གནང་སྐབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད་འདྲ། ཅེས་དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོས་ཚོགས་
 རྒྱར་གཉིས་བཅུགས་ཡོད་རེད། གཅིག་དེ་
 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་། རྒྱལ་ཉགས། རྒྱལ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཆང་ལྷན་གཅིག་གྱུར་ཡོད་རྒྱུའི་
 ཚོགས་རྒྱར་གཅིག་བྱས། གཅིག་དེ་སྤྱོད་
 ལ་ལོང་ས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐོན་པོ་མཆོག་
 གི་གོ་སྟོན་ཀྱི་ལོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
 ལ་ལོང་ས་མཆོག་གིས་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཁྱོས་ཚོགས་ནང་ལ་བཀའ་སྤྱོད་ཐེབས་
 པ་ཁག་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོ་བཙན་
 རྒྱལ་ཀྱི་ཐོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྟེན་
 པ་ཞེས་བའི་དེབ་གཉིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཁྱེས་
 ཆང་བ་རེད། དེ་ཁྱོད་བྱེད་རྒྱ་ལྷག་བསྐྱེད་
 ཡོད་རེད། དེ་སྤྱི་ག་རྒྱུའི་ཆང་དུ་ང་ཚོས་
 ཚོགས་རྒྱར་ཁག་གཉིས་བཅུགས་ཡོད་རེད།
 ཚོགས་རྒྱར་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་
 རའང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐེབས་སྤྱོད་པ་དང་། ལས་
 དོན་དེ་མཐུག་བསྐྱེད་ནས་དེ་རིང་དངོས་སྤྱི་
 ཁྱོས་ཚོགས་ནང་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞུ་བྱུང་
 ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་རྒྱ་བའི་གཅིག་དེ་
 ཁྱེས་ས་བཟོའི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 དར་དང་། རྒྱལ་ཉགས། རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ག་གཞི་དེ་རེད། རྒྱ་བའི་
 འདུའི་སྤྱོད་ལ་བཀའ་འག་གོང་མའི་གོང་
 མས་ཚོགས་རྒྱར་ཞིག་བཅུགས་འདྲ། དེའི་

རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཞི་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་ཆུང་
 ཞིག་བཅུགས་ཡོད་པེད། དེ་རིང་སྐབས་
 བཅུ་བདུན་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་
 ཀྱི་ཆོག་མཁན་ཆུང་བཅུགས་ནས་ཆོག་མཁན་ཆུང་
 གི་ཡུལ་དོན་སྒྲུབ་ཐོ་དང་བཅས་པ་མོས་
 ཆོག་མཁན་ནང་སློབས་སྤུལ་པ་ཅམ་མ་ཟད།
 བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲིག་གཞི་འཆར་
 ཟེན་ཞིག་བསྐྱམས་པ་པེད། དེའི་ཐོག་ནས་
 ང་ཆོས་ཉི་མ་གཉིས་འདྲ་པོ་ཞིག་བཏོ་སློང་
 ལྷང་ནས། སྤྱིར་བཏང་གིས་པོད་མི་རིགས་
 དང་རྒྱལ་ཁབ་མཆོན་རྒྱུའི་མཆོན་རྟགས་
 གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་པེད། དེ་
 ལ་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་བཅས་པ་
 གནས་བབ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
 འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་གནས་
 སྤངས་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་པེད། དེ་
 ཡང་ཆང་མའི་དགོངས་པ་གཅིག་ལྷུར་ཡོང་
 མི་ཡོང་ཟེར་བ་དེ་འི་བ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་
 པེད། ཡིན་ན་ཡང་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་
 རྣམ་པ་པེད། འཛིན་སྤྱོད་བཀའ་འགའ་གི་
 ཐོག་ནས་བཏོ་བཅོས་མོས་འཆར་བསྐྱམ་རྒྱ་
 གུས་ནས། ང་ཆོས་ཆང་མ་འདྲ་པོ་ཞིག་མང་
 མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་ལྷུང་སྤུལ་
 པ་དེ་ལག་པོ་ཞེ་པོ་ལྷུང་སོང་བསམ་ཀྱི་ཡོད།
 ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ང་རང་ཆོའི་མི་རིགས་
 ཀྱི་ངོ་པོ་མཆོན་སྤུལ་པའི་མཆོན་རྟགས་ཞིག་
 པེད། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རྒྱ་ནག་
 མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཆོས་གཤམ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་བཅི་དགོས་པ་གང་ཞིག་ལ།

རྒྱ་ནག་གི་བྱེད་སྤྱོད་དེ་ལ་ཡང་ང་ཆོས་
 བརྟ་ལན་དེ་ཡང་སྤྱད་སྤུལ་དགོས་པ་གཤམ་
 ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པེད། ཉེ་
 ཆར་ཁོ་རང་ཆོས་མི་མང་འཐུས་མི་ཆོག་མཁན་
 ཆེན་ཆོག་མཁན་པ་དེར་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་
 ཡར་ཐོན་སྤུལ་སྤེལ་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཟེར་བ་
 དེ་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་གཏན་འབེབས་
 གུས་ཡོད་པེད། ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡ རྣམ་
 དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་
 པེད། ང་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་མི་རིགས་ཞེས་
 པ་དེ་ཁག་ཁག་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། པོད་
 རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་
 རྟགས་ཞིག་ཡོད་དུ་ཟེར་ནས་དེ་རིང་གཏན་
 འབེབས་ལྷུང་སྤུལ་པ་དེ་ཡང་ཁོ་ཆོར་བརྟ་
 ལན་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་སོང་
 བསམ་ཀྱི་ཡོད། ལས་རིམ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་
 ཅི་ཡི་ཡོད། ལས་རིམ་གཤམ་ཆེན་པོ་བཅིས་
 པའི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་སྤྲིག་གཏན་འབེབས་
 ལྷུང་སྤུལ་པ་པེད། དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱ་
 རྒྱུ་དེ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་ལག་བསྟར་བྱེད་
 ཡོང་དུས། ང་ཆོའི་གཞུང་འབྲེལ་ཀྱི་སྤྲིག་
 འཇུགས་ཁག་པེད། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོག་མཁན་པ་ཁག་པེད། དེ་ཆོའི་གས་ཀྱིས་
 སྤྲིག་གཞི་འདི་ལ་སྤུལ་སྤྱད་གནང་སྟེ།
 དངོས་སུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཡོང་དུས་འགཤམ་
 འཛོལ་མ་ཡོང་བར་ཆད་ལྷན་ཡོང་སྤུལ་རྒྱུར་
 ཆང་མས་ལྷུང་སྤུལ་མཉམ་འདེགས་ཞུ་སྤུལ་
 དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་པེད།
 གཅིག་གཅིག་གིས་སོ་སོའི་རྒྱ་མཆན་དེ་

གཤམ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་འཐུར། མི་གཞན་
 ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ལ་དོ་སྤང་ཁྲིན་ནས་མེད་པའི་
 ཐོག་ནས་ཁག་དགྱི་གུས་ནས་དེ་ལ་དམའ་
 འབེབས་འདྲ་པོ་དང་རྒྱར་ཟ་འདྲ་པོ་ཐོན་ན་
 རྩ་བ་ནས་འབྲིག་ཡོད་མ་པེད། གང་གཏན་
 འབེབས་གུས་པ་དེ་ལ་ང་ཆོས་བཅི་བཀའ་
 བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ལག་ལེན་དུ་འཁོ་སྤུལ་
 དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཀྱི་པེད། དེ་ང་ཆོ་པོད་མི་རིགས་ཆང་
 མའི་ལས་འགན་པེད་མ་གཏོགས། མི་
 གཅིག་གཉིས་ཀྱི་འགན་མ་པེད། དེ་ཡིན་
 དུས་དེའི་ཐོག་ནས་ཆང་མ་གཅིག་ལྷུར་ཡོང་
 སྤུལ་རྒྱུར་འགན་ཁུར་བཞེས་དགོས་པ་གཤམ་
 ཆེན་པོ་པེད། དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་
 ཡོང་དུས་ནང་ཁུལ་གྱི་ཐོག་ནས་འགཤམ་
 འཛོལ་དང་། སྤྱི་ཆོག་མཁན་དང་གང་ཅིའི་
 གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲིག་གི་མེད་པ་
 ཡིན་ན། ང་ཆོས་སྐབས་དང་དུས་སུ་དེ་ལ་
 བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་ཁ་དེ་འདྲ་
 ཡོད་ཡོད་པ་པེད། དེ་ཡིན་དུས་དེའི་གནས་
 བབ་མ་ལྷུང་བར་དུ་གང་གཏན་འབེབས་
 གུས་པ་དེ་རྩ་འཛིན་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་
 འཁོ་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་ཞིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་པ་པེད་ཅེས་དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ཅིས་ལོ་ ༢༠༡༥་་

་༢༤ ལོའི་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ལེན་ཁྲིམས་
 ཡིག་དང་། ཅིས་ལོ་ ༢༠༡༤་་་༢༥ ལོའི་
 གཏོང་ལེན་ཁྲིམས་ཡིག་དེ་དེས་གོང་དུ་

སྟན་སྟོན་ཁྱེ་ཉེ་གཏན་འབེབས་ཁྱེ་མ་
 ཐག་པའི་གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་
 རེད། ང་རང་ཆོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་
 བབ་དེ་ངས་གོང་དུ་ཁྱེ་མ་ལྟར་རེད། བརྒྱ་
 ཆ་ ༩༡ གཞན་ཉེ་ཆགས་སྟོན་གྱི་ཡོད་
 རེད། བརྒྱ་ཆ་ ༩ ཞིག་ང་ཆོའི་སྤྱི་གཞུགས་
 གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་རང་དབང་དཔུ་ཁལ་
 ལག་དབང་དང་གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་མང་པོ་ཞིག་གི་
 ཐོག་ནས་ཡོད་སྟོན་གྱི་རེད། ང་རང་ཆོ་རང་
 ཁ་རང་གསོ་བྱ་རྒྱུ་ར་བཀའ་ཤག་གི་
 དགོངས་པ་ཡོད་རེད། བོད་མི་མང་ཆོགས་
 གྱི་དགོངས་པ་ཡོད་རེད། ང་རང་ཆོ་བོད་མི་
 རང་ཁལ་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རོགས་
 སན་དང་ཆོས་གཏོང་དེ་འདྲ་གནང་ནས་
 ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱེད་རྒྱུ་ར་བཀའ་ལམ་ག་
 རེ་ཡོད་པ་དེ་བཟུང་གོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་
 སྟེ་རེད་འདུག ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་རོགས་ཆོགས་རིགས་གཅིག་
 གཞུང་དང་ཆོགས་སྤེལ་ཁག་ཡོད་གི་ཡོད་པ་
 རེད། རིགས་གཅིག་སྒྲེར་པ་ཁག་ནས་ཡོད་
 གི་ཡོད་པ་རེད། མི་རིགས་གཞན་པའི་སྒྲེར་
 པ་གཅིག་ནས་ཡོད་ཐུབ་པར་ང་ཆོ་བོད་མིའི་
 སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་གང་ལ་གང་འཆམ་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་བབ་ཡག་པོ་ཡོད་
 མཁན་དེ་འདྲ་མཐོང་གི་འདུག དེ་ཆོའི་ཐོག་
 རས་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་སན་ཐོགས་པ་ག་
 རེ་འདུག ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ལྷན་ཡིག་
 དེ་ཆོ་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་དང་ཉམས་པ་
 སོར་རྒྱུད་ཡོད་བར་དམིགས་བསལ་ག་རེ་

འདུག དེ་ག་ནང་བཞེན་གྱི་ཉམས་ཐག་གི་
 གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་ཡིན་ནའང་འདྲ། འཕྲོད་
 བཞེན་གྱི་གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱི་
 བོའི་རིགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོ་
 བོད་པས་བོད་པར་རོགས་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་
 ཡིན་ན། རང་བཞེན་གྱི་སྤྱི་གཞུགས་ལ་
 སན་ཐོགས་གྱི་ཡོད་རེད། བོད་པའི་སྤྱི་
 ཆོགས་ནང་ལའང་དམིགས་བསལ་གྱི་མིག་
 ལྟོས་བཟང་པོ་འདྲ་ཞིག་ང་ཆོས་བཞག་ཐུབ་
 གྱི་རེད་སྟེ། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོ་ཆང་མས་དེའི་
 ཐོག་ལ་ཐུགས་སྐྱེད་གནང་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཟེར་ནས་དེ་ལྟར་
 ཡིན། ང་ཆོའི་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་ཁྱོས་
 ཆོགས་ཆོགས་དུས་ ༡༡ གི་ཐོག་ལ་ལས་
 རིམ་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་ཆེ་ཁག་དེ་འདྲ་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཡོད།

དེ་ནས་དེ་རིང་ང་ཆོའི་སྐབས་བཅུ་
 བདུན་པའི་ཁྱོས་ཆོགས་མཐའ་མ་དེ་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞེན་གྱི་ང་ཆོས་
 སྟེ་ལྟའི་ནང་ལ་ཐུག་ལས་གནང་བའི་ཡིག་
 ཆ་ཨང་ ༣༣ པ་དེ་ཁྱོས་ཆོགས་གྱི་ལས་
 རོན་བྱེད་ཐུགས་འདྲ་པོ་རེད། ཆོགས་གཙོའི་
 གཏམ་བཤད་གྱི་ཆ་ཤས་འདྲ་པོ་ཞིག་དེ་
 རྒྱལ་པ་ཆོའི་ངོས་ནས་ཆང་མའི་བྱ་པའི་
 རུལ་ལ་ཡོད་རེད། དེ་ནས་རེ་རེ་ནས་མར་
 སྟན་སེང་ལྟ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། ངས་
 བསྐྱེད་སྐྱེད་པོ་ཞིག་མདོར་བསྐྱེད་མདོར་
 བསྐྱེད་འདྲ་ཞིག་ཁྱེ་མ་བསམ་སོང་། དེ་
 ག་ནང་བཞེན་ང་ཆོ་སྐབས་བཅུ་བདུན་པ་

ཐོག་མར་འགོ་བཅུགས་ནས་བྱེ་ལོ་ ༢༠༢༡
 ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༩ ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་ཁྱོས་
 ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་པས་དམ་འབུལ་
 གནང་བ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་ང་ཆོས་ས་
 བགོས་འཆམས་གཞིགས་ཐེབས་རྒྱ་དང་།
 ས་བགོས་ཐུགས་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་དེ་འདྲའི་
 ལས་རིམ་ནས་མར་འགོ་བཅུགས་ཡོད་
 རེད། ང་ཆོ་ཁྱོས་ཆོགས་གོང་མ་མང་པོའི་
 ཐོག་ནས་ང་ཆོས་འཆམས་གཞིགས་ཐེབས་
 རྒྱ་དང་། དེ་ག་ནང་བཞེན་ས་བགོས་ཐུགས་
 སྤྱོད་ཐེབས་རྒྱ་དེ་ཆོ་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་པོ་ཞིག་
 ཅིས་འདུག དེ་ནས་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་
 རྣམས་པ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་དེའི་ཐོག་
 ལ་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་ཡོད་
 རེད། ཁྱོས་ཆོགས་ནང་ལའང་སྤྱོད་བྱུང་
 ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 དེ་ཡང་ང་ཆོའི་ཁྱོས་ཆོགས་ཀྱི་སྟེལ་རྒྱུན་གྱི་
 འགོ་སྐྱེད་ཀྱི་ནང་ནས། ཁྲིམས་ཡིག་གི་
 ཐོག་ནས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་དེ། ཁྱོས་
 ཆོགས་ཀྱིས་དེ་མི་མང་དང་བཀའ་ཤག་
 ཡང་ན་མི་མང་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་བར་ལ་
 ཟམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ངོ་ཐོར་ངོས་
 འཛིན་བྱས་འདུག ང་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་
 སྤྱི་གཞུགས་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཡོངས་
 ཡས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛུང་
 འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་མང་

ཆོག་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྤེལ་དགོས་སྐྱོད་དང་།
 དེ་ནས་མང་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་
 ཤེས་ཡོན་རེད། འཕྲོད་བསྟེན་རེད། ཉམ་
 ཐག་གི་གནས་སྐབས་རེད། དེ་ནང་བཞུགས་
 གྱི་ས་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་
 མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྤྲིག་འཇུག་ལ་
 ལྷ་སྤྲུལ་གནང་དགོས་པ། དེ་ག་ནང་བཞུགས་
 གྱི་སྤྲིག་འཇུག་རེད། མི་མང་གི་ཐོག་ནས་
 རོ་སྤང་མ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་
 འབྲེལ་ལྷག་བསྐྱད་པ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན་
 བ། བཀྲར་འོས་སྤྲི་འཇུག་རྣམ་པ་ས་གནས་
 ས་ཐོག་ལ་ཐེབས་ནས་འཆམས་འབྲིའི་
 གཞིགས་སྐྱོར་དང་། ས་བཤོས་ཕྱོགས་སྐྱོད།
 དེར་ང་ཆོས་དུས་ཆོད་རེས་ཅན་ཞིག་བཏང་
 བ་ཞིག་ཆགས་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་ང་ཆོས་
 ཐབས་ལམ་དེ་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་ང་ཆོད་
 ལས་རིམ་གལ་ཆེན་པོ་འབྲེལ་ཆགས་གྱི་
 འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཅ་པའི་ང་རང་ཆོད་མང་
 གཙོ་ཆོས་གཞི་ཡི་ཐོག་ནས་ཆབ་སྲིད་གྱི་
 ཆོག་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ག་ནང་
 བཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་ས་དེ་ཡང་ཆོས་ཁ་ཆོས་
 བརྒྱད་ས་གནས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ང་
 ཆོ་འདྲེར་སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་གྲོས་ཆོག་ས་
 གྱི་འཇུག་མི་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ཐོད་མི་ས་ཡ་
 དུག་གི་སྤྲུལ་ཆབ་དང་། ཐོད་མི་རིགས་གྱི་
 བདེ་དོན་འཐབ་ཅོད་གྱི་ཐོག་ལ་རེད། ཐོད་མི་
 རིགས་གྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་
 རེད། ཐོད་མི་རིགས་གྱི་སྤྲུལ་ཆོག་གྱི་བདེ་
 དོན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་

གཞེངས་སུ་ཐོན་པའི་ཐོག་ནས་སྤྲོད་སྤྲོད་
 བྱེད་སྤྲུབ་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་བཤད་
 སྤྲུབ་དགོས་པ། དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཀྱི་འཛིན་
 སྤྲོད་བཀའ་ཤག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་དེ་
 ལ་སྤྲུགས་པའི་གསོ་སྤྲོད་ལས་གཞི་འདིར་
 སྤྲུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་
 ཆགས་བསྐྱད་གྱི་འདུག ང་ཆོད་སྤྲིག་
 འཇུགས་བཅུགས་སྤྲོད་དམིགས་བསལ་གྱི་
 དགོས་མཁོ་དགོས་དམིགས་ཐེར་ནའང་མི་
 འདུག དོན་དག་དེ་ཆགས་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་
 རེད། དམིགས་ལུལ་འབྲེལ་པོ་དེ་རེད། དེ་ཡིན་
 དུས་དེ་ཡི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་ས་གནས་ལ་
 འཆམས་འབྲིའི་གཞིགས་སྐྱོར་ཐེབས་སྐྱོད་
 དང་། ས་བཤོས་ཕྱོགས་སྐྱོད་དེ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་བཅི་བསྐྱད་གྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ང་
 ཆོས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྐྱར་ཡོད་དུས།
 མང་གཙོ་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ཡང་
 མཆམས་པེ་སྤྲུལ་ཆོག་ནང་ལ་གནས་ཚུལ་
 ལ་མཆམ་པོ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་གི་འདུག ཡིན་
 ནའང་ང་ཆོ་གནས་སྐབས་གཅིག་གི་ཐོག་
 ནས་དེ་འབྲེལ་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་
 ཆོག་གཙོ་ཐོག་ནས་གཅིག་འགྲིག་པ་
 རེད། འགྲིག་པ་མ་རེད་ཐེར་ནས་གང་ཡང་
 ལྷ་ཡི་མེད་དེ། ང་ཆོད་གྲོས་ཆོག་གྱི་
 འཇུག་མི་རྣམ་པ་ཡིན་ནའང་འབྲེལ་ རྒྱ་ཆེད་
 མང་ཆོག་ཡིན་ནའང་འབྲེལ་ ང་ཆོད་སྤྲུལ་
 ཆོག་དེ་ཆུང་ཆུང་ཆགས་ཆར་བ་རེད། ང་
 ཆོད་ཐོད་ནང་གི་གནས་བབ་དེ་རང་
 འཇགས་ལྷག་བསྐྱད་ན། ང་རང་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་

ས་ནས་བཤོ་སྤྲོད་གནང་སྐྱོད་དང་། ང་ཆོས་
 ལས་དོན་བཅུ་རྒྱུ། འགན་ཁུར་ལྷ་སྤངས་
 ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ང་ཆོ་འདྲེར་སྤེལ་
 བཅོལ་གྱི་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་སྤྲོད་
 དུས། མི་འཛོར་གྱི་ཐོག་ནས་ཡང་འབྲེལ་
 གཅིག་དང་ཁྱི་ལྷ་ཡར་མར་ཞིག་རེད། ཐོད་
 པ་ཡིན་ནའང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཁ་
 བཀྲམས་ནས་གནས་སྤྲོད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་
 ཡིན་དུས་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོ་བཟང་སྤྲོད་
 དང་ཐོད་མིའི་ནང་ཁྱལ་གཅིག་སྤྲིལ་གྱི་རྣམ་
 པ་ཡོང་སྤྲུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཡིན་དུས། རྒྱ་ཆེད་མང་ཆོག་གྱི་དོས་ནས་
 ཡང་རི་སྤྲོད་ཐོད་གྱི་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་
 བར་དུ་ང་རང་ཆོད་སྤྲིག་འཇུགས་གནས་
 དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། སྤྲིག་འཇུགས་དང་
 མང་ཆོག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡག་པོ་
 ཉར་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆང་
 མ་ནས་འགན་ཁུར་དང་ལྷག་བསམ། ཆ་
 ཤེས། གང་ལྟར་སྤྲུལ་ཆོག་འདི་ལེགས་པའི་
 ལམ་དུ་ཁྱེད་སྤྲུབ་དགོས་པའི་འགན་བཞེས་
 དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་
 འདུག དེ་ཡིན་དུས་འདས་པའི་ཉམས་སྤྲོད་
 ལ་བལྟས་ནས་དེ་འབྲེལ་ལྷན་ན་བསམ་
 མོང་།
 དེ་ག་ནང་བཞུགས་དེས་གྱི་འདི་
 བཅིས་པའི་ང་རང་ཆོས་གྲོས་ཆོག་ཐེངས་
 ༡༡ ཆོག་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ལ་ང་རང་
 ཆོད་གྲོས་ཆོག་གྱི་ཐོག་ནས་གཞུང་
 འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་གངས་ ༡༩།

ཁྱིམ་ས་བཅོའི་ལས་དོན་གཏོང་ལེན་ཁྱིམ་ས་
 ཡིག་དང་དེ་ཆོ་ཆང་མ་བཅུས་པའི་གངས་
 ༤༩ བསྐྱུངས་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཡང་
 གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག ང་ཆོ་
 སྐལ་ས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་མ་
 སྐབས་ཡོང་དུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་
 གནས་སྐྱེད་དེ་དཀའ་ངལ་ཞིག་གི་ནང་ལ་
 ལྷུང་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཅེས་ཞུས་ནས་མ་
 འགྲིག་པ་མེད་པའི་བཅོ་ལྔ་ཞིག་རེད། ཡིན་
 ནའང་དཀའ་ངལ་ནང་ལ་ལྷུང་བ་དེའི་ཐོག་
 ནས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་རེད། གྲོས་
 ཚོགས་འཕུས་མི་རེད། བཟང་སྐྱོད་ཀྱི་འགན་
 ཁུར་ཞུས། གདོང་ལེན་གནང་ནས་ང་ཆོ་
 འགྲེལ་ས་ནས་ཡང་ལངས་ཟེར་ནའང་
 འགྲིག་གི་ཡོད་པེད། གང་ལྟར་ང་ཆོས་མིག་
 དཔེ་འོས་པ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་སུ་བཏོད་པེད།
 དེ་ང་རང་ཆོ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཆང་
 མའི་བྱས་ཤིང་དང་གཟེ་བཞིན་ལ་བཅུས་
 ནའང་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་
 བསམ་གྱི་འདུག དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོའི་
 འདས་པའི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་དང་དེ་ཆོ་
 ལ་བཞུས་ནས་ང་ཆོའི་ཁྱིམ་ས་སྤྱི་གནང་
 རིགས་གཅིག་གསར་པ་བཅོ་དགོས་པ།
 རིགས་གཅིག་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་
 འདྲ་ཡོང་བ་ཡིན་ན་ཁྱིམ་ས་སྤྱི་གཞི་
 ནས་ཁ་གསལ་བཅོ་དགོས་ཀྱི། དེ་འདྲ་ཡིན་
 དུས་ང་ཆོའི་ཚོགས་ཚུང་ཁག་ནས་ལས་
 དོན་གནང་བར་བརྒྱུད་ཁྱིམ་ས་སྤྱི་གཞི་
 དེའི་ཐོག་ནས་བསྐྱུར་བཅོས་གནང་ཀྱི། དེ་

ཆོས་དངོས་གནས་སྤྱོད་གཅིག་ནས་པན་
 ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་བྱུང་སོང་བསམ་གྱི་
 ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ཅ་བའི་ཚོགས་གཙོ་
 གཏམ་བཤད་ཞུ་སྤྱོད་མཁན་འདི། གང་ཡོད་
 བ་དེ་འགྲོ་སུ་ན་བསམ་བ་དེ་འདྲ་བསམ་
 རྒྱའི་ནང་ན་ཡོད། ཞེ་པོ་ཞིག་འགྱུར་བ་
 བཏང་ནས་གཅིག་དགོས་རེད། གཉིས་
 དགོས་རེད་ཟེར་མཁན་དེ་ཡང་མིན། ཡོང་
 སུ་ལས་མེད་པའི་གནས་སྐྱེད་ཞིག་
 ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པེད། དེ་ཡིན་དུས་གང་
 ཡོད་པ་དེ་ང་ཆོ་ཆགས་ཚུད་པོ་དང་ཡག་པོ་
 ཞིག་འགྲོ་སུ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཐོག་ནས་ང་
 ཆོ་བཅོན་བྱེད་ལ་སྤེལ་ནས་ཡོ་རོ་ ༤༨
 ལྷག་ཅིག་ཆགས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པེད། དེ་ལྷ་
 བྱའི་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་དུས་ཆོད་དེ་འདྲ་ལ་
 འགྲིག་པ་ལ། ད་ལྷ་ང་ཆོ་ཆང་མའི་གནས་
 བབ་དེ་ཏོག་ཅམ་ཆད་མཐོན་པོ་ལྷ་བྱ་
 སྤེལ་བསྐྱེད་ཡོད་པེད། དེ་འགྲིག་མི་སུ་
 བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་ལྟ། དེ་འདྲའི་ཐོག་
 ནས་ཁྱིམ་ས་བཅོའི་ལས་དོན་ཁག་རེད།
 གནས་སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡར་རྒྱས་གཏང་
 དགོས་པ་གང་ཞིག་ལ་སྤྱོན་མའི་གནས་
 བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་གལ་ཆེའི་རྒྱ་མཆན་དང་
 གནས་བབ་དེ་ཆོ་ལ་གཟིགས་ནས་ཁྱིམ་ས་
 སྤྱི་གཞི་བསྐྱུར་བཅོས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ང་རང་
 ཆོའི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་
 ནའང་རེད། དེ་ཆོ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་
 བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཡོད་པེད། ཡིན་ནའང་ང་ཆོའི་ཁྱིམ་ས་བཅོའི་

ལས་དོན་ ༤༩ བསྐྱུངས་སུ་བ་བྱུང་ཡོད་
 པེད། དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་ང་
 རང་ཆོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་དཀའ་
 ངལ་ག་རེ་འཕྲད་ནའང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
 གདོང་ལེན་དང་། ཞེ་པོ་ཞིག་སྤྱོན་མའི་
 གནས་བབ་ནང་བཞིན་མ་ཡོང་བའི་ལས་ཁ་
 ཞིག་ང་ཆོས་བཅོ་སུ་བཏོད་པེད། དེ་ང་རང་
 ཆོའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་
 ཅེས་དེ་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་། དེ་ག་ནང་
 བཞིན་གོང་དུ་ཁྱིམ་ས་བཅོའི་ལས་དོན་དང་
 དེ་ཆོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
 ཆེད་འཕྲུགས་ཚོགས་ཚུང་ཟེངས་ ༡༠
 བཅུགས་འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་སྤྱི་འཕུས་
 རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆེད་འཕྲུགས་
 ཚོགས་ཚུང་གངས་ ༤ བཅུགས་འདུག ཅ་
 བའི་ང་ཆོའི་ཚོགས་ཚུང་ནང་བཞུགས་
 མཁན་ཐད་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་སྐྱེད་སྤྱོད་
 ཡོང་གི་ཡོད་པེད། སྤྱི་འཕུས་ཆང་མ་ལ་
 བཞུགས་སུ་བྱེད་པེད་དམ་ཞེས་འབྲེལ་བ་
 དེ་ཆོ་མཆམས་རེ་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ཡོང་གི་མི་འདུག ཡིན་ནའང་འོས་བབ་ཡོད་
 བ་དང་ཕྱག་ལས་དང་དེ་ཆོ་ལ་དོན་པན་
 གསོས་ས་རེད་བསམ་བ་དེ་ལ་པར་ཞུས་
 ཡོང་དུས། ཡང་དུས་ཆོད་དེ་ལ་ངོས་ལེན་ཞུ་
 མ་སུ་བའི་གནས་སྐྱེད་དེ་འདྲ་ཡོང་སྤྱོད་
 ཀྱི་འདུག དུས་ཆོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་གི་མི་
 འདུག་ཅེས་དེ་འདྲ་ཡོང་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག ཡིན་
 ནའང་ང་ཆོ་ཆང་མ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ར་བ་
 ནང་སྤེལ་ཆང་ཤིང་འགན་ཁུར་དགོས་

དུས། ཚང་མ་ལ་འབོད་སྐྱེལ་ཁུས་ནས་
 ཚོགས་ཆུང་ཁག་ནང་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་།
 ཕྱག་ལས་གནང་བ་དེ་ཡང་དོན་དང་ལྡན་པ་
 ཡོང་བར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ནུས་དཔྱད་
 བཏོན་ནས་ཐུབ་འབྲས་ཐོན་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱ་
 དེ་ཚོགས་ཆུང་རིམ་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་
 བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ནུས་པ་ཚང་མའི་བྱས་
 རྒྱས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་
 ཚོགས་ཆུང་གི་ནང་ལ་བཞུགས་མཁན་
 བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ནུས་པ་ཚང་མ་ལ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་དེ་ལྟར་འདོད་བྱུང་།

དེ་ག་ནང་བཞུགས་པོད་དོན་ལྟ་སྐྱེལ་
 ལས་འགུལ་ཟེར་ན་རེད། བོད་དོན་དང་
 འབྲེལ་བའི་ང་ཚོས་ཚོགས་འདུ་བསྐྱེད་ས་པ་
 དང་དེ་ཚོའི་གནས་སྡངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་
 འདུག དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་སྐབས་བཅུ་
 བདུན་པའི་ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཁྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེར་
 ཚོགས་ཆེན་དེ་ཐངས་གཉིས་ཚོགས་ཐུབ་པ་
 བྱུང་ཡོད་རེད། དེའི་སྡོན་ཀྱི་ཁྲོས་ཚོགས་
 རིམ་པའི་ནང་པལ་ཆེར་གཉིས་ཚོགས་ཐུབ་
 པ་བྱུང་མི་འདུག ཁྲོས་ཚོགས་སྐབས་
 གཅིག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་
 རྒྱུ་རྐྱེར་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་གཉིས་ཚོགས་
 པ་དེ་པལ་ཆེར་ཐངས་དང་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྡོན་མའི་སྐབས་སུ་
 དེར་ཐུགས་སྦྱང་མ་གནང་བ་མ་རེད། ཡང་
 གནས་སྡངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་འདྲ་འགྱུར་བ་
 འགྲོ་བ་དེ་རང་བཞིན་ཆགས་སྡོད་ཀྱི་འདུག

གྲ། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་སྐབས་བཅུ་བདུན་
 ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་
 རྒྱུ་རྐྱེར་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བཅུད་པ་དེ་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༩ ལ་ཕ་ཤིན་ཏོན་ཏེ་སི་ལ་ཚོགས་
 ཡོད་རེད། དེ་དམིགས་བསལ་ཞེ་སོ་ཞིག་དེ་
 བོད་མའི་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཟེར་
 ནའང་མ་འགྲིག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་གནས་
 སྡངས་ཤིག་བྱུང་སོང་། དེ་དུས་ནང་ཡམས་
 དེའི་མཐུག་ཆ་ཚང་ཞིག་སྤྱིལ་ཡོད་མ་རེད།
 དེ་ལ་ཡང་ཚང་མའི་ཐོག་ནས་དོགས་ཐོན་
 གནང་སྡོད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཆགས་ཡོད་
 རེད། ཡིན་ནའང་ཨ་རི་ལ་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་
 ཞིག་ནས་ཁྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཡོང་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཕ་ཤིན་ཏོན་ཏེ་སི་ལ་
 ཚོགས་དུས། ནུས་རྒྱུ་ཨ་རི་དེ་ང་ཚོའི་བོད་
 དོན་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྒྱུ་རྐྱེར་བྱེད་མཁན་གལ་
 ཆེ་ཤོས་དང་། དེ་ཡང་ཁྲིམས་ཤིག་གི་ཐོག་
 ནས་རྒྱུ་རྐྱེར་ཡོད་པ། དེ་ཡང་ཆབ་སྲིད་
 ཚོགས་པ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་རྐྱེར་
 རྒྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
 ངོས་འཛིན་ལྟ་ཡི་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོའི་
 ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་ལྟས་སྡོད་
 ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་གནས་བབ་དེ་ཉག་ཉག་
 ཅིག་སྡོད་མ་ཐུབ་ན་ཚོགས་འདུ་དེ་ང་ཚོའི་
 ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བསྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། འཛིན་སྲིད་གི་ཐོག་ནས་མཐུན་
 འགྱུར་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གནས་བབ་མང་
 པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
 ཡོད་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྟེ།

ཕ་ཤིན་ཏོན་ཏེ་སི་ལ་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་
 གཞོན་གཉིས་ཀ་པར་བཅར། པ་གཤི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚོགས་འདུ་སང་ཉིན་ཡིན་
 ནའང་དེ་རིང་ད་དུང་གཏན་འཁེལ་ཀྱི་ཡོད་
 མ་རེད། ཚོགས་འདུའི་དབུ་འབྱེད་དེ་ལ་ཨ་
 རིའི་ཁྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་
 ལུས་སྤྱི་ཐོན་སི་ལོ་སི་ (Nancy Pelosi)
 སེབས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད་རེད།
 ང་ཚོའི་འཚོགས་ས་དེ་ཡང་ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཁང་གཅིག་གི་ར་བ་ནང་ལ་ཚོགས་
 པ་རེད། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་རྒྱུ་རྐྱེར་
 བྱེད་མཁན་ནུས་པས་དོ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་
 ཡོད་རེད་སྟེ། སང་ཉིན་འཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་ན་
 དེ་རིང་གི་ལས་འཆར་གཏན་གང་འདྲ་
 འཁེལ་ཀྱི་ཡོད་ན་བསམ་བསམ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ཡོང་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་བའི་བོད་མའི་
 སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་བསོད་ནམས་རེད། དེ་ག་ནང་
 བཞུགས་སྤྱོད་པ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོའི་བསམ་པ་ལས་ལྷག་
 པ་དེ་འདྲ་ཡོང་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ དེ་ང་ཚོར་ཞེ་
 པོ་ཞིག་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་བསམ་ཀྱི་ཡོད།
 སྐབས་དེ་དུས་ཨ་རིའི་ཁྲོས་ཚོགས་འོག་
 མའི་ཚོགས་གཙོ་དངོས་སུ་སེབས་ནས་
 གསུང་བཤད་གནང་། དེ་ག་ནང་བཞུགས་
 རིའི་ཁྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སེབས་ནས་
 གསུང་བཤད་གནང་བ། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་
 ཁྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེར་
 བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་པ་རེད།

ཁོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ནས་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ཕྱོགས་ནས་ཚོགས་བཅར་བ་ནང་ལ་མང་པོས་ཞིག་ཐེབས་སྐབ་ཡོད་རེད། ཁོ་རང་ཚོར་དཔེ་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ནས་ཁོ་རང་ཚོས་བྱར་དུ་ཚོགས་ནས་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་བསྐྱགས་གཏམ་སྤེལ་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་། དེའི་རྗེས་སུ་མེག་སི་ཀོ་ (Mexico) ལ་ཁོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དེ་བཙུགས་སྐབ་བྱུང་རེད། ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་ཁོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་བཙུགས་པ་ཐེངས་དང་པོ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དངོས་སུ་ཨ་རིའི་གཞུང་དང་ཁོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱགས་སྒྲུང་གནང་ཡོང་དུས། ཁོ་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་སྤྲོད་པ་ཡོང་གི་འདུག་གྲ། དེ་ཡིན་དུས་སྐབས་དེ་དུས་དཔྱད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ནང་སྤྱི་ཚོར་ཡོད་པ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་འཛིན་ཐེབས་པ་རེད། གསུང་འཛིན་ཐེབས་དུས་གསུང་འཛིན་ནང་དུ་གསལ་པོ་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱད་ཀྱི་འཐབ་ཚད་གཅིག་སྤྱོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་པན་ཐོགས་པའི་རིག་གཞུང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཚོགས་བཅར་བ་

ཆང་མས་སྐྱགས་སྒྲུང་གནང་དགོས་རེད་ཅེས་བཀའ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ངས་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་བརྩི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ལོགས་ནས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་སྐྱ་སྐྱག་པ་ཡིན་ནའང་ངས་ཞུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚད་ཅེས་པ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་གཅིག་སྤྱོད་པ་འགྲིག་སོང་བ་དང་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གཉིས་ཐད་ཀར་སྤྱི་ཚོགས་གཞན་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་གཞན་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་འདོགས་པའི་གནས་བབ་འདུག དེ་ནས་འཁྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ཞེས་པ་དེ་ཚོའི་གསུང་ཚོས་ཞུས་ཆོག་གི་རེད་སྟེ། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་འཛམ་གླིང་ནང་ལ་བྱས་རྗེས་འབྲུལ་སྐབ་པའི་གནས་བབ་ཅིག་འདུག དེ་འཛམ་གླིང་ཆང་མས་དོ་སྒྲུང་གནང་རྒྱ་དང་། དེ་གལ་ཆེན་པོ་བརྩི་དགོས་པ་དེ་ཡོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ནས་རང་བཞིན་ཀྱི་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། འཁྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་དེ་ཚོ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དཔེར་ན། བོད་ཚོས་ལྷན་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་ནས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བོད་ལ་དར་བ་རེད། རྒྱ་ནག་རེད། དེ་བཞིན་ཨ་ཕི་ཡའི་ལུང་པ་མང་པོར་དར་ཡོད་རེད། དེ་

ནས་ཀྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་པར་ཡིན་ན་ང་ཚོ་བཅོན་ཕྱོགས་ལ་འཕྱོར་བའི་རྗེས་ལ་དར་བ་རེད་མ་གཏོགས། བོད་ནང་པ་ཟེར་བ་དེ་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་རེད། དེར་བཞེན་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་ལ་བོད་ནང་པ་ཟེར་བ་དེ་འཛམ་གླིང་གླིང་ལུང་པ་ཆང་མར་བྱུང་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་སྐྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞིག་སྤྲོད་པ་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན། བོད་ཚོས་ལ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྐྱོན་འགྱུར་ལ་བོད་སྐད་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་རེད། འདི་ཆ་ཆང་བ་དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་ཡོད་རེད། སྐད་ཡིག་གཞན་པ་སྐྱ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆེ་མཐོང་ཆེན་པོ་སྤྲོད་པ་ཡོང་གི་འདུག་གྲ། ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་ལ་ང་ཚོའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྐྱོན་འགྱུར་དེ་འཛམ་གླིང་གཞན་པའི་སྐད་ཡིག་ནང་ལ་བསྐྱར་རྒྱ་འགོ་འདྲེགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོར་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་རེད་དེ། ལུང་པ་དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་། ཚོས་ཟེར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གལ་ཆེན་པོར་སྤྲོད་པའི་གནས་སྐྱད་ཀྱི་

ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་
 ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་ཚོགས་ཡོང་དུས་
 དམིགས་བསལ་གྱི་རིག་གཞུང་དང་། གླུ་
 ཡིག་དེ་ཆོར་དམིགས་བསལ་གྱིས་དོ་སྤངས་
 ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་གཞན་
 བཞིན་ང་ཚོས་འཛིན་སྐྱོར་བཀའ་ལག་དང་
 མཉམ་དུ་གྲོས་བསྐྱར་བྱས་ནས་སྐབས་དེ་
 དུས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ལ་ཉན་ཞིབ་བྱས་
 པ་དེ་གཅིག་བྱས་ན་ཐོག་མ་ཡིན་སྲིད་ཀྱི་
 རེད། མཁས་དབང་དེ་ཆོ་གདན་འདེན་ཞུས་
 བས་ཉན་ཞིབ་ཅིག་གནང་ཡོད་རེད། དེའི་
 ཐོག་ནས་ད་ལྟ་ཨ་རིའི་ཁྲིམས་ཡིག་གསར་
 པ་དེ་བཞིན་འདྲིའི་འོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་གཞན་བཞིན་
 དེའི་སྒྲིལ་ལ་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
 རེད། དཔལ་ལྷན་གྱི་འཕེལ་བཀའ་ཁྲོན་དང་
 ཚོགས་གཙོ་གཉིས་བཅས་དངོས་སུ་ཨ་
 རིའི་གྲི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ལ་བཅར་རྒྱ་བྱུང་
 སོང་། དེའི་སྒྲིལ་ནས་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་
 ཐེབས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན་
 ཨ་རིའི་གྲི་སྲིད་ལས་ཁུངས་སུ་བཅར་བ་དེ་
 སལ་ཆེར་ཐེངས་དང་པོའི་གནད་དོན་འདྲ་
 ཞིག་ཆགས་ཡོད་རེད། དེའི་ཐད་ང་ཚོ་པར་
 ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བཅར་ཆོག་པ་བྱེད་ཅེས་
 གང་ཡང་ཞུས་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་
 སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུད་པ་

དེ་ལྷན་སྐྱེ་ Uzra Zeya ཁོང་རང་རེད། ཅ་
 བའི་ཁོང་རང་ང་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་འདུར་གདན་འདེན་ཞུས་ཡོད་རེད།
 ཡིན་ནའང་གཙོ་བོ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
 དོན་ཆགས་དུས་ཁོང་བཅར་མ་ཐུབ་པར།
 ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་དང་། དཔལ་
 ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་རེད། གྱི་འཕེལ་བཀའ་ཁྲོན་
 བཅས་ལས་ཁུངས་སུ་འཇུག་ཅན་ཐེབས་
 ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་དེ་འདྲའི་བཀའ་
 མོལ་ཚུར་བྱུང་བ་ཡིན་དུས། ང་ཚོ་དངོས་སུ་
 ཨ་རིའི་གྲི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ལ་བཅར་ནས་
 བཀའ་མོལ་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་
 གང་ལྟར་ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་
 བསྐྱར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་དེ་ང་ཚོའི་
 སྤྱི་གཙུག་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོལ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རེད། རིག་
 གཞུང་རེད། དེ་ཆོ་ཆང་མའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་
 བསྐྱར་ཡོང་སའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ལོ་རྒྱུས་
 འདྲ་པོ་དེ་ཆགས་སོང་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་
 ཡིན་དུས་སྐབས་དེ་དུས་གསུང་བཤད་དང་
 ཡིག་ཆ་ཁག་དེ་ཆོ་ད་ལྟ་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་
 ཐོག་ལ་ང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ན་ད་དུང་
 གསལ་པོ་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོང་
 སྲིད་ཀྱི་རེད།

དེ་གཞན་བཞིན་ང་ཚོའི་གྲོས་
 ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་ཆེན་
 ཐེངས་དགུ་པ་དེ་ཉི་འོང་གི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ལོ་
 (Tokyo) ལ་ཚོགས་པ་རེད། ཉི་འོང་ལ་
 ཚོགས་པ་དེ་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐབས་

སུ་ད་ལྟའི་གནས་བཤད་གནང་མཁན་གྱི་
 ཚོགས་གཙོ་འདི་ལ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་
 ཆེར་གཟིམ་ཚུང་མཇལ་ཁ་ཞུ་དུས། སྐབས་
 དེ་དུས་ལ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་ང་
 ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་
 ཚོགས་ཆེན་དེ་ཉི་འོང་ལ་གཅིག་འཆོགས་
 ཐུབ་རྒྱུ་མི་འདུག་གས། ཉི་འོང་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 བླ་ལ་ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་
 རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་པ་ཚོགས་མི་མང་པོས་དེ་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ལུང་པ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཡིན་དུས་གཅིག་འཆོགས་ཐུབ་རྒྱུ་མི་
 འདུག་གས་ཞེས་བཀའ་ཐེན་པར་ཐེབས་པ་
 རེད་དེ། དེ་དུས་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་
 བའང་ང་ཚོས་སེམས་ལ་ཉར་བསྐྱད་ཡོད་
 རེད། དེ་ནས་ཨ་རིའི་ནང་ལ་གྲོས་ཚོགས་
 བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
 བརྒྱད་པ་དེ་ཚོགས་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་ང་
 ཚོས་ལས་སང་ཉི་འོང་ལ་ཚོགས་ཐུབ་རྒྱུའི་
 གྲོས་བསྐྱར་བྱས། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་
 གཞོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་གྱི་
 འཕེལ་བཀའ་ཁྲོན་མཆོག་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་
 འགན་ཁུར་ཡག་པོ་བཞེས་ཡོད་རེད། གཙོ་
 བོ་ཉི་འོང་དོན་གཅོད་རེད། དེ་ནས་ཉི་འོང་
 གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་པ་
 མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ནས་དོས་ལེན་
 ཆད་མཐོན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་གནང་སོང་། དེ་
 ཡིན་དུས་ཁོང་རང་ཚོས་མཐུན་འབྱུར་སྐྱར་
 རྒྱ་དང་། བ་གིར་ནས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སའི་ཚོགས་ཁང་དེ་

ཆོར་ཉ་ལས་པའི་ཆད་མཐོན་པོའི་མཐུན་
 འགྱུར་སྒྱུར་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་དེ་རིང་གོ་
 སྐབས་འདི་བརྒྱད་ནས་ཨ་རིའི་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་ལུས་སྤྱི་
 Nancy Pelosi དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཨ་
 རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ Jim Mc-
 Govern རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཉི་འོར་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་
 པའི་ཚོགས་གཙོ་ལུས་སྤྱི་ Eriko Ya-
 matani ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་ལ་དམིགས་
 བསལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་ལ་ར་ཆོའི་བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་སྤངས་དེར་ཐོད་དོན་ཞུ་གཏུག་ཟེར་
 བཤད་འགྲིག་གི་འདུག ཐོད་དོན་ཞུ་སྤྱི་དེ་
 སྤྱིང་ཆེན་འབྲུ་པོར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་ཨ་
 རི་རེད། ལུ་རོབ་རེད། ཨེ་ཁི་ཡའི་ནང་ལ་ར་
 ཆོས་འཆར་གཞི་ཞིག་བཏོང་ནས་ཐོད་ཀྱི་
 ཐོག་ལ་ཐོད་ནང་གི་ཐོད་མའི་གནས་སྤངས་
 རེད། དེ་བཞིན་ཐོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་
 ཚད་ཀྱི་གནད་དོན་རེད། དེ་ཆོར་ཞུ་སྤྱི་
 རྩེད་རྒྱ་དེ་ཨ་རི་ནས་འགོ་བཙུགས་ནས་ལུ་
 རོབ་ནང་ལ་འདྲ་ཞུ་སྤྱི་ཞིག་ཤེད་ཐུབ་ན་
 བསམ་ནས་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཅོད་ནས་པ་
 མཉམ་དུ། ཐོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཆེན་
 ཞིག་སྤར་སེལ་ལ་ཚོགས་པ་རེད། དེ་དུས་
 གོ་བསྐྱར་བྱས། དེ་ཆོར་སྤྱི་གཞི་ཆེན་པོར་
 བརྩི་ཡོད་ཅེས་ཞུ་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་
 བཤད་ལ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་གཞི་ན་
 མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་གས་

དེ་མ་འོངས་པར་ར་ཆོའི་འགོ་ཁྲིད་ཆགས་
 འགྲོ་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་
 བས་པན་ཆུན་བསམ་ཆུལ་བརྗེ་ཡོན་ཤེད་
 རྒྱ། ར་རང་ཆོའི་རོས་ནས་ཐོད་ནང་གི་
 གནས་སྤངས་ཐོག་ལ་ཞུ་སྤྱི་བྱ་རྒྱ་དང་།
 རྒྱུ་རྐྱེན་བཅའ་ཐུབ་དགོས་རྒྱ་དེ་གཞི་
 ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱར་ཀྱི་འདུག་
 ཟེར་ནས། ལུ་རོབ་རེད། ཨེ་ཁི་ཁོ་ལི་ཡ་
 རེད། དེ་ཆོ་ཆང་མ་དོན་གཅོད་མཉམ་དུ་གོ་
 བསྐྱར་ཞུས་ནས་ར་ཆོའི་སྤྱི་འཐུས་ནས་པ་
 ཆ་བགོས་བྱས་ནས་པེབས་མ་ཐུབ་པའི་སྤྱི་
 འཐུས་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཐེངས་
 གཉིས་ཅམ་པེབས་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡོད་
 རེད། དེ་ར་ཆོས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ལ་
 བརྩིས་ནས་ལས་འཆར་དེ་བཟོས་པ་རེད།
 ཡིན་ནའང་དེའི་རྗེས་འབྲེལ་ཀྱི་ཐོད་དོན་ལ་
 རྒྱུ་རྐྱེན་ཀྱི་གནས་བབ་རེད། ཐོད་ཀྱི་ཐོག་
 ལ་གོ་རྟོགས་རེད། དེ་ཆོར་ཆོ་བཅར་ས་དེ་
 ཆོ་ལ་ཉན་ཉན་ཐུགས་པན་སོས་ཡོད་པའི་
 རེབ་ཞུ་ཡོད།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ར་ཆོའི་གནས་
 ལུལ་དེ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཆགས་སྤྱོད་ཡོད་
 རེད། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གཞི་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པ་ཁ་སང་ར་ཆོའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་
 ཡང་བཀའ་ཁོལ་རིམ་པ་ཡོད་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག་
 གྲ། དམིགས་བསལ་གྱིས་བཀའ་ཁྲིམ་ཆེན་
 པོ་ཡིན་པ། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཡོད་དུས་དེ་
 དངོས་གནས་ཉ་ལས་པ་རེད་འདུག ར་ཆོ་
 འདིར་རྒྱ་བའི་ཐོད་དོན་འཐབ་ཚད་དེ་སྤྱི་མོར་

ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 དགོངས་གཞི་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོང་གི་
 ཡོད་རེད། དཔེར་ན། ར་རང་ཆོའི་གྲོས་
 ཚོགས་ཐོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཆེན་
 ཐེངས་དང་པོ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་
 གར་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷི་ཡིར་ཚོགས་འདུག་
 སྐབས་དེ་དུས་གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་མང་པོ་
 བཅར་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཐོད་དོན་
 རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་འདུ་ད་ལྟ་ཕྱི་ལོ་ལས་
 ཁུངས་གྱིས་བསྐྱོར་གནང་བཞིན་པ་དེ་
 རེད། དེ་ཡང་དང་པོ་དེ་རྒྱ་གར་ལ་ཚོགས་
 པ་རེད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་དུས་ར་ཆོའི་ཆབ་སྲིད་
 འཐབ་ཚད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་འབྲུ་པོ་དེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྒྱ་གར་འདི་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་
 འདུག དེ་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་
 སྤྱོད་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཆོའི་ནམ་དཔྱོད་དང་ར་
 རང་ཆོའི་འཆར་གཞི་དེ་ཆོ་ཟུར་དུ་འབྲེལ་
 པའི་ཐོག་ནས་དེ་ཆོའི་གས་དེ་གཞི་ཆེན་པོ་
 ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་དུས། ར་རང་
 ཆོས་རྒྱ་གར་ནང་ཐོད་དོན་གོ་རྟོགས་སྤེལ་
 དགོས་པ་དེ་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་
 སྤྱོད་ཀྱི་འདུག འཇམ་བུ་སྤྱིང་ནང་གི་མི་
 འཁོར་མང་པོས་བྱས། སྤྱི་བས་ཆེ་པོས་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་གས་སུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ར་ཆོ་
 མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཉེ་པོས་དང་ར་ཆོ་ལ་
 བཀའ་ཁྲིམ་ཆེ་པོས་དེ་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་
 དུས། ཐོད་དོན་ཀྱི་ཐོག་ལ་གོ་རྟོགས་སྤེལ་
 དགོས་པ་དེ་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་
 སྤྱོད་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ར་ཆོའི་ཕྱི་ལོ་

༡༩༥༣-༡༩༥༤ བར་ཀྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་
ཁག་ཆ་ཆང་ནང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཆ་
བཞོན་བྱས་ནས་ཀྱ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་མི་
སྤྱི་ཀྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེའི་གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་
རེད། དབུས་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་
རེད། དེ་ཆོ་ལ་མངའ་སྡེ་དང་གནད་ཀྱི་བྱས།
དེའི་སྐབས་སུ་ང་ཆོས་ལྷ་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྷུ་ཡིག་
ཆ་དེ་ཆོ་གཏན་འབེབས་དེ་འདྲ་བྱས་པ་
ཡིན། དེ་ག་ནང་བཞེན་ང་ཆོ་བཀའ་སྤྱི་
གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཡིར་གཞུང་ཆབ་
ཁག་ཐུག་ཀྱི། དེ་དུས་ང་ཆོས་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོ་
དཔེ་ཡག་པོ་བཞེས་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་གས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱ་གར་ནང་བོད་དོན་གོ་
རྟོགས་སྤེལ་དགོས་པ་དང་ཀྱ་གར་ནང་
བཞུགས་པའི་གཞུང་ཆབ་ཁག་མཉམ་དུ་ང་
ཆོས་བོད་དོན་ཐོག་འབྲེལ་བ་ཉར་ཀྱི་དེ་ཆོ་
གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དུས།
མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་ང་ཆོས་འདིའི་
ཐོག་ལ་རུས་པ་གང་ཡོད་འདོན་དགོས་པ་
དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག
ང་ཆོ་ཀྱ་གར་ནང་བཅན་གྱིས་དུ་སྤེབས་
ནས་ལོ་ ༤༡ འགོ་ཡོད་རེད་དེ། ཀྱ་གར་
ནང་དེ་ཅུ་ཀྱིས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་གོ་
རྟོགས་མེད་པ་དང་མཁྱེན་རྟོགས་མེད་པའི་
གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཡོད་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག དེ་
འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཆོས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་པའི་
གནས་སྐབས་ཆགས་སྤྱོད་འདུག དེ་འདྲ་
ཡིན་དུས་ང་ཆོ་བཅན་གྱིས་དུ་མི་འཕོར་མང་
པོས་སྤེབས་ས་དེ་ཀྱ་གར་རེད། ཀྱ་གར་

ནང་དུ་འཆར་ཡོངས་བྱུང་གི་ཡོད་རེད། ཀྱ་
གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་འཐབ་ཚུང་པ་དང་ཀྱ་གར་
གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་འགུལ་པ་རེད། ཀྱ་གར་
ནང་གི་མཁས་པ་རེད། ཀྱ་གར་ནང་གི་སྤྱི་ག་
འཛུགས་ཁག་དེ་ཆོ་མཉམ་དུ་ང་ཆོས་
འབྲེལ་བ་ཉེ་པོ་ཞེ་པོ་བཞུགས་ཐུབ་དགོས་པའི་
གནས་སྐབས་ཆགས་དགོས་པའི་གནས་
བབ་དེ་འདུག ད་ལྟ་ང་ཆོས་དེའི་ཐོག་ལ་ཞེ་
པོ་ཞིག་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག དེ་སྤྱོད་མ་
སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ག་རེ་ཆགས་
འདུག འགན་ཁུར་མཁན་རྣམས་པའི་ཐོག་
ནས་ཡིན་ནའང་རེད། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ང་ཆོས་སྤྱོད་གསོ་
བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་
ཞིག་ཆགས་འདུག དེ་ཡིན་དུས་བཅན་གྱིས་
བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་དེ་ཆོ་ཡིན་ན་
ཡང་མངའ་སྡེ་འདྲ་མཉམ་ནང་གནས་སྤྱོད་ཀྱི་
ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་མངའ་སྡེ་དེ་ཆོ་རང་
བཞེན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་
འདུག དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་མ་འོངས་
པར་བོད་དོན་ཐོག་ལ་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཀྱི་
དང་། ཀྱ་གར་གྱི་ནང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
འཐབ་ཚུང་རེད། དེ་ག་གཞུང་རེད། སྐད་
ཡིག་རེད། ང་ཆོ་ལ་ཀྱུ་སྤྱོད་དེ་ཆོ་ཐོབ་
ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་
རེད་འདུག དེ་ཐོབ་པ་ལ་ང་ཆོ་ལ་གོ་རྟོགས་
དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཁག་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་
བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག དེར་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ནས་
ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་དུས། དེ་འདྲའི་

ཐོག་ནས་ང་ཆོས་ལས་འཆར་དེ་བཞིན་པ་
རེད། ལས་འཆར་དེ་ལ་བྱུབ་འབྲས་གང་ལ་
གང་འཆར་ཐོན་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་
མངའ་སྡེའི་ཐོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་
རེད། མངའ་སྡེའི་ཐོས་ཆོགས་ཀྱི་སྤོན་ཆེན་
ཁག་རེད། མངའ་སྡེའི་ཐོས་ཆོགས་ཀྱི་
འཐུས་མི་ཁག་རེད། གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་མང་
པོ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཡོད་རེད། མ་འོངས་པར་
ཡིན་ནའང་དེ་འདྲའི་ལས་འཆར་དང་། ཀྱ་
གར་ནང་དུ་བོད་དོན་ཐོག་གོ་རྟོགས་སྤེལ་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་རེད་
འདུག ང་ཆོ་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་ཐོས་
ཆོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྤེལ་བ་གཞིར་བཟུང་
གིས་བྱུབ་འབྲས་ཡིན་ནའང་གང་ལ་གང་
འཆར་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་
ལུ་ཡི་ཡོད་ཅེས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན།
དེ་ག་ནང་བཞེན་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་
ལས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཡིར་ཀྱི་
གར་དབུས་ཐོས་ཆོགས་ག་དུས་འཆོགས་
པ་ཡིན་ནའང་ང་ཆོ་མར་བཅར་ནས་ལྷ་
སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ལ་ཀྱ་གར་ཐོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་
སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་ག་དུས་བཅུགས་མིན་ལོ་
རྒྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསལ་པོ་མི་འདུག ཡིན་
ནའང་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལས་ཀྱ་གར་ཐོས་
ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་
བཅུགས་པ་རེད་ཅེས་གསལ་ཀྱི་འདུག དེ་
འདྲ་ཡིན་དུས་ཀྱ་གར་གྱི་བོད་དོན་རྒྱུ་
སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཞབས་ Surendra Kumar ཁོ་

རང་ལ་རྒྱལ་མངའ་འདུག སྡོན་མ་ང་ཁོང་
 རང་ཐུག་པ་ཡིན། ཁོ་རང་ལ་རྒྱ་གར་ནང་
 གྲོས་ཚོགས་པོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་
 བཙུགས་པ་དང་དེའི་བྱང་ཕྱིན་སྐོར་ལ་
 གཅིག་འབྲི་རྟོགས་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། བྱང་
 ཕྱིན་དེ་ཡིག་ཐོག་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡག་
 པོ་འདུག་གྲ། དེ་བྱང་མེད་ས་རེད། ད་ལྟ་
 ལག་ལེན་དུ་གར་སོར་མ་སོང་། ཡིན་ནའང་
 ང་ཚོ་དངོས་སུ་སྐབས་དེ་དུས་འགན་དང་པོ་
 གར་འབྲུ་འཐུང་འདུག་འགན་གཉིས་པ་གར་
 འབྲུ་འཐུང་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཁྱོད་ནས་ཡོང་
 གི་མི་འདུག་དེ་གསལ་གྱི་མི་འདུག་ཡིག་ཆ་
 ཚད་ལྡན་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་ཁྱེ་
 ཐུབ་པའི་གནས་བབ་མི་འདུག་གྲ། དཔེར་
 བ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་
 ཚོགས་པོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་
 ཐེངས་དང་པོ་དེ་ང་ཚོས་ལྷོ་ཡིར་ཚོགས་པ་
 རེད། ང་ཚོས་ལྷུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་
 མཆོག་གི་གསུང་བཤད་ཕྱོགས་སྒྲིག་གྱེད་
 ཡོང་དུས། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ལྷུབས་
 མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་
 དེ་ང་ཚོར་རག་གི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོས་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་ས་མང་པོ་ཞིག་ལ་འབྲེལ་བ་
 ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད་དེ། སྐབས་དེ་དུས་ལ་རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་
 གནང་བ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཚོར་རག་ཐུབ་ཀྱི་མི་
 འདུག་གྲ། དེ་ཡིན་དུས་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་ལོ་
 རྒྱུས་དེ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ལ་བཤད་

ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། ང་རང་ཆོའི་མི་རབས་ཀྱིས་
 ལོ་ངོ་ ༤༡ རིང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་ལལ་འགྲོ་
 རྒྱུའི་གནས་བབ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་
 འདུག་ དེ་ཆོའི་བྱང་ཕྱིན་དེ་ཆོ་གནས་ཐུབ་
 དགོས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་མི་རིགས་
 གཞན་པ། མི་རིགས་གཞན་ཟེར་ན་མི་
 འདུག་ ལོ་རྒྱུང་བའི་མི་རིགས་ གཞན་དེ་
 ཆོ་ལོ་སྤྱོད་གྱེད་དགོས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཐོག་
 གས་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་གནད་ཡོད་མི་
 སྤྱ་དེ་འབྲུ་དེ་འབྲུ་ཡིས་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད་
 རེད་དུ་ཟེར་ནས་ང་ཚོར་ཁུངས་འབྲུ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་འབྲུའི་
 ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ལུང་པ་གཞན་པ་
 ཡིན་ནའང་དེ་ཆོ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཆགས་
 བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་ ང་ཚོའི་མི་རབས་འགྱུར་བ་
 ཐེབས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། ང་ཚོ་ལོ་ ༤༡
 ཆགས་ནས་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ལ་རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པའི་མི་དེ་ཆོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 རྒྱུར་པ་ཆགས། མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་གནས་
 ལྷངས་དེ་གཞན་པར་འགྱུར་འགྲོ་ཡི་རེད།
 མི་རབས་གཞོན་པ་ཚོས་འགན་འཁུར་རྒྱ་
 དང་། མི་རབས་གཞོན་པས་འགན་འཁུར་
 བའི་དུས་ཚོད་སྐབས་ཡོང་དུས། དེའི་
 ཁུངས་འབྲུ་པོ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་སེམས་
 ལུགས་སྤྱོད་རྒྱ་དང་། ང་ཚོས་སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་ཆ་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡོང་བ་ལ་ང་ཚོར་ཡིག་ཆའི་ཐོག་
 གས་དེ་ཆོའི་གས་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་

ཆགས་བསྐྱད་དུས། རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
 པོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་ དེ་
 ཡིན་དུས་ང་ཚོས་དེར་སྐར་གསོ་ཐེངས་
 གཉིས་ཙམ་བྱས་ཡོད་རེད། དེ་ལས་སྤྱ་པོ་
 ཞིག་མི་འདུག་ མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་དེའི་
 ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ། སྐབས་དེ་དུས་འགན་
 འཁུར་མཁན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏང་དགོས་
 པའི་གནས་བབ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་
 དང་པོ་སྐར་གསོ་གྱེད་དུས་གྲོས་ཚོགས་
 འཐུས་མི་སུ་ཅི་ཏུ་ཀུ་མར་ (Sujeet Ku-
 mar) ལགས་རེད། ཁོ་རང་ཨོ་ཏེ་ཤི་ཤ་ནས་
 རེད། བྱས་ཙང་ཁོང་རང་གིས་རྒྱ་གར་གྲོས་
 ཚོགས་པོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
 ཚོགས་གཙོའི་འགན་བཞེས་སོང་། དེའི་
 རྗེས་ལ་དཀའ་ངལ་གང་ཙམ་བྱུང་། ཡིན་
 ནའང་མཐའ་མ་དེར་མེ་ཏུ་བ་ཅི་ (Bhartru-
 hari Mahtab Ji) ཁོ་རང་ཡང་ཨོ་ཏེ་ཤི་ཤ་
 གས་རེད། ད་ལྟ་རང་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
 པོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
 གཙོའི་འགན་བཞེས། དེ་ག་ནང་བཞེན་གྱི་
 ཨ་རུ་ན་ཅལ་ནས་ཡིན་པ་ Tabir Gao
 ཁོང་གིས་ཀྱང་འགན་བཞེས་ནས་ད་ལྟ་
 ལག་ཐག་ཆོད་འགྲོ་སྤྱོད་ཡོད་རེད། ཡིན་
 ནའང་མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་
 ཡིན་ནའང་རེད། ང་ཚོས་རྒྱ་གར་གྲོས་
 ཚོགས་མཉམ་དུ་དམིགས་བསམ་གྱི་འབྲེལ་
 བ་བཞག་ཐུབ་དགོས་རྒྱ་དང་། པོད་ཀྱི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། འཐབ་ཚད་ཀྱི་

གནས་བབ་དེ་ངས་ངས་ཤུགས་ཀྱི་ཟེར་
 བྱེད་མེ་འདུག ཤུགས་མ་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱ་གར་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཞིང་ག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་གླ། དེ་ཡིན་དུས་
 དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བཅའ་རྒྱ་དེ་ཡང་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་ནས་ང་ཚོས་
 རྒྱ་བ་སྐྱོར་འཆོལ་ཐུབ་དགོས་པའི་གནས་
 ལུངས་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག ཡང་ན་ང་
 ཚོས་མང་ཆོགས་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བཞག་
 བ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་འཆོལ་ཐུབ་པའི་གནས་བབ་
 བཞག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའོ། ཡིན་ནའང་ད་
 ལྟ་བོམས་གཤེས་དེ་ཞེ་པོ་ཞིག་སྤྲེགས་ཐུབ་
 མི་འདུག་གླ། རྒྱ་རྒྱལ་ཁག་འདྲ་ཡིན་ན་མང་
 ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྒྱ་
 བ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་བསྐྱད་
 ཀྱི་འདུག རྒྱ་གར་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་
 ལུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡང་ང་ཚོས་དེ་ཤུགས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ང་
 ཚོས་ཆབ་སྲིད་པ་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་འཛོག་
 རྒྱ་དང་། མང་ཆོགས་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་
 བ་བཞག་ནས་བསྐྱད་མར་ཡོད་ཐུབ་རྒྱ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག
 དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་
 སྐལ་བུ་དེར་ང་ཚོས་མང་བཅར་ནས་མཇུག་
 འཕྲད་བྱུང་བ་ ༣༠༠ ལྷག་ཙམ་ཞིག་བྱུང་
 འདུག དེ་ཚོའི་གས་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚད་ཀྱི་བྱུང་རིམ་ནང་ལ་
 དམིགས་བསལ་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་
 ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོའི་གནས་
 ཡུལ་ཀྱི་གཞུང་གི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་དེ་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པའོ། དེ་ཡིན་དུས་ཉི་མ་
 ཅལ་མངའ་སྡེ་ཡི་གོས་ཆོགས་ག་དུས་
 ཆོགས་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་འབྲེལ་བ་
 ཞུས། དངོས་སུ་ཁོང་རང་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་ཐངས་གཉིས་
 ཅམ་ཞིག་རྒྱ་རམ་ས་ལའི་གོས་ཆོགས་
 ཆོགས་ཁང་ངས་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་གོས་
 ཆོགས་ཆོགས་ཁང་ནང་བྱར་ཉན་དུ་བཅར་
 རྒྱ་དང་། བན་ཚུན་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱ།
 གསོལ་ཆོགས་དང་ཐུག་ཉགས་ཐུལ་རྒྱའི་
 གོ་སྐབས་བྱུང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་
 མ་འོངས་པ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བ་
 སྐྱོར་གལ་ཆེན་པོ་གཅིག་པའོ། ང་ཚོའི་པ་
 ཡུལ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱ་གར་གི་མ་ཅལ་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག རྒྱ་ཁོར་ཡལ་ས་
 ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་བཞུགས་ས་དེ་ཉི་
 མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པའོ།
 ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ལོ་འདྲུགས་ཀྱི་གནས་
 ས་དེ་ཡང་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་པའོ། ཉི་མ་ཅལ་མི་མང་དེ་དང་
 ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ས་འབྲེལ་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་
 གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཆགས་
 བསྐྱད་ཀྱི་པའོ། རང་བཞིན་ཀྱི་ང་རང་ཚོའི་
 དོས་ལ་སྤྱོད་པོ་ཡོད་ཐུབ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་
 ག་རེ་གཏོང་རྒྱ་འདུག དེ་ཚོའི་གས་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་པའོ། དེ་གཞི་རྩར་འཛིན་
 བ་ཚུ་ལ་མ་འོངས་འཆར་དེ་ཚོ་བཅུམས་པ་

པའོ། དེས་ཉན་ཉན་ཀྱི་ཐུགས་ཕན་གསོས་
 པའི་རེ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་ཀྱི་ང་ཚོ་སྤྱི་
 འཐུས་རྣམས་པའོ། རྒྱ་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་
 ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་ས་གནས་འཐུས་ཆོགས་
 ཡོད་པའོ། ས་གནས་འཐུས་ཆོགས་ཁག་དེ་
 ཚོའི་ནང་ལ་ལོ་གཞིན་པ་མང་པོ་སྤྲོད་པ་
 ཡོད་གི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ས་གནས་
 འཐུས་ཆོགས་ཁང་དེ་ཚོ་ཆོད་ལྷན་འདྲ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན། རིམ་བཤ་དེ་ནས་ཡར་སྤྱི་
 འཐུས་སུ་སྤྲོད་རྒྱ་དང་། སྤྱི་ལོ་འདྲུགས་ཀྱི་
 ལས་ཀ་ལས་མཁན་ཡིན་དུས། ང་ཚོའི་
 གོས་ཆོགས་ཀྱི་འགོ་ཤུགས་པའོ། དེ་ཚོའི་
 གས་ལ་དམིགས་བསལ་ཀྱི་ཐུགས་ཕན་
 གསོ་རྒྱ་ཞིག་དང་། ས་གནས་ཀྱི་ས་གནས་
 འགོ་འཛིན་པའོ། ས་གནས་འཐུས་ཆོགས་
 པའོ། ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་དང་
 གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ་ཁག་
 དེ་ཚོ་ལྷིང་མཉམ་སྦྲངས་འཛིན་འདྲ་པོ་ཡག་
 པོ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་ན། ས་གནས་ནས་
 ཆགས་ཚུད་པོ་ཡོད་བསྐྱད་པའི་གནས་
 ལུངས་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་
 དེ་འདྲའི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་ཟེན་ནས་ང་
 ཚོས་ས་འཐུས་ཆོགས་ཁག་ལ་ཐབ་སྐྱོར་
 ཡུལ་བ་གངས་ ༡༡ བྱུང་ཡོད་པའོ། དེ་ག་
 བན་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པར་ཐབས་བྱས་
 དང་འབྲེལ་པའི་ཐབ་སྐྱོར་གངས་ ༦ འདྲ་
 བྱུང་ཡོད་པའོ། དེ་ཡིན་དུས་སྐལ་བུ་བཅུ་
 བདུན་པ་དེའི་སྐལ་བུ་སུ་མང་གཙོའི་ཐེགས་

ཅ" (NDI) གྲླབས་དེ་དུས་རྒྱ་རམ་ས་ལར་
 ཡོད་རེད། དེ་སྔོན་གྱི་འགན་འཛིན་གཉིས་
 འདྲ་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཀླུ་པ་ས་
 ཐུགས་འགན་ཁེ་པོ་ཞིག་བཞེས་སོང་། གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་
 མོ་ལཱ་འཕེལ་ས་འཆར་འདྲ་པོ་ཐབས་བྱས་
 གྱིས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞུ་ན་ལག་པོ་ཡོད་
 རེད། ང་ཚོ་མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་རིམ་བ་བྱས་
 བས་མཐའ་མ་ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཏོན་
 ཐུབ་ཡོད་རེད། དེ་བ་དེ་བཏོན་ཡོད་བ་རེད།
 དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་ལས་ཀ་ལས་རྒྱ་དེ་
 བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞེན་ངས་གོང་
 དུ་ཞུས་པ་གཞིར་བཟུང་རེད། གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་འཐུས་མི་ཀླུ་པ་ས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་འགྲོ་སྐྱབས་རེད། གནས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་འགྲོ་སྐྱབས་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་གོ་
 རྟོགས་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་ནས་མ་འོངས་པར་ཞུ་
 སྤྱུལ་གྱི་དུ་རྒྱ་དང་། བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ཚོ་
 ག་དེང་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་
 བསམ་ནས་དམིགས་ལུལ་དེ་ཟེན་བ་རེད།
 ང་ཚོས་དེ་ག་རང་ཞུ་ཡི་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་འཐུས་མི་དེ་ཚོ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་
 ད་ལྟ་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་ལ་ན་
 གཞིན་མང་པོ་སྤྱེབས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། མ་
 འོངས་པར་བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་རང་བཞིན་གྱི་
 དེའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་གནས་
 སྐབས་ཆགས་བསྐྱེད་དུས། དེའི་ཐོག་ནས་
 གོ་རྟོགས་འདྲ་ཞིག་ཆད་ལྷན་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་
 པ་ཡིན་ན། བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་གདེང་ཚོད་

དེ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱེབས་ཡོང་གི་རེད་སྟེ། དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་བཅུས་ནས། དེ་ག་
 བ་བཞིན་གྱི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་དུང་ཆེ་
 རུར་བ་དང་གནད་ཡོད་མང་པོ་ང་ཚོས་
 གདན་འདྲེན་ཞུས་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་
 བཞིན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཀའ་མོལ་ཞུ་མཁན་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྱི་འཛིན་དང་སྤྱི་དྲོམ་
 དེ་ཚོར་ལམ་སྟོན་ཞུ་མཁན་དེ་འདྲི་གནད་
 ཡོད་མི་སྣ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ང་ཚོས་
 སྤྱི་འཐུས་ཀླུ་པ་ས་ཐབ་སྤྱོད་ལུལ་ཡོད་རེད།
 དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་གས་ང་ཚོས་བྲན་བ་
 བཟུང་རྒྱུ་མི་འདུག དེ་ཚོའི་གས་ང་ཚོས་
 ཡང་སེ་ཡང་སེ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ནས་
 གྲླབས་དེ་དུས་བཀའ་མོལ་ག་རེ་གསུངས་
 སོང་། དགོངས་པ་བཞེས་སྤྱོད་གས་གང་འདྲ་
 རེད་འདུག དེ་མཉམ་དུ་ང་ཚོའི་གནས་བབ་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་ཐུགས་པན་ག་རེ་
 གསོ་ཡི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ། དེ་
 དངོས་གནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་རེད་
 འདུག དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་ཚོས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། དང་པོ་དེར་ཚུར་
 ཐོས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཐོས་པ་དེ་ལ་
 བསམ་གཞིག་གྱི་དུག་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 བསམ་གཞིག་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་སྤྱེབས་
 བ་དེར་སྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནང་
 བཞིན་གྱི་ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་
 དེ་ཡང་དེ་ག་རང་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་
 བབ་ཡིན་ནའང་རེད། ག་པར་ཡིན་ནའང་

དང་པོ་སོ་སོས་ཤེས་པར་བྱས། ཤེས་པ་ལ་
 དང་པོ་ཉན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཉན་པའི་
 རིམ་སྤྱེལ་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ལ་བསམ་
 གཞིག་བྱས། ང་ཚོའི་གནས་བབ་དང་
 མཚུངས་པའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ལམ་ག་རེ་
 འདུག དེ་བསྒྲོམ་སོང་ན། མཐའ་མ་ང་ཚོས་
 ལག་བསྐྱར་གྱི་རྒྱུར་ག་རེ་ཐུགས་པན་
 གསོ་ཡི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ།
 དེའི་རིམ་བ་དེ་ང་ཚོས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་
 ལ། དེའི་རིམ་བ་དེ་མ་འགྲོ་བ་དེ་ག་སེ་ང་
 ཚོས་བྲན་བ་བཟུང་ཆོག་ཆོག དེ་ཡང་ཆོག་
 ཐུག་ཡིན་གྱི་ཀླུ་པ་ས་འདྲ་ཞིག་བཅི་བསྐྱེད་ན་
 ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཉག་ཉག་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་འདུག
 དེ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོའི་
 ངོས་ནས་སྤྱི་འཐུས་ཀླུ་པ་ས་ཐབ་སྤྱོད་ལུལ་
 རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐངས་ 6 ཅུམ་ཞིག་བྱུང་
 འདུག དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅི་ནས་
 གནད་གི་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཀླུ་པ་ས་ཚོའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡིན་ནའང་དམིགས་བསལ་གྱི་
 ཐུགས་པན་གསོ་བའི་རེ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་དེ་ཡི་ཞོར་འདྲ་
 པོ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་ NDI ཡི་འགན་འཛིན་
 Leela རེད། གྲླབས་དེ་དུས་ང་ཚོ་ཡིན་
 རིའི་ལུང་པར་བཅར་བ་རེད། ད་ལྟ་བཀྱར་
 འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་དེ་ལ་བཞུགས་བསྐྱེད་
 ཡོད་རེད། ས་གཤིལ་ས་རིམ་དེ་ང་ཚོ་གྲོས་
 ཚོགས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་སྐབས་ནས་
 དང་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ས་
 གིར་བཅར་བ་དང་། ས་གཤིལ་གནད་ཡོད་མི་

སྐྱེས་པ་ལོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་མཇུག་པ་ལྟར་
 ལྷ་ཆུ་བྱུང་ཡོད་པེད། སྐབས་དེ་དུས་དེ་ཞེ་
 བོ་ཞིག་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་བས་མ་གྱི་ཡོད།
 དེར་ཡིན་ཟེའི་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་གོང་
 འོག་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་གཙོ་དང་ལྷན་དུ་ཆོ་
 མཇུག་པ་ལྟར་གནང་ཡོད་པེད། གྲོས་ཚོགས་
 འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་མཇུག་པ་ལྟར་ལྷ་བའི་
 དུས་ཚོད་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གཞུང་
 འབྲེལ་གྱི་ནུས་པ་འདྲ། དེ་འདྲའི་ཆེ་མཐོང་དེ་
 འདྲ་གནང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་
 ན་ས་ར་ཆོའི་སྤྱི་ག་འཇུག་པ་འདི་གཞུང་
 འབྲེལ་གྱིས་དོས་ལེན་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་
 པའི་ཐོག་ནས་ར་ཆོའི་སྤྱི་ག་དང་། ཆབ་སྲིད་
 གྱི་སྤྱི་དམ་ཆའི་ཐོག་ནས་དོས་འཇུག་པ་འདྲ་
 ཡོད་བསྐྱེད་པའི་གནས་བབ་ཆགས་བསྐྱེད་
 གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་
 སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ Leela
 རེད། དེ་གནང་བཞིན་གྱི་ NDI ཡི་འབྲེལ་
 ཡོད་ཆར་མ་ལ་གོ་སྐབས་དེ་བརྒྱུད་ནས་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་ཡི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་མ་
 འོངས་པར་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་
 ཐོག་ནས། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་
 པན་ཆུན་མཇུག་པ་ལྟར་ལྷ་ཆུ་ཡི་ལས་ཁ་འདྲ་
 ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་པེད། དེ་ཡིན་
 དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་
 ཆུ་གཅིག་དེ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་གནང་
 བཞིན་སྤྱི་འཐུས་ཆུན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལོ་
 ལུ་རེད། ཆུན་ལས་ཁག་གཅིག་ལོ་ལུ་ཉི་ལ་
 བོ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། ཆུན་ལས་ཁག་

གཅིག་ལོ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀ དེ་བཞིན་ཁག་
 གཅིག་ལོ་རེ་རེ་རེ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
 སྐབས་དེ་དུས་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
 ལ་ཡིན་ནའང་གནས་ཆུང་ག་རེ་ཡིན་ནའང་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་དེ་པན་ཆུན་གོ་
 བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡོད། དགོངས་པ་མཐུན་
 མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་པན་ཆུན་གོ་བསྐྱེད་
 བྱས། ར་ཆོའི་ཆུན་ལས་ནང་ལ་སྐྱོན་སེང་
 ལུས། ཆུན་ལས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཆར་མས་
 ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྒོ་ནས་འགན་
 ཁུར་བཞེས་སོང་བས་དེ་རིང་གོ་སྐབས་འདི་
 བརྒྱུད་ནས་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་ཆུ་ཡིན།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་བཀའ་སྤྱི་ལྷན་
 ཆུས་ཐེངས་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཚོགས་
 རེད། བཀའ་འགག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་
 གྲོས་ཚོགས་ནང་གི་ལས་དོན་རེད། གྲོས་
 ཚོགས་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་ལས་དོན་རེད། ཆར་
 མའི་ཐོག་ལ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་སྤྱོད་དུས་
 པའི་བཀའ་སྤྱོད་ནམ་པས་མཐུན་འགྱུར་ཆ་
 ཆར་སྐྱེད་སོང་བས་དེ་རིང་གོ་སྐབས་འདི་
 བརྒྱུད་ནས་དམིགས་བསལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 ཞེས་ལྷ་ཆུ་ཡིན།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་ལོ་འདི་འཇུག་
 སྤྱོད་བཀའ་འགག་གི་ཐོག་ནས་ལྷ་ཆུ་ལ་
 རིན་པོ་ཆའི་གོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་དང་བྱམས་
 བཅེའི་ལོར་སྐྱེད་བཅེ་ལྷ་ཆུའི་གནས་བབ་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པེད། དེ་ངས་ཡག་པོ་
 བྱུང་སོང་བས་མ་གྱི་ཡོད། ར་ཆོས་བོད་ཀྱི་

རིག་གཞུང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ལབ་
 གྱི་ཡོད་པེད། གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཆུ་
 མཆན་གང་རེད་ཟེར་དུས། བྱམས་བཅེའི་
 འབྱུང་ཁུངས་ལྷ་བྱུང་དོས་འཇུག་བྱེད་གྱི་
 ཡོད་པེད། བྱམས་བཅེའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་
 དོས་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་དུས། དེ་སྤྱི་ནོར་
 ལ་གོང་ས་ལྷ་ཐུབ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་དང་འབྲེལ་བ་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པས། ར་ཆོའི་རིག་
 གཞུང་དེ་གང་རེད་ཟེར་དུས། རིག་གཞུང་དེ་
 བྱམས་བཅེའི་གནས་བབ་ཅིག་ཡོད་པ་ཆར་
 མས་དོས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ལྷ་ཆུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འཇུག་སྤྱོད་ནང་དུ་
 གསུང་བཤད་རིམ་པ་གནང་བ་དང་།
 ལྷ་ཆུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་
 ལ་བཞེན་ནས་ཡིད་ཆེས་སྤྱོད་པ་རེད། བོད་
 པ་ཟེར་དུས་དམིགས་བསལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཡོད་པེད་ཟེར་བའི་ཁྱེད་ལྷག་ཅིག་བཅོས་
 ཐུབ་ཡོད་པེད། དེའི་ཐོག་ནས་ར་ཆོས་
 བསྐྱེད་དུ་ལྷ་ཐུབ་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་
 མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 ནས་བྱམས་བཅེའི་ལོ་བཅེ་སྐྱེད་བྱེད་ཆུ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་དང་ཐད་ཀར་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་
 བརྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
 ལྷ་ཐུབ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཀའ་
 ཉིན་རྗེས་ཉན་གྱི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་ཡོད་
 པ་རེད། གྲོས་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷ་ཆུ་ལ་བ་རིན་

པོ་ཆེའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཆང་མ་དེའི་
 བྱང་ཚུག་བསྐྱད་པའི་གནས་བབ་བྱུང་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་སྤྱི་མོས་བཞག་
 ཐུབ་པ་དེ་ཞེ་པོ་ཞིག་གཟེ་བཟིན་བྱུང་ཡོད་
 རེད། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། དགྲུང་ལོ་
 བཅུ་དྲུག་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཐོད་མི་རིགས་
 དང་འཐབ་ཚོད། ཐོད་ཀྱི་བསྐྱར་པ་ཆབ་སྲིད་
 དང་ཐོད་ཀྱི་བདེ་དོན་རིག་གཞུང་། ཐོད་ཀྱི་
 ཁོར་ཕུག་ལ་སོགས་པའི་གནས་བབ་མང་
 པོ་ཞིག་ལ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཆང་མེད་
 པ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་བཅའ་
 ཁྲིམས་ནང་དུ་ཐོད་མིའི་གཅིག་སྒྲིལ་དང་
 དེའི་མཆོན་ཉག་ཞེས་བཀོད་ཡོད་རེད། དེ་
 ཞེ་པོ་ཞིག་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་ལ་བཀའ་བློན་རྗེས་བློ་རྒྱ་རྒྱ་གཅིག་དང་
 ། དེ་བཞིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ཡར་སྤོང་
 པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། མ་འོངས་པར་
 ལུང་བསྐྱར་ཁག་ལྟ་བུ་བཅིས་པ་ཡིན་ན།
 སལ་ཆེར་དོ་སྤྱོད་བསྐྱར་པའི་ཉི་མའི་ལུང་
 བསྐྱར་ཞིག་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་དགྲུང་ལོ་
 བཅུ་དང་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་རྒྱུའི་ལུང་
 བསྐྱར་ཞིག་ཡོད་རེད། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བར་
 རྒྱལ་ཞིག་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དང་སུམ་
 ཅུ་ལྟ་ཅིམ་བཞུགས་སྐབས་པའི་ཞལ་བཞེས་
 གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡོང་ཐུབ་པར་ང་

ཚོའི་ངོས་ནས་ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་
 དགོངས་གཞི་དང་ཐུགས་དཔྱད་པོ་བཙོ་
 ཐུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་གྲ། དེར་བརྟེན་
 བཀའ་བློན་རྗེས་བློ་བཞག་པ་ནང་བཞིན་
 ཐོད་མི་ཆང་མས་ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་
 ཆེའི་བཀའ་བློན་ཆོར་བའི་ཐོག་ནས་དགོངས་
 གཞི་འགྲུབ་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་རེད།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་ཀྱི་ང་ཚོའི་ལས་
 འཆར་གཅིག་དེ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་འཕྲིན་
 ལས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དུ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཁྲུབ་
 བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ངོས་འཛིན་ལྷུ་ཡི་ཡོད་
 རེད། ཞེ་བདེའི་གཟེངས་ཉག་སྤྱི་མཆོན་
 པའི་གཟེངས་ཉག་སྤྱི་མཆོན་པ་མང་པོ་
 འབྱུང་བཞེས་གནང་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་
 ཡིག་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་ཐོབ་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ། ཉི་འོང་དུ་གྲོས་ཚོགས་
 ཐོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུར་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་དགྲུ་
 པའི་སྐབས་སུ་ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་
 མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 བས་དེ་དུས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གྲོས་
 ཚོད་ཅིག་བཞག་ཡོད་རེད། ཡིག་ཆ་དེ་ད་ལྟ་
 ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་གསལ་ཞེ་པོ་ཞིག་གལ་
 ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། སྤྱི་ནོར་
 ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གི་གོ་སྟོན་སྤྱད་བཅི་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་
 སལ་ཆེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤངས་ཆ་ཟེར་ན་མི་

འདུག་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ནམ་པའི་ཐོག་ནས་གྲོས་
 ཚོད་བཞག་པ་དེ་ཐངས་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཉི་
 འོང་ནང་དུ་གྲོས་ཚོགས་ཐོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུར་
 ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་པའི་སྐབས་སུ་
 ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་པ་
 འཕྲིན་ལས་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་རྒྱ་དང་།
 མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་ཡ་སྐབས་མགོན་
 རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སུ་མཐུད་
 བས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་རི་
 བཞིན་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུར་ང་ཚོས་གྲོས་ཚོད་དེ་
 འབྲེལ་བཞག་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་གསལ་འགྲུང་
 འགྲུང་མ་འོངས་པར་བན་ཐོགས་ཆེན་པོ་
 ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ག་ནང་
 བཞིན་གཅིག་དེ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་
 བསྐྱེད་པ་གནང་རྒྱ་དང་མང་གཙོའི་དེབ་
 ཕྱོགས་བསྐྱེད་པ་གནང་རྒྱ་དེ་རེད། ང་ཚོ་
 བཅུ་ཕྱེད་པོད་མིའི་མང་གཙོ་དེ་སྤྱི་ནོར་
 ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གིས་ང་ཚོར་གསོལ་རས་གནང་བ་རེད། ལྷི་
 ལོ་ ༡༩༩༠ ནང་གསོལ་རས་གནང་། ང་
 ཚོས་དུག་ཅུ་ནས་བཅིས་པ་ཡིན་ན་ལོ་ངོ་
 དུག་ཅུ་རེ་དུག་ཆགས་འབྱོ་ཡི་ཡོད་རེད།
 སྤྱིར་བཏང་ནས་འཛམ་སྤིང་ནང་དུ་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་སྐྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་མང་
 པོ་ཡོད་རེད། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་
 ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་གྲོས་ཚོགས་ལམ་
 ལུགས་དང་སྤྱི་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཡོད་

རེད། སྤྱི་འཐུས་ལམ་ལུགས་ནང་ལོགས་
ཡིན་ནའང་མ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་
བསྟན་གྱི་འདུག་གྲ། ཁྱོས་ཚོགས་གྱི་ལམ་
ལུགས་ཡིན་ནའང་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བ་
མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བསྟན་གྱི་འདུག་གྲ། དེ་
ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོའི་ཁྱོས་ཚོགས་གྱི་མང་
གཙོའི་སློབ་གཞི་དེ་ཆང་མའི་ལེགས་ཆ་
སྒྲུབ་ནས་དེ་ལྟར་ལྟུང་མགོན་རིན་པོ་
ཆེས་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་གྱི་འདུག་
ནམ་པ་ཚོར་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད།
མཐུན་གྱི་ཡོད་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ནང་
༡༩༩༣ ལོར་ལྟུང་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་
མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅུ་ཁྲིམས་ལམ་སྟོན་དེ་ཆོ་
ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྟགས་གནང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༡ ལོར་བཅན་བྱེད་བོད་མའི་བཅའ་
ཁྲིམས་དེ་སྟབས་ ༡༡ པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྟན་
ཚོགས་གྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་
སྟེ་ལྟུང་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལ་ཆོག་
མཆན་མཆན་ཏུགས་བཀོད་པ། དེའི་རྗེས་
སྤྱི་ལྟུང་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་
གཞི་དང་དེ་ཆོའི་གས་ཞེ་པོ་སྤྱབས་ཆེན་
ཆགས་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡
ནས་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་
འོས་འདེམས་གནང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༡ ནས་ལྟུང་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་
ཆབ་སྤྱི་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་དབང་
དེ་དག་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་ལ་
འགན་ཁུར་གནང་བ་ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ། དེ་
གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་རེད། བྱུང་རིམ་དང་

མ་སོང་ན་སྤྱི་གཅིག་ཆུང་ཆུང་ནས་
འཆར་འོངས་བྱུང་བའི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་
བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་
ནས་ང་རང་ཚོས་གོ་བ་དེ་ལོན་དགོས་ཀྱི་
འདུག་གྲ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལོར་ལྟོང་
ས་ལྟུང་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དགོངས་གཞི་ཆབ་སྤྱི་དང་གྱི་ནང་དུ་གལ་ཆེ་
པོས་ཞིག་ཆགས་ཡོད་རེད་ཅེས་ལྟུང་མ་
རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་གསུངས་ཡོད་རེད། རིང་
ནས་སྤྱི་དུ་བཞགས་པའི་འདོད་པའི་དོན་
ཞེས་པའི་དོན་གཅིག་དེ་མང་གཙོའི་སྤྱི་
འཐུས་དང་འགྲོ་སྤངས་འདི་ཆགས་
བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་
ཡིན་པས་ང་ཚོས་གཅིག་ཉར་བྱེད་དགོས་
པ་ང་ཚོ་ཆང་མར་འགན་ཡོད་རེད། ང་ཚོ་
ཁྱོས་ཚོགས་གྱི་ཚོགས་མི་ཆང་མ་ལ་འགན་
ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་མང་གཙོའི་ནང་དུ་
བསམ་ཚུལ་མཐུན་དང་མ་མཐུན་ཡོང་གི་
ཡོད་ཀྱང་། བསམ་ཚུལ་དེ་ལ་སྤངས་བཤད་
གོ་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་ལམ་ཁ་ཆ་ཆང་ཡོད་རེད།
མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ལ་སྤྱི་མོས་མང་མོས་
གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ང་
ཚོས་དང་ལེན་དང་བཅི་བཀུར་བྱས། ང་ཚོ་
རྒྱབ་རྒྱབ་འདྲ་ཡོང་ཐུབ་པ་དེ་སྤྱི་ལོར་ལྟོང་
ས་ལྟུང་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དགོངས་གཞི་སྤྱབས་ཆེན་པོ་དེ་གལ་ཆེན་
པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་གྱི་འདུག་གྲ།
དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་སེམས་ལ་བག་
ཆགས་ཡག་པོ་ཞིག་འདོགས་ཐུབ་དགོས་པ་

གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་རེད་འདུག། ང་ཚོར་
བག་ཆགས་ཡག་པོ་ཞིག་བཞག་ཐུབ་པ་
ཡིན་ན། ང་རང་ཚོ་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་
དེ་ལ་བག་ཆགས་ཡག་པོ་ཞིག་བཞག་ཐུབ་
གྱི་རེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བག་ཆགས་ཡག་
པོ་ཞིག་བཞག་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་
པའི་མི་རབས་ཐེར་བ་དེ་བས་ཐག་རིང་པོ་
ཆགས་འགྲོ་ཡི་འདུག་གྲ། དེ་ཆབ་སྤྱི་དང་
འཐབ་ཚད་གཅིག་བྱ་མ་རེད། ང་ཚོའི་རིག་
གཞུང་དང་སྤྱི་ཡིག་བཅས་པ་མང་པོ་ཞིག་
དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་འགྲོ་ཡི་རེད། དེ་
ཉམས་ཆག་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་ཡི་རེད།
དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་ལོར་ལྟོང་
ས་ལྟུང་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
བཀའ་སློབ་སྤྱི་གས་བསྐྱེད་གནང་རྒྱུ་དེ་
དེབ་གཞུགས་རང་ལ་མ་ལྟག་པའི་ཐོག་ནས་
དགོངས་པ་དང་རྒྱ་མཆན་ཐོག་ནས་སྤྱི་
ཐུབ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ། ད་ལྟོ་དཔར་སྤྱོད་
བྱེད་ཆོག་ཆོག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། མ་
འོངས་པར་དེ་ཆོ་དངོས་སྤྱི་བཀའ་སློབ་
ནམས་ཡོངས་ཁྲུབ་འབྲེལ་སྤེལ་གནང་གི་
ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་བཀའ་སློབ་ནམས་
སོ་སོས་སྤྱི་གས་དེའི་ནང་དོན་ནམས་
ལག་བསྟར་ཁྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་བསྟན་གྱི་འདུག།
དེ་ག་ནང་བཞིན་སྤྱི་ལོར་ལྟོང་ས་
ལྟུང་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གོ་སྟོན་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་གྱིས་
ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་

མཉམ་དུ་སྤྱོད་མོང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་
 ཐོག་ནས་ཐོས་ཆོད་ཅིག་བཞག་ཡོད་རེད།
 དེ་ག་ནང་བཞུགས་པ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
 མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་དམ་
 བཅའ་བཞུགས། མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་བྱམས་བཅེ་སྤེལ་
 དགོས་པ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་པ་
 ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་སྤྱད་པ་ནང་
 ཁུལ་མཐུན་སྤེལ་གནང་དགོས་པ། བོད་མི་
 ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 དང་སྐད་ཡིག་ཁོང་ལྷན་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་གོ་
 ཉོགས་སྤེལ་སྤྱ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེའི་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་དམ་ནས་དཔྱད་ཀྱི་
 འབྲུང་ཁུངས་ལྟ་བུ་གཅིག་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་
 གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་ཆགས་སྟབས།
 གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་དེ་ཉམས་པ་སྤྱང་
 གསོ་ཡོང་སྤྱད་རྒྱུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
 སྤྱད་པ་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞུགས་དེ་འབྲ་
 བཞེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ར་རང་
 ཆོ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་
 སྤྱད་པ་མཉམ་དུ་མཐུན་འབྲེལ་བྱས་ནས་
 ལྷན་དེ་མཆོག་གི་བླ་ཆེན་བཞུགས་ལུལ་
 (Raj Ghat) དུ་ར་ཆོ་སྤྱོད་ལས་ཆོགས་པ་
 དེ་འབྲ་བྱུང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་གས་
 ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དུས་ཆོད་སྤང་སྤང་དང་
 འགྲོ་སོང་ཞེས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྒྱུར་རྒྱུར་
 རེད་དེ་བག་ཆགས་དེ་ཆེན་པོ་འབྲ་ཞིག་ཡོང་
 སྤྱད་རྒྱུ་འདུག་གླ། དཔེར་ན། རྒྱའི་ཐིགས་པ་
 བསགས་ན་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་གང་གི་རེད་

ཟེར་བ་དེ་གསལ་པོ་རེད་སྟེ། དེ་འབྲའི་ཐོག་
 ནས་པ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་
 འབྲུག་སྤྱད་པ་དང་། ར་རང་ཆོའི་སྤྱི་ཚོགས་
 ནང་དུ་བཟང་སྤྱོད་དང་དེ་ཆོ་གོང་མཐོར་
 སྤེལ་སྤྱད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་འབྲའི་ཐོག་ནས་
 རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གཅིག་བསམ་སྒོ་
 གཏོང་བ་ཡིན་ན་ཞེ་པོ་ཞིག་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད་འདུག དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དུང་མཆོག་
 གིས་འདིའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོས་ཆོགས་ནང་དུ་
 གསུང་བཤད་མང་པོ་གནང་ཡོད་རེད།
 ཐོས་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཆང་མས་
 གསུངས་ཡོད་རེད། ར་རང་ཆོའི་ལས་དོན་
 ལས་སྤྱོདས་ཡོང་བ་དེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཀའ་བློན་
 ཆགས་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་གསལ་
 པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་གླ།
 མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ལྟ་བུ་ཡོང་བསྐྱད་དུས་
 དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་སོ་སོའི་སེམས་པའི་ཐོག་
 ནས་ཡང་སེ་བླ་རྒྱ་དང་། དངོས་སྤྱད་དེའི་
 ཐོག་ལ་ལག་བསྐྱར་ཞུ་སྤྱད་དགོས་པ་ག་རེ་
 འདུག དེ་དག་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ར་ཆོའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕྱི་མིག་བལྟས་པ་ཡིན་
 བ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་པ་
 བཞེས་ས་དེ་རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་ཐེང་བཅུ་
 གསུམ་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་ཐེང་ལྔ་
 བར་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་བཀའ་སྤྱོད་

གསུངས་ཡོང་དུས་ར་ཆོ་གེས་སྤྱད་ཀྱི་
 འདུག་གླ། དེའི་ཡར་ལ་འགྲོ་ཡོང་དུས་ཆོས་
 རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཟེར་ནས། ད་
 ལྟ་ར་ཆོའི་ཐོས་ཆོགས་ཀྱི་གལ་སྤྱོད་
 ལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཀྱི་སྤེབས་རིས་
 ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞུགས་ལྟ་རམས་ལའི་
 གཞུག་ལག་ཁང་གི་བཞུགས་ཁྱིའི་གཡོན་
 ཕྱོགས་སུ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཀྱི་
 སྤེབས་རིས་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་གས་སྤྱོད་མ་
 བོད་ནང་དུ་སྤེབས་རིས་གསུམ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་
 རེད་སྟེ། ཡིན་ནའང་དེ་ཆོའི་གས་གལ་ཆེན་
 པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་རེད། རས་དེ་རྒྱལ་བ་རིན་
 པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་
 ལས་ལ་བཞེན་ནས་ཡོང་གི་མེད་ན་བསམ་
 ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ར་ཆོའི་བཅན་པོ་སྤོང་
 བཅན་ཀྱི་དུས་ཆོད་ལ་ཡིན་ན་བོད་རྒྱལ་
 ཁམས་ཆང་མ་གཅིག་གྱུར་བཅོས་པ་དང་།
 དེ་ག་ནང་བཞུགས་ར་རང་ཆོའི་ཡོངས་གྲགས་
 ཀྱི་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་བོད་ཡིག་
 གསར་གཏོང་གནང་སྤྱོད། བོད་མི་ཡོངས་ལ་
 ཡིན་ནའང་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་
 ཆོས་གཅིང་མ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་གྲུས་བཅི་དང་ཆེ་མཐོང་། དམ་
 གཅིང་ཡོང་བར་ཞེ་པོ་ཞིག་འབད་བཅོན་
 གནང་འདུག་གླ། དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཁྱི་སྤོང་
 སྤེལ་བཅན་ཀྱི་དུས་ཆོད་འབྲ་ཡིན་ན་བོད་
 རང་ལ་ཕྱི་ལོགས་ནས་དཔལ་ལྷ་མེ་རྒྱའི་ནང་
 ཆོས་ཟེར་ན་མི་འདུག རྒྱ་གར་གྱི་ནང་ཆོས་
 དེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ། རའི་བསམ་

པ་ལ་འདིའི་ཕྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ང་ཚོ་ཞི་པོ་
 རྒྱུ་ཡོད་མ་ཤིང་དེ། བོད་ནང་ལ་ཕྱི་ལོགས་
 རན་མཁས་པ་ཞིག་ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་
 གདན་འདྲན་ཞུས་ནས་བོད་ནང་དུ་བྱུགས་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྱུར་ཡོད་ཤིང་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩་ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་འཛུགས་ཀྱི་དུས་
 ལུ་གྱུར་བཞག་བསམ་གྱི་ཡོད་ཤིང་། རྒྱལ་ས་
 དེ་དུས་ང་ཚོས་དཔལ་ལྷན་ལྷན་པོ་ཞིག་
 ཟེར་ན་འགྲིག་གི་ཤིང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
 འཆོ་གདན་འདྲན་ཞུས་པ། དེ་ག་ནང་བཞུགས་
 སློབ་དཔོན་པོ་ལྷན་པོ་འཛུགས་གདན་འདྲན་
 ཞུས། བསམ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་
 བཞེངས་པ། དེ་ཅམ་མ་ཤིང་། གཙུག་ལག་
 ཁང་བཞེངས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤིང་
 གནང་ཡོད་མ་ཤིང་། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཞེས་
 པ་དེ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 རང་དོན་དེ་བོད་ལ་ཚུར་བསྐྱར་ནས།
 བསམ་ལས་སྤྱི་ལུ་སྤྱིར་སྤྱོད་ཆེད་
 མངགས་བཅུགས་ནས་དེ་འདྲིའི་ཆེ་མཐོང་
 གནང་འདུག་གྲ། དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་པོ་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་དེ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་
 འཛམ་གླིང་ཆོང་མ། རྒྱ་ནག་ཤིང་། ༡་
 ཟེག་ཤིང་། ཁྱི་སྒོང་ལྷན་པོ་འཛུགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་
 ལ་ང་ཚོ་འདི་ཁྱི་སྒོང་ལྷན་པོ་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁང་
 པོ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་མཆོམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
 ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཤིང་དྲ། དེ་ག་
 རང་བཞུགས་ཁྱི་སྒོང་པོ་འཛུགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཡིན་
 ར་ང་ཚོ་འདི་བོད་རྒྱུད་ཡིག་གི་བཟང་དང་ཆོག་
 སྤྱིར་དེ་ཆོ་བཅོས་ནས་ཆོང་མས་གོ་རྟོགས་

ཡོང་བྱུག་རྒྱ། དེ་ག་ནང་བཞུགས་རྒྱུ་ལུ་
 ར་སྤྱིང་། བོད་བོད་ལུ་ལ་ར་སྤྱིང་ཅེས་རྒྱལ་ས་
 དེ་དུས་དུས་རབས་དགུ་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 ཤིང་། དེ་དུས་ལྷན་པོ་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད་
 ཡོད་པ་དེ་བཅུགས་ཡོད་ཤིང་། དེ་འདྲིའི་ཐོག་
 རན་པོ་ལྷན་པོ་འཛུགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་
 བཞུགས་རྒྱུ་དེ་བཅུགས་པོ་འཛུགས་རབས་དེ། ང་
 ཚོས་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ཞིག་ལ་བོད་སྐད་པོ་
 འཛུགས་བཤིང་། དེའི་རྒྱུ་སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་
 མག་གྱུ་ཤིང་། སྤྱི་ལུ་གཙང་པ་ཤིང་། རིན་
 སྤྱིངས་ཤིང་། དགའ་ལྷན་པོ་འཛུགས་དུ་མར་
 བྱུགས་རྒྱུ་དེ་གྱུར་ཡོད་ཤིང་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩་ལོར་ཞིག་ཚུར་སྤྱིངས་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་
 ཤིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩་ལོར་ཞིག་ཚུར་སྤྱིངས་ཤིང་
 ཚོ་འདིར་འགྲི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཆོང་དང་
 དགོངས་པ་བཞུགས་སྤྱིངས་དེ་ཆབ་སྤྱིང་
 གཅིག་ལུ་མ་ཤིང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
 གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་ཆོང་མ་ལ་དགོངས་པ་
 བཞུགས་འདུག་གྲ། དེའི་ཐོག་ནས་བོད་ཟེར་
 པ་དེ་གཞོན་པོར་གནས་སྤྱིངས་དགོས་པ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཤིང་འདུག་གྲ། དཔེར་ན། ང་
 ཚོའི་མིའི་ལུས་འདྲིའི་བཅུས་པ་ཡིན་ན་དོན་
 ལྷན་དུ་གཅིག་ཡོད་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་
 གཅིག་ལ་སྤྱི་ལུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྱུར་ན་གཞན་
 འཆོ་གནས་ཤིང་པར་ཁག་པོ་ཞི་པོ་ཞིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཤིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩་ལོར་བོད་ཟེར་
 པ་དེ་འཆོ་གནས་དང་བོད་ཅེས་པ་དེ་དགོས་
 པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ཆ་ལག་ཆ་ཆོང་བཞུགས་
 ཆོས། རྒྱུད་ཡིག་རིག་གཞུང་། གོམས་

གཞིས་ཆོང་མ་ལ་བཅི་བཀའ་ཡོང་བྱུག་རྒྱུ་
 དང་། དེའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསམ་འདུར་
 དུ་ཐོན་སྤྱིངས་པ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་
 པོ་ཞིག་ཤིང་འདུག་དེ་ཆོའི་གས་དེར་ལྷན་
 པ་ཤིན་པོ་ཆེ་ཡི་གསུངས་བསྐྱེད་པ་ཤིང་། ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཕེལ་འདུར་གྱུར་ཡོད་
 ཤིང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་
 བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དེ་
 གཅིག་གྱུར་བཅོས་འདུག་པ་ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་
 ཡོད་ཤིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩་ལོར་ཞིག་ཚུར་སྤྱིངས་པར་
 བོད་དེ་དེ་འདྲིའི་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་ལ་
 འབད་བཅོན་ཤིང་རྒྱུ་དང་རྒྱུས་པ་འདོན་
 དགོས། ང་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེའི་
 ཐོག་ནས་ང་ཚོས་གོ་བ་སྤྱིངས་ནས་གཅིག་
 གྱུར་བཅོ་སྤྱིངས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཤིང་འདུག་གྲ། དེ་འདྲིའི་ནས་དེ་
 འདྲིའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ཆོང་མས་འགན་ཁུར་
 བཞུགས་སྤྱིངས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ག་ནང་
 བཞུགས་རྒྱུ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ཡིན་ནའང་དེ་ཆོ་ལ་དགོངས་པ་བཞུགས་ནས་
 ལུར་བ་གྱུ་འདེགས་ཡོང་བྱུག་དགོས་པ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཤིང་འདུག་ཅེས་དེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 དེ་ག་ནང་བཞུགས་སྤྱིངས་ཆོགས་ཆོགས་དུས་
 བཅུ་གཅིག་ཤིང་ཤིང་། དེ་རིང་རྒྱལ་ས་བཅུ་
 བཅུན་པའི་སྤྱི་ལུ་ཆོགས་ཆོགས་དུས་མཐའ་
 མ་ཤིང་། ཆོགས་དུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་
 རོ་ཆོགས་དུང་མཆོག་ནས་བྱུག་ལས་ཁུར་
 ཐག་གནང་སོང་། འཛིན་སྤྱིངས་གི་ལས་དོན་
 གཅིག་ལུ་མ་ཤིང་། ང་ཚོའི་ལས་རིམ་གསར་

ལོག་རེད། དུས་དེབ་ཁག་རེད། དེ་ཚོ་ཁྱ་
 དག་གནང་རྒྱ་དང་མང་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ལ་
 འགན་ཁུར་ཞུས་སོང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་
 བྱང་འཕར་གཉིས་རེད། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་
 ལས་བྱེད་གལ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།
 དེ་ཚོ་ཆང་མ་ལ་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
 ནས་དམིགས་བསལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱ་
 ཡི་ཡོད། གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས་ཁ་སེང་
 ལས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་སུ་
 དམིགས་བསལ་བྱས་སྐབས་ཁྱས་ཡོད། གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་པོས་བསྐྱུ་བྱས་
 ནས་ཡར་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ལས་བྱེད་དེ་
 ཚོ་ཡིག་ཆད་བཏང་ནས་ཡར་ཡོང་གི་ཡོད་
 རེད། ཡར་སྐྱབས་ཆར་རྒྱས་མི་དེ་སྤྱི་མི་
 ཆགས་འགྲོ་ཡི་རེད། ལས་དོན་དེ་བོད་
 བསྐྱེད་སྤྱི་ལ་ཞབས་འདེགས་ཁྱ་ཐུབ་
 དགོས་པ་དེ་ར་ཆོའི་ལས་འགན་རེད་ལྟ།
 ཀྱན་སྐྱོང་དང་བསམ་སྒྲུའི་འབྲེལ་སྤངས་དེ་
 ཆོའི་གས་དེ་དུས་རྒྱུན་དུ་ནས་ཉར་ཐུབ་
 དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སོ་སའི་
 ཆོར་བ་དང་མཐུན་མིན་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་
 མཚན་བཤད་སྟོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡོང་ཆོག་
 པ་ཞིག་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་གཞི་ཅིའི་ལྟ་
 གྲུབ་དང་དམིགས་ལུལ་དེ་ར་ཆོས་མ་
 འགལ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལྟ། གཞི་
 ཅིའི་ལྟ་གྲུབ་དང་དམིགས་ལུལ་དང་འགལ་
 སོང་བ་ཡིན་ན་དེའི་ངོ་མོ་དེ་བརྒྱུ་རྒྱ་དེ་
 ལས་སྐྱོ་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་
 རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ར་ཆོའི་གཞི་ཅིའི་ལྟ་

གྲུབ་དེ་བོད་བསྐྱེད་སྤྱི་ལ་མན་ཐོགས་
 ཐུབ་དགོས་པའི་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱ་དང་
 ལས་དོན་ཚུལ་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཞེ་པོ་རེད་བཞག་བསམ་ནས་དེ་ཁྱས་
 ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་དེ་རིང་བསྐྱར་དུ་ཚོགས་
 བྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་བྱང་
 གཙོས་པའི་བྱང་འཕར་རྣམས་པ་གཉིས་དང་།
 འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཆང་མ་ལ་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ་ཞེས་ཁྱ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ག་ནང་བཞིན་དཔལ་
 འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིས་ཆན་པ་
 རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་བདེ་སྤང་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་སྤྱད་གི་
 སྤང་བྱ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ནང་སྤྱི་ཀྱི་
 སྒྲིག་གི་ལས་བྱེད་རེད། འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མ་
 ལ་གྲོས་ཚོགས་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་རེད།
 དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་ལ་དམིགས་
 བསལ་མཐུན་འགྱུར་ཡག་པོ་སྤྱར་སོང་། དེ་
 ཡིན་དུས་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་བསྐྱོམས་དེར། ཆོས་
 རྒྱུགས་ནས་ཁྱས་པ་ཡིན་ན་ལས་དང་སྐྱོན་
 ལས་ཟེར་བ་ཞིག་རེད། ར་ཆོ་ཆང་མ་ཐུན་
 མོང་གི་ཐོག་ནས་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་
 ནས་མཉམ་ལས་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱང་བ་
 རེད། དེ་ཡང་ར་ཆོར་བོད་སྤྱི་པའི་ཆད་དུ་
 མཉམ་ལས་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱང་བ་ཡིན་
 དུས་དམིགས་བསལ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་བཟང་
 པོ་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་སོ་
 སའི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་བ་སྐྱོམ་

དགོས་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་གྲོས་ཚོགས་
 ནང་ལ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རེད། འདྲིན་
 སྐྱོང་རེད། དེགས་གཅིག་བསྐྱར་དུ་ཐེབས་
 ཀྱི་ཡོད་རེད། དེགས་གཅིག་བསྐྱར་དུ་
 ཐེབས་མ་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།
 རྣམས་པ་ཆོ་བསྐྱར་དུ་ཐེབས་མཁན་ཡིན་
 ནའང་འདྲ། བསྐྱར་དུ་མ་ཐེབས་མཁན་ཡིན་
 ནའང་འདྲ། ར་ཆོའི་འདས་པའི་མའི་ནང་ལ་
 ཆང་མས་ཏུར་ཐག་གནང་སོང་བས་ཆང་
 མར་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 བསྐྱར་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ག་
 ནང་བཞིན་ར་ཆོའི་བཅན་ཁྱོལ་གྱི་གནས་
 བབ་ཟེར་ན་མི་འདུག་ བོད་མི་དེགས་ཀྱི་
 གནས་བབ་དེ་ཉམ་སྤྱད་པའི་དུས་ཆོད་ཅིག་
 ལ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ཆང་མས་སྤྱི་
 པའི་ལས་དོན་དང་སྤྱི་ཐེམས་དེར་ཏོག་ཅམ་
 །ཤུགས་ཆེ་བྱ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། སྐར་
 ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དེ་ཏོག་ཅམ་ཐག་རིང་
 ཅམ་བཞག་ སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ཐོག་ལ་ཆང་
 མས་ཏུར་ཐག་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཏན་
 ཏན་ར་ཆོར་གོ་སྐབས་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། ཉི་
 མ་དེ་སྤྱི་པའི་འོག་ནས་དྲངས་རྒྱའི་དུས་
 ཤིག་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། ཉི་མ་སྤྱི་པའི་འོག་
 ལ་ཉམ་པར་ཆུ་ཆོད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་
 མ་རེད་ལྟ། དེ་ནང་བཞིན་ར་རང་ཆོའི་བདེ་
 དོན་འཐབ་ཚོད་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་
 སྐབས་ཤིག་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་
 ར་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་ཐེམས་ཤུགས་མ་
 ཆག་པའི་སྐོ་ནས་གདེང་ཆོད་ཐུན་པའི་ཐོག་

ནས་ཕྱག་ལས་རྒྱ་གར་གནང་བྱུང་དགོས་
པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་དེ་ལྟར་
ཡིན།

མཐའ་དོན། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་

ལ་སྐྱབས་པ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
དབུས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བསྟན་
བདག་མྱ་ཆེན་ནམས་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་
བསྐྱལ་བརྒྱུད་བརྟན་ཅིང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་

བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་དང་རྒྱ་ལྷན་གནས་
ཡོང་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་ལྷུང་དུ་གསལ་བའི་སློན་འདུན་ལྟར་
ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་། །

དབལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཉམས་ཞིབ་པའི་སྤྱི་ཆབ་ཆོག་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་ཞིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༣༡ ཉིན་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་
ཆོ་འདོན་ལྷན་ཁང་འདྲེན་གྱི་བོད་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་དང་། གཞུག་ལག་སློབ་
གཉེན་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་ཁག་ཅིག་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཆབ་ཆོག་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་ཞིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

༢༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༣༡
ཉིན་གྱི་སྤོ་ཆུ་ཆོད་ ༡༩༠༠ ཅས་ཀྱི་ཐོག་
དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གས་
གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་སྤོ་འདོན་ལྷན་གནས་
ཁང་འདྲེན་གྱི་བོད་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གར་
བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་

གནང་མཁན་དང་། གཞུག་ལག་སློབ་
གཉེན་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་ཁག་ཅིག་བཅས་
ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཆབ་ཆོག་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་
པད་ཞིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་བཅན་བྱོལ་
བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་དང་།
བོད་ནང་གི་རྒྱ་གར་གནས་སྐབས་སྐོར་
སྤོ་འདོན་གནང་སོང་།

སྐབས་དེར་དབལ་ལྷན་ཆོག་གས་
གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆ་མས་འདྲི་
དང་སྤྱགས་གསུངས་དོན། ང་ཆོ་བཅན་
བྱོལ་ལ་སླེབས་ནས་ལོ་ངོ་ ༤༡ འགྲོ་ཡི་
ཡོད་པ་དང་། དུས་ཆོད་དེའི་རིང་རྒྱ་གར་
གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་
ཕྱ་མཐུད་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྦྱར་གནང་
བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་སོང་། སྤྱི་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་པ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་ཆིབས་
བསྐྱར་བསྐྱངས་ནས་མཉེན་འཛུགས་གཙོ་སྤྱོད་
པའི་རྒྱ་གར་གི་འགོ་བློའི་མང་ཆེ་བ་མཇལ་
འཕྲད་དང་། རྒྱ་གར་འཐུས་མིའི་ཆོག་ས་
ཆེན་ནང་ལའང་ཐེབས་གནང་མཇུག་ཡོད་
པ། ཕྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟར་ཐུབ་པ་སྤྱི་ཕྱི་
ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ངོ་ ༣༥༠༠ འཁོར་
བའི་དུས་བྱུང་ཆེའི་ཐོག་གདན་འདྲེན་
ཞུས་པ་བཞིན་ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་ཤིང་
། སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གནད་ཡོད་དཔོན་

རིགས་མང་པོ་ཞིག་དང་མཇུག་འབྲས་དང་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཐེབས་གནང་མཛད་ཡོད། རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ནང་འཐུས་མི་ནུས་པས་སྤྲོད་སྤྱོད་སྟེན་ལ་དེ་བུ་འབྲུལ་སྤྲད་དང་བཅོ་སྐྱོང་གནང་སྤྲས། རྒྱ་ནག་མི་མང་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ལྷ་བུ་མི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གར་བཤད་བཤད་མ་ཡིན་པར་གཞིགས་ཤིང་། མགོན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་གྱི་མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་ལ་ཐུགས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་༧་གོང་ས་༧་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་ནང་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་དང་། གྲོད་ཞིབ་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱོད་མའི་བོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་འགོ་བཙུགས་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཁྲིམས་འགལ་བཅན་བརྒྱུད་བྱས་ཤིང་ཆོ་བཅན་བྱུང་ལ་གྱུར་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བཅན་བྱུང་ནང་སྤྱི་ནོར་༧་གོང་ས་༧་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་ཆོལ་ཁ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་འཐུས་མི་གྲངས་བཙུགས་ལོད་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཛུགས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་དང་འཐུས་མིའི་གྲངས་འཛོར་སྤྲར་བ། ༢༠༠༡ ལོར་བརྒྱུད་

སྟེ་བཀའ་སྤྱོད་ཁྲི་བ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱུའི་སྲིལ་གཏོད་པ། ༢༠༡༡ ལོར་སྤྱི་ནོར་༧་གོང་ས་༧་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆབ་སྤྲོད་དང་འཛིན་སྲོད་གི་སྤྱད་བའི་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ནུས་ལ་ཅེས་སྤྲོད་གནང་བ་སྟེན་བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱུ་བ་ཆ་དང་། ལས་དོན་གནང་ཐོགས། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ལྷན་ཚོགས་སྟེན་གསུངས་གནང་མོང་།

བོད་དང་རྒྱ་གར་དབར་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་གི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། དུས་རབས་བརྒྱུད་པའི་ནང་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ལ་ནང་

ཆོས་དང་བ་དང་། བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་མང་གཙོ་ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་པ་དེ་ཡང་མང་བ་རྒྱ་གར་གྱི་མང་གཙོའི་གྲོས་ཚོགས་ལས་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ལ་བལྟས་ནས་བཅོས་ཡོད་པ་སྟེན་བོད་དང་རྒྱ་གར་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་དང་། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྱོར་ཡར་ཐོན་སྤྱུལ་འདེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཟེར་བ་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྲོད་ཡིག་བཀོལ་སྤྲོད་དང་། མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པ་སྟེན་བོད་ནང་གི་དུའི་རྒྱ་གར་སྤྲེད་སྤྲོད་གནང་ཤིང་། ཁོང་ནས་པའི་དེ་བུ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་མོང་།

སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་ནང་། ༡) རྒྱལ་ས་སྤྱི་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལོ་ ༣ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཤོ་རྩེ་ཆོ་བཞན་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ཁང་འདྲ་མིན་གྱི་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་ རྒྱ་གར་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་དང་། གཞུག་ལག་སྤྱོད་གཉེན་ཁང་གི་སྤྱོད་དོན་ཁག་ཅིག་བཅས་ལས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཆབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་སུ་གཞིགས་སྐོར་སྤྲོད་གནང་སྐབས།

པའི་སློ་འདོན་ལྟེ་གནས་ཁང་ Observer
Research Foundation ཞེས་པའི་རྒྱ་
ནག་ཐོག་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་སྐུ་ཞབས་ཀལ་
པེཌ་ མན་ཀི་ཀར་ (Kalpit A Mankikar)
ལགས་དང་། ༡) སྡེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་དང་། བྱི་
འབྲེལ་སྤྱི་དབྱུས་ལྟེ་གནས་ཁང་ Vive-
kananda International Foundation
ཞེས་པའི་ཉམས་ཞིབ་པ་ལྷུ་སྐུ་ས་ར་ཌ་
སུ་ལྷ་ཤི་ (Sarada Subhash) ལགས། ༢) སྡེ་
ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་ཞིབ་
འཇུག་དང་ཐབས་བྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་
ཉམས་ཞིབ་པ་ལྷུ་སྐུ་ནམ་ར་ཏ་ ཏ་སི་ཇ་
(Namrata Hasija) ལགས། ༣) ཏ་རི་ཡུ་
ཏུ་རུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ Rishihood
ཞེས་པའི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་
སློབ་དཔོན་ལས་རྒྱུ་ལམ་མ་དེ་ཤེ་རི་
(Kamal Madishetty) ལགས། ༤) ཏ་རི་
ཡུ་ཏུ་རུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ Jindal India
Institute གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་
སློབ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་ཏིན་ཏོལ་ སེན་སྐུབ་

ཏ་ (Prof. (Dr.) Hindol Sengupta)
ལགས། ༥) སིང་ལྷ་ཡུར་རྒྱལ་ཡོངས་
གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་འབྲུམ་
རམས་པ་སྐུ་ཞབས་ཆེ་ར་ཡུ་ ཐ་ཀར་ (Dr
Chirayu Thakkar) ལགས། ༦) རྒྱལ་ས་
སྡེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སློ་འདོན་ལྟེ་
གནས་ཁང་ Observer Research
Foundation ཞེས་པའི་འགན་འཛིན་
གཞིན་པ་སྐུ་ཞབས་མེ་མེ་ཀ་ མི་ཤི་ཆ་ (Vi-
vek Mishra) ལགས། ༧) རྒྱལ་སྤང་དང་
ཐབས་བྱས་ཞིབ་འཇུག་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་
ཉམས་ཞིབ་ལས་རྒྱུ་ལམ་མ་ལྟེ་ཏ་
ཏི་མའི་ (Ankit Tiwari) ལགས། ༨) ཡུ་པི་
ཨ་ལི་ལྷར་ Aligarh Muslim University
གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་
ལས་རྒྱུ་ལམ་མ་ཏ་རུ་ཤི་ཁ་ སར་མེ་ཤི་ (Taru-
shikha Sarvesh) ལགས། སྡེ་ལིར་རྟེན་
གཞི་བྱས་པའི་བྱི་འབྲེལ་ལས་རྒྱུ་ལམ་
ཏིན་དང་། ཆོང་ལས། སྤྱི་དབྱུས་ལམ་སྟོན་གནང་
མཁན་ Closed Door Policy Consult-
ing ཞེས་པ་གསར་འཇུགས་གནང་མཁན་

རྫོ་སི་ན་ མེཏ་ར་ (Jyotsna Mehra)
ལགས་བཅས་ཐེབས་འདུག
སྐབས་དེར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
དང་བོད་དོན་ལས་འགུལ་བསྐྱོ་གནས་ཁང་
གི་ལས་འཆར་འགན་འཛིན་རྫོ་རྩེ་ཆོ་བརྟན་
མཆོག་ལྷན་བཅར་ཁུས་འདུག
སྐུ་ཆབ་ཆོག་གས་རྒྱུར་གི་གཞིགས་
སྟོར་དེ་བཞིན་བོད་དོན་ལས་འགུལ་བསྐྱོ་
གནས་ཁང་དང་། སྡེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་བྱི་འབྲེལ་ལས་རྒྱུ་ལམ་ཏིན་དང་། ཆོང་ལས།
སྤྱི་དབྱུས་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་ Closed
Door Policy Consulting ཞེས་པའི་
ཆོག་གས་པ་གཉིས་བྱང་སྤྱི་ལ་ཐོག་གོ་སྤྱི་ག་
ཁུས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༣
ཆོས་ ༣༠ ལས་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡ བར་
བཞུགས་སྐར་རྒྱ་རམ་ལ་ལར་བོད་མིའི་
སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་དབུ་འཁྱིད་རྣམས་དང་
ལྷན་རིམ་བས་མཇུག་འབྲུད་ཀྱིས་བོད་དང་
། རྒྱ་གར། རྒྱ་ནག་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་
ཐོག་དགོངས་རྒྱུ་ལ་བརྩེ་ལེན་སོགས་གནང་
རྒྱུའི་ལས་རིམ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག །

སྐུ་བཅའ་བཟུང་གཉིས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་ལམ་རྒྱུ་ལུས་ནུམ་པ།

᠒᠙᠙᠒-᠒᠙᠙᠖

མདུན་གྲུ་ གཡོན་ནས་གཡས་

མདོ་སྨད་ཀི་རྟོ་སྒོ་བ་དཀར་ལྗེ་མོ། བད་མེད་སྒོ་ཤོང་པོ་ལྷ་དང་པ་མར་ལ་མ་སྒོ་བ་མ། (དགོང་མ་ཁྱུ་མ་མ་བད་མེད་པ་དཀར་ལྗེ་མ་ཤོ་ལ།) མདོ་སྨད་སྤུ་མགོན་པོ་མཆོ།
མདོ་སྨད་ལྷ་ག་པོར་ལྱེ་མེད་མ། མདོ་སྨད་མེ་ཤིང་སྒོ་བ་མཉིང་ཁ། མདོ་སྨད་ལི་མར་ཨ་འབྲུག་ཏུ་མཁྱེན་ཆོས་སྤྱིད། དུས་གཅིང་ལྷ་མཆོ་ཤིང་ལོར་པོར་པོར་མ།
མདོ་སྨད་ཤི་པོ་མེ་འཁོར་ཤིང་ལུ་སྒོར། དུས་གཅིང་ཤིང་པོ་དཀར་པ་ལྗེ་མོ། ཡུ་ཤི་མ་པ་དེ་མཆོང་ཡིན་ལས་ཆོས་སྒོར། མདོ་སྨད་ལྷ་ག་མཆོང་པ་ལྷན་པའི་ཆོས་སྒོར།
(དགོང་མ་ཁྱུ་མ་མ་པོར་གཅིང་སྒོ་བ་མཆོང་པ་ལྷན་པའི་ཆོས་སྒོར།)

རྒྱལ་གྲུ་ལ། ༡ གཡོན་ནས་གཡས།

བཀའ་བརྒྱུད་མཆོད་ལུ་མཆོད་མཁའ་ལྱིན། དགེ་ལུགས་དཀའ་བྱེད་བཟ་ལོན་རྒྱལ་མཆོན། མདོ་སྨད་མེས་མདོ་སྨད་བསྟན་འོད་ཟེར། མད་བསྟོན་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བརྟམ།
ཆོག་པ་ཤ་ཆོ། མདོ་སྨད་མཆོད་མཁའ་ལྱིན་མས་གདོད་རྒྱལ་པ་སྤྱུ་མཆོད་བཟར་བསྟན་འོད་ཟེར། **ཆོག་པ་ཤ་ཆོན**། མད་བསྟོན་སྤུབ་བསྟན་ལུང་རིགས། ཆེད་མ་གོ་འོ་ཆེ་འོད་ལུན་ཆོག་པ།
 དགེ་ལུགས་ཉལ་འེལ་ཉན་ལུན་ཆོག་པ། ས་སྤྱུ་མདོ་མེས་ལུ་རྩ་རྒྱལ་མཆོན། ལུ་ཡོ་ར་རྩ་སྤུལ་འག་དབང་རིག་འོད་ཟེར།
 (དགོངས་ཞུས་ཆོད་གདངས་ཤ་ཆོན་ཆོད་འག་དབང་རྒྱལ་མཆོན།)

རྒྱལ་གྲུལ། ༡ གཡོན་ནས་གཡས།

མདོ་སྟོང་མདུང་རྒྱུ་མ་ཉེ་བཟང་། མདོ་སྟོང་དཀར་མཛེས་པ་དམ་ཆེས་འབྱོར། (དགོངས་ལུས་ཆབ་འབྱུང་ལྟ་ལོ།) མདོ་སྟོང་དཀར་མཛེས་ལྷ་ཁྱིམ་ས་མཉམ་ས་མཉམ་བཞུག་འཛིན།
མདོ་སྟོང་སྤང་ཁམས་པ་མཛད་ནམས་སྟོལ་ས་ཀྱལ། དབུས་གཙང་དྲིང་ཡི་དང་གར་ཡོན་ཉལ་ཀྱ་མཚོ། དབུས་གཙང་ཀྱལ་ཅེ་རྣམས་ཀྱལ་དབང་འདུད།
དབུས་གཙང་སྟོང་མངའ་ཡིས་པག་པུན་གྲུ་ཆེས་འཕེལ། དབུས་གཙང་བྲག་སྟེ་རྩོད་དགའ་བསྐྱེ་མཆོད་དབང་། མདོ་སྟོང་གླིང་ཆོང་ཆེ་ཡིང་རྟོ་རྟེ།
དབུས་གཙང་དུ་མོག་ཆོོ་མཐང་ལྟ་སྟྱ། དབུས་གཙང་གོང་པོ་དགའ་དབང་བསྟན་པ། མདོ་སྟོང་སྤང་མངའ་མཛད་པ་ཀྱ་མཚོ།
(པག་འཛོལ་དུ་བསྟོོ་འདེམས་ཆབ་ཡེལ་གོང་གཤམས་དཀར་ཅོང་ཡིང་།)

ཀྱུང་གྲུལ། ༣ གཡོན་ནས་གཡམས།

[illegible]

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཤམ་གསལ་དུ་ཆེགས་ནས་གཞིགས་གནང་ཡོང་བ་ཞུ།

For More Information about Tibetan Parliament-in-Exile, follow our website,
Facebook, Instagram and Twitter using QR codes below

 www.chithu.org

 Tibetan Parliament-in-Exile

 tibparliament

 Tibparliament

Tibetan Parliament-in-Exile

CTA, Gangchen Kyishong

Dharamshala -176215

Distt: Kangra, H.P. India

Tel: +91-1892-222481

Email: tpieadmin@tibet.net

chithu@tibet.net